BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
7 A
33

32.8.17

5-7.7.2-

Esemplare integro.

MARTIALIS.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

AL DVS

PLINIVS IVNIOR CORNELIO PRISCO·S·

Audio Valerium Martialem deceſſiſſe, & moleſte fero. Erat homo ingenioſus, acutus, acer, & qui plurimũ in ſcribendo & ſalis haberet, et fellis, nec candoris minus. Proſecutus eram uiatico ſecedentem. dederam hoc amicitiæ, dederam etiam uerſiculis, quos de me compoſuit. Fuit moris antiq, eos, q uel ſingulorum laudes, uel urbium ſcripſerant, aut honoribus, aut pecunia ornare. Noſtris uero tpibus, ut alia ſpecioſa, et egregia, ita hoc in primis exoleuit. Nã poſtq̃ deſiuimus facere laudãda, laudari quoq; ineptum putamus. Quæris q ſint uerſiculi, quibus gratiam retulerim. Remittere te ad ipſum uolumen, niſi quoſdã tenerẽ. Tu, ſi placuerint hi, cæteros in libro requires. Alloquitur muſam. Mandat, ut domũ meam in exquilijs quærat, adeatq; reuerenter.

S ed ne tempore non tuo diſertam
P ulſes ebria ianuam, uideto.
T otos dat tetricæ dies Mineruæ.
D um tentum ſtudet duribus uirorum
H oc, quod ſæcula, poſteriq; poſſint
A rpinis quoq; comparare chartis.
S eras tutior ibis ad lucernas.
H æc hora eſt tua, cum furit Lyæus,
C um regnat roſa, cum madent capilli,
T unc me uel rigidi legant Catones.

Merito'ne eum, q hæc de me ſcripſit, et tunc dimiſi amiciſſime, et nũc ut amiciſſimũ defunctum eſſe doleo? dedit enim mihi, q̃tum maxime potuit daturus amplius, ſi potuiſſet. Tametſi qd homini põt dari maius, q̃ gloria et laus, & æternitas? At nõ erũt æterna, quæ ſcripſit, nõ erunt fortaſſe. Ille tamen ſcripſit tanq̃ eſſent futura. Vale.

IN AMPHITHEATRVM CAESARIS.

ARBARA PYRAMIDVM
ſileat miracula Memphis,
b Aſſiduus iactet nec Babylôa labor,
Nec Triuiæ templo molles laudentur
honores,
Diſſimuletq; Deum cornibus ara
frequens.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

Aere nec uacuo pendentia mauſolea
Laudibus immodicis Cares in aſtra ferant.
Omnis cæſareo cædat labor amphitheatro.
Vnum pro cunctis fama loquatur opus.

Ad eundem Cæſarem.

Hic ubi ſydereus propius uidet aſtra coloſſus,
Et creſcunt media pægmata celſa uia,
Inuidioſa feri radiabant atria Regis,
Vnaq; iam tota ſtabat in urbe domus.
Hic ubi conſpicui uenerabilis amphitheatri
Erigitur moles, ſtagna Neronis erant.
Hic, ubi miramur uelocia munera thermas,
Abſtulerat miſeris tecta ſuperbus ager.
Claudia diffuſas ubi porticus explicat umbras,
Vltima pars aulæ deficientis erat.
Reddita Roma ſibi eſt, & ſunt te præſide Cæſar
Delitiæ populi, quæ fuerant domini.

Ad eundem.

Quæ tam ſepoſita eſt, quæ gens tam barbara Cæſar,
Ex qua ſpectator non ſit in urbe tua?

V enit ab Orpheo cultor rhodopeius Hæmo,
Venit et epoto ſarmata paſtus equo,
E t qui prima bibit deprenſi flumina Nili,
Et quem ſupremæ Tethyos unda ferit.
F eſtinauit Arabs, feſtinauere Sabæi,
Et alices nimbis hic maduere ſuis.
C rinibus in nodum tortis uenere Sicambri,
Atque aliter tortis crinibus Aethiopes.
V ox diuerſa ſonat populorum, eſt uox tamen una,
Cum uerus patriæ diceris eſſe pater.

Ad Cæſarem, quod expulerit delatores.

T urba grauis paci, placidæq; inimica quieti,
Quæ ſemper miſeras ſollicitabat opes,
T raducta eſt Gyaris, nec cepit arena nocentes,
Et delator habet, quod dabat exilium.
E xulat Auſonia profugus delator ab urbe.
Impenſis uitam principis annumeres.

Blanditur Cæſari.

I unctam Paſiphaën Dictæo credite tauro
Vidimus, accepit fabula priſca fidem.
N ec ſe miretur Cæſar longæua uetuſtas,
Quicquid fama canit, donat arena tibi.

Blanditur Cæſari.

B elliger inuictis quod Mars tibi ſæuit in armis,
Non ſatis eſt Cæſar, ſæuit & ipſa Venus.
P roſtratum Nemees et uaſta in ualle leonem,
Nobile et herculeum fama canebat opus,
P riſca fides taceat, nam poſt tua munera Cæſar
Hæc iam fœminea uidimus acta manu.

Pœna Laureoli.

Qualiter in ſcythica religatus rupe Prometheus
Aſſiduam nudo pectore pauit auem,
Nuda Caledonio ſic pectora præbuit urſo,
Non falſa pendens in cruce Laureolus.
Viuebant laceri membris ſtillantibus artus,
Inq́; omni nuſquam corpore corpus erat.
Denique ſupplicium dederat necis ille paternæ,
Vel domini iugulum foderat enſe nocens.
Templa uel arcano demens ſpoliauerat auro,
Subdiderat ſæuas uel tibi Roma faces.
Vicerat antiquæ ſceleratus crimina famæ,
In quo, quæ fuerat fabula, pœna fuit.

De Dædalo.

Dædale lucano cum ſic lacereris ab urſo,
Quàm cuperes pennas nunc habuiſſe tuas.

De Rhinocerote.

Præſtitit exhibitus tota tibi Cæſar arena,
Quæ non promiſit prælia Rhinoceros.
O quàm terribilis exarſit pronus in iras,
Quantus erat cornu cui pila taurus erat.

De leone, qui gubernatorem offendit.

Læſerat ingrato leo perfidus ore magiſtrum
Auſus tam notas contemerare manus.
Sed dignas tanto perſoluit crimine pœnas,
Et qui non tulerat uerbera, tela tulit.
Quos decet eſſe hominum tali ſub principe mores,
Qui iubet ingenium mitius eſſe feris?

De Vrſo.

Præceps ſanguinea dum ſe rotat urſus arena,
Implicitum uiſco perdidit ille fugam.

S plendida iam tecto ceſſent uenabula ferro,
Nec uolet excuſſa lancea torta manu.
D eprendat uacuo uenator in aere prædam,
Si captare feras aucupis arte placet.

De ſue, quæ ex uulnere peperit.

I nter Cæſareæ diſcrimina ſæua Dianæ
Fixiſſet grauidam cum leuis haſta ſuem,
E xilijt partus miſeræ de uulnere matris.
O' Lucina ferox hoc peperiſſe fuit?
P luribus illa mori uoluiſſet ſaucia telis,
Omnibus ut natis triſte pateret iter.
Quis negat eſſe ſatum materno funere Bacchum?
Sic genitum numen credite, nata fera eſt.

De eadem.

I cta graui telo, confoſſáq; uulnere mater
Sus pariter uitam perdidit, atque dedit.
O' quàm certa fuit librato dextera ferro.
Hanc ego Lucinæ credo fuiſſe manum.
E xperta eſt numen moriens utriusq; Dianæ,
Quáq; ſoluta parens, quáq; perempta fera eſt.

De ſue prægnante.

S us fera iam grauior maturi pignora uentris
Emiſit fœtum uulnere facta parens.
N ec iacuit partus, ſed matre cadente cucurrit.
O' quantum eſt ſubitis caſibus ingenium.

De Carpophoro.

S umma tuæ Meleagre fuit quæ gloria famæ,
Eſt quota Carpophori portio fuſus aper.
I lle et præcipiti uenabula condidit urſo,
Primus in Arctoi qui furit arce poli.

S trauit & ignotæ ſpectandum mole leonem
Herculeas potuit qui decuiſſe manus,
E t uolucrem longo porrexit uulnere pardum,
Præmia cum laudis ferret, adhuc poterat.

De Tauro.

R aptus abit media quod ad æthera taurus arena,
Non fuit hoc artis, ſed pietatis opus.
V exerat Europen fraterna per æquora taurus,
At nunc Aladen taurus in aſtra tulit.
C æſaris atq; Iouis confer nunc ſtemma iuuentus,
Par onus ut tulerint, altius iſte tulit.

De ſupplice elephante.

Quod pius, & ſupplex elephas te Cæſar adorat,
Hic modo, qui tauro tam metuendus erat.
N on facit hoc iuſſus, nulloq; docente magiſtro,
Crede mihi, numen ſentit & ille tuum.

De Tigride, & Leone.

L ambere ſecuri dextram conſueta magiſtri
Tigris ab hyrcano gloria rara iugo,
S æua ferum rabido lacerauit dente leonem,
Res noua non ullis cognita temporibus.
A uſa eſt tale nihil, ſyluis dum uixit in altis,
Poſtquam inter nos eſt, plus feritatis habet.

De Elephante.

Qui modo per totam flammis ſtimulatus arenam
Suſtulerat raptas taurus in aſtra pilas,
O cubuit tandem cornuto ardore petitus,
Dum facilem tolli ſic elephanta putat.

Aſſentatur Cæſari.

D um peteret pars hæc Myrinum, pars illa Triūphum

Promiſit pariter Cæſar utraque manu.

Non potuit melius litem finire iocoſam.
O' dulce inuicti principis ingenium.

Ad Cæſarem.

Quicquid in Orpheo Rhodope ſpectaſſe theatro
Dicitur, exhibuit Cæſar arena tibi.
Repſerunt ſcopuli, mirandaq; ſylua cucurrit,
Quale fuiſſe nemus creditur Heſperidum.
Affuit immiſtum pecudum genus omne ferarum,
Et ſupra uatem multa pependit auis.
Ipſe ſed ingrato iacuit laceratus ab urſo,
Hæc tamen ut res eſt facta, ita ficta alia eſt.

De Rhinocerote,

Sollicitant pauidi dum Rhinocerota magiſtri,
Séq; diu magnæ colligit ira feræ,
Deſperabantur promiſſi prælia martis,
Sed tamen iis redijt cognitus ante furor.
Nanque grauem gemino cornu ſic extulit urſum,
Iactat ut impoſitas taurus in aſtra pilas.

De Carpophoro.

Norica quàm certo uenabula dirigit ictu
Fortis adhuc teneri dextera Carpophori.
Ille tulit geminos facili ceruice iuuencos,
Illi ceſſit atrox bubalus, atque biſon.
Hunc leo, cum fugeret, præceps in tela cucurrit.
I nunc, et lentas corripe turba moras.

De Naumachia Domitiani.

Si quis ades longis ſerus ſpectator ab oris,
Cui lux prima ſacri muneris ipſa fuit,
Ne te decipiat ratibus naualis Enyo,

Et par unda fretis, hic modo terra fuit.
N on credis, ſpectes, dum laxent æquora martem,
Parua mora eſt, dices, hic modo pontus erat.

De Leandro.

Q uod nocturna tibi Leandre pepercerit unda,
Deſine mirari, Cæſaris unda fuit.
C um peteret dulces audax Leandrus amores,
Et feſſus tumidis iam premeretur aquis,
S ic miſer inſtantes affatus dicitur undas,
Parcite dum propero, mergite dum redeo.

De natatoribus.

L uſit Nereidum docilis chorus æquore toto,
Et uario faciles ordine pinxit aquas.
F uſcina dente minax, nexu fuit anchora curuo
Credidimus remum, credidimusq; ratem,
E t gratum nautis ſydus fulgere laconum,
Lataq; perſpicuo uela tumere ſinu.
Q uis tantas liquidis artes inuenit in undis?
Aut docuit luſus hos Thetis, aut didicit.

Blanditur Cæſari.

S æcula Carpophorum Cæſar ſi priſca tuliſſent,
Iam nullum in monſtris orbe fuiſſet opus.
N on Marathon taurum, Nemee frondoſa leonem,
Arcas Mænalium non timuiſſet aprum.
H æc armata manus hydræ mors una fuiſſet,
Huic percuſſa foret tota chimæra ſemel.
I gnipedes poſſet ſine Colchide uincere tauros.
Soluere et Heſionen ſolus, et Andromeden.
H erculeæ laudis numeretur gloria, plus eſt
Bis denas pariter perdomuiſſe feras.

Laus Auguſti.

A uguſti laudes fuerant committere claſſes,
Et freta nauali ſollicitare tuba.
C æſaris hæc noſtri pars eſt quota, uidit in undis
Et Thetis ignotas, & Galatea feras.
V idit in æquoreo feruentes puluere currus,
Et domini Triton ipſe putauit equos.
D umq; parat ſæuis ratibus fera prælia Nereus,
Abnuit in liquidis ire pedeſter aquis.
Q uicquid & in circo ſpectatur, & amphitheatro,
Diues Cæſarea præſtitit unda tibi.
F ucinus, & pigri taceantur ſtagna Neronis.
Hanc norint unam ſæcula Naumachiam.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER PRIMVS.

SPERO ME SECVTVRVM in libellis meis tale temperamentum, ut de illis queri non poſſit quiſquis de ſe bene ſenſerit, cum ſalua infimarum quoque perſonarum reuerentia ludant, quæ adeo antiqs authoribus defuit, ut nominibus non tantum ueris abuſi ſint, ſed etiam magnis. At mihi fama uilius conſtet, & probetur in me nouiſſimum ingenium. Abſit a iocorum noſtrorum ſimplicitate malignus interpres, nec epigrammata mea ſcribat. Improbe facit, qui in alieno libro ingenioſus eſt. Laſciuam uerborum licentiam, id eſt epigrammaton linguam excuſarem, ſi meum eſſet

exemplum, ſic ſcripſit Catullus, ſic Marſus, ſic Pedo, ſic Getulicus, ſic quicunq; perlegitur. Siquis tamen tam ambitioſe triſtis eſt, ut apud illum in nulla pagina latine loqui fas ſit, poteſt epiſtola, uel potius titulo contentus eſſe. Epigrammata illis ſcribuntur, qui ſolent ſpectare florales. Non intret Cato theatrum noſtrum, aut, ſi intrauerit, ſpectet. Videor mihi meo iure facturus, ſi epiſtolam uerſibus clauſero.

Ad Catonem.

Noſſes iocoſæ dulce cum ſacrum Floræ,
Feſtosq; luſus, & licentiam uulgi,
Cur in theatrum Cato ſeuere ueniſti?
An ideo tantum ueneras, ut exires?

Ad Lectorem.

Hic eſt, quem legis, ille, quem requiris
Toto notus in orbe Martialis,
Argutis epigrammaton libellis,
Cui lector ſtudioſe, quod dediſti
Viuenti decus, atque ſentienti,
Rari poſt cineres habent poetæ.

Ad Librum ſuum.

Argiletanas mauis habitare tabernas,
Cum tibi parue liber ſcrinia noſtra uacent.
Neſcis heu neſcis dominæ faſtidia Romæ.
Crede mihi, nimium Martia turba ſapit.
Maiores nuſquam rhonchi, iuueneſq;, ſeneſq;,
Et pueri naſum Rhinocerotis habent.
Audieris cum grande ſophos, dum baſia captas,
Ibis ab excuſſo miſſus in aſtra ſago.

Sed tu ne toties domini patiare lituras,
Ne'ue notet luſus triſtis arundo tuos.
Aetherias laſciue cupis uolitare per auras,
I fuge, ſed poteras tutior eſſe domi.

Ad lectorem ubi libri uenales.

Qui tecum cupis eſſe meos ubicunq; libellos,
Et comites longæ quæris habere uiæ,
Hos eme, quos arctat breuibus membrana tabellis.
Scrinia da magnis, me manus una capit.
Ne tamen ignores ubi ſim uenalis, & erres
Vrbe uagus tota, me duce certus eris.
Libertum docti Lucenſis quære Secundum
Limina poſt pacis, Palladiumq; forum.

Ad Cæſarem.

Contigeris noſtros Cæſar ſi forte libellos,
Terrarum dominum pone ſupercilium.
Conſueuere iocos ueſtri quoque ferre triumphi,
Materiam dictis nec pudet eſſe ducem.
Qua Thymelen ſpectas, deriſoremq; Latinum,
Illa fronte precor carmina noſtra legas.
Innocuos cenſura poteſt permittere luſus.
Laſciua eſt nobis pagina, uita proba eſt.

Ad Marcum.

Do tibi naumachiam, tu das epigrammata nobis,
Vis puto cum libro Marce natare tuo.

De leone Cæſaris.

Aetherias aquila puerum portante per auras
Illæſum timidis unguibus hæſit onus,
Nunc ſua Cæſareos exorat præda leones,
Tutus & ingenti ludit in ore lepus.

Quæ maiora putas miracula? ſummis utriſq;
Author adeſt, hæc ſunt Cæſaris, illa Iouis.

Ad Maximum de columba Stellæ.

Stellæ delitium mei columba
Verona licet audiente dicam,
Vicit Maxime paſſerem Catulli.
Tanto Stella meus tuo Catullo,
Quanto paſſere maior eſt columba.

Deciani dogma laudat.

Quod magni Traſeæ, conſumatiq; Catonis
Dogmata ſic ſequeris, ſaluus ut eſſe uelis,
Pectore nec nudo ſtrictos incurris in enſes,
Quod feciſſe uelim te, Deciane facis.
Nolo uirum, facili redimit qui ſanguine famam,
Hunc uolo, laudari qui ſine morte poteſt.

Iocatur in Cottam.

Bellus homo, et magnus uis idem Cotta uideri,
Sed qui bellus homo eſt Cotta, puſſillus homo eſt.

De Gemello, et Maronilla.

Petit Gemellus nuptias Maronillæ,
Et cupit, et inſtat, et precatur, et donat.
Adeo'ne pulchra eſt? immo fœdius nil eſt.
Quid ergo in illa appetitur, et placet? tuſſit.

Ad Sextilianum potorem.

Cum data ſint equiti bis quinq; numiſmata, quare
Bis denes ſolus Sextiliane bibis?
Iam defeciſſet portanteis calda miniſtros,
Si non potares Sextiliane merum.

De Regulo.

Itur ad Herculei gelidas qua Tyburis arces,

Canaq́; ſulfureis albula fumat aquis.
R ura, nemusq́; ſacrum, dilectaq́; iugera muſis
Signat uicina quartus ab urbe lapis.
H ic rudis æſtiuas præſtabat porticus umbras,
Heu quàm pene nouum porticus auſa nefas.
N am ſubito collapſa ruit, cum mole ſub illa
Geſtatus biiugis Regulus eſſet equis.
N imirum timuit noſtras fortuna querelas,
Quæ par tam magnæ non erat inuidiæ.
N unc & damna iuuant, ſunt ipſa pericula tanti
Stantia non poterant tecta probare Deos.

De Arria, & Pæto.

C aſta ſuo gladium cum traderet Arria Pæto,
Quem de uiſceribus traxerat ipſa ſuis,
S iqua fides, uulnus, quod feci, non dolet, inquit,
Sed quod tu facies, hoc mihi Pæte dolet.

Ad Cæſarem.

D elitias Cæſar, luſusq́; iocosq́; leonum.
Vidimus, hoc etiam præſtat arena tibi.
C um prenſus blando toties à dente rediret,
Et per aperta uagus curreret ora lepus.
V nde poteſt auidus captæ leo parcere prædæ?
Sed tamen eſſe tuus dicitur, ergo poteſt.

De leone, & lepore.

R ictibus his tauros non eripuere magiſtri,
Per quos præda fugax, itq́; reditq́; lepus,
Quodq́; magis mirum, uelocior exit ab hoſte,
Nec nihil à tanta nobilitate refert.
T utior in ſola non eſt cum currit arena,
Nec caueæ tanta conditur ille fide.

S i uitare canum morſus lepus improbe quæris,
Ad quæ confugias ora leonis habes.

Ad Licianum de Hiſpaniæ locis.

V ir celtiberis non tacende, gentibus,
Noſtræq; laus Hiſpaniæ,
V idebis altam Liciane Bilbilim
Equis, & armis nobilem,
S terilemq; canum niuibus effractis ſacrum
Vada Veronem montibus.
E t delicati dulce Botrodi nemus,
Pomona quod felix amat.
T epida natabis lene Congedi uada,
Molleſq; nympharum lacus,
Q uibus remiſſum corpus aſtringes breui
Salone, qui ferrum gelat.
P ræſtabit illic ipſa figendas propè
Voberta prandenti feras.
A eſtus ſerenos aureo frangens Tago
Obſcurus umbris arborum.
A uidam rigens Dircenna placabit ſitim,
Et nemea, quæ uincit niues.
A t cum December canus & bruma impotens
Aquilone rauco mugiet,
A prica repetes Tarrachonis littora,
Tuamq; Laletaniam.
I bi illigatas mollibus damas plagis
Iactabis & uernos apros,
L eporemq; forti callidum rumpes equo
Ceruos relinques uillico.
V icina in ipſum ſylua deſcendet focum

Aſſiſtet

Infante cinctum ſordido.
V cabitur uenator, et ueniet tibi
Conuiuà clamatus propè
L unata nuſquam pellis, et nuſquam toga,
Olidæq; ueſtes muricæ.
P rocul horridus Liburnus, et querulus cliens,
Imperia uiduarum procul.
N on rumpet altum pallidus ſomnum reus,
Sed mane totum dormies.
M ercetur alius grande, et inſanum ſophos,
Miſerere tu felicium,
V eroq; fruere non ſuperbus gaudio,
Dum Sura laudatur tuus.
N on impudenter uitæ, quod reliquum eſt, petit,
Cum fama, quod ſatis eſt, habet.

Iocus ex Homero in Cocum.

S i tibi Miſtyllus cocus Aemuliane uocatur,
Dicetur quare non Taratalla mihi?

Ad leporem.

N on facit ad ſæuos ceruix, niſi prima, leones,
Quid fugis hos dentes ambitioſe lepus?
S cilicet à magnis ad te deſcendere tauris,
Et quæ non cernunt, frangere colla uelint.
D eſperanda tibi eſt ingentis gloria fati,
Non potes hoc tenuis præda ſub hoſte mori.

Quintianum facit aſſertorem.

C ommendo tibi Quintiane noſtros,
N oſtros dicere ſi tamen libellos
P oſſum, quos recitat tuus poëta,
S i de ſeruitio graui queruntur,

Aſſertor

Aſſertor uenias, ſatisq; præſtes,
Et, cum ſe dominum uocabit ille,
Dicas eſſe meos, manuq; miſſos.
Hoc ſi terq;, quaterq; clamitaris,
Impones plagiario pudorem.

Ad Fidentinum.

Vna eſt in noſtris tua Fidentine libellis
Pagina, ſed certa domini ſignata figura,
Quæ tua traducit manifeſto carmina furto,
Sic interpoſito uilis contaminat uncto
Vrbica Lingonicus Tyrianthina bardocucullus.
Sic Arretinæ uiolant cryſtallina teſtæ.
Sic niger in ripis errat cum forte Cayſtri,
Inter ledæos ridetur coruus olores.
Sicubi multiſona feruet ſacer Atthide lucus,
Improba cecropias effundit pica querelas.
Indice non opus eſt noſtris, nec uindice libris,
Stat contra, dicitq; tibi tua pagina, fur es.

De amicorum iudicio.

Siquid Fuſce uacas adhuc amari.
Nam ſunt hinc tibi, ſunt & hinc amici,
Vnum, ſi ſupereſt, locum rogamus.
Nec me, quod tibi ſim nouus, recuſes,
Omnes hoc ueteres tui fuerunt.
Tu tantum inſpice, qui nouus paratur,
An poſſit fieri uetus ſodalis.

Ad Frontonem de uoto uitæ ſuæ.

Vota tui breuiter ſi uis cognoſcere Marci
Clarum militiæ Fronto, togæq; decus,
Hoc petit eſſe ſui, nec magni ruris arator,

Sordidaq́; in paruis otia rebus amat.
Quiſquam picta colit Spartani frigora ſaxi,
Et matutinum portat ineptus aue.
Cui licet exigui nemoris, ruriſq́; beati
Ante focum plenas explicuiſſe plagas.
Et piſcem tremula ſalientem ducere ſeta,
Flauaq́; de rubro promere mella cado.
Pinguis inæquales onerat cui uillica menſas,
Et ſua non emptus præparat oua cinis.
Non amet hanc uitam, quiſquis me non amat, opto.
Viuat et urbanis albus in officijs.

Ad Cauponem.

Continuis uexata madet uindemia nimbis,
Non potes, ut cuperes, uendere Caupo merum.

Ad Flaccum.

Qualem Flacce uelim quæris, nolim'ue puellam?
Nolo nimis facilem, difficilemq́; nimis.
Illud, quod medium eſt, atq; inter utrúq; probamus,
Nec uolo, quod cruciat, nec uolo, quod ſatiat.

De pueri pretio.

Millia pro puero centum me mango popoſcit.
Riſi ego, ſed Phœbus protinus illa dedit.
Hoc dolet, et queritur, dolet hoc mea mentula mecum
Laudaturq́; meam Phœbus in inuidiam.
Sed ſeſtertiolum donauit mentula Phœbo
Bis decies, hoc da tu mihi, pluris emam.

Ad Flaccum de ſportula.

Dat Baiana mihi quadrantes ſportula centum.
Inter delitias quid facit iſta fames.
Redde lupi nobis, tenebroſaq́; balnea Grylli.

Tam male cum cœnem, cur bene Flacce lauor?

De Lepore, & Leone.

I ntres ampla licet torui lepus ora leonis,
Eſſe tamen uacuo ſe leo dente putat,
Quod ruet in tergum, uel quos procumbet in armos,
Alta iuuencorum uulnera figet ubi?
Quid fruſtra nemorum dominum, regemq; fatigas?
Non niſi delecta paſcitur ille fera.

Ad Licianum, ſcriptores unde.

V erona docti ſyllabas amat uatis.
Marone felix Mantua eſt.
C enſetur Aponi Liuio ſuo tellus,
Stellaq;, nec Flacco minus.
A pollodoro plaudit imbrifer Nilus.
Naſone Peligni ſonant.
D uosq; Senecas, unicumq; Lucanum,
Facunda loquitur Corduba.
G audent iocoſæ Canio ſuo Gades,
Emerita Deciano meo.
T e Liciane gloriabitur noſtra,
Nec me tacebit, Bilbilis.

De Leuina caſta, & ad Baias adultera.

C aſta, nec antiquis cedens Leuina Sabinis,
Et quamuis tetrico triſtior ipſa uiro.
Dum modo Lucrino, modo ſe permittit Auerno,
Et dum Baianis ſæpe fouetur aquis.
I ncidit in flammas, iuuenemq; ſecuta relicto
Coniuge, Penelope uenit, abit Helene.

Ad Celerem.

V t recitem tibi noſtra rogas epigrammata, nolo,

Non audire celer, ſed recitare cupis.

Ad Fabullam ambitioſam in laude.

B alla es, nouimus, et puella, uerum eſt.
E t diues, qui enim poteſt negare?
S ed dum te nimium Fabulla laudas,
N ec diues, neque bella, nec puella es.

Ad Cæcilianum de. g. et. d. ficus.

C um dixi ficus, rides quaſi barbara uerba,
Et dici ficos Cæciliane iubes.
D icemus ficus, quas ſcimus in arbore naſci,
Dicemus ficos Cæciliane tuos.

Ad furem librorum ſuorum.

E rras meorum fur auare librorum,
F ieri poetam poſſe qui putas tanti,
S criptura quanti conſtet, et tomus uilis.
N on ſex paratur, aut decem ſophos nummis.
S ecreta quære carmina, & rudes curas,
Q uas nouit unus, ſcrinioq; ſignatas
C uſtodit ipſe uirginis pater chartæ,
Q uæ trita duro non inhorruit mento.
M utare dominum non poteſt liber notus,
S ed pumicata fronte ſiquis eſt nondum
N ec umbilicis cultus, atque membrana,
M ercare tales ideo nec ſciet quiſquam.
A liena quiſquis recitat, & quærit famam,
N on emere librum, ſed ſilentium debet.

Ad Chærulum.

L iber homo es nimium dicis mihi Chærule ſemper.
In te qui dicit Chærule, liber homo eſt.

De Rufo, & Næuia.

Quicquid agit Rufus nihil eſt, niſi Næuia Rufo,
Si gaudet, ſi flet, ſi tacet, hanc loquitur.
Cœnat, propinat, poſcit, negat, innuit, una eſt
Næuia, ſi non ſit Næuia, mutus erit.
Scriberet heſterna patri cum luce ſalutem,
Næuia lux, inquit, Næuia numen aue.
Hæc legit, & ridet demiſſo Næuia uultu,
Næuia non una eſt, quid uir inepte furis?

Ad Maximum.

Cepit Maxime Pana, quæ ſolebat
Nunc oſtendere Canium, Terentos.

Ad librum.

Vade ſalutatum, pro me liber ire iuberis
Ad Proculi nitidos officioſe lares.
Quæris iter? dicam, uicinum Caſtora canæ
Tranſibis Veſtæ, uirgineamq; domum.
Inde ſacro ueneranda petes pallatia cliuo,
Plurima qua ſummi fulget imago ducis.
Nec te detineat miri radiata coloſſi,
Quæ Rhodium moles uincere gaudet opus.
Flecte uias hac, qua madidi ſunt tecta Lyæi,
Et Cybeles picto ſtat Corybante Tholus.
Protinus à læua clari ſub fronte penates,
Atriaq; excelſæ ſunt adeunda domus.
Hanc pete, ne metuas faſtus, limenq; ſuperbum,
Nulla magis toto ianua poſte patet.
Nec propior quam Phœbus amat, doctæq; ſorores.
Si dicet, quare non tamen ipſe uenit.
Sic licet excuſes, quia qualiacunq; leguntur

Iſta, ſalutator ſcribere non potuit.

Ad *ſomnum.*

N *æuia ſex cyathis, ſeptem Iuſtina bibatur,*
Quinq; Lycas, Lyde quattuor, Ida tribus.
O *mnis ab infuſo numeretur amica falerno,*
Et quia nulla uenit, tu mihi ſomne ueni.

Ad *Fidentinum.*

N *oſtris uerſibus eſſe te poëtam*
F *identine putas, cupiſq; credi?*
S *ic dentata ſibi uidetur Aegle,*
E *mptis oſſibus, indicoq; cornu.*
S *ic quæ nigrior eſt cadente moro,*
C *eruſſata ſibi placet Lycoris.*
H *ac & iam ratione, qua poëta es,*
C *aluus cum fueris, eris comatus.*

Ad *Cæcilianum.*

N *ullus in urbe fuit tota, qui tangere uellet*
Vxorem gratis Cæciliane tuam,
D *um licuit, ſed nunc poſitis cuſtodibus, ingens*
Turba fututorum eſt, ingenioſus homo es.

Ad *Paulam.*

M *œchus erat, poteras tamen hoc tu Paula negare.*
Ecce uir. eſt. nunquid Paula negare potes?

De *Lino.*

D *imidium donare Lino, quàm credere totum,*
Qui mauult, mauult perdere dimidium.

Ad *Flaccum.*

O *mihi curarum pretium non uile mearum*
Flacce Antenorei ſpes & alumne laris.
P *ierios differ cantuſq;, chorosq; ſororum,*

Aes dabit ex iſtis nulla puella tibi.
Quid petis à Phœbo? nummos habet arca Mineruæ.
Hæc ſapit, hæc omnis fœnerat una deos.
Quid poſſunt ederæ Bacchi dare? Palladis arbor
Inclinat uarias pondere nigra comas.
Præter aquas Helicon, & ſerta, lyraſq; dearum
Nil habet, & magnum ſemper inane ſophos.
Quid tibi cum Cirrha? quid cum Permeſſidos unda?
Romanum propius, diuitiuſq; forum eſt.
Illic æra ſonant, at circùm pulpita noſtra,
Et ſteriles cathedras baſia ſola crepant.

De Carino.

Pulchre ualet Carinus, & tamen pallet.
Parce bibit Carinus, & tamen pallet.
Bene concoquit Carinus, & tamen pallet.
Tingit cutem Carinus, & tamen pallet.
Cunnum Carinus lingit, & tamen pallet.

De Feſto.

Indignas premeret peſtis cum tabida fauces,
Inq; ipſos uultus ſerperet atra lues,
Siccis ipſe genis flentes hortatus amicos
Decreuit ſtygios Feſtus adire lacus.
Nec tamen obſcuro pia polluit ora ueneno,
Aut torſit lenta triſtia fata fame.
Sanctam Romana uitam, ſed morte peregit,
Dimiſitq; animam nobiliore rogo.
Hanc mortem fatis magni præferre Catonis
Fama poteſt, huius Cæſar amicus erat.

Ad Attalum.

Semper agis cauſas, & res agis Attale ſemper.

Eſt, non eſt, quod agis, Attale ſemper agis.

S i res, & cauſæ deſunt, agis Attale mulas.
Attale, ne quod agis deſit, agis animam.

Ad Canum.

S portula Cane tibi ſuprema nocte petita eſt,
Occidit, puto te Cane, quod una fuit.

Ad Soſibianum.

E ſeruo ſcis te genitum, blandeq; fateris,
Cum dicis dominum Soſibiane patrem.

De Regulo.

H æc, quæ puluere diſſipata multo,
L ongas porticus explicat ruinas,
E n quanto iacet abſoluta caſu.
T ectis nam modo Regulus ſub illis
G eſtatus fuerat, receſſeratq;.
V icta eſt pondere cum ſuo repente,
E t poſtquam dominum nihil timebat,
S ecuro ruit incruenta damno.
T antæ Regule poſt metum querelæ,
Q uis curam neget eſſe te deorum,
P ropter quem fuit innocens ruina?

De Manuella.

O s, & labra tibi lingit Manuella catellus,
Non miror merdas ſi libet eſſe cani.

De Quirinali.

V xorem habendam non putat Quirinalis,
C um uult habere filios, & inuenit,
Q uo poſſit iſtud more, futuit ancillas,
D omumq;, & agros implet equitibus uernis,
P aterfamilias uerus eſt Quirinalis.

De Mario.

V enderet excultos colles cum præco facetus,
 Atq; ſuburbani iugera pulchra ſoli,
E rrat ait,ſiquis Mario putat eſſe neceſſe
 Vendere,nil debet,fœnerat immo magis.
Quæ ratio eſt igitur?ſeruos ubi perdidit omnes,
 Et pecus,& fructus,non amat inde locum.
Quis faceret pretium,niſi qui ſua perdere uellet
 Omnia?ſic Mario noxius hæret ager.

De Nouio Microſpico.

V icinus meus eſt,manuq; tangi
D e noſtris Nouius poteſt feneſtris.
Quis non inuideat mihi,puteiq;
H oris omnibus eſſe me beatum,
I uncto cui liceat frui ſodale?
T am longe eſt mihi,quàm Terentianus,
Qui nunc Niliacam regit Syenen.
N on conuiuere,nec uidere ſaltem,
N on audire licet,nec urbe tota
Quiſquam eſt tam prope,tam proculq; nobis.
M igrandum eſt mihi longius,uel illi.
V icinus Nouio,uel inquilinus
S it,ſiquis Nouium uidere non uult.

Ad Feſcenniam.

N e grauis heſterno fragres Feſcennia uino,
 Paſtillos Coſmi luxurioſa uoras.
I ſta linunt dentes ientacula,ſed nihil obſtat,
 Extremo ructus cum uenit à barathro.
Quid,quod olet grauius miſtum diapaſmate uirus,
 Atq; duplex animæ longius exit odor?

Notas ergo nimis fraudes, deprenſaq; furta
Iam tollas, & ſis ebria ſimpliciter.

Ad Alanum.

Alane, quem raptum domino creſcentibus annis
Labicana leui cæſpite uelat humus,
Accipe non phario nutantia pondera ſaxo,
Quæ cineri uanus dat ruitura labor.
Sed fragiles buxos, & opacas palmitis umbras,
Quæq; uirent lachrymis humida prata meis.
Accipe care puer noſtri monimenta doloris,
Hic tibi perpetuo tempore uiuet honor.
Cum mihi ſupremos Lacheſis peruenerit annos,
Non aliter cineres mando iacere meos.

Ad Cinnam.

Garris in aurem ſemper omnibus Cinna.
Garris & illud, teſte quod licet turba.
Rides in aurem, quereris, arguis, ploras,
Cantas in aurem, iudicas, taces, clamas.
Adeo'ne penitus ſedit hic tibi morbus,
Vt ſæpe in aurem Cinna Cæſarem laudes?

Ad Baſſam tribadem.

Quod nunquam maribus iunctam te Baſſa uidebam,
Quodq; tibi mœchum fabula nulla dabat.
Omnis & officium circa te ſemper obibat
Turba tui ſexus, non adeunte uiro.
Eſſe uidebaris, fateor, Lucretia nobis,
At tu, pro facinus, Baſſa fututor eras.
Inter ſe geminos audes committere cunnos,
Mentiturq; uirum prodigioſa uenus.
Commenta es dignum Thebano ænigmate monſtrū,

Hic,ubi uir non eſt,ut ſit adulterium.

Ad Lælium.

C *um tua non edas,carpis mea carmina Læli.*
Carpere uel noli noſtra,uel ede tua.

Ad Mamurianum.

S *æpe mihi queritur non ſiccis Ceſtos ocellis,*
Tangi ſe digito Mamuriane tuo.
N *on opus eſt digito,totum tibi Ceſton habeto,*
Si deeſt nil aliud Mamuriane tibi.
S *ed ſi nec focus eſt,nudi nec ſponda grabati,*
Nec curtus Chiones,Antiopes'ue calix.
C *erea ſi pendet lumbis,& trita lacerna,*
Dimidiasq; nates Gallica palla tegit.
P *aſceris & nigræ ſolo nidore culinæ,*
Et bibis immundam cum cane pronus aquam.
N *on culum,neq; enim eſt culus,qui non cacat olim,*
Sed fodiam digito,qui ſupereſt,oculum.
N *ec me Zelotypum,nec dixeris eſſe malignum.*
Deniq; Pædica Mamuriane ſatur.

De Aquino.

F *abritio iunctus fido requieſcit Aquinus,*
Qui prior elyſias gaudet abiſſe domos.
A *ra duplex primi teſtatur munera pili.*
Plus tamen eſt,titulo quod breuiore legis.
F *unctus uterq; ſacro laudatæ fœdere uitæ,*
Famaq; quod raro nouit,amicus erat.

Ad Aeglen fellatricem.

C *antaſti male,dum fututa es Aegle.*
Iam cantas bene,baſianda non es.

Ad Helium.

Quod clamas ſemper, quod agentibus obſtrepis Heli,
Non facis hoc gratis, accipis ut taceas.

Ad Scazontem de fellatore quodam.

S i non moleſtum eſt, teq; non piget Scazon,
N oſtro rogamus pauca uerba Materno
D icas in aurem, ſic ut audiat ſolus.
A mator ille triſtium lacernarum,
E t bæticatus, atq; leucophæatus,
Q ui coccinatos non putat uiros eſſe,
A methyſtinasq; mulierum uocat ueſtes,
N atiua laudet, habeat, & licet ſemper
F uſcos colores, galbanos habet mores,
R ogabit, unde ſuſpicer uirum mollem.
V na lauamur, aſpicit nihil ſurſum,
S ed ſpectat oculis deuorantibus drauco s,
N ec otioſis mentulas uidet labris.
Q uæris quis hic ſit? excidit mihi nomen.

Ad Neuolum cauſidicum.

C um clamant omnes, loqueris tu Neuole ſemper,
Et te patronum, cauſidicumq; putas.
H ac ratione poteſt nemo non eſſe diſertus.
Ecce tacent omnes, Neuole dic aliquid.

Ad Flaccum.

L ingat, & podagra Diodorus Flacce laborat,
Sed nil patrono porrigit, hæc chiragra eſt.

Ad Calenum auarum.

N on plenum modo uicies habebas,
S ed tam prodigus, atq; liberalis,
E t tam lautus eras Calene, ut omnes

O ptarent tibi centies amici.
A dit uota Deus, preceſq; noſtras,
A tque intra tuos ſeptimas calendas
M ortes hoc tibi quattuor dederunt.
A t tu ſic quaſi non foret relictum,
S ed raptum tibi centies, abiſti
I n tantam miſer eſuritionem,
V t conuiuia ſumptuoſiora,
T oto quæ ſemel apparas in anno,
N igræ ſordibus explices monetæ,
E t ſeptem ueteres tui ſodales
C onſtemus tibi plumbea ſelibra.
Q uid dignum meritis precemur iſtis?
O ptemus tibi millies Calene,
H oc ſi contigerit, fame peribis.

De Afra uetula.

M ammas, atque tatas habet Afra, ſed ipſa tatarum
Dici, & mammarum maxima mamma poteſt.

De Afro Demetrio.

I lla manus quondam ſtudiorum fida meorum,
Et felix domino, notaq; Cæſaribus,
D eſtituit primos uirides Demetrius annos,
Q uarta tribus luſtris addita meſſis erat.
N e tamen ad ſtygias famulus deſcenderet umbras,
V reret implicitum cum ſcelerata lues,
C auimus, & domini ius omne remiſimus ægro,
Munere dignus erat conualuiſſe meo.
S enſit deficiens ſua præmia, meq; patronum
Dixit ad infernas liber iturus aquas.

Ad Lycorim.

Qui pinxit Venerem tuam Lycori,
Blanditus, puto, pictor eſt Mineruæ.

Ad Scæuolam.

Si dederint ſuperi decies mihi millia centum,
Dicebas nondum Scæuola factus eques.
Qualiter ó uiuam, quàm large, quamq; beate.
Riſerunt faciles, & tribuere Dei.
Sordidior multo poſt hoc toga, penula peior.
Calceus eſt ſarta terq;, quaterq; cute,
Deq; decem plures ſemper ſeruantur oliuæ.
Explicat & cœnas unica menſa duas.
Et Veientani bibitur fex craſſa Rubelli.
Aſſe cicer tepidum conſtat, & aſſe Venus.
In ius o' fallax, atque inficiator eamus,
Aut uiue, aut decies Scæuola redde Deis.

Ad Iulium.

O mihi poſt nullos Iuli memorande ſodales,
Siquid longa fides, canáq; iura ualent.
Bis iam pene tibi conſul trigeſimus inſtat,
Et numerat paucos uix tua uita dies.
Non bene diſtuleris, uideas quod poſſe negari,
Et ſolum hoc ducas, quod fuit, eſſe tuum.
Expectant curæq; cathenatiq; labores.
Gaudia non remeant, ſed fugitiua uolant.
Hæc utraque manu, complexuq; aſſere toto.
Sæpe fluunt, immo ſic quoque lapſa ſinu.
Non eſt, crede mihi, ſapientis dicere uiuam.
Sera nimis uita eſt craſtina. uiue hodie.

Ad Auitum.

S unt bona, ſunt quædã mediocria, ſunt mala plura,
Quæ legis, hic aliter non fit Auite liber.

Ad Titum.

C ogit me Titus actitare cauſas,
E t dicit mihi ſæpe, magna res eſt.
R es magna eſt Tite, quam facit Colonus.

Ad Tuccam.

Q uid te Tucca iuuat uetulo miſcere falerno
In uaticanis condita muſta cadis?
Q uid tantum fecere boni tibi peſſima uina,
Aut quid fecerunt optima uina mali?
D e nobis facile eſt, ſcelus eſt iugulare falernum,
Et dare campano toxica ſæua mero.
C onuiuæ meruere tui fortaſſe perire,
Amphora non meruit tam pretioſa mori.

Ad Aeliam.

S i memini fuerant tibi quattuor Aelia dentes.
Expuit una duos tuſſis, & una duos.
I am ſecura potes totis tuſſire diebus.
Nil iſtic quod agat, tertia tuſſis habet.

Ad Cæcilianum.

Dic mihi, quis furor eſt? turba ſpectante uocata,
Solus boletos Cæciliane uoras.
Q uid dignum tanto, uentriq́; gulæq́; precabor?
Boletum, qualem Claudius edit, edas.

De Porſena, & Mutio Scæuola.

D um peteret Regem decepta ſatellite dextra,
Ingeſſit ſacris ſe peritura focis.
S ed tam ſæua pius miracula non tulit hoſtis,
Et raptum flammis iuſſit abire uirum.

Vrere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc ſpectare manum Porſena non potuit.
Maior deceptæ fama eſt, & gloria dextræ.
Si non erraſſet, fecerat illa minus.

De Leone, et Lepore.

Quid nunc ſæua fugis placidi lepus ora leonis,
Frangere tam paruas non didicere feras,
Seruantur magnis iſti ceruicibus ungues,
Nec gaudet tenui ſanguine tanta ſitis.
Præda canum lepus eſt, uaſtos non implet hiatus.
Non timeat Dacus Cæſaris arma puer.

Ad Cottam.

Inuitas nullum, niſi cum quo Cotta lauaris,
Et dant conuiuam balnea ſola tibi.
Mirabar quare nunquam me Cotta uocaſſes,
Iam ſcio me nudum diſplicuiſſe tibi.

Ad Decianum.

Aſpicis incomptis illum Deciane capillis,
Cuius & ipſe times triſte ſupercilium.
Qui loquitur Curios, aſſertoresq; Camillos,
Nolito Fronti credere, nupſit heri.

Ad Fauſtinum.

Ede tuos tandem populo Fauſtine libellos,
Et cultum docto pectore profer opus.
Quod nec Cecropiæ damnent Pandionis arces,
Nec ſileant noſtri, prætereantq; ſenes.
Ante fores ſtantem dubitas admittere famam,
Teq; piget curæ præmia ferre tuæ.
Poſt te uicturæ, per te quoque uiuere chartæ
Incipiant, cineri gloria ſera uenit.

Ad Sextilianum.

Sextiliane bibis quantum ſubſellia quinque
Solus, aqua toties ebrius eſſe potes.
Nec confeſſorum uicina numiſmata tantum,
Aera ſed à cuneis ulteriora petis.
Non hæc pelignis agitur uindemia prælis,
Vua nec in thuſcis naſcitur iſta iugis.
Teſta ſed antiqui felix ſiccatur Opimi,
Egerit & nigros maſſica cælla cados,
À caupone tibi fex laletana petatur,
Si plus quàm decies Sextiliane bibis.

Ad Procillum.

Heſterna tibi nocte dixeramus,
Quin cunces puto poſt decem peractos,
Cœnares hodie Procille mecum.
Tu factam tibi rem ſtatim putaſti,
Et non ſobria uerba ſubnotaſti
Exemplo nimium periculoſo.
Μισῶ μνήμονα συμπότην προκιλλε.

De Acerra.

Heſterno fœtere mero qui credit Acerram.
Fallitur in lucem ſemper Acerra bibit.

Ad Fidentinum.

Fama refert noſtros te Fidentine libellos,
Non aliter populo quàm recitare tuos.
Si mea uis dici gratis tibi carmina mittam:
Si dici tua uis, hæc eme, ne mea ſint.

De Diaulo medico.

Chirurgus fuerat, nunc eſt ueſpillo Diaulus.
Cœpit, quo poterat, clinicus eſſe modo.

De Encolpo.

Hos tibi Phœbe uouet totos à uertice crines,
Encolpus, domini Centurionis amor.
Grata pudens meriti tulerit cum præmia pili,
Quamprimum longas Phœbe recide comas.
Dum nulla teneri ſordent lanugine uultus,
Dumq́; decent fuſæ lactea colla iubæ,
Vtq́; tuis longum, dominusq́;, puerq́; fruatur
Muneribus, tonſum fac cito, ſerò uirum.

Ad Sabidium.

Non amo te Sabidi, nec poſſum dicere quare.
Hoc tantum poſſum dicere, non amo te.

De Gellia.

Amiſſum non flet, cum ſola eſt Gellia, patrem,
Siquis adeſt, iuſſæ proſiliunt lachrymæ.
Non luget, quiſquis laudari Gellia quærit,
Ille dolet uere, qui ſine teſte dolet.

Ad Leſbiam.

Incuſtoditis, & apertis Leſbia ſemper
Liminibus peccas, nec tua furta tegis.
Et plus ſpectator, quàm te delectat adulter.
Nec ſunt grata tibi gaudia, ſiqua latent.
At meretrix abigit teſtem ueloq́; ſeraq́;,
Raráq́;, ſummœni, fornice rima patet.
À Chione ſaltem, uel ab Helide diſce pudorem,
Abſcondunt ſpurcas hæc monimenta lupas.
Nunquid dura tibi nimium cenſura uidetur?
Deprehendi ueto te Leſbia, non futui.

Ad Cornelium.

Verſus ſcribere me parum ſeueros,

N ec quos perlegat in ſchola magiſter
C orneli quereris, ſed ij libelli
T anquam coniugibus ſuis mariti
N on poſſunt ſine mentula placere.
Q uid ſi me iubeas Talaſionem
V erbis dicere non Talaſionis.
Q uis floralia ueſtit, & ſtolatum
P ermittit meretricibus pudorem?
L ex hæc carminibus data eſt iocoſis
N e poſſint, niſi pruriant, iuuare.
Q uare depoſita ſeueritate.
P arcas luſibus, & iocis rogamus.
N ec caſtrare uelis meos libellos,
G allo turpius eſt nihil Priapo.

Ad Lucanum, & Tullum.

S i Lucane tibi, uel ſi tibi Tulle darentur,
Qualia ledæi fata lacones habent.
N obilis hæc eſſet pietatis rixa duobus.
Quod pro fratre mori uellet uterq; prior.
D iceret infernas ſiquis prior iſſet ad umbras,
Viue tuo frater tempore, uiue meo.

Ad Baſſam.

V entris onus, miſero, nec te pudet, excipis auro,
Baſſa bibis uitro, carius ergo cacas.

Ad Fidentinum.

Quem recitas meus eſt o' Fidentine libellus,
Sed male cum recitas, incipit eſſe tuus.

Ad Decianum.

S i quis erit raros inter numerandus amicos,
Quales priſca fides, famaq; nouit anus.

S iquis Cecropiæ madidus latiæq; Mineruæ
Artibus, & uera ſimplicitate bonus,
S iquis erit recti cuſtos, imitator honeſti,
Et nihil arcano qui roget ore deos.
S iquis erit magnæ ſubnixus robore mentis,
Diſpeream, ſi non hic Decianus erit.

Ad Liuidum.

Qui ducis uultus, & non legis iſta libenter,
Omnibus inuideas Liuide, nemo tibi.

In Cæcilium.

V rbanus tibi Cæcili uideris
N on es, crede mihi. quid ergo? uerna es.
H oc quod transtyberinus ambulator,
Qui pallentia ſulfurata fractis
P ermutat uitreis. quod otioſæ
V endit qui madidum cicer coronæ.
Quod cuſtos, dominus'q; uiperarum.
Quod uiles pueri ſalariorum.
Quod fumantia, qui tomacla raucus
C ircunfert tepidis cocus popinis.
Quod non optimus urbicus poeta.
Quod de gadibus improbus magiſter.
Quod bucca eſt uetuli loquax cinædi.
Quare deſine iam tibi uideri,
Quod ſoli tibi Cæcili uideris.
Qui Galbam ſalibus tuis, & ipſum
P oſſes uincere Sextium Caballum.
N on cuicunq; datum eſt habere naſum.
L udit qui ſtolida procacitate,
N on eſt Sextius ille, ſed Caballus.

De Portia.

Coniugis audiſſet fatum cum Portia Bruti,
Et ſubtracta ſibi quæreret arma dolor,
Nondum ſcitis ait, mortem non poſſe negari.
Credideram ſatis hoc uos docuiſſe patrem.
Dixit, & ardentes auido bibit ore fauillas.
I nunc, & ferrum turba moleſta nega.

In Mancinum

Bis tibi triceni fuimus Mancine uocati,
Et poſitum eſt nobis nil here, præter aprum.
Non quæ de tardis ſeruantur uitibus uuæ,
Dulcibus aut certant quæ melimella fauis.
Non pira, quæ lenta pendent religata geneſta,
Aut imitata breues punica mala roſas.
Ruſtica lactantes, nec miſit fiſcina metas,
Nec de picenis uenit oliua cadis.
Nudus aper, ſed & hic minimus, qualiſq; necari
A' non armato pumilione poteſt.
Et nihil inde datum eſt, tantum ſpectauimus omnes
Ponere aprum nobis, ſic & arena ſolet.
Ponatur tibi nullus aper poſt talia facta,
Sed tu ponaris, cui Caridemus, apro.

Ad Stellam.

Laſciuos leporum curſus, luſuſq; leonum,
Quod maior nobis charta, minorq; gerit,
Et bis idem facimus. nimium ſi Stella uidetur
Hoc tibi, bis leporem tu quoq; pone mihi.

De libro ſuo.

Edita ne breuibus pereat mihi charta libellis,
Dicatur, potius τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ad Aedilum.

Cum dicis propero, fac ſi facis, Aedile languet
Protinus, & ceſſat debilitata uenus.
Expectare iube, uelocius ibo retentus.
Aedile ſi properas, dic mihi ne properem.

De Diaulo medico.

Nuper erat medicus, nunc eſt Veſpillo Diaulus,
Quod Veſpillo facit, fecerat & medicus.

De litoribus Altini.

Aemula Baianis Altini littora uillis,
Et Phaethontei conſcia ſylua rogi.
Quæq; antenoreo Dryadum pulcherrima Fauno
Nupſit, ad Euganeos ſola puella lacus.
Et tu ledæo felix Aquileia Timauo.
Hic ubi ſeptenas Cyllarus hauſit aquas.
Vos eritis noſtræ portus requieſq; ſenectæ,
Si iuris fuerint otia noſtra ſui.

Ad Poſthumum.

Quod te mane domi toto non uidimus anno,
Vis dicam, quantum Poſthume perdiderim?
Tricenos puto bis, uicenos ter puto nummos.
Ignoſces, togulam Poſthume pluris emo.

Ad Auguſtum.

Sæpe meos laudare ſoles Auguſte libellos.
Inuidus ecce negat, non minus ergo ſoles.
Quid, quod honorato non ſola uoce dediſti,
Non alius poterat quæ dare dona mihi.
Ecce iterum nigros corrodit liuidus ungues.
Da Cæſar tanto tu, magis ut doleat.

Ad Cloen.

D onaſti tenero Cloe Luperco
H iſpanas, tyriaſq; coccinaſq;,
E t lotam tepido togam Galeſo,
I ndos, Sardonycas, Scythas, Smaragdos.
E t centum dominos nouæ monetæ,
E t quicquid petit, uſque, & uſque donas.
V æ Glabraria, uæ tibi Miſella.
N udam te ſtatuet tuus Lupercus.

Ad Pudentem.

O bſtat cære Pudens noſtris ſua turba libellis,
Lectoremq; frequens laſſat, & implet opus.
R ara iuuant. primis ſic maior gratia pomis.
Hybernæ pretium ſic meruere roſæ.
S ic ſpoliatricem commendat Faſtus amicam,
Ianua nec iuuenem ſemper aperta tenet.
S æpius in libro memoratur Perſius uno,
Quàm leuis in tota Marſus amazonide.
T u quoque de noſtris releges quencunque libellis,
Eſſe puta ſolum, ſic tibi pluris erit.

Ad Piſcatorem.

B aiano procul à lacu monemus,
P iſcator fuge, ne nocens recedas.
S acris piſcibus hæ natantur undæ,
Q ui norunt dominum, manumq; lambunt,
I llam, qua nihil eſt in orbe maius.
Q uid quod nomen habent, & ad magiſtri
V ocem quiſque ſui uenit citatus.
H oc quondam Libys impius profundo.
D um prædam calamo tremente ducit,
R aptis luminibus repente cæcus

C aptum non potuit uidere piſcem.
E t nunc ſacrilegos peroſus hamos,
B aianos ſedet ad lacus rogator.
A t tu, dum potes, innocens recede.
I actis ſimplicibus cibis in undas,
E t piſces uenerare dedicatos.

Ad Hippodamum.

Quod cupis in noſtris, dicíq;, legíq; libellis,
Et nonnullus honos creditur eſſe tibi.
N e ualeam, ſi non res eſt gratiſſima nobis,
Et uolo te chartis inſeruiſſe meis.
S ed tu nomen habes auerſum fonte ſororum
Impoſitum, mater quod tibi dura dedit.
Quod neq; Melpomene, quod nec Polyhymnia poſſit,
Nec pia cum Phœbo dicere Calliope.
E rgo aliquod gratum muſis tibi nomen adopta.
Non ſemper belle dicitur Hippodamus.

De Ape electro incluſa.

E t latet, & lucet Phaethontide condita gutta.
Vt uideatur apis nectare clauſa ſuo.
D ignum tantorum pretium tulit illa laborum.
Credibile eſt ipſam ſic uoluiſſe mori.

Ad Soſibianum.

P lena laboratis habeas cum ſcrinia libris,
Emittis quare Soſibiane nihil?
E dent hæredes inquis mea carmina. quando?
Tempus erat iam te Soſibiane legi.

Ad Attalum.

S ordida cum tibi ſit, uerum tamen Attale dicit,
Quisquis te niueam dicit habere togam.

De pugna damarum.

Frontibus aduerſis molles concurrere damas
Vidimus, & fati ſorte iacere pari.
Spectauere canes prædam, ſtupuitq; ſuperbus
Venator cultro nil ſupereſſe ſuo.
Vnde leues animi tanto caluere furore?
Sic pugnant tauri, ſic cecidere uiri.

Ad Olum.

Cana eſt barba tibi, nigra eſt coma. tingere barbam
Non potes, hæc cauſa eſt, ſed potes Ole comam.

Ad Afrum.

Centum Coranus & ducenta Mancinus,
Trecenta debet Titius, hoc bis Albinus.
Decies Sabellus, alterumq; Seranus.
Ex inſulis, fundisq; tricies ſoldum,
Ex pecore redeunt ter ducenta Parmenſi.
Toties diebus Afer hoc mihi narras.
Et teneo melius iſta, quàm meum nomen.
Numeres oportet aliquid, ut pati poſſim.
Quotidianam refice nauſeam nummis.
Audire gratis Afer iſta non poſſum.

Ad Gallam.

Galla nega, ſatiatur amor, niſi gaudia torquent,
Sed noli nimium Galla negare diu.

Ad Charinum.

Argenti genus omne comparaſti,
Et ſolus ueteres Myronis artes,
Solus Praxitelis manus, Scopæq;,
Solus Phidiaci toreuma cœli,
Solus Mentoreos habes labores.

Nec deſunt tibi uera glaniana,
Nec quæ Callaico linuntur auro,
Nec menſis anaglypta de paternis.
Argentum tamen inter omne miror
Quare non habeas Charine purum?

Ad Poſthumum.

Atria Piſonum ſtabant cum ſtemmate toto,
Et docti Senecæ ter numeranda domus.
Prætulimus tantis ſolum te Poſthume regnis.
Pauper eras, & eques, ſed mihi conſul eras.
Tecum ter denas numeraui Poſthume brumas,
Communis nobis lectus & unus erat.
Iam donare potes, iam perdere, plenus honorum,
Largus opum. expecto, Poſthume quid facias.
Nil facis, & ſerum eſt alium mihi quærere regem.
Hoc fortuna placet? Poſthumus impoſuit.

In male recitantem.

Quid recitaturus circundas uellera collo?
Conueninnt noſtris auribus illa magis.

Ad Flaccum.

Si quis forte mihi poſſet præſtare roganti,
Audi, quem puerum Flacce locare uelim.
Niliacis primum puer hic naſcatur in oris.
Nequitiam tellus ſcit dare nulla magis.
Sit niue candidior, nanque in marcotide fuſca
Pulchrior eſt, quanto rarior iſte color.
Lumina ſyderibus certent, molleſq; flagellent
Colla comæ. tortas non amo Flacce comas.
Frons breuis, atq; modus breuiter ſit naribus uncis.
Peſtanis rubeant æmula labra roſis.

Sæpe & nolentem cogit, nolitq; uolentem.
Liberior domino ſæpe ſit ille ſuo.
Et timeat pueros, excludat ſæpe puellas.
Vir reliquis, uni ſit puer ille mihi.
Iam ſcio, nec fallis, nam me quoq; iudice uerum eſt.
Talis erat, dices, noſter Amazonicus.

In Coracinum.

Non dixi Coracine te cinædum.
Non ſum tam temerarius, nec audax,
Nec mendacia qui loquar libenter.
Si dixi Coracine te cinædum,
Iratam mihi pontiæ lagœnam,
Iratum calicem mihi Metelli.
Iuro per ſyrios tibi tumores.
Iuro per Berecyntios furores,
Quod dixi, tamen hoc leue, & puſillum eſt.
Quod notum eſt, quod & ipſe non negabis,
Dixi te Coracine cunilingum.

De Veſuio monte.

Hic eſt pampineis uiridis modo Veſuius umbris.
Preſſerat hic madidos nobilis uua lacus.
Hæc iuga quàm Nyſæ colles plus Bacchus amauit.
Hoc nuper ſatyri monte dedere choros.
Hæc Veneris ſedes Lacedæmone gratior illi.
Hic locus herculeo numine clarus erat.
Cuncta iacent flammis, & triſti merſa fauilla,
Nec ſuperi uellent hoc licuiſſe ſibi.

Ad Phœbum.

Hæc tibi pro nato plena dat lætus Acerra
Phœbe Palatinus munera Parthenius.

Vt qui prima nouo ſignat quinquennia luſtro,
Impleat innumeras Burrus olympiddas.
Fac rata uota patris. ſic te tua diligat uxor,
Gaudeat & certa uirginitate ſoror.
Perpetuo ſic flore mices, ſic deniq; non ſint
Tam longæ Bromio, q̃ tibi Phœbe comæ.

De Sabello.

Saturnalia diuitem Sabellum
Fecerunt, merito tumet Sabellus.
Nec quenquam putat eſſe (prædicatq;)
Inter cauſidicos beatiorem.
Hos faſtus, animosq́; dat Sabello
Farris ſemodius, fabæq; freſæ,
Et thuris, piperisq́; tres ſelibræ,
Et lucanica uentre cum faliſco,
Et nigri ſyra defruti lagœna,
Et ficus Libycæ gelata teſta,
Cum bulbis, cochleisq́;, caſeoq́;.
Piceno quoque uenit à cliente,
Parcæ ciſtula non capax oliuæ,
Et craſſo figuli polita cœno
Septennaria ſyntheſis Sagunti,
Hiſpanæ luteum rotæ toreuma.
Et lato uariata Mappa clauo.
Saturnalia fructuoſiora
Annis non habuit decem Sabellus.

De Phaethonte.

Encauſtus Phaëthon tabula tibi pictus in hac eſt.
Quid tibi uis Dipyron, qui Phaethonta facis?

In Papilum.

P rædidi gaudes, præcaſus Papile ploras.
Cur quæ uis fieri Papile, facta doles?
P œnitet obſcœnæ pruriginis, an magis illud
Fles, quod prædidi Papile deſieris?

Ad Flaccum.

N eſcis, crede mihi, quid ſint epigrammata Flacce,
Qui tantum luſus illa, iocosq; putas.
I lle magis ludit, qui ſcribit prandia ſæui
Tereos, aut cœnam crude Thyeſte tuam.
A ut puero liquidas aptantem Dædalon alas,
Paſcentem ſiculas aut Polyphemon oues.
A' noſtris procul eſt omnis ueſica libellis.
Muſa nec inſano ſyrmate noſtra tumet.
I lla tamen laudant omnes, mirantur, adorant.
Confiteor, laudant illa, ſed iſta legunt.

Ad Thaidem.

Quid me Thai ſenem ſubinde dicis?
N emo eſt Thai ſenex ad irrumandum.

In Cæcilianum.

Cum tibi non eſſent ſex millia Cæciliane,
Ingenti late uectus es hexaphoro.
P oſtquam bis decies tribuit Dea cæca, ſinumq;
Ruperunt nummi, factus es ecce pedes.
Quid tibi pro meritis, & tantis laudibus optem?
Dii reddant ſellam Cæciliane tibi.

In Aedilum.

G eſtari iunctis niſi deſinis Aedile capris,
Qui modo ficus eras, iam caprificus eris.

Ad Coſmum.

Hunc, quem ſæpe uides inter penetralia noſtræ

Palládos, & templi limina Coſme noui.
Cum baculo, peráq; ſenem, cui cana putriſq;
Stat coma, & in pectus ſordida barba cadit
Cerea quem nudi tegit uxor abolla grabati,
Cui dat latratos obuia turba cibos.
Eſſe putas Cynicum deceptus imagine falſa.
Non eſt hic Cynicus Coſme. quid ergo? canis.

Ad Colinum.

O cui tarpeias licuit contingere quercus,
Et meritas prima cingere fronde comas.
Si ſapis utaris totis Coline diebus,
Extremumq́; tibi ſemper adeſſe putes.
Lanificas nulli tres exorare puellas
Contigit. obſeruant quem ſtatuere diem.
Diuitior Criſpo, Thraſea conſtantior ipſo,
Lautior & nitido ſis Meliore licet.
Nil adijcit penſo Lacheſis, fuſósq; ſororum.
Explicat, & ſemper de tribus una necat.

Ad Lucium.

Luci gloria temporum tuorum,
Qui Gaurum ueterem, Tagumq; noſtrum.
Arpis cedere non ſinis diſertis,
Arguas generatus inter urbes.
Thebas carmine cantet, aut Mycenas,
Aut claram Rhodon, aut libidinoſæ
Ledæas Lacedæmonis palæſtras.
Nos Celtis genitos, & ex Hiberis
Noſtræ nomina duriora terræ
Grato non pudeat referre uerſu.
Sæuo Bilbilin optimam metallo,

Quæ uincit Chalybasq́; noricosq́;,
Et ferro plateam ſuo ſonantem.
Quam fluctu tenui, ſed inquieto
Armorum ſalo temperator ambit,
Tutelamq́; chorosq; Riſamorum,
Et conuiuia feſta Carduarum,
Et textis Peteron roſis rubentem.
Atq; antiqua patrum theatra rigas,
Et certos iaculo leui Sueuos,
Turgentisq́; lacus, Petuſiæq́;,
Et paruæ uada pura Toneniſſæ,
Et ſanctum Duratonis ilicetum,
Per quod uel piger ambulat uiator.
Et quod fortibus excolit iuuencis
Curuæ Manlius arua Matineſſæ.
Hæc tam ruſtica delicate lector
Rides nomina? rideas licebit.
Hæc tam ruſtica malo, quàm Britanos

In Gargilianum.

Munera quòd ſenibus, uiduisq́; ingentia mittis,
Vis te munificum Gargiliane uocem?
Sordidius nihil eſt, nihil eſt te ſpurcius uno,
Qui potes inſidias dona uocare tuas.
Sic auidis fallax indulget piſcibus hamus,
Callida ſic ſtultas decipit eſca feras.
Quid ſit largiri, quid ſit donare docebo.
Si neſcis, dona Gargiliane mihi.

Ad Fauſtinum.

Dum nos blanda tenent laſciui ſtagna Lucrini,
Et quæ pumiceis fontibus antra calent.

Tu colis argiui regnum Fauſtine coloni,
Quo te bis decimus ducit ab urbe lapis.
Horrida, ſed feruent Nemeæi pectora monſtri,
Nec ſatis eſt Baias igne calere ſuo.
Ergo ſacri fontes, & littora grata ualete,
Nympharum pariter, Nereidumq́; domus.
Herculeos colles gelida uos uincite bruma,
Nunc Tyburtinis cedite frigoribus.

In Gallam.

In tenebris luges amiſſum Galla maritum.
Num plorare pudet te puto Galla uirum.

De uipera electro incluſa.

Flentibus Heliadum ramis dum uipera repit,
Fluxit in obſtantem ſucina gemma feram,
Quæ dum miratur pingui ſe rore teneri,
Concreto riguit cincta repente gelu.
Ne tibi regali placeas Cleopatra ſepulchro.
Vipera ſi tumulo nobiliore iacet.

De Curatio.

Ardea ſolſtitio, peſtanáq; rura petantur,
Quiq; Cleonæo ſydere feruet ager.
Cum Tyburtinas damnet Curatius auras,
Inter laudatas ad ſtyga miſſus aquas.
Nullo fata loco poſſis excludere, cum mors
Venerit, in medio Tybure Sardinia eſt.

In Mananum.

Donaſſe amicum tibi ducenta Manane,
Nuper ſuperbo lætus ore iactaſti,
Quartus dies eſt in ſchola poetarum,
Dum fabulamur, millibus decem dixti

Emptas

E mptas lacernas munus eſſe Pompillæ,
S ardonycta uerum lineuſq; ter cinctum,
D uasq; ſimiles fluctibus maris gemmas
D ediſſe Baſſam, Celiamq; iuraſti.
H ere de theatro Pollione cantante,
C um ſubito abires, dum fugis, loquebaris,
H æreditatis tibi trecenta ueniſſe.
E t mane centum, & poſt meridiem centum.
Q uid tibi ſodales fecimus mali tantum?
M iſerere iam crudelis, & ſile tandem.
A ut, ſi tacere lingua non poteſt iſta,
A liquando narra, quod audire uelimus.

De Lycori.

T ybur in herculeum migrauit nigra Lycoris,
Omnia dum fieri candida credit ibi.

De Cærelia.

D um petit à Baulis mater Cærelia Baias,
Occidit inſani crimine merſa freti.
G loria quanta perit uobis, hæc monſtra Neroni,
Nec quondam iuſſæ præſtiteratis aquæ.

De Hortis Martialis.

I ulli iugera pauca Martialis
H ortis Heſperidum beatiora
L ongo ianiculi iugo recumbunt.
L ati collibus imminent receſſus,
E t planus modico tumore uertex
C œlo perfruitur ſereniore,
E t curuas nebula tegente ualles
S olus luce nitet peculiari.
P uris leniter admouentur aſtris

C elſæ culmina delicata uillæ.
H inc ſeptem domino uidere montes,
E t totam licet æſtimare Romam,
A lbanos quoq; Thuſculosq; colles,
E t quodcunq; iacet ſub urbe frigus,
F idenas ueteres, breuesq; Rubras,
E t quod uirgineo cruore gaudet,
A nnæ pomiferum nemus perennæ.
I llic Flaminiæ, Salariæq;
G eſtator patet, eſſedo tacente,
N e blando rota ſit moleſta ſomno,
Q uem nec rumpere nauticum celeuſma,
N ec clamor ualet helciariorum.
C um ſit tam prope Miluius, ſacrumq;
L apſæ per Tyberim uolent carinæ.
H oc rus, ſeu potius domus uocanda eſt.
C ommendat dominus. tuam putabis,
T am non inuida, tamq; liberalis,
T am comi patet hoſpitalitate.
C redas Alcinoi pios penates,
A ut facti modo diuitis Molorchi.
V os, nunc omnia parua qui putatis,
C enteno gelidum ligone Tybur,
V el Præneſte domate, pendulamq;
V ni dedite Sætiam colono.
D um me iudice præferantur iſtis
I ulli iugera pauca Martialis.

De Philæni.

O culo Philænis ſemper altero plorat.
Q uo fiat iſtud quæritis modo? luſca eſt.

Ad Linum.

E giſti uitam ſemper Line municipalem,
Qua nihil omnino dulcius eſſe poteſt.
I dibus & raris togula eſt excuſſa calendis.
Duxit ad æſtates Syntheſis una decem.
S altus aprum, campus leporem tibi miſit inemptum.
Sylua graueis turdos exagitata dedit.
R aptus flumineo uenit de gurgite piſcis.
Vina rubens fudit non peregrina cadus.
N ec tener argolica miſſus de gente miniſter,
Sed ſtetit inculti ruſtica turba foci.
V illica, uel duri compreſſa eſt nupta coloni,
Incaluit quoties ſaucia uena mero.
N ec nocuit tectis ignis, nec Sirius agris,
Nec merſa eſt pelago, nec fluit ulla ratis.
S uppoſita eſt blando nunquam tibi teſſera talo.
Alea, ſed parcæ ſola fuere nuces.
D ic ubi ſit, decies mater quod auara reliquit?
Nuſquam eſt. feciſti rem Line difficilem.

In Prætorem.

P rætorem pauper centum ſeſtertia Gaurus
Orabat cana notus amicitia.
D icebatq; ſuis hæc tantum deeſſe trecentis,
Vt poſſet domino plaudere iuſtus eques.
P rætor ait, ſcis me Scorpo, Thalioq; daturum,
Atque utinam centum millia ſola darem.
A h pudet ingratæ, pudet ah male diuitis arcæ,
Quod non das equiti, uis dare prætor equo?

Ad Sextum.

I nuitas centum quadrantibus, & bene cœnas.

Vt cœnem inuitor Sexte, an ut inuideam?

De ſpectaculo.

Picto, quod iuga delicata collo
Pardus ſuſtinet, improbæq; tigres
Indulgent patientiam flagello,
Mordent aurea, quod lupata cerui,
Quod freno libyci domantur urſi,
Et quantum Calydon tuliſſe fertur,
Paret purpureis aper capiſtris,
Turpes eſſeda quod trahunt biſontes,
Et molles dare iuſſa quod choreas
Nigro bellua nil negat magiſtro,
Quis ſpectacula non putet deorum?
Hæc tranſit tamen, ut minora, quiſquis
Venatus humiles uidet leonum,
Quos uelox leporum timor fatigat.
Dimittunt, repetunt, amantq; captos,
Et ſecurior eſt in ore præda,
Laxos cui dare, peruioſq; rictus
Gaudent, & timidos tenere dentes,
Mollem frangere dum pudet rapinam,
Stratis cum modo uenerint iuuencis.
Hæc clementia non paratur arte,
Sed norunt cui ſeruiant leones.

Ad Ouidium.

In nomentanis Ouidi quod naſcitur agris,
Accepit quoties tempora longa merum.
Exuit annoſa mores, nomenq; ſenecta,
Et quicquid uoluit, teſta uocatur anus.

Ad Rufum.

I ntro;ponis aquam, ſubinde Rufe,
E t ſi cogeris à ſodale, raram
D iluti bibis unciam falerni.
N unquid pollicita eſt tibi beatam
N octem Næuia, ſobriaſq; mauis
C ertæ nequitias fututionis?
S uſpiras, retices, gemis, negauit.
C rebros ergo bibas, licet trientes,
E t durum iugules mero pudorem.
Q uid parcis tibi Rufe? dormiendum eſt.

Ad Lucium Iulium.

S æpe mihi dicis Luci cariſſime Iuli,
Scribe aliquid magnum. deſidioſus homo es.
O tia da nobis, ſed qualia fecerat olim
Mecœnas Flacco, Virgilioq; ſuo.
C ondere uicturas tentem per ſæcula curas,
Et nomen flammis eripuiſſe meum.
I n ſteriles campos nolunt iuga ferre iuuenci.
Pingue ſolum laſſat, ſed iuuat ipſe labor.

Ad Gallum.

E ſt tibi, ſitq; precor, multos creſcatq; per annos
Pulchra quidem, uerum transtyberina domus.
A t mea uipſanas ſpectant cœnacula laurus.
Factus in hac ego ſum iam regione ſenex.
M igrandum eſt, ut mane domi te Galle ſalutem,
Es tanti, uel ſi longius illa foret.
S ed tibi non multum eſt, unum ſi præſto togatum.
Multum eſt, hunc unum ſi mihi Galle nego,
I pſe ſalutabo decima, uel ſerius hora,
Mane tibi pro me dicat auere liber.

De Catella Publi.

Iſſa eſt paſſere nequior Catulli.
Iſſa eſt purior oſculo columbæ.
Iſſa eſt blandior omnibus puellis.
Iſſa eſt carior indicis lapillis.
Iſſa eſt delitiæ catella Publi.
Hanc tu, ſi queritur, loqui putabis.
Sentit triſtitiamq;, gaudiumq;.
Collo nexa cubat, capitq; ſomnos,
Vt ſuſpiria nulla ſentiantur.
Et deſyderio coacta uentris,
Gutta pallia non fefellit ulla,
Sed blando pede ſuſcitat, toroq;
Deponi monet, & rogat leuari.
Caſtæ tantus ineſt pudor catellæ,
Ignorat uenerem, nec inuenimus
Dignum tam tenera uirum puella.
Hanc ne lux rapiat ſuprema totam,
Pictam Publius exprimit tabella,
In qua tam ſimulem uidebis Iſſam,
Vt ſit tam ſimilis ſibi nec ipſa.
Iſſam denique pone cum tabella,
Aut utranq; putabis eſſe ueram,
Aut utranq; putabis eſſe pictam.

Ad Velocem.

Scribere me quereris Velox epigrammata longa.
Ipſe nihil ſcribis, tu breuiora facis.

Ad Regulum.

Cum tibi ſit ſophiæ per fama, & cura deorum,
Ingenio pietas nec minor ipſa tuo.

I gnorat meritis dare munera, qui tibi librum,
Et qui miratur Regulę thura dari.

In Priſcum.

C um te non noſſem, dominum, regem'q; uocabam.
Cum bene te noui, iam mihi Priſcus eris.

Ad Lectorem.

Quæcunq; luſi iuuenis, & puer quondam,
A pinas'q; noſtras, quas nec ipſe iam noui.
M ale collocare ſi bonas uoles horas,
E t inuidebis otio tuo lector,
A Valeriano Pollio petes Quinto,
P er quem perire non licet meis nugis.

Ad Fauſtinum.

H os tibi uicinos, Fauſtine Teleſphorus hortos
Fœnius, & breue rus, uda'q; prata tenet.
C ondidit hic natæ cineres, nomen'q; ſacrauit,
Quod legis Antullæ, dignior ipſe legi.
E t ſtygias æquum fuerat patrem iſſe ſub umbras.
Sed quia non licuit, uiuit, ut oſſa colat.

In Procillum.

Quædam me cupit inuide Procille
T oto candidior puella cygno,
A rgento, niue, lilio, liguſtro.
S ed quandam uolo nocte nigriorem
F ormica, pice, graculo, cicada.
I am ſuſpendia ſæua cogitabis.
S i noui bene te Procille, uiues.

De Antulla.

H oc nemus æterno cinerum ſacrauit honore
Fanius, & culti iugera pauca ſoli.

Hoc tegitur cito rapta ſuis Antulla ſepulchro.
Hoc erit Antullæ miſtus uterq; parens.
Si cupit hunc aliquis, moneo, ne ſperet agellum.
Perpetuo dominis ſeruiat iſte ſuis.

In Lupercum.

Occurris quoties Luperce nobis,
Vis mittam puerum ſubinde dicis,
Cui tradas epigrammaton libellum,
Lectum quem tibi protinus remittam.
Non eſt, quod puerum Luperce uexes.
Longum eſt, ſi uelit ad pirum uenire,
Et ſcalis habito tribus, ſed altis.
Quod quæris, propius petas licebit.
Argi nempe ſoles ſubire letum.
Contra Cæſaris eſt forum taberna,
Scriptis poſtibus hinc, & inde totis,
Omnes ut cito perlegas poëtas.
Illuc me pete, ne roges Atrectum,
Hoc nomen dominus gerit tabernæ.
De primo dabit, altero'ue nido,
Raſum pumice, purpuraq; cultum
Denarijs tibi quinq; Martialem.
Tanti non es ais? ſapis Luperce.

Ad Cæcilianum.

Cui legiſſe ſatis non eſt epigrammata centum,
Nil illi ſatis eſt Cæciliane mali.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SECVNDVS.

Q VID NOBIS INQVIS CVM *epiſtola? parum'ne tibi præſtamus, ſi legimus epigrammata? quid hic porro dicturus es, quod non poſſis uerſibus dicere? Video quare tragœdi epiſtolam accipiant, quibus pro ſe loqui non licet, epigrammata curione non egent, & contenta ſunt ſua, ideſt mala lingua. In quacunq; pagina uiſum eſt, epiſtolam faciunt. Noli ergo (ſi tibi uidetur) rem facere ridiculam, & togam ſaltanti inducere perſonæ. Denique uideas, an te delectet contra retiarium ferula. Ego inter illos ſedeo, qui protinus reclamant. Puto me hercule Deciane uerum dicis. Quid, ſi ſcias, cum qua, & quàm longa epiſtola negotium fueris habiturus? Itaq;, quod exigis, fiat. Debebunt tibi, ſiqui in hunc librum inciderint, quod ad primam paginam non laſſi peruenient.*

Ad librum ſuum.

T ercentena quidem poteras epigrammata ferre,
Sed quis te ferret, perlegeretq; liber?
A t nunc ſuccincti quæ ſunt bona diſce libelli.
Hoc primum eſt, breuior quod mihi charta perit.
D einde quod hæc una peragit librarius hora,
Nec tantum nugis ſeruiet ille meis.
T ertia res hæc eſt, quod ſicui forte legeris,
Sis licet uſque malus, non odioſus eris.
T e conuiua leget miſto quincunce, ſed ante

Incipiat poſitus quàm tepuiſſe calix.
Eſſe tibi tanta cautus breuitate uideris.
Hei mihi, quàm multis ſic quoq; longus eris.

Ad Cæſarem Domitianum.

Creta dedit magnum, maius dedit Africa nomen.
Scipio quod uictor, quodq́; Metellus habet.
Nobilius domito tribuit Germania Rheno.
Et puer hoc dignus nomine Cæſar eras.
Frater idumæos meruit cum patre triumphos.
Quæ datur ex Dacis laurea tota tua eſt,

Ad Sextum.

Sexte nihil debes, nil debes Sexte, fatemur.
Debet enim, ſiquis ſoluere Sexte poteſt.

In Amianum.

O' quàm blandus es Amiane matri.
Quàm blanda eſt tibi mater Amiane.
Fratrem te uocat, & ſoror uocatur.
Cur uos nomina nequiora tangunt,
Quare non iuuat hoc, quod eſtis, eſſe?
Luſum creditis hoc, iocumq; non eſt
Mater, quæ cupit eſſe ſe ſororem,
Nec matrem iuuat eſſe, nec ſororem.

Ad Decianum.

Ne ualeam, ſi non totis Deciane diebus,
Et tecum totis noctibus eſſe uelim.
Sed duo ſunt, quæ nos diſtingunt, millia paſſum.
Quattuor hæc fiunt, cum rediturus eam.
Sæpe domi non es, cum ſis quoq; ſæpe, negaris,
Vel tantum cauſis, uel tibi ſæpe uacas.
Te tamen ut uideam, duo millia non piget ire.

Vt te non uideam, quattuor ire piget.

Ad Seuerum.

I *nunc, edere me iube libellos,*
L *ectis uix tibi paginis duabus*
S *pectas ἐσχατοκωλικὸν Seuere,*
E *t longas trahis oſcitationes.*
H *æc ſunt, quæ relegente me ſolebas*
R *apta ſcribere, ſed uitellianis.*
H *æc ſunt ſingula, quæ ſinu ferebas*
P *er conuiuia cuncta, per theatra.*
H *æc ſunt, aut meliora, ſiqua neſcis,*
Q*uid prodeſt mihi tam macer libellus,*
N *ullo craſſior ut ſit umbilico,*
S *i totus tibi triduo legatur?*
N *uſquam delitiæ ſupiniores.*
L *aſſus tam cito deficis uiator,*
E *t cum currere debeas Bouillas,*
I *nteriungere quæris ad camœnas.*
I *nunc, edere me iube libellos.*

In Attalum.

D *eclamas belle, cauſas agis Attale belle.*
Hiſtorias bellas, carmina bella facis.
C *omponis belle mimos, epigrammata belle.*
Bellus grammaticus, bellus es aſtrologus.
E *t belle cantas, & ſaltas Attale belle.*
Bellus es arte lyræ, bellus es arte pilæ.
N *il bene cum facias, facis attamen omnia belle.*
Vis dicam qui ſis? magnus es ardelio.

Ad Lectorem.

S *iqua uidebuntur chartis tibi lector in iſtis,*

Siue obſcura nimis, ſiue latina parum,
Non meus eſt error, nocuit librarius illis,
Dum properat uerſus annumerare tibi.
Quod ſi non illum, ſed me peccaſſe putabis,
Tunc ego te credam cordis habere nihil.
Iſta tamen mala ſunt, quaſi nos manifeſta negemus.
Hæc mala ſunt. ſed tu non meliora facis.

De Næuia.

Scripſi, reſcripſit nil Næuia. non dabit ergo?
Sed puto, quod ſcripſi, legerit. ergo dabit.

In Poſthumum.

Baſia dimidio quod das mihi Poſthume labro,
Laudo, licet demas hinc quoq; dimidium.
Vis dare maius adhuc, & inenarrabile munus,
Hoc tibi habe totum Poſthume dimidium.

In Selium.

Quod fronte Selium nubila uides Rufe.
Quod ambulator porticum terit ſerus.
Lugubre quiddam quod tacet piger uultus.
Quod pene terram tangit indecens naſus.
Quod dextra pectus pulſat, & comam uellit.
Non ille amici fata luget, aut fratris.
Vterque natus uiuit, & precor uiuat.
Salua eſt & uxor, ſarcinæq;, ſeruiq;
Nihil colonus, uillicusq; decoxit.
Mœroris igitur cauſa quæ eſt? domi cœnat.

In Poſthumum.

Eſſe quid hoc dicam, quod olent tua baſia myrrham,
Quodq; tibi eſt nunquam non alienus odor?
Hoc mihi ſuſpectum eſt, q̃d oles bene Poſthume ſemper

Poſthume non bene olet, qui bene ſemper olet.

Ad Sextum.

Et iudex petit, & petit patronus.
Soluas cenſeo Sexte creditori.

In Selium.

Nil intentatum Selius, nil inquit inauſum,
Cœnandum quoties iam uidet eſſe domi.
Currit ad Europen, & te Pauline, tuoſq;
Laudat Achilleos, ſed ſine fine pedes.
Si nihil Europe fecit, tum ſepta petuntur,
Siquid Phillyrides præſtet, & Aeſonides.
Hinc quoq; deceptus Memphitica templa frequentat,
Aſſidet & cathedris mœſta iuuenca tuis.
Inde petit centum pendentia tecta columnis,
Illinc Pompei dona, nemuſq; duplex.
Nec Fortunati ſpernit, nec balnea Fauſti,
Nec Grylli tenebras, Aeoliamq; Lupi.
Nam thermis iterum cunctis, iterumq; lauatur,
Omnia cum fecit, ſed renuente Deo.
Lotus ad Europes tepidæ buxeta recurrit,
Siquis ibi ſerum carpat amicus iter.
Per te, perq; tuam uector laſciue puellam
Ad cœnam Selium tu, rogo, taure uoca.

In Hermum.

Quod nulli calicem tuum propinas,
Humane facis Herme, non ſuperbe.

In Zoilum.

Zoilus ægrotat, faciunt hanc ſtragula febrem.
Si fuerit ſanus, coccina quid facient?
Quid torus à Nilo, quid ſindone tinctus olenti,

Oſtendit ſtultis quid niſi morbus opes?
Quid tibi cum medicis? dimitte Machaonas omnes.
Vis fieri ſanus? ſtragula ſume mea.

Ad Amanum.

Tonſtrix Suburræ faucibus ſedet primis,
Cruenta pendent qua flagella tortorum,
Argiq; letum multus obſidet ſutor.
Sed iſta tonſtrix Amane non tondet.
Non tondet inquam. quid, rogo, facit? radit.

In Maximum.

Capto tuam, pudet heu, ſed capto Maxime cœnam.
Tu captas alias. iam ſumus ergo pares.
Mane ſalutatum uenio. tu diceris iſſe
Ante ſalutatum. iam ſumus ergo pares.
Sum comes ipſe tuus, tumidiq; ante ambulo regis.
Tu comes alterius, iam ſumus ego pares.
Eſſe ſat eſt ſeruum. iam nolo uicarius eſſe.
Qui rex eſt, regem Maxime non habeat.

In Zoilum.

Felicem fieri credis me Zoile cœna,
Felicem cœnam Zoile dando tuam?
Debet aricino conuiua recumbere cliuo,
Quem tua felicem Zoile cœna facit.

De Paulo.

Carmina Paulus emit. recitat ſua carmina Paulus.
Nam quod emas, poſſis dicere iure tuum.

In Poſthumum.

Baſia das alijs, alijs das Poſthume dextram.
Dicis, utrum mauis elige? malo manum.

De Eodem.

Quid mihi uobiſcum eſt o' Phœbe, nouemq; ſorores?
Ecce nocet uati muſa iocoſa ſuo.

Dimidio nobis dare Poſthumus ante ſolebat
Baſia. nunc labro cœpit utroque dare.

De Eodem.

Non dicam, licet uſq; me rogetis,
Quis ſit Poſthumus in meo libello.
Non dicam. quid enim mihi neceſſe eſt,
Has offendere baſiationes,
Quæ ſe tam bene uindicare poſſunt?

In Candidum.

Si det iniqua tibi triſtem fortuna reatum,
Squalidus hærebo, pallidiorq; reo.
Si iubeat patria damnatum excedere terra,
Per freta, per ſcopulos exulis ibo comes.
Dat tibi diuitias. ecquid ſunt iſta duorum?
Das partem, multum eſt. Candide das aliquid?
Mecum ergo miſer es. quod ſi deus ore ſereno
Annuerit, felix Candide ſolus eris.

Ad Gallam.

Das nunquam, ſemper promittis Galla roganti,
Si ſemper fallis, iam rogo Galla nega.

Ad Bithynnicum.

Quod querulum ſpirat, quod acerbum Næuia tuſſit,
Inq; ſuos mittit ſputa ſubinde ſinus,
Iam te rem factam Bithynnice credis habere?
Erras. blanditur Næuia, non moritur.

De Selio.

Laudantem Selium cœnæ cum retia tendit,
Accipe ſiue legas, ſiue patronus agas.

Effœte, grauiter, cito, nequiter, euge, beate.
Hoc uolui, facta eſt iam tibi cœna, tace.

In Sextillum.

Rideto multum, qui te Sextille cinædum
Dixerit, & digitum porrigito medium.
Sed nec pædico es, nec tu Sextille fututor,
Calda uetuſtinæ, nec tibi bucca placet.
Ex iſtis nihil es fateor Sextille, quid ergo es?
Neſcio, ſed tu ſcis res ſupereſſe duas.

Ad Rufum.

Rufe uides illum ſubſellia prima tenentem,
Cuius & hinc lucet ſardonycata manus.
Quæq; Tyron toties epotauere lacernæ,
Et toga non tactas uincere uiſa niues.
Cuius olet toto pinguis coma Marceliano,
Et ſplendent uulſo brachia trita pilo.
Non extrema ſedet lunata lingula planta,
Coccina non læſum cingit aluta pedem,
Et numeroſa linunt ſtellantem ſplenia frontem.
Ignoras quis ſit? ſplenia tolle, leges.

In Caium.

Mutua uiginti ſeſtertia forte rogabam,
Quæ uel donanti non graue munus erat.
Quippe rogabatur fidusq;, uetusq; ſodalis,
Et cuius laxas arca flagellat opes.
Is mihi, diues eris, ſi cauſas egeris, inquit.
Quod peto da Cai, non peto conſilium.

Ad Marianum.

Sæpe ego Chriſtinam futui, det q̄ bene, quæris,
Supra quod fieri nil Mariane poteſt.

In Ponticum.

L is mihi cum Balbo eſt. tu Balbum offendere nõ uis
Pontice. cum Liano eſt, hic quoq; magnus homo eſt.
V exat ſæpe meum Patrobas confinis agellum.
Contra libertum Cæſaris ire times.
A bnegat, & retinet noſtrum Laronia ſeruum.
Reſpondes, orba eſt, diues, anus, uidua.
N on bene (crede mihi) ſeruo ſeruitur amico.
Sit liber, dominus qui uolet eſſe meus.

In Philænim.

C ur non baſio te Philæni, calua es.
C ur non baſio te Philæni, rufa es.
C ur non baſio te Philæni, luſca es.
T e qui baſiat ô Philæni, fellat.

In Gallam.

C um placeat Phileros tota tibi dote redemptus,
Tres pateris natos Galla perire fame.
P ræſtatur cano tanta indulgentia cunno,
Quem nec caſta poteſt iam decuiſſe Venus.
P erpetuam Dij te faciant Philerotis amicam
O mater, qua nec Pontia deterior.

Ad Phœbum.

C um ſint crura tibi, ſimulent quæ cornua Lunæ,
In rhytio poteras Phœbe lauare pedes.

In Pannicum.

P ectere te nolim, ſed nec turbare capillos.
Splendida ſit nolo, ſordida nolo cutis.
N ec tibi mitrarum, nec ſit tibi barba reorum.
Nolo uirum nimium Pannice, nolo parum.
N unc tibi crura pilis, & ſunt tibi pectora ſetis

Horrida, ſed mens eſt Pannicæ uulſa tibi.

In Cæcilianum.

Quicquid ponitur hinc, & inde uerris
Mammas ſuminis, imbricemq; porci,
Communemq; duobus attagenam,
Mullum dimidium, lupumq; totum,
Murenæq; latus, femurq; pulli,
Stillantemq; alica ſua palumbum.
Hæc cum condita ſunt, madente mappa,
Traduntur puero domum ferenda.
Nos accumbimus otioſa turba.
Vllus ſi pudor eſt, repone cœnam,
Cras te Cæciliane non uocaui.

In Linum.

Quid mihi reddat ager, quæris Line nomentanus,
Hoc mihi reddit ager, te Line non uideo.

De Muneribus mœchæ.

Cocina famoſæ donas, & ianthina mœchæ.
Vis dare, quæ meruit munera? mitte togam.

In Tonglium.

Vri Tonglius male dicatur hemitritæo.
Noui hominis mores, eſurit, atq; ſitit.
Subdola tenduntur craſſis modo retia turdis,
Hamus & in mullum mittitur, atq; lupum.
Cecuba ſaccentur, quæq; annus coxit Opimij,
Condantur parco fuſca falerna uitro.
Omnes Tonglium medici iuſſere lauari.
O ſtulti, febrem creditis eſſe? gula eſt.

In Maximinam.

Ride, ſi ſapis, ó puella, ride,

P elignus puto dixerat poeta,
S ed non dixerat omnibus puellis,
Q uamuis dixerit omnibus puellis,
N on dixit tibi, tu puella non es.
E t tres ſunt tibi Maximina dentes,
S ed plane piceiq; buxeiq;.
Q uare ſi ſpeculo, mihiq; credis,
D ebes non aliter timere riſum,
Q uàm uentum Spanius, manumq; Priſcus.
Q uàm cretata timet Fabulla nimbum.
C eruſſata timet Sabella ſolem.
V ultus indue tu magis ſeueros,
Q uàm coniux Priami, nurusq; maior.
M imos ridiculi Philiſtionis,
E t conuiuia nequiora uita,
E t quicquid lepida procacitate
L axat perſpicuo labella riſu.
T e mœſtæ decet aſſidere matri
L ugentiq; uirum, piumq; fratrem,
E t tantum tragicas uacare muſis.
A t tu iudicium ſecuta noſtrum
P lora (ſi ſapis) ó puella, plora.

In Zoilum.

Z oile quid ſolium ſubluto podice perdis?
Spurcius ut fiat, Zoile merge caput.

In Candidum.

C ădide κοινὰ φίλων hæc ſunt tua Cădide πάντα,
Q uæ tu magniloquus nocte, dieq; ſonas.
T e lacedæmonio uelat toga lota Galeſo,
V el quam ſepoſito de grege Parma dedit.

At mea, quæ paſſa eſt furioſi cornua tauri,
Noluerit dici quam pila prima ſuam.
Miſit agenoreas Cadmi tibi terra lacernas.
Non uendes nummis coccina noſtra tribus.
Tu libycos Indis ſuſpendis dentibus orbes.
Fulcitur teſta fagina menſa mihi.
Immodici tibi flaua tegunt chryſendeta mulli.
Concolor in noſtra Cammare lance rubes.
Grex tuus iliaco poterat certare cinædo.
At mihi ſuccurrit pro Ganymede manus.
Ex opibus tantis, ueteri fidoq; ſodali
Das nihil, & dicis Candide κοινὰ φίλων.

In Sextum.

Emi ſeu puerum, togam'ue pexam,
Seu tres, ut puta quattuor'ue libras.
Sextus protinus ille fœnerator,
Quem noſtis ueterem meum ſodalem,
Nequid forte petam, timet, cauetq;,
Et ſecum, ſed ut audiam, ſuſurrat,
Septem millia debeo Secundo,
Phœbo quattuor, undecim Phileto.
Et quadrans mihi nullus eſt in arca.
O grande ingenium mei ſodalis.
Durum eſt Sexte negare, cum rogeris.
Quanto durius ante, quam rogeris.

Ad Glyptum.

Quæ tibi non ſtabat, præciſa eſt mentula Glypte,
Demens cum ferro quid tibi? gallus eras.

In Neuolum.

Florida per uarios ut pingitur hybla colores,

Cum breue Sicaniæ uer populantur apes,
Sic tua ſuppoſitis perlucent prœla lacernis,
Sic micat innumeris arcula ſyntheſibus.
Atq; unam ueſtire tribum tua uellera poſſunt,
Appula non uno quæ grege terra tulit.
Tu ſpectas hyemem ſuccincti lentus amici.
Pro ſcelus, & lateris frigora tuta times.
Quantum erat infelix pannis fraudare duobus?
Quod renuis. non te, Næuole, ſed tineas.

In Gallum.

Subdola famoſæ (moneo) fuge retia mœchæ
Leuior o conchis Galle cytheriacis.
Confidis natibus? non eſt pædico maritus,
Quæ faciat duo ſunt, irrumat, aut futuit.

Ad Rufum.

Coponem, laniumq; balneumq;,
Tonſorem, tabulamq;, calculosq;,
Et paucos, ſed ut eligam libellos,
Vnum non nimium rudem ſodalem,
Et grandem puerum, diuq; læuem,
Et caram puero meo puellam,
Hæc præſta mihi Rufe, uel Bitontis,
Et thermas tibi habe neronianas.

De Theleſina.

Vxorem nolo Theleſinam ducere. quare?
Mœcha eſt. ſed pueris dat Theleſina, uolo.

In Leſbiam.

Quod fellas, & aquam potas, nil Leſbia peccas.
Qua tibi parte opus eſt Leſbia ſumis aquam.

In Hylum.

V nus ſæpe tibi tota denarius arca
Cum ſit, & hic culo tritior Hyle tuo.
N on tamen hunc piſtor, non auferet hunc tibi copo
Sed ſiquis nimio pene ſuperbus erit.
I nfelix uenter ſpectat conuiuia culi.
Et ſemper miſer hic eſurit, ille uorat.

De Spatale.

N ouit loturos Daſius numerare, popoſcit
Mammoſam Spatalen pro tribus, illa dedit.

In Maximum.

V is fieri liber? mentiris Maxime, non uis.
Sed fieri ſi uis, hac ratione potes,
L iber eris, cœnare foris ſi Maxime nolis,
Veientana tuam ſi domat uua ſitim.
S i ridere potes miſeri chryſendeta Cinnæ.
Contentus noſtra ſi potes eſſe toga.
S i plebeia Venus gemino tibi uinatur aſſe.
Si tua non rectus tecta ſubire potes.
H æc tibi ſi uis eſt, ſi mentis tanta poteſtas,
Liberior partho uiuere Rege potes.

In Linum.

Q uid de te Line ſuſpicetur uxor,
E t qua parte uelit pudiciorem,
C ertis indicijs ſatis probauit.
C uſtodem tibi, quæ dedit ſpadonem.
N il naſutius hac, maligniuſq; eſt.

Ad Sextum.

V is te Sexte coli. uolebam amare.
P arendum eſt tibi, quod iubes, coleris,

S ed ſi te colo Sexte, non amabo.

De Vxore Galli.

G entibus in Libycis uxor tua Galle male audit
Immodicæ fœdo crimine auaritiæ.
S ed mera narrantur mendacia. non ſolet illa
Accipere omnino. quid ſolet ergo? dare.

In Fictum diuitem.

H ic, quem uidetis greſſibus uagis lentum,
A methyſtinatus media qui ſecat ſepta,
Q uem non lacernis Publius meus uincit,
N on ipſe Codrus alpha penulatorum.
Q uem grex togatus ſequitur, & capillatus,
R ecensq; ſella, linteiſq; , loriſq;.
O ppignerauit ad modo Claudij menſam,
V ix octo nummus annulum, unde cœnaret.

In Zoilum.

P exatus pulchre rides mea Zoile trita.
Sunt hæc trita quidem Zoile, ſed mea ſunt.

De Cœnatione Micæ.

M ica uocor. quid ſim cernis? cœnatio parua.
Ex me cæſareum proſpicis ecce tholum.
F range toros, pete uina, roſas cape, tingere nardo.
Ipſe iubet mortis dememiniſſe Deus.

In Hylum.

V xorem armati futuis puer Hyle tribuni,
Supplicium tantum dum puerile times.
V æ tibi, dum ludis, caſtrabere. iam mihi dices,
Non licet hoc. quid tu quod facis, Hyle licet?

In Maledicum.

C um tibi uernarent dubia lanugine malæ.

Lambebat medios improba lingua uiros.

P *oſtquam triſte caput faſtidia ueſpillonum,*
Et miſeri meruit tædia carnificis,
V *teris ore aliter, nimiaq; ærugine captus*
Adlatras nomen, quod tibi cunq; datum eſt.
H *æreat inguinibus potius tam noxia lingua.*
Nam cum fellaret, purior illa fuit.

In Labienum.

Q *uod pectus, quod crura tibi, quod brachia uellis,*
Quod cincta eſt breuibus mentula tonſa pilis,
H *oc præſtas Labiene tuæ (quis neſcit?) amicæ,*
Cui præſtas culum, quem Labiene pilas?

In Melichum.

S *ola tibi fuerant ſeſtertia Meliche centum,*
Quæ tulit è ſacra Leda redempta uia.
M *eliche luxuria eſt, ſi tanti diues amares.*
Non amo iam dices, hæc mage luxuria eſt.

In Taurum.

D *um modo cauſidicum, dum te modo rhetora fingis,*
Et non decernis Taure, quid eſſe uelis,
P *eleos, & Priami tranſit, uel Neſtoris ætas,*
Et fuerat ſerum iam tibi deſinere.
I *ncipe, tres uno perierunt rhetores anno,*
Siquid habes animi, ſiquid in arte uales.
S *i ſchola damnatur, fora litibus omnia feruent.*
Ipſe poteſt fieri Marſia cauſidicus.
E *ia age, rumpe moras, quo te ſpectabimus uſque?*
Dum quid ſis, dubitas, iam potes eſſe nihil.

In Saleranum.

C *ur triſtiorem cernimus Saleranum.*

An cauſa leuis eſt? extuli inquis uxorem.
O' grande fati crimen, o' grauem caſum.
Illa illa diues mortua eſt Secundilla,
Centena decies quæ tibi dedit dotis?
Nollem accidiſſet hoc tibi Salerane.

In Lalagen.

Vnus de toto peccauerat orbe comarum
Annulus incertæ non bene fixus acu.
Hoc facinus, Lalage, ſpeculo quod uiderat, ulta eſt.
Et cecidit ſectis icta Plecuſa comis.
Deſine iam Lalage triſteis ornare capillos,
Tangat & inſanum nulla puella caput.
Hoc ſalamandra notet, uel ſæua nouacula nudet,
Vt digna ſpeculo fiat imago tuo.

In Poſthumum.

O ccurris quocunq; loco mihi Poſthume, clamas
Protinus, & prima eſt hæc tua uox, quid agis?
Hoc. ſi me decies una conueneris hora,
Dicis, habes puto tu Poſthume, nil quod agas.

Ad Olum.

Quod te nomine iam tuo ſaluto,
Quem regem, & dominum prius uocabam,
Ne me dixeris eſſe contumacem.
Totis pilea ſarcinis redemi.
Reges, & dominos habere debet,
Qui ſe non habet, atq; concupiſcit,
Quod reges, dominiq; concupiſcunt.
Seruum ſi potes Ole non habere,
Et regem potes Ole non habere.

In Claſſicum.

I nuitum cœnare foris te Claſſice dicas.
Si non mentiris, Claſſice diſperieam.
I pſe quoq; ad cœnam gaudebat Apicius ire.
Cum cœnaret erat triſtior ille domi.
S i tamen inuitus uadis, cur Claſſice uadis?
Cogor, ais? uerum eſt. cogitur & Selius.
E n rogat ad cœnam melior te Claſſice rectam.
Grandia uerba ubi ſunt? ſi uir es, ecce nega.

In Cotilum.

N on uis in ſolio prius lauari
Q uenquam Cotile. cauſa quæ, niſi hæc eſt?
V ndis ne foueæris irrumatis.
T e primus licet abluas, neceſſe eſt,
A nte hic mentula, quàm caput lauetur.

Ad Cæcilianum.

C andidius nihil eſt te Cæciliane, notaui,
Siquando ex noſtris diſticha pauca legis.
P rotinus, aut Marſi recitas, aut ſcripta Catulli.
Hæc mihi das, tanquam deteriora legas.
V t collata magis placeant mea. credimus illud.
Malo tamen recites Cæciliane tua.

In Poſthumum.

H eſterna factum narratur Poſthume cœna,
Q uod nollem, quis enim talia facta probet?
O s tibi perciſum, quanto non ipſe Latinus
Vilia Panniculi percutit ora ſono,
Q uodq; magis mirum eſt, authorem criminis huius
Cæcilium tota rumor in urbe ſonat.
E ſſe negas factum. uis hoc me credere, credo.

Quid, quod habet teſtes Poſthume Cæcilius?

In Lyrim.

Quid faciat uult ſcire Lyris, quod ſobria fellat.

In Saufellum.

Cinctum togatis poſt, & ante Saufellum,
Quanta reduci Regulus ſolet turba,
Ad alta tonſum templa cum reum miſit,
Materne cernis, inuidere nolito.
Comitatus iſte ſit precor tuus nunquam.
Hos illi amicos, & greges togatorum
Fuſciculenus præſtat, & Fauentinus.

De Leone.

Verbera ſecuri ſolitus leo ferre magiſtri,
Inſertamq; pati blandus in ora manum.
Dedidicit pacem ſubito feritate reuerſa,
Quanta nec in libycis debuit eſſe iugis.
Nam duo de tenera puerilia corpora turba,
Sanguineam raſtris, quæ renouabat humum.
Sæuus & infelix furiali dente peremit.
Martia non uidit maius arena nefas.
Exclamare libet, crudelis perfide prædo,
A' noſtra pueris parcere diſce lupa.

De Mario.

Argenti libras Marius tibi quinq; reliquit.
Cui nihil ipſe dabas, is tibi uerba dedit.

In Voconium.

Voconi, qui longa putas epigrammata noſtra,
Vtilis ungendis axibus eſſe potes.
Hac tu credideris longum ratione coloſſum,
Et puerum Bruti dixeris eſſe breuem.

D iſcæ, quod ignoras, Marſi, doctiq; Pedonis,
Sæpe duplex unum pagina tractat opus.
N on ſunt longa, quibus, nihil eſt, quod demere poſſis.
Sed tu Coſconi diſticha longa facis.

Ad Cæcilianum.

Aeſtiuo ſerues ubi piſcem tempore, quæris?
In thermis ſerua Cæciliane tuis.

In Naſicam.

I nuitas tunc me, cum ſcis Naſica uocatum.
Excuſatum habeas me rogo. cœno domi.

De Fannio.

H oſtem cum fugeret, ſe Fannius ipſe peremit.
Hic rogo, num furor eſt, ne moriare, mori?

In Zoilum.

L axior hexaphoris tua ſit lectica licebit,
Cum tamen hæc tua ſit Zoile ſandapila.

Ad Ponticum.

A bſciſſa ſeruum fugias quid Pontice lingua?
Neſcis tu populum, quod tacet ille, loqui.

In Sæuum maritum.

F œdaſti miſerum marite mœchum.
E t ſe, qui fuerant prius, requirunt
T runci naribus, auribusq; uultus,
C redis te ſatis eſſe uindicatum?
E rras, iſte poteſt & irrumare.

In Sertorium.

Mollis erat, facilisq; uiris Pæantius heros,
Vulnera ſic Paridis dicitur ulta Venus.
C ur lingat cunnum ſiculus Sertorius hoc eſt,
Ex hoc occiſus Rufe uidetur Eryx.

De Præpoſteris donis.

Vimine clauſa leui niueæ cuſtodia coctæ,
Hoc tibi Saturni tempore munus erit.
Dona quod æſtatis miſi tibi menſe Decembri,
Si quæris, raſam tu mihi mitte togam.

Ad Claſſicum.

Quod nec carmine glorior ſupino,
Nec retro lego Sotaden cinædum,
Nuſquam græcula quod recantat Echo,
Nec dictat mihi luculentus Atthis
Mollem debilitate galliambon.
Non ſum Claſſice tam malus poëta.
Quid ſi per graciles uias petauri
Inuitum iubeas ſubire ſcalam?
Turpe eſt difficiles habere nugas,
Et ſtultus labor eſt ineptiarum.
Scribat carmina circulis Palæmon.
Me raris iuuat auribus placere.

In Phœbum.

Dicis amore tui bellas ardere puellas,
Qui faciem ſub aqua Phœbe natantis habes.

In Mamercum.

Nil recitas, & uis Mamerce poëta uideri.
Quicquid uis eſto, dum modo nil recites.

In Gaurum.

Quod nimio gaudes noctem producere uino,
Ignoſco, uitium Gaure Catonis habes.
Carmina quod ſcribis, muſis & Apolline nullo,
Laudari debes, hoc Ciceronis habes,
Quod uomis, Antoni. quod luxuriaris, Apici,

Quod fellas, uitium dic mihi cuius habes?

Ad Quintilianum.

Quintiliane uagæ moderator ſummę iuuentæ,
Gloria Romanæ Quintiliane togæ,
Viuere quod propero pauper, nec inutilis annis,
Da ueniam. properat uiuere nemo ſatis.
Differat hoc, patrios optat qui uincere cenſus,
Atriaq́; immodicis arctat imaginibus.
Ne focus, & nigros non indignantia fumos
Tecta iuuant, & fons uiuus, & herba rudis.
Sit mihi uerna ſatur. ſit non doctiſſima coniux.
Sit nox cum ſomno. ſit ſine lite dies.

Ad Cæſarem Domitianum.

Rerum certa ſalus, terrarum gloria Cæſar,
Soſpite quo magnos credimus eſſe Deos.
Si feſtinatis toties tibi lecta libellis
Detinuere oculos carmina noſtra tuos.
Quod fortuna uetat fieri, permitte uideri,
Natorum genitor credar ut eſſe trium.
Hæc, ſi diſplicui, fuerint ſolatia nobis,
Hæc fuerint nobis præmia, ſi placui.

Ad Vxorem.

Natorum mihi ius trium roganti
Muſarum pretium dedit mearum
Solus, qui poterat, ualebis uxor.
Non debet domini perire munus.

Ad Regulum.

Primus ubi eſt inquis, cum ſit liber iſte ſecundus?
Quid faciam, ſi plus ille pudoris habet?
Tu tamen hunc fieri ſi mauis Regule primum.
Vnum de titulo tollere iota potes.

Ad Lectorem de Libro Gallicano.

h OC TIBI, QVICQVID ID ES, longinquis mittit ab oris
Gallia Romanæ nomine dicta togæ.
Hunc legis,& laudas librum fortaſſe priorem.
Illa,uel hæc mea ſunt,quæ meliora putas.
Plus ſanè placeat,domina qui natus in urbe eſt.
Debet enim Gallum uincere uerna liber.

Ad Librum ſuum.

Cuius uis fieri libelle munus?
Feſtina tibi uindicem parare,
Ne nigram cito raptus in culinam
Cordillas madida tegas papyro,
Vel thuris,piperiſq; ſis cucullus.
Fauſtini fugis in ſinum?ſapiſti.
Cedro nunc licet ambules perunctus,
Et frontis gemino decens honore
Pictis luxurieris umbilicis,
Et te purpura delicata uelet,
Et cocco rubeat ſuperbus index,
Illo uindice nec Probum timeto.

In Mulierem deformem.

Formoſam faciem nigro medicamine cælas,
Sed non formoſo corpore lædis aquas.
Ipſam crede Deam uerbis tibi dicere noſtris,
Aut aperi faciem,uel tunicata laua.

Ad Librum ſuum.

R omam uade liber. ſi ueneris unde, requiret.
Aemiliæ dices de regione uiæ.
S i quibus in terris, qua ſimus in urbe, rogabit,
Corneli referas me licet eſſe foro.
C ur abſim, quæret breuiter. tu multa fatere,
Non poterat uanæ tædia ferre togæ.
Q uando uenit, dicet. tu reſpondeto, poeta
Exierat. ueniet, cum citharœdus erit.

Ad Eundem.

V is commendari ſine me curſurus in urbem
Parue liber multis, an ſatis unus erit?
V nus erit (mihi crede) ſatis, cui non eris hoſpes
Iulius, aſſiduum nomen in ore meo.
P rotinus hunc adeas, primúq; in limine tecti,
Quos tenuit Daphnis, nunc tenet ille lares.
E ſt illi coniux, quæ te manibusq; ſinuq;
Excipiet, uel ſi puluerulentus eas.
H os tu ſeu pariter, ſiue hanc, illum'ue priorem
Videris, hoc dices, Marcus auere iubet,
H oc ſatis eſt. alios commendat epiſtola. peccat,
Qui commendandum ſe putat eſſe ſuis.

Ad Marcellinum.

L ux tibi poſt idus numeratur tertia maias
Marcelline tuis bis celebranda ſacris.
I mputat ætherios, ortus hæc prima parenti,
Libat florentes, hæc tibi prima genas.
M agna licet dederit iucundæ munera uitæ.
Plus nunquam patri præſtitit illa dies.

Centum

De Sportula.

Centum miſelli iam ualete quadrantes
Anteambulonis congiarium laſſi.
Quos diuidebat balneator elixus.
Quid cogitatis o' fames amicorum?
Regi ſuperbi ſportulæ receſſerunt.
Nihil ſtropharum eſt, iam ſalarium dandum eſt.

In Quintum.

Thaida Quintus amat, quã Thaida? Thaida luſcam.
Vnum oculum Thais non habet, ille duos.

In Cinnam.

Verſiculos in me narratur ſcribere Cinna.
Non ſcribit, cuius carmina nemo legit.

In Philomuſum.

Conſtituit Philomuſe pater tibi millia bina.
Menſtrua, perq; omnes præſtitit illa dies,
Luxuriam premeret cum craſtina ſemper egeſtas,
Et uitiis eſſent danda diurna tuis.
Idem te moriens hæredem ex aſſe reliquit.
Exhæredauit te Philomuſe pater.

Ad Quintum.

Si tua nec Thais, nec luſca eſt Quinte puella,
Cur in te factum diſtichon eſſe putas?
Sed ſimile eſt aliquid, pro Laide Thaida dixi.
Dic mihi, quid ſimile eſt Thais, & Hermione?
Tu tamen es Quintus. mutemus nomen amantis.
Si non uult Quintus Thaida, Sextus amet.

In Fabullum.

Vnguentum fateor bonum dediſti
Conuiuis here, ſed nihil ſcidiſti.

Res ſalſa eſt bene olere, & eſurire.
Qui non cœnat, & ungitur Fabulle,
Hic uere mihi mortuus uidetur.

In Næuiam.

Dum non uis leporem, dum non uis carpere mullum,
Et plus quàm patri Næuia parcis apro.
Accuſas, rumpisq; coquum, tanquam omnia cruda
Attulerit, nunquam ſic ego crudus ero.

De Tutio.

Romam petebat eſuritor Tutius
Profectus ex Hiſpania.
Occurrit illi ſportularum fabula,
A ponte rediit Miluio.

De Codro.

Plus credit nemo, quàm tota Codrus in urbe,
Cum ſit tam pauper, quomodo cæcus amat?

In Cerdonem.

Das gladiatores ſutorum regule cerdo.
Quodq; tibi tribuit ſubula, ſica rapit.
Ebrius es, nec enim faceres id ſobrius unquam,
Vt uelles corio ludere cerdo tuo.
Luſiſti, ſatis eſt, ſed te mihi crede, memento,
Nunc in pellicula cerdo tenere tua.

In Sabidium.

Circumlata diu menſis ſcriblita ſecundis
Vrebat nimio ſæua calore manus.
Sed magis ardebat Sabidi gula, protinus ergo
Sufflauit buccis, terq;, quaterq; ſuis.
Illa quidem tepuit, digitosq; admittere uiſa eſt.
Sed nemo potuit tangere, merda fuit.

In Maximum.

P erfrixiſſe tuas queſta eſt præfatio fauces.
Cum te excuſaris Maxime, quid recitas?

De uipera in ore urſæ.

P roxima centenis oſtenditur urſa columnis
Exornant pictæ qua Platanona feræ.
H uius dum patulos alludens tentat hiatus
Pulcher Hylas, teneram merſit in ora manum.
V ipera, ſed cæco ſcelerata latebat in ore,
Viuebatq; anima deteriore fera.
N on ſenſit puer eſſe dolos, niſi dente recepto
Dum perit. o facinus auſa quod urſa fuit.

De Canio.

D ic muſa quid agat Canius meus Rufus?
V trum ne chartis tradit ille uicturis.
L egenda temporum acta claudianorum?
A n quæ Neroni falſus aſtruit ſcriptor.
A n æmulatur improbi iocos Phædri,
L aſciuus elegis, an ſeuerus herois,
A n in cothurnis horridus Sophocleis,
A n otioſus in ſchola poetarum,
L epore tinctos attico ſales narrat?
H inc ſi receſſit, porticum terit templi
A n ſpatia carpit lentus argonautarum,
A n delicatæ ſole rurſus Europæ.
I nter tepentes, poſt meridiem buxos
S edet, ambulat'ue liber acribus curis?
T iti ne thermis, an lauatur Agrippæ,
A n impudici balneo Tigillini?
A n rure Tulli fruitur, atq; Lucani?

An Pollionis dulce currit ad Quartum?
An æſtuantes iam profectus ad Baias
Piger Lucrino nauiclatur in ſtagno?
Vis ſcire, quid agat Canius tuus? ridet.

In crudelem dominum.

Proſcriptum famulus ſeruauit fronte notatus.
Non fuit hæc domini uita, ſed inuidia.

Ad Caſſianum.

Sirenas hilarem nauigantium pœnam
Blandasq; mortes, gaudiumq; crudele,
Quas nemo quondam deſerebat auditas,
Fallax Vlyſſes dicitur reliquiſſe,
Non miror. illud Caſſiane mirarer,
Si fabulantem Canium reliquiſſet.

Ad Diadumenum.

Quod ſpirat tenera malum mordente puella,
Quod de corycio quæ uenit aura croco.
Vinea quod primis floret, cum cana, racemis,
Gramina quod redolent, quæ modo carpſit ouis.
Quod myrtus, quod meſſor Arabs, quod ſucina trita,
Pallidus eoo thure quod ignis olet.
Gleba quod æſtiuo leuiter cum ſpargitur imbre,
Quod madidas nardo ſparſa corona comas.
Hoc tua ſæua puer Diadumene baſia fragrant.
Quid ſi tota dares illa ſine inuidia?

In M. Antonium.

Par ſcelus admiſit phariis Antonius armis.
Abſcidit uultus enſis uterque ſacros.
Illud, laurigeros ageres cum læta triumphos,
Hoc tibi Roma caput, cum loquereris, erat.

Antoni tamen eſt peior quàm cauſa Photini.
Hic facinus domino præſtitit, ille ſibi.

De pigris nautis.

Ceſſatis pueri, nihilq; noſtis
Veterno, reſinaq; pigriores.
Quorum per uada tarda nauigantes.
Lentos tingitis ad celeuſma remos.
Iam prono Phaethonte ſudat Aethon,
Exarſitq; dies, & hora laſſos
Interiungit equos meridiana,
At uos tam placidas uagi per undas
Tutæ luditis otium carinæ.
Non nautas puto uos, ſed argonautas.

Ad Matronas.

Huc eſt uſq; tibi ſcriptus Matrona: libellus,
Cui ſint ſcripta rogas inferiora mihi.
Gymnaſium, thermæ, ſtadium eſt, hac parte recede,
Exuimur, nudos parce uidere uiros.
Hic iam depoſito poſt uina, roſasq; pudore
Quid dicat, neſcit ſaucia Terpſichore.
Schemate nec dubio, ſed aperte nominat illam,
Quam recipit ſexto menſe ſuperba Venus.
Cuſtodem medio ſtatuit quam uillicus horto,
Oppoſita ſpectat quam proba uirgo manu.
Si bene te noui, longum iam laſſa libellum.
Ponebas, totum nunc ſtudioſa legis.

Ad Coſconium.

Omnia quod ſcribis caſtis epigrammata uerbis.
Inq; tuis nulla eſt mentula carminibus.
Admiror. laudo nihil eſt te ſanctius uno.

At mea luxuria pagina nulla uacat.
Hæc igitur iuuenes nequam, faciles'q; puellæ,
Hæc ſenior, ſed quem torquet amica legat.
At tua Coſconi uenerandaq;, ſanctaq; uerba.
A pueris debent, uirginibuſq; legi.

Ad Ceruinum.

Mœchus es Aufidiæ, qui uir Ceruine fuiſti.
Riualis fuerat, qui tuus, ille uir eſt.
Cur aliena placet tibi, quæ tua non placet uxor?
Nunquid ſecurus non potes arrigere?

In Næuolum.

Mentula cum doleat puero, tibi Næuole culus.
Non ſum diuinus, ſed ſcio, quid facias.

Ad Lauſellam.

Vis futui, nec uis mecum Lauſella lauari,
Neſcio quod magnum ſuſpicor eſſe nefas.
Aut tibi pannoſæ pendent à pectore mammæ,
Aut ſulcos uteri prodere nuda times.
Aut infinito lacerum patet inguen hiatu.
Aut aliquid cunni prominet ore tui.
Sed nihil eſt horum credo, pulcherrima nuda es.
Si uerum eſt, uitium peius habes, fatua es.

In Phœbum.

Dormis cum pueris mutoniatis,
Et non ſtat tibi Phœbe, quod ſtat illis.
Quid uis me rogo Phœbe ſuſpicari?
Mollem credere te uirum uolebam.
Sed rumor negat eſſe te cinædum.

In Cargilianum.

Pſilothro faciem'q; lauas, & dropace caluam.

Nunquid, tonſorem Gargiliane times?

Quid faciem tingis? nam certe non potes illos
Reſina, ueneto nec reſecare luto.
Deſine (ſi pudor eſt) miſeram traducere caluam.
Hoc fieri cunno Gargiliane ſolet.

In Lupercum.

Stare Luperce tibi iam pridem mentula deſit,
Luctaris demens, tu tamen arrigere.
Sed nihil erucæ faciunt, bulbiq; ſalaces,
Improba nec proſunt iam ſatureia tibi.
Cœpiſti puras opibus corrumpere buccas,
Sic quoq; non uiuit ſollicitata uenus.
Mirari ſatis hoc quiſquam, uel credere poſſit?
Quæ non ſtat, magno ſtare Luperce tibi.

In Baſſum.

Arrigis ad uetulas, faſtidis Baſſe puellas.
Nec formoſa tibi, ſed moritura placet.
Hic (rogo) non furor eſt? non eſt hæc mentula demens?
Cum poſſis Hecubam, non potes Andromachen.

In Beticum.

Nec mullus, nec te delectat Betice turdus.
Nec lepus eſt unquam, nec tibi gratus aper.
Nec te liba iuuant, nec ſectæ quadra placentæ.
Nec Libye mittit, nec tibi Phaſis aues.
Capparin, & putri, cæpas alecæ natantes,
Et pulpam dubio de petaſone uoras,
Teq; iuuant gerres, & pelle melandria cana,
Reſinata bibis uina, falerna fugis.
Neſcio quod ſtomachi uitium ſecretius eſſe
Suſpicor, ut quid enim Betice ſaprofagis.

Ad Paulinum.

Minxiſti currente ſemel Pauline carina.
Meiere uis iterum. iam Palinurus eris.

Ad Sertorium.

Rem peragit nullam Sertorius, inchoat omnes.
Hunc ego cum futuit, non puto perficere.

Ad Apicium.

De nullo quereris, nulli maledicis Apici,
Rumor ait linguæ te tamen eſſe malæ.

In Beticum.

Quid cum fœmineo tibi Betice galle barathro?
Hæc debet medios lambere lingua uiros.
Abſciſſa eſt quare ſamia tibi mentula teſta,
Si tibi tam gratus Betice cunnus erat.
Caſtrandum caput eſt. nam ſis licet inguine gallus,
Sacra tamen Cybeles decipis ore, uir es.

In Zoilum.

Conuiua quiſquis Zoili poteſt eſſe,
Summœnianas cœnet inter uxores,
Curtaq; Ledæ ſobrius bibat teſta,
Hoc eſſe leuius, puriusq; contendo.
Iacet occupato galbanatus in lecto.
Cubitisq; trudit hinc, & inde conuiuas
Effultus oſtro, ſericisq; puluinis.
Stat exoletus, ſuggeritq; ructanti.
Pinnas rubentes, cuſpidesq; lentiſci.
Et æſtuanti tenue uentilat frigus
Supina praſino concubina flabello.
Fugatq; muſcas myrtea puer uirga,
Percurrit agili corpus arte tractatrix,

M anumq; doctam ſpargit omnibus membris.
D igiti crepantis ſigna nouit eunuchus,
E t delicatæ ſuſcitator urinæ
D omini bibentis ebrium regit penem.
A t ipſe retro flexus ad pedum turbam.
I nter catellas anſerum exta lambentes
P artitur apri glandulas palæſtritis,
E t concubino turturum nates donat.
L igurumq; nobis ſaxa cum miniſtrentur,
V el cocta fumis muſta maſſilitanis,
O pimianum morionibus nectar
C ryſtallinisq;, myrrhinisq; propinat.
E t coſmianis ipſe fuſus ampullis
N on erubeſcit murice aureo nobis
D iuidere mœchæ pauperis capillare.
S eptunce multo deinde perditus ſtertit.
N os accubamus, & ſilentium ronchis
P ræſtare iuſſi nutibus propinamus.
H os Malchionis patimur improbi faſtus.
N ec uindicare te Rufe poſſumus, fellat.

In Coclitem.

V t faciam breuiora mones epigrammata Cocles.
Fac mihi quod Chione. non potui breuius.

In Tongilionem.

Quid narrat tua mœcha? non puellam
D ixi Tongilion. quid ergo? lingam.

Ad Maritum.

Quis tibi perſuaſit nares abſcindere mœcho?
Non hac peccatum eſt parte marite tibi.
S tulte quid egiſti? nihil hic tua perdidit uxor

Cum ſit ſalua tui mentula Deiphobi.

Ad Caſtam matronam.

Ne legeres partem laſciui caſta libelli,
Prædixi, & monui. tu tamen ecce legis.
Sed ſi Panniculum, ſi ſpectas caſta Latinum,
Non ſunt hæc mimis improbiora. lege.

In Chionem.

Narrat te rumor Chione nunquam eſſe fututam.
Atq; nihil cunno purius eſſe tuo.
Tecta tamen non hac, qua debes, parte lauaris.
Si pudor eſt, transfer ſubligar in faciem.

In Fratres fellatores.

Sunt gemini fratres, diuerſa ſed inguina lingunt.
Dicite diſſimiles ſint magis, an ſimiles?

Ad Phœbum.

Vtere lactucis, & mollibus utere maluis.
Nam faciem durum Phœbe cacantis habes.

De Galla

Vult, non uult dare Galla mihi, nec dicere poſſum,
Quod uult, & non uult, quid ſibi Galla uelit.

De Miſitio.

Cum peteret patriæ Miſitius arua Rauennæ,
Semiuiro Cybeles cum grege iunxit iter.
Huic comes hærebat domini fugitiuus Achillas,
Inſignis forma, nequitiaq; puer.
Hoc ſteriles ſenſere uiri, qua parte cubaret,
Quærunt ſed tacitos ſenſit & ille dolos.
Mentitur, credunt. ſomni poſt uina petuntur.
Continuo ferrum noxia turba rapit,
Exciduntq; ſenem, ſpondæ qui parte iacebat,

Nanq; puer pluteo uindicæ tutus erat.

Suppoſitam (fama eſt) quondam pro uirgine ceruam
At nunc pro puero mentula ſuppoſita eſt.

Ad Gallum.

Vt patiar mœchum, rogat uxor Galle, ſed unum
Huic ego, non oculos eruo Galle duos.

In Vetuſtinam.

Cum tibi trecenti conſules Vetuſtina,
Et tres capilli, quatuor' ue ſint dentes.
Pectus cicadæ. cruſculum'q; formicæ,
Rugoſiorem cum geras ſtola frontem,
Et aranearum caſſibus pares mammas.
Cum comparata rictibus tuis ora
Niliacus habeat crocodilus anguſta,
Meliusq; ranæ garriant rauennates.
Et Adriaticus dulcius culex cantet,
Videasq; quantum noctuæ uident. mane.
Et illud oleas, quod uiri capellarum,
Et anatis habeas uropygium macræ,
Senemq; cynicum uincat oſſeus cunnus,
Cum te lucerna balneator extincta
Admittat inter buſtuarias mœchas.
Cum bruma menſem ſit tibi per auguſtum,
Regelare nec te peſtilentia poſſit,
Gaudes ducentas ire nuptum poſt mortes,
Virumq; demens cineribus tuis quæris
Prurire, quid ſi ſarrire uelit ſaxum?
Quis coniugem? quis te uocabit uxorem?
Philomelus auiam quam uocauerat nuper?

Quod ſi cadauer exigis tuum ſcalpi,
Sternatur Acoride triclinio lectus,
Talaſſionem qui tuum dicat ſolus,
Vſtorq; tedas præferat nouæ nuptæ.
Intrare in iſtum ſola fax poteſt cunnum.

In Rufum.

Eſſe negas coctum leporem, poſcisq; flagella.
Mauis Rufe coquum ſcindere, quàm leporem.

In Næuolum.

Nunquam dicis aue, ſed reddis Næuole ſemper,
Quod prior & Curuus dicere ſæpe ſolet.
Cur hoc expectas à me, rogo, Næuole dicas,
Nam puto, nec melior Næuole, nec prior es.
Præmia laudato tribuit mihi Cæſar uterq;,
Natorumq; dedit iura paterna trium.
Ore legor multo, notumq; per oppida nomen.
Non expectato dat mihi fama rogo.
Eſt & in hoc aliquid, uidit me Roma tribunum.
Et ſedeo, qua te ſuſcitat Oceanus.
Quot mihi Cæſar eo facti ſunt munere ciues,
Nec famulos totidem ſuſpicor eſſe tibi.
Sed pædicaris, ſed pulchre Næuole ceues.
Iam iam ſic prior es Næuole. uincis. aue.

In Gargilium.

Lingis, non futuis meam puellam.
Et garris quaſi mœchus, & fututor.
Si te prehendero Gargili, tacebis.

Ad Rufum.

Ne legat hunc Chione, mando tibi Rufe libellum.
Carmine læſa meo eſt lædere & ipſa poteſt.

In Sabellum.

Sit culus tibi quàm macer, requiris? obs.
Pædicare potes Sabelle culo.

Ad Cerdonem.

Iraſci noſtro non debes cerdo libello.
Ars tua, non uita eſt carmine læſa meo.
Innocuos permitte ſales. cur ludere nobis
Non liceat, licuit ſi iugulare tibi?

Ad Rufum.

Curſorem ſexta tibi Rufe remiſimus hora.
Carmina quem madidum noſtra tuliſſe reor.
Imbribus immodicis cœlum nam forte ruebat.
Non aliter mitti debuit iſte liber.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVARTVS.

De natali Domitiani.

CAESARIS ALMA DIES, ET
luce ſacratior illa,
Conſcia dictæum qua tulit ida
Iouem,
Longa precor, Pylioq; ueni numeroſior æuo,
Semper & hoc uultu, uel meliore nite.
Hic colat albano tritonida cultus in auro,
Perq; manus tantas plurima quercus eat.
Hic colat ingenti redeuntia ſæcula luſtro.
Et quæ Romuleus ſacra Terentus habet.

Magna quidem ſuperi petimus, ſed debita terris,
Pro tanto quæ ſunt improba uota Deo.

De Oratio.

Spectabat modo ſolus inter omnes
Nigris munus Oratius lacernis.
Cum plebs, & minor ordo, maximusq;
Sancto cum duce candidus ſederet.
Toto nix cecidit repente cœlo.
Albis ſpectat Oratius lacernis.

De Niuibus.

Aſpice quàm denſum tacitarum uellus aquarum
Defluat in uultus Cæſaris, inq; ſinus.
Indulget tamen ille Ioui, nec uertice moto
Concretas pigro frigore ridet aquas.
Sydus hyperborei ſolitus laſſare Bootæ,
Et madidis Helicen diſſimulare comis.
Qui ſicais laſciuit aquis, & ab æthere ludit.
Suſpicor has pueri Cæſaris eſſe niues.

In Baſſam.

Quod ſiccæ redolet palus lacunæ,
Crudarum nebulæ quod albularum,
Piſcinæ uetus aura quod marinæ,
Quod preſſa piger hircus in capella,
Laſſi bardaicus quod euocati,
Quod bis muricæ uellus inquinatum,
Quod ieiunia ſabbatariorum,
Mœſtorum quod hanelitus reorum,
Quod ſpurcæ moriens lucerna Ledæ,
Quod ceromata fece de Sabina,
Quod uulpis fuga, uiperæ cubile,

M allem, quàm quod oles, olere Baſſa.

Ad Fabianum.

V ir bonus & pauper linguaq; & pectore uerus
Quid tibi uis, urbem qui Fabiane petis?
Qui nec leno potes, nec comeſſator haberi,
Nec pauidos triſti uoce citare reos.
N ec potes uxorem cari corrumpere amici.
Nec potes algentes arrigere ad uetulas,
V endere nec uanos circa pallatia fumos,
Plaudere nec cano, plaudere nec glaphyro.
V nde miſer uiues, homo fidus, certus amicus?
Hoc nihil eſt. nunquam ſic Philomelus eris.

In Macillianum.

C redi uirgine caſtior pudica,
E t frontis teneræ cupis uideri,
C um ſis improbior Macilliane,
Quàm qui compoſitos metro Catulli.
I n Stellæ recitat domo libellos.

Ad Hilum.

C ur here quod dederas, hodie puer Hile negaſti?
Durus tam ſubito, qui modo mitis eras.
S ed iam cauſaris barbamq;, annoſq;, piloſq;,
O nox quàm longa es, quæ facis una ſenem,
Quid nos derides? here qui puer Hile fuiſti,
Dic nobis, hodie qua ratione uir es?

Ad Euphemum.

P rima ſalutantes, atq; altera continet hora,
Exercet raucos tertia cauſidicos.
I n quintam uarios extendit Roma labores.
Sexta quies laſſis, ſeptima finis erit.

S ufficit in nonam nitidis octaua palæſtris,
Imperat extructos frangere nona toros.
Hora libellorum decima eſt Eupheme meorum,
Temperat ambroſias cum tua cura dapes.
Et bonus ætherio laxatur nectare Cæſar,
Ingentiq; tenet pocula parca manu.
Tunc admitte iocos, greſſu timet ire licenti.
Ad matutinum noſtra Thalia Iouem.

In Labullam.

Sotæ filia Clinici Labulla.
Deſerto ſequeris Clitum marito,
Et donas, & amas ἔχεις ἀσώτως.

Ad Fauſtinum.

Dum nouus eſt, neq; adhuc raſa mihi frōte libellus,
Pagina dum tangi non bene ſicca timet.
I puer, & caro perfer leue munus amico,
Qui meruit nugas primus habere meas.
Curre, ſed inſtructus comitetur, punica librum.
Spongia, muneribus conuenit illa meis.
Non poſſunt noſtro multæ Fauſtine lituræ
Emendare iocos, una litura poteſt.

In An Saturninum.

Dum nimium uano tumefactus nomine gaudes,
Et Saturninum te miſer eſſe pudet.
Impia parrhaſia mouiſti bella ſub urſa,
Qualia qui Phariæ coniugis arma tulit.
Exciderat ne adeo fatum tibi nominis huius,
Obruit Actiaci quod grauis ira freti?
An tibi promiſit Rhenus, quod non dedit illi
Nilus, & arctois plus licuiſſet aquis?

Ille etiam

Ille etiam noſtris Antonius occidit armis,
Qui tibi collatus perfide Cæſar erat.

In Thaidem.

Nulli Thai negas: ſed ſi te non pudet iſtud,
Hoc ſaltem pudeat Thai, negare nihil.

De nuptijs Pudentis, & Claudiæ.

Claudia Rufe meo nubit peregrina Pudenti.
Macte ecto tedis ó Hymenæe tuis.
Tam bene rara ſuo miſcentur cinnama nardo,
Maſſica Theſeis tam bene uina fauis.
Nec melius teneris iunguntur uitibus ulmi,
Nec plus lotos aquas, littora myrtus amat.
Candida perpetuo reſide concordia lecto,
Tamq; pari ſemper ſit Venus æqua iugo.
Diligat ipſa ſenem quondam, ſed & ipſa marito
Tunc quoq;, cum fuerit, non uideatur anus.

Ad Silium.

Sili caſtalidum decus ſororum,
Qui periuria barbari furoris
Ingenti premis ore, perfidosq;
Aſtus Annibalis, leuesq; Pœnos
Magnis cedere cogis Africanis,
Paulum depoſita ſeueritate,
Dum blanda uagus alea december
Incertis ſonat hinc & hinc fritillis,
Et ludit rota nequiore talo,
Noſtris otia commoda camœnis,
Nec torua lege fronte, ſed remiſſa
Laſciuis madidos iocis libellos.
Sic forſan tener auſus eſt Catullus

Magno mittere paſſerem Maroni.

Ad Cæcilianum.

Mille tibi nummos heſterna luce roganti,
In ſex aut ſeptem Cæciliane dies,
Non habeo dixi. ſed tu cauſatus amici
Aduentum, lancem, paucaq; uaſa rogas.
Stultus es, an ſtultum me credis amice? negaui
Mille tibi nummos, millia quinq; dabo?

In Gallum.

Priuignum non eſſe tuæ te Galle nouercæ
Rumor erat, coniux dum fuit illa patris.
Non tamen hoc poterat uiuo genitore probari.
Iam nuſquam pater eſt Galle, nouerca domi eſt.
Magnus ab infernis reuocetur Tullius umbris,
Et te defendat Regulus ipſe licet,
Non potes abſolui. nam quæ non deſinit eſſe
Poſt patrem, nunquam Galle nouerca fuit.

Ad Paulum.

Facere in Lyciſcam Paule me iubes uerſus,
Quibus illa lectis rubeat, & ſit irata.
O Paule malus es. irrumare uis ſolus.

De Puero glacie occiſo.

Qua uicina pluit uipſanis porta columnis,
Et madet aſſiduo lubricus imbre lapis,
In iugulum pueri, qui roſcida tecta ſubibat,
Decidit hyberno prægrauis unda gelu.
Cumq; peregiſſet miſeri crudelia fata,
Tabuit in calido uulnere mucro tener.
Quid non ſæua ſibi uoluit fortuna licere,
Aut ubi mors non eſt, ſi iugulatis aquæ?

De Endromide.

Hanc tibi ſequanicæ pinguem textricis alumnam
Quæ Lacedæmonium barbara nomen habet,
Sordida, ſed gelido non aſpernanda decembri,
Dona, peregrinam mittimus Endromida.
Seu lentum ceroma teris, tepidum'ue trigona,
Siue harpaſta manu puluerulenta rapis.
Plumea ſeu laxi partiris pondera follis,
Siue leuem curſu uincere quæris Atam.
Ne madidos intret penetrabile frigus in artus.
Ne'ue grauis ſubita te premat iris aqua.
Ridebis uentos hoc munere tectus, & imbres.
Nec ſic in tyria ſindone tutus eris.

De Cærelia, & Gellia.

Dicat ſe uetulam, cum ſit Cærelia puppa.
Puppam ſe dicat Gellia, cum ſit anus.
Ferre nec hanc poſſis, poſſis Coline nec illam.
Altera ridicula eſt, altera putidula.

De Celio.

Nullos eſſe deos, inane cœlum
Affirmat Celius, probatq; quod ſe
Factum, dum negat hoc, uidet beatum.

De Cleopatra uxore.

Primos paſſa toros, et adhuc placanda marito
Merſerat in nitidos ſe Cleopatra lacus.
Dum fugit amplexus, ſed prodidit unda latentem,
Lucebat, totis cum tegeretur aquis.
Condita ſic puro numerantur lilia uitro.
Sic prohibet tenues gemma latere roſas.
Inſilui, merſuſq; uadis luctantia carpſi

Baſia, perſpicuæ plus uetuiſtis aquæ.

Ad Thaliam.

D *um tu lenta nimis, diuq; quæris,*
Q *uis primus tibi quiſ'ue ſit ſecundus,*
G *ratum quiſ'ue epigramma comparabit,*
P *almam Callimachus Thalia de ſe*
F *acundo dedit ipſe Brutiano,*
Q *ui ſi cecropio ſatur lepore*
R *omanæ ſale luſerit Mineruæ.*
I *lli me facias precor ſecundum.*

Ad Fabianum.

O *mneis, quas habuit Fabiane Lycoris, amicas*
Extulit, uxori fiat amica meæ.

Ad Pamphilum.

T *u ſetina quidem ſemper, uel maſſica ponis*
Pamphile, ſed rumor tam bona uina negat.
D *iceris hac factus cœlebs quater eſſe lagœna.*
Nec puto, nec credo Pamphile, nec ſitio.

De Amiano.

N *ihil Amiano, præter aridam ueſtem*
M *oriens reliquit ultimis pater ceris.*
F *ieri putet potuiſſe quis Maronille,*
V *t Amianus mortuum patrem nolit.*

Ad Sophronium.

Q *uæro diu totam Sophroni Ruſe per urbem,*
Siqua puella neget: nulla puella negat.
T *anquam fas non ſit, tanquam ſit turpe negare.*
Tanquam non liceat, nulla puella negat.
C *aſta igitur nulla eſt. caſtæ ſunt mille. quid ergo*
Caſta facit? non dat, non tamen illa negat.

Ad Quintum.

Exigis, ut donem noſtros tibi Quinte libellos.
Non habeo, ſed habet bibliopola Triphon.
Aes dabo pro nugis, & emam tua carmina ſanus:
Non, inquis, faciam tam fatue, nec ego.

De Veſtino.

Cum grauis extremas Veſtinus duceret horas,
Et iam per ſtygias eſſet iturus aquas,
Vltima uoluentes orauit penſa ſorores,
Vt traherent parua ſtamina pulla mora.
Iam ſibi defunctus caris dum uiuit amicis,
Mouerunt tetricas tam pia uota deas.
Tum largas partitus opes à luce receſſit.
Seq́; mori poſt hoc credidit ille ſenem.

De Damis.

Aſpicas, imbelles tentent quàm fortia damæ
Prælia, tam timidis quanta ſit ira feris?
In mortem paruis concurrere frontibus audent.
Vis Cæſar damis parcere? mitte canes.

De Nigrina.

O felix animo, felix Nigrina marito,
Atq; inter latias gloria prima nurus.
Te patrios miſcere iuuat cum coniuge cenſus,
Gaudentem ſocio, participemq́; uiro.
Arſerit Euadne flammis iniecta mariti.
Nec minus Alceſtim fama ſub aſtra ferat.
Tu melius certæ meruiſti pignore uitæ,
Vt tibi non eſſet morte probandus amor.

In Auarum amicum.

Millia miſiſti mihi ſex bis ſena petenti.

Vt bis ſena feram, bis duodena petam.

In Zoilum inuidum.

N *unquam diuitias deos rogaui*
C *ontentus modicis, meoq; lætus.*
P *aupertas ueniam dabis, recede.*
C *auſa eſt tam ſubiti, nouiq; uoti?*
P *endentem uolo Zoilum uidere.*

In Afrum.

C *ondita cum tibi ſit iam ſexageſima meſſis,*
Et facies multo ſplendeat alba pilo,
D *iſcurris tota uagus urbe, nec ulla cathedra eſt,*
Cui non mane feras irrequietus, aue.
E *t ſine te nulli fas eſt prodire tribuno,*
Nec caret officio conſul uterque tuo.
E *t ſacro decies repetis pallatia cliuo,*
Sigeriosq; modos, partheniosq; ſonas.
H *æc faciant ſane iuuenes, deformius Afer*
Omnino nihil eſt ardelione ſene.

Ad Mathonem.

H *oſpes eras noſtri ſemper Matho Tiburtini.*
Hoc emis, impoſui, rus tibi uendo tuum.

In Mathonem.

D *eclamas in febre Mathon, hanc eſſe phreneſim*
Si neſcis, non es ſanus amice Mathon.
D *eclamas æger, declamas hemitritæus.*
Si ſudare aliter non potes, eſt ratio.
M *agna tamen res eſt. erras, cum uiſcera febris*
Exurit, res eſt magna tacere Mathon.

De Fabulla.

E *pigramma noſtrum cum Fabulla legiſſet,*

N egare nullam quo queror puellarum.
S emel rogatæ bis'q;,terq; neglexit
P reces amantis. iam Fabulla promitte.
N egare iuſſi,pernegare non iuſſi.

Ad Rufum.

H os quoq; commenda Venuleio Rufe libellos.
Imputet & nobis otia parua,roga.
I mmemor & paulum curarum,operum'q; ſuorum
Non tetrica nugas exigat aure meas.
S ed nec poſt primum legat hæc,ſummum'ue trientem,
Sed ſua cum medius prælia Bacchus amat.
S i nimis eſt legiſſe duos,tibi charta plicetur
Altera,diuiſum ſic breue fiet opus.

In Næuolum.

S ecuro nihil eſt te Næuole peius,eodem
Sollicito nihil eſt Næuole te melius.
S ecurus nullum reſalutas,deſpicis omnes.
Nec quiſquam liber,nec tibi gratus homo eſt.
S ollicitus donas,dominum,regem'q; ſalutas.
Inuitas.eſto Næuole ſollicitus.

In Thaidem.

N on eſt in populo,nec urbe tota,
A' ſe Thaida qui probet fututam.
C um multi cupiant,rogentq; multi.
T am caſta eſt,rogo,Thais? immo fellat.

In Ponticum.

N os bibimus uitro,tu myrrha Pontice. quare?
Prodat perſpicuus ne duo uina calix.

Ad Librum ſuum.

S i uis auribus atticis probari,

E xhortor, moneoq́; te libelle.
V t docto placeas Apollinari.
N il exactius, eruditiusq́; eſt.
S ed nec candidius, benigniusq́;,
S i te pectore, ſi tenebit ore.
N ec ronchos metues malignorum.
N ec ſcombris tunicas dabis moleſtas.
S i damnauerit, ad ſalariorum
C urras ſcrinia protinus licebit,
I nuerſa pueris arande charta.

De Baſſa.

I nfantem ſecum ſemper tua Baſſa Fabulle
Collocat, & luſus, delitiasq́; uocat.
E t quod mireris magis, infantaria non eſt.
Ergo quid in cauſa eſt? perdere Baſſa ſolet.

In diſſimulatorem Septitianum.

N ulla remiſiſti paruo pro munere dona,
Et iam Saturni quinq́; fuere dies.
E rgo nec argenti ſex ſcrupula Septitiane
Miſſa, nec à querulo mappa cliente fuit.
A ntipolitani, nec quæ de ſanguine thynni
Teſta rubet, nec quæ cottana parua gerit.
N ec rugoſarum uimen breue picenarum.
Dicere te poſſes, ut meminiſſe mei.
D ecipies alios uerbis, uultúq́; benigno.
Nam mihi iam notus diſſimulator eris.

De ruſticatione.

R ure morans quid agam, reſpondeo pauca rogatus.
L uce deos oro, famulos poſt arua reuiſo.
P artibus atq́; meis iuſtos indico labores.

I nde lego, Phœbumq́; cio, muſamq́; laceſſo.
H inc oleo corpus frico, molliq́; palæſtra.
S tringo libens, animo gaudens, ac fœnore liber.
P ondero, poto, cano, ludo, lauo, cœno, quieſco.
D um paruus lychnus modicum conſumit oliui,
H æc dat nocturnis nox lucubrata camœnis.

Ad Librum.

O he iam ſatis eſt, ohe libelle.
I am peruenimus uſq; ad umbilicos.
T u procedere adhuc, & ire quæris,
N ec ſumma potes in ſcheda teneri.
S ic tanquam tibi res peracta non ſit,
Q uæ prima quoq; pagina notatur.
I am lector queriturq́; deficitq́;.
I am librarius hoc & ipſe dicit.
O he iam ſatis eſt, ohe libelle.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER QVINTVS.

h OC TIBI PALLADIAE
ſeu collibus uteris albæ
Cæſar, & hinc Triuiam proſpicias, inde Thetym,
Seu tua ueridicæ diſcunt reſponſa ſorores,
Plana ſuburbani qua cubat unda freti.
S eu placet Aeneæ nutrix, ſeu filia Solis,
Siue ſalutiferis candidus Anxur aquis,
M ittimus o rerum felix tutela, ſalusq;,

Soſpite quo gratum credimus eſſe Iouem.

T u tantum accipias, ego te legiſſe putabo.

Et tumidus Galla credulitate fruar.

Ad Lectores.

M atronæ, puerique, uirgines que,
V obis pagina noſtra dedicatur.
T u, quem nequitiæ procaciores
D electant nimium, ſales que nudi,
L aſciuos lege quattuor libellos.
Q uintus cum domino liber iocetur,
Q uem Germanicus ore non rubenti
C oram Cecropia legat puella.

Ad Domitianum.

A ccola iam noſtræ degis Germanicæ ripæ,
A famulis Iſtri qui tibi uenit aquis,
L ætus & attonitus, uiſo modo præſide mundi,
Affatus comites dicitur eſſe ſuos.
S ors mea quàm fratris melior, cui tam propè fas eſt
Cernere, tam longe, quem colit ille deum.

In Myrtalem.

F œtere multo Myrtale ſolet uino.
S ed fallat ut nos, folia deuorat lauri,
M erumque cauta fronde non aqua miſcet,
H anc tu rubentem prominentibus uenis
Q uoties uenire Paule uideris contra,
D icas licebit, Myrtale bibit laurum.

Ad Sextum.

S exte Palatinæ cultor facunde Mineruæ,
Ingenio frueris qui propiore Dei.
N am tibi naſcentes domini cognoſcere curas,

Et ſecreta ducis pectora noſſe licet.

Sit locus & noſtris aliqua tibi parte libellis,
Qua Pedo, qua Marſus, quaq; Catullus erit.
Ad capitolini cœleſtia carmina belli
Grande cothurnati pone Maronis opus.

Ad Muſas.

Si non eſt graue, nec nimis moleſtum,
Muſæ Parthenium rogate ueſtrum.
Sic te ſerior & beata quondam
Saluo Cæſare finiat ſenectus,
Et ſis inuidia fauente felix.
Sic Burrus cito ſentiat parentem,
Admittas timidam, breuemq; chartam
Intra limina ſanctioris aulæ.
Noſti tempora tu Iouis ſereni,
Cum fulget placidus, ſuoq; uultu.
Quo nil ſupplicibus ſolet negare.
Non eſt, quod metuas preces iniquas.
Nunquam grandia, nec moleſta poſcit,
Quæ cedro decorata, purpuraq;
Nigris pagina creuit umbilicis.
Nec porrexeris iſta, ſed teneto.
Sic tanquam nihil offeras, agaſq;.
Si noui dominum nouem ſororum,
Vltro purpureum petet libellum.

Ad Vulcanum.

Qualiter aſſyrios renouant incendia nidos,
Vna decem quoties ſæcula uixit auis.
Taliter exuta eſt ueterem noua Roma ſenectam,
Et ſumpſit uultus præſidis ipſa ſui.

I am precor oblitus notæ Vulcane querelæ
Parce, ſumus Martis turba, ſed & Veneris.
P arce pater. ſic lemniacas laſciua cathenis
Ignoſcat coniux, & patienter amet.

De Phaſide.

E dictum domini, Deiq; noſtri,
Quo ſubſellia certiora fiunt,
E t puros eques ordines recepit,
D um laudat modo Phaſis in theatro,
P haſis purpureis ruber lacernis.
E t iactat tumido ſuperbus ore.
T andem commodius licet ſedere.
N unc eſt reddita dignitas equeſtris.
T urba non premimur, nec inquinamur.
H æc, & talia dum refert ſupinus
I llas purpureas, & arrogantes
I uſſit ſurgere Lectius lacernas.

In Symmachum.

L anguebam, ſed tu comitatus protinus ad me
Veniſti centum Symmache diſcipulis.
C entum me tetigere manus aquilone gelatæ.
Non habui febrem Symmache, nunc habeo.

Ad Regulum.

E ſſe quid hoc dicam, uiuis quod fama negatur,
Et ſua quod rarus tempora lector amat?
H i ſunt inuidiæ nimirum Regule mores,
Præferat antiquos ſemper ut illa nouis.
S ic ueterem ingrati Pompeij quærimus umbram,
Et laudant Catuli Iulia templa ſenes.
E nnius eſt lectus ſaluo tibi Roma Marone.

Et ſua riſerunt ſæcula Mæonidem.
Rara coronato plauſere theatra Menandro.
Norat Naſonem ſola Corynna ſuum.
Vos tamen ó noſtri non feſtinate libelli.
Si poſt fata uenit gloria, non propero.

De Stella.

Sardonychas, ſmragdos, adamantas, iaſpidas uno
Portat in articulo Stella Seuere meus.
Multas in digitis, plures in carmine gemmas
Inuenies, inde eſt, hæc puto, culta manus.

De eodem.

Quod nutantia fronte pertinaci
Geſtat pondera Maſclion ſuperbus.
At grandis Linus omnibus lacertis
Septem quod pueros leuat, uel octo,
Res non difficilis mihi uidetur,
Vno cum digito, uel hoc, uel illo
Portet Stella meus decem puellas.

In Calliſtratum.

Sum (fateor) ſemperq; fui Calliſtrate pauper,
Sed non obſcurus, nec male notus eques.
Sed tota legor orbe frequens, et dicitur, hic eſt.
Quodq; cinis paucas, hoc mihi uita dedit.
At tua centenis incumbunt tecta columnis.
Et libertinas arca flagellat opes.
Magnaq; niliacæ ſeruit tibi gleba Syenes.
Tondet & innumeros gallica Parma greges.
Hoc ego, tuq; ſumus, ſed quod ſum, non potes eſſe.
Tu quod es, è populo quilibet eſſe poteſt.

De Manneio.

S edere primo ſolitus in gradu ſemper,
T unc cum licebat occupare, Manneius,
B is excitatus, terq; tranſtulit caſtra,
E t inter ipſas pené tertius ſellas
P oſt Caiumq;, Lucaumq; conſedit.
I llinc cucullo proſpicit caput tectus,
O culoq; ludos ſpectat indecens uno.
E t hinc miſer deiectus in uiam tranſit,
S ubſellioq; ſemifultus extremo,
E t male receptus altero genu iactat
E quiti ſedere, Lectioq; ſe ſtare.

Ad Cæſ. Do.

Quintus noſtrorum liber eſt Auguſte iocorum.
Et queritur læſus carmine nemo meo.
G audet honorato, ſed multus nomine lector,
Cui uictura meo munere fama datur.
Quid tamen hæc proſunt quáuis uenerantia multos?
Non proſunt ſane, me tamen iſta iuuant.

Ad Lectorem.

S eria cum poſſim, quid delectantia malim
Scribere? tu cauſa es lector amice mihi.
Qui legis, et tota cantas mea carmina Roma.
Sed neſcis, quanti ſtet mihi talis amor.
N am ſi falaferi defendere templa tonantis,
Sollicitisq; uelim uendere uerba reis,
P lurimus hiſpanas mittet mihi nauta metretas,
Et fiet uario ſordidus ære ſinus.
At nunc conuiua eſt, comeſſatorq; libellus,
Et tantum gratis pagina noſtra placet.

Sed non hac ueteres contenti laude fuerunt,
Cum minimum uati munus Alexis erat.
Belle inquis dixti. ſatis eſt. laudabimur uſq;.
Diſſimulas? facies me puto cauſidicum.

In Gelliam.

Dum proauos, atauosq; refers, & nomina magna,
Dum tibi noſter eques ſordida conditio eſt.
Dum te poſſe negas niſi lato Gellia clauo
Nubere. nupſiſti Gellia ciſtifero.

Ad Quintianum.

Quod tibi decembri menſe, quo uolant mappæ,
Gracileſq; ligulæ, cereiq;, chartæq;,
Et acuta ſenibus teſta cum damaſcenis,
Præter libellos uernulas nihil miſi,
Fortaſſe auarus uidear, aut inhumanus.
Odi doloſas munerum, & malas artes.
Imitantur hamos dona nanq; quis neſcit
Auidum uorata decipi ſcarum muſca?
Quoties amico diuiti nihil donat,
O' Quintiane liberalis eſt pauper.

Ad Cæſ. Do.

Si qua fides ueri, præferri maxime Cæſar
Temporibus poſſunt ſæcula nulla tuis.
Quando magis dignos licuit ſpectare triumphos?
Quando Palatini plus meruere Dei?
Pulchrior & maior quo ſub duce martia Roma?
Sub quo libertas principe tanta fuit?
Eſt tamen hoc uitium, ſed non leue, ſit licet unum,
Quod colit ingratas pauper amicitias.
Quis largitur opes ueteri, fidoq; ſodali,

Aut quem proſequitur non alienus eques?

Ad Eundem.

Saturnalitiæ ligulam miſiſſe ſelibræ,
Flammatæ'ue togæ ſcrupula tota decem.
Luxuria eſt, tumidiq; uocant hæc munera regis.
Qui crepet aureolos, forſitan unus erit.
Quatinus hi non ſunt, eſto tu Cæſar amicus.
Nulla ducis uirtus dulcior eſſe poteſt.
Iandudum tacito rides Germanice naſo.
Vtile, quod non uis, do tibi conſilium.

Ad Martialem.

Si tecum mihi care Martialis
Securis liceat frui diebus,
Si diſponere tempus otioſum,
Et ueræ pariter uacare uitæ,
Nec nos atria, nec domos potentum,
Nec lites tetricas, forumq; triſte
Noſcemus, nec imagines ſuperbas.
Sed geſtatio, fabulæ, libelli,
Campus, porticus, umbra, uirgo, thermæ.
Hæc eſſent loca ſemper, hi labores.
Nunc uiuit ſibi neuter heu, bonosq;
Soles effugere, atq; abire ſentit.
Qui nobis pereunt, & imputantur.
Quiſquam uiuere cum ſciat, moratur?

De Apollonio.

Quintum pro decimo, pro Craſſo Regule Marcum
Ante ſalutabat rhetor Apollonius.
Nunc utrunq; ſuo reſalutat nomine quantum
Cura, laborq; poteſt, ſcripſit, et edidicit.

In Paulum

In Paulum.

M ane domi,niſi te merui,uoluiq; uidere,
Sint mihi Paule tuæ longius exquiliæ.
S ed tyburtinæ ſum proximus accola pilæ,
Qua uidet antiquum ruſtica flora Iouem.
A lta ſuburbani uincenda eſt ſemita cliui,
Et nunquam ſicco ſordida ſaxa gradu.
V ixq; datur longas mulorum uincere mandras,
Quæq; trahi multo marmora fune uides.
I llud adhuc grauius,quod te poſt mille labores
Paule negat laſſo ianitor eſſe domi.
E xitus hic operis uani,togulæq; madentis,
Vix tanti Paulum mane uidere fuit.
S emper inhumanos habet officioſus amicos.
Rex,niſi dormieris,non potes eſſe meus.

Ad Baſſum,

H erbarum fueras indutus Baſſe colores,
Iura theatralis dum ſiluere loci.
Quæ poſtquam placidi cenſoris cura renaſci
Iuſſit,et Oceanum certior audit eques,
N on niſi uel cocco madida,uel murice tincta
Veſte nites,et te ſic dare uerba putas.
Quadringentorum nullæ ſunt Baſſe lacernæ.
Aut meus ante omnes Cordus haberet equum.

De Hermete.

H ermes martia ſæculi uoluptas,
H ermes omnibus eruditus armis,
H ermes & gladiator,& magiſter.
H ermes turba ſui tremorq; ludi.
H ermes,quem timet Aelius ſed unum.

Hermes, cui cadit aduolans ſed uni.
Hermes uincere, non ferire doctus.
Hermes ſuppoſititius ſibi ipſi.
Hermes diuitiæ locariorum.
Hermes cura, laborq; ludiarum.
Hermes belligera ſuperbus haſta.
Hermes æquoreo minax tridente.
Hermes caſſide languida timendus.
Hermes gloria martis uniuerſi.
Hermes omnia ſolus, & ter unus.

De Chæreſtrato

Quadringenta tibi non ſunt Chæreſtrate, ſurge.
Lectius ecce uenit, ſta, fuge, curre, late.
Ecquis Io reuocat, diſcedentemq; reducat?
Ecquis Io largas pandit amicus opes?
Quem chartis, fameq; damus, populiſq; loquendum,
Qui ſtygios non uult totus adire lacus.
Hoc rogo non melius, quàm rubro pulpita nimbo
Spargere, et effuſo permaduiſſe croco,
Quàm non ſenſuro dare quadringenta caballo,
Aureus ut Scorpi naſus ubiq; micet.
O fruſtra locuples, o' diſſimulator amice
Hæc legis, & laudas. quæ tibi fama perit?

Ad Codrum.

Quod alpha dixi Codre penulatorum
Te nuper, aliqua cum iocarer in charta,
Si forte bilem mouit hic tibi uerſus,
Dicas licebit Beta me togatorum.

In Fictum equitem.

Ingenium, ſtudiumq; tibi, moreſq;, genuſq;

Sunt equitis (fateor) cætera plebis habes.

B *is ſeptem tibi iam non ſunt ſubſellia tanti,*
Vt *ſedeas uiſo pallidus oceano.*

In *Mamercum.*

V *t bene loquatur, ſentiatq; Mamercus,*
E *fficere nullis Aule moribus poſſis,*
P *ietate fratres Curtios licet uincas,*
Q *uiete Neruas, comitate Druſones,*
P *robitate Marcos, æquitate Mauricos,*
O *ratione Regulos, iocis Paulos.*
R *ubiginoſis cuncta dentibus rodit.*
H *ominem malignum forſan eſſe tu credas.*
E *go eſſe miſerum, credo, cui placet nemo.*

Ad *Gelliam.*

S *iquando leporem mittis mihi Gellia, dicis,*
For*moſus ſeptem Marce diebus eris.*
S *i non derides, ſi uerum lux mea narras,*
Ed*iſti nunquam Gellia tu leporem.*

Ad *Varronem.*

V *arro ſophocleo non inficiande cothurno,*
Nec *minus in calabra ſuſpiciende lyra*
D *iffer opus, nec te facundi cœna Catulli*
Detineat, *cultis aut elegeia comis.*
S *ed lege fumoſo non aſpernanda decembri*
Car*mina, mittuntur quæ tibi menſe ſuo.*
C *ommodius niſi forte tibi, potiusq; uidetur,*
Sat*urnalitias perdere Varro nuces.*

De *Ludo puerorum cum Iuuencis.*

A *ſpice, quàm placidis inſultet turba iuuencis,*
Et *ſua quàm facilis pondera Taurus amet.*

Cornibus hic pendet ſummis, uagus ille per armos
Currit, & in toto uentilat arma boue.
At feritas immota riget. non eſſet arena
Tutior, & poſſent fallere plana magis.
Nec trepidant greſſus, ſed de diſcrimine palmæ
Securus puer eſt, ſollicitumq́; pecus.

De Criſpo.

Quadrantem Criſpus tabulis Fauſtine ſupremis
Non dedit uxori. cui dedit ergo? ſibi.

In Cauſidicum.

Carpere Cauſidicus fertur mea carmina, qui ſit,
Neſcio, ſi ſciero, uæ tibi Cauſidice.

De Herotionte.

Hanc tibi Fronto pater genitrix Flacilla puellam
Oſcula commendo, delitiasq́; meas.
Pallida nec nigras horreſcat Herotion umbras,
Oraq́; tartarei prodigioſa canis.
Impletura fuit ſextæ modo frigora brumæ,
Vixiſſet totidem ni minus illa dies.
Inter tam ueteres ludat laſciua patronos,
Et nomen blæſo garriat ore meum.
Mollia nec rigidus cæſpes tegat oſſa, nec illi
Terra grauis fueris, non fuit illa tibi.

De Euclide

Cum ſibi redire de patrenſibus fundis
Ducenta, clamat occinatus Euclides,
Corinthioq́; plura de ſuburbano
Longumq́; pulchra ſtemma repetit à Leda,
Et ſuſcitanti Lectio reluctatur,
Equiti ſuperbo, nobili, locupleti

C ecidit repente magna de ſinu clauis.
N unquam Fabulle nequior fuit clauis.

Ad Fauſtinum.

L audatus noſtro quidam Fauſtine libello
Diſſimulat, quaſi nil debeat, impoſuit.

De Herotionte puella.

P uella ſenibus dulcior mihi Cygnis,
A gna Galeſi mollior Phalanini,
C oncha lucrini delicatior ſtagni,
C ui nec lapillos præferas Erythræos,
N ec modo politum pecudis indicæ dentem,
N iuesq; primas, liliumq́; non tactum,
Q uæ crine uicit betici gregis uellus,
R heniq; nodos, aureamq́; nitellam,
F ragrauit ore, quod roſarium Pæſti.
Q uod atticarum prima mella cerarum.
Q uod ſucinorum rapta de manu gleba,
C ui comparatus indecens erat pauo·
I namabilis ſciurus, & frequens Phœnix
A dhuc recenti tepet Herotion buſto,
(Q uam peſſimorum lex auara fatorum)
S exta peregit hyeme, nec tamen tota,
N oſtros amores, gaudiumq́; luſusq́;.
E t eſſe triſtem me meus uetat Pætus.
P ectusq́; pulſans, pariter & comam uellens,
D eflere non te Vernulæ pudet mortem?
E go coniugem, inquit, extuli, & tamen uiuo.
N otam, ſuperbam, nobilem, locupletem.
Q uid eſſe noſtro fortius poteſt Pæto?
D ucenties accepit, & tamen uiuit.

In Calliodorum.

C alliodorus habet cenſum,quis neſcit?equeſtrem
Sexte,ſed & fratrem Calliodorus habet.
Quadringenta ſecat,qui dicit, σῦκα μέριζε
Vno credis equo poſſe ſedere duos?
Quid cum fratre tibi?quid cum Polluce moleſto?
Non eſſet Pollux,ſi tibi Caſtor erat.
V nus cum ſitis,duo Calliodore ſedetis.
Surge,ſolœciſmum Calliodore facis.
A ut imitate genus Ledæ,cum fratre ſedere
Non potes,alternis Calliodore ſede.

In Carinum.

S upremas tibi tricies in anno
S ignanti tabulas Carine miſi
H yblæis madidas thymis placentas.
D efeci,miſerere iam Carine,
S igna rarius,aut ſemel fac illud,
M entitur tua quod ſubinde tuſſis.
E xcuſſi loculosq;,ſacculumq;.
C rœſo diuitior licet fuiſſem,
I ro pauperior forem Carine,
S i conchem toties meam comeſſes.

Ad Artemidorum.

P inxiſti Venerem,colis Artemidore Mineruam,
Et miraris,opus diſplicuiſſe tuum.

In Dindymum.

S padone cum ſis euiratior fluxo,
E t concubino mollior celænæo.
Quem ſectus ululat matris entheæ gallus,
T heatra loqueris,& gradus,& edicta,

T rabeaſq;,& idus,fibulaſq;,cenſuſq;,
E t pumicata pauperes manu monſtras.
S edere in equitum liceat an tibi ſcamnis.
V idebo Dindyme,non licet maritorum.

Amicis eſſe donandum.

C allidus effracta nummos fur auferet arca.
Proſternet patrios impia flamma lares.
D ebitor uſuram pariter,ſortemq; negabit.
Non reddet ſterilis ſemina iacta ſeges.
D iſpenſatorem fallax ſpoliabit amica.
Mercibus extructas obruet unda rates.
E xtra fortunam eſt quicquid donatur amicis.
Quas dederis,ſolas ſemper habebis opes.

De Thaide,& Lecania.

T hais habet nigros,niueos Lecania dentes,
Quæ ratio eſt?empto: hæc habet,illa ſuos.

In Dentonem.

Quid factum eſt rogo.quid repente factum?
A d cœnam mihi Dento quod uocanti
(Quis credat?)quater auſus es negare.
S ed nec reſpicis,& fugis ſequentem,
Quem thermis modo quærere,& theatris,
E t conclauibus omnibus ſolebas.
S ic eſt,captus es unctiore cœna.
E t maior rapuit canem culina.
I am te,ſed cito cognitum,& relictum,
C um faſtidierit popina diues,
Antiquæ uenies ad oſſa cœnæ.

In Baſſam.

D icis formoſam,dicis te Baſſa puellam,

Iſtud, quod non eſt, dicere Baſſa ſoles.

Ad Diadumenum.

Baſia dum nolo, niſi quæ luctantia carpſi,
Et placet ira mihi plus tua, quàm facies.
Vt te ſæpe rogem, cædo Diadumene ſæpe.
Conſequor hoc, ut me nec timeas, nec ames.

De Philone.

Nunquam ſe cœnaſſe domi Philo iurat, & hoc eſt,
Non cœnat, quoties nemo uocauit eum.

De Encolpo.

Quid non cogit amor? ſecuit nolente capillos
Encolpus domino, nec prohibente tamen.
Permiſit, fleuitq; pudens, ſic ceſſit habenis
Audaci queſtus de Phaëthonte pater.
Talis raptus Hylas, talis deprehenſus Achilles,
Depoſuit gaudens matre dolente comas.
Sed tu nec propera, breuibus nec crede capillis.
Tardáq; pro tanto munere, barba ueni.

Ad Labienum.

Vidiſſem modo forte cum ſedentem
Solum te Labiene, treis putaui.
Caluæ me numerus tuæ fefellit.
Sunt illinc tibi, ſunt & hinc capilli,
Quales nec puerum decere poſſint.
Nudum eſt in medio caput, nec ullus
In longa pilus area notatur.
Hic error tibi profuit decembri,
Tunc, cum prandia miſit imperator,
Cum Panariolis tribus rediſti.
Talem Geryonem fuiſſe credo,

Vites cenſeo porticum Philippi,
Si te uiderit Hercules, periſti.

In Charopinum.

Cœno domi quoties, niſi te Charopine uocaui,
Protinus ingentes ſunt inimicitiæ.
Meq; petis ſtricto medium transfigere ferro,
Si noſtrum ſine te ſcis caluiſſe focum.
Nec ſemel ergo mihi furtum feciſſe licebit,
Improbius nihil eſt hac Charopine gula.
Deſine iam noſtram (precor) obſeruare culinam,
Atq; aliquando meus det tibi uerba coquus.

Ad Rufum.

Hic, qui libellis pergrauem gerit læuam,
Notariorum quem premit chorus leuis,
Qui codicillis hinc, & inde prolatis,
Epiſtolisq; commodat grauem uultum
Similis Catoni, Tullioq;, Brutoq;,
Exprimere Ruſe, fidiculæ licet cogant,
Aue latinum, χαῖρε non poteſt græcum,
Si fingere iſtud me putas, ſalutemus.

In Poſthumum.

Quæ mihi præſtiteris memini, ſemperq; tenebo.
Cur igitur taceo Poſthume, tu loqueris?
Incipio quoties alicui tua dona referre,
Protinus exclamat, dixerat ipſe mihi.
Non belle quædam faciunt duo, ſufficit unus
Huic operi, ſi uis, ut loquar, ipſe tace.
Crede mihi, quamuis ingentia Poſthume dones,
Authoris pereunt garrulitate ſui.

Ad Baſſum.

Colchida quid ſcribis, quid ſcribis amice Thyeſten?
Quid tibi uel Niobe Baſſe, uel Andromache?
Materia eſt (mihi crede) tuis aptiſſima chartis
Deucalion, uel, ſi non placet hic, Phaëthon.

De Rhetore.

Extemporalis factus eſt meus Rhetor.
Calphurnium non ſcripſit, & ſalutauit.

De Aquila.

Dic mihi, quem portes, uolucrum regina? tonantem.
Nulla manu quare fulmina geſtat? amat.
Quo calet igne deus? pueri. cur mitis aperto
Reſpicis ore Iouem? de Ganymede loquor.

Ad Lupum.

Cui tradas Lupe filium magiſtro,
Quæris ſollicitus, diuq; tentas.
Omnes grammaticosq;, rhetorasq;
Deuites, moneo. nihil ſit illi
Cum libris Ciceronis, aut Maronis.
Famæ Rutilium ſuæ relinquat.
Si uerſus facit, abdices poëtam.
Artes diſcere uult pecunioſas.
Fac, diſcat citharœdus, aut choraules.
Si duri puer ingeni uidetur,
Præconem facias, uel architectum.

Ad Cinnam.

Cum uoco te dominum, nolo tibi Cinna placere,
Sæpe etiam ſeruum ſic reſaluto meum.

Ad Poſthumum.

Cras te uicturum, cras dicis Poſthume ſemper,

Dic mihi, cras iſtud Poſthume quando uenit?
Quàm longe cras iſtud ubi eſt? aut unde petendum?
Nunquid apud Parthos, Armenios'q; latet?
Iam cras iſtud habet Priami, uel Neſtoris annos.
Cras iſtud quanti dic mihi poſſit emi?
Cras uiues, hodie iam uiuere Poſthume, ſerum eſt.
Ille ſapit, quisquis Poſthume uixit heri.

Ad Stellam.

Quod non argentum, quod non tibi miſimus aurum,
Hoc facimus cauſa Stella diſerte tua.
Quisquis magna dedit, uoluit ſibi magna remitti,
Fictilibus noſtris exoneratus eris.

Ad Detractorem.

Adlatres licet uſque nos, & uſque,
Et gannitibus improbis laceſſas,
Certum eſt hanc tibi pernegare famam,
Olim quam petis in meis libellis.
Qualiſcunq; legaris ut per orbem,
Nam te cur aliquis ſciat fuiſſe?
Ignotus pereas, miſer neceſſe eſt.
Non deerunt tamen hac in urbe forſan
Vnus, uel duo, tres'ue, quattuor'ue,
Pellem rodere qui uelint caninam.
Nos hac à ſcabie tenemus ungues.

In Marianum.

Criſpulus iſte quis eſt, uxori ſemper adhæret
Qui Mariane tuæ, Criſpulus iſte quis eſt?
Neſcio quid dominæ teneram qui garrit in aurem,
Et ſellam cubito dexteriore premit.
Per cuius digitos currit leuis annulus omnes.

Crura gerit nullo qui uiolata pilo.
Nil mihi reſpondes: uxoris res agit, inquis,
Iſte meæ. ſane certus, & aſper homo eſt.
Procuratorem uultu qui præferat ipſo,
Acrior hoc Chius non erit Aufidius.
O quàm dignus eras alapis Mariane Latini,
Te ſucceſſurum credo ego panniculo
Res uxoris agit, res nullas Criſpulus iſte.
Res non uxoris, res agit iſte tuas.

Ad Hoſpites.

Iure tuo noſtris maneas licet hoſpes in hortis,
Si potes in nudo ponere membra ſolo.
Aut ſi portatur tecum tibi magna ſupellex,
Nam mea iam digitum ſuſtulit hoſpitibus.
Nulla tegit fractos, nec inanis culatra lectos,
Putris, & abrupta faſcia reſte iacet.
Sit tamen hoſpitium nobis commune duobus,
Emi hortos, plus eſt, inſtrue tu. minus eſt.

Ad Ponticum.

Quid ſentis, inquis, de noſtris Marce libellis,
Sic me ſollicitus Pontice ſæpe rogas.
Admiror, ſtupeo. nihil eſt perfectius illis,
Ipſe tuo cedet Regulus ingenio.
Hoc ſentis, inquis. faciat tibi ſic bene Cæſar,
Sic Capitolinus Iuppiter. immo tibi.

Ad ſuos miniſtros.

Sextantes Calliſte duos infunde falerni,
Tu ſuper æſtiuas Alane ſolue niues.
Pingueſcat nimio madidus mihi crinis amomo,
Laſſenturq; roſis tempora ſutilibus.

I am uicina iubent nos uiuere mauſolea.
Cum doceant ipſos poſſe perire deos.

Ad Cæſarem.

A ſtra, polumq; dedit, quamuis obſtante nouerca
Alcidæ nemeæ terror, & arcas aper,
E t caſtigatum libycæ ceroma palæſtræ,
Et grauis in ſiculo puluere tuſus Eryx,
S yluarumq; tremor, tacita qui fraude ſolebat
Ducere nec rectas Cacus in antra boues.
I ſta tuæ Cæſar quota pars ſpectatur arenæ?
Dat maiora nouus prælia mane dies.
Quot grauiora cadunt Nemeæo pondera monſtro?
Quot tua Mænalios collocat haſta ſues?
R eddatur ſi pugna triplex paſtoris Iberi,
Eſt tibi, qui poſſit uincere Geryonem.
S æpe licet graiæ numeretur bellua lernæ,
Improba niliacis quid facit hydra feris?
P ro meritis cœlum tantis Auguſte dederunt
Alcidæ cito dij, ſed tibi ſero dabunt.

In Pontilianum.

S æpe ſalutatus nunquam prior ipſe ſalutas,
Sic erit æternum Pontiliane uale.

De Hirundine.

H ybernos peterent ſolito cum more receſſus
Atthides, in nidis una remanſit auis.
D eprehendere neſas ad tempora uerna reuerſæ,
Et profugam uolucres diripuere ſuæ.
S ero dedit pœnas, diſcerpi noxia mater
Debuerat, ſed tunc, cum lacerauit Itym.

De Apicio.

Dederas Apici bis trecenties uentri,
Et adhuc ſupererat centies tibi laxum,
Hoc tu grauatus, ne famem, & ſitim ferres,
Summa uenenum potione duxiſti.
Nil eſt Apici tibi guloſius factum.

In Inuitatorem.

Omnia cum retro pueris obſonia tradas,
Cur non menſa tibi ponitur à pedibus?

De Thuſco aruſpice.

Vite nocens roſa ſtabat moriturus ad aras
Hircus, Bacche tuis uictima grata ſacris.
Quem Thuſcus mactare deo cum uellet aruſpex,
Dixerat agreſti forte, rudiq; uiro.
Vt cito teſticulos peracuta falce ſecaret,
Teter ut immundæ carnis abiret odor.
Ipſe ſuper uirides aras luctantia pronus
Dum reſecat cultro colla, premitq; manu,
Ingens iratis apparuit hernia ſacris,
Occupat hanc ferro ruſticus, atq; ſecat.
Hoc ratus antiquos ſacrorum poſcere ritus,
Talibus & fibris numina priſca coli,
Sic modo qui Thuſcus fueras, nunc gallus aruſpex,
Dum iugulas Hircum, factus es ipſe caper.

Ad Fauſtinum.

Si temperari balneum cupis feruens
Fauſtine, quod uix Iulianus intraret,
Rogo lauetur rhetorem Sabineum,
Neronianas is refrigerat thermas.

In Candidum.

P rædia ſolus habes, & ſolus Candide nummos.
Aurea ſolus habes, myrrhina ſolus habes,
M aſſica ſolus habes, & opimi cæcuba ſolus,
Et cor ſolus habes, ſolus & ingenium.
O mnia ſolus habes, hoc me puto poſſe negare,
Vxorem ſed habes Candide cum populo.

In Gallum.

N unquam me reuocas, uenias cum ſæpe uocatus,
Ignoſco, nullum ſi modo Galle uocas.
I nuitas alios. uitium eſt utriuſq;. quod? inquis,
Et mihi cor non eſt, nec tibi Galle pudor.

In Neſtorem.

A uriculam Mario grauiter miraris olere,
Tu facis hoc, garris Neſtor in auriculam.

In Zoilum.

H as cum gemina compede dedicat cathenas
S aturne tibi Zoilus, annulos priores.

Ad Gargilianum.

S portula nulla datur, gratis conuiua recumbis,
Dic mihi, quid Romæ Gargiliane facis?
V nde tibi togula eſt, & fuſcæ penſio cellæ?
Vnde datur quadrans, unde uir es Chiones?
C um ratione licet dicas te uiuere ſumma,
Quod uiuis, nulla cum ratione facis.

Ad Rufinum.

S unt tibi (confiteor) diffuſi iugera campi,
Vrbaniq; tenent prædia multa lares.
Et ſeruit dominæ numeroſus debitor arcæ,
Suſtentatq; tuas aurea menſa dapes.

F aſtidire tamen noli Rufine minores.
Plus habuit Didymus. plus Philomelus habet.

In Matriniam.

N on poſſum uetulam, quereris Matrinia, poſſum
Et uetulam, ſed tu mortua, non uetula es.
P oſſum Hecubam, poſſum Nioben Matrinia, ſed ſi,
Nondum erit illa canis, nondum erit illa lapis.

Qualem puellam uelit.

I ngenuam malo, ſed ſi tamen illa negetur,
Libertina mihi proxima conditio eſt.
E xtremo eſt ancilla loco, ſed uincet utranq;,
Si facie nobis hæc erit ingenua.

Ad Chionem.

D igna tuo cur ſis, indignaq; nomine, dicam.
Frigida es, & nigra es, non es, et es Chione.

De Piſcibus ſculptis.

A rtis Phidiacæ toreuma clarum,
Piſces aſpicis, adde aquam, natabunt.

In Fabianum.

Quod nouus, & nuper factus tibi præſtat amicus,
Hoc præſtare iubes me Fabiane tibi.
H orridus ut primo ſemper te mane ſalutem.
Per mediumq; trahat me tua ſella lutum.
L aſſus ut in thermas decima, uel ſerius, hora
Te ſequar, Agrippæ, cum lauer ipſe Titi.
H oc per triginta merui Fabiane decembres,
Vt ſim tiro tuæ ſemper amicitiæ.
H oc merui Fabiane toga, tritaq;, meaq;.
Vt nondum credas me meruiſſe rudem.

In Iraſcentes

In Iraſcentes amicos.

Iraſci tantum felices noſtis amici,
Non belle facitis, ſed iuuat hoc facere.

Ad Sextum.

Quæ te cauſa trahit, uel quæ fiducia Romam
Sexte? quid aut ſperas, aut petis inde? refer.
Cauſas, inquis, agam Cicerone diſertius ipſo,
Atq; erit in triplici par mihi nemo foro.
Egit Ateſtinus cauſas, & ciuis utrumq;
Noras, ſed neutri penſio tota fuit.
Si nihil hinc ueniet, pangentur carmina nobis,
Audieris, dices eſſe Maronis opus.
Inſanis, omnes gelidis quicunq; lacernis,
Sunt tibi, Naſones, Virgiliosq; uides.
Atria magna colam, uix tres aut quatuor iſta
Res aluit, pallet cætera turba fame.
Quid faciam? ſuade. nam certum eſt uiuere Romæ.
Si bonus es, caſu uiuere Sexte potes.

De Lycori.

Illiaco ſimilem puerum Fauſtine miniſtro
Luſcat Lycoris amat, quàm bene luſcat uidet.

Ad Theleſinum.

Mutua quod nobis ter quinquagena dediſti
Ex opibus tantis, quas grauis arca premit.
Eſſe tibi magnus Theleſine uideris amicus.
Tu magnus, quod das, immo ego, quod recipis.

De Lacerta cælata.

Inſerta Phiale Mentoris manu ducta
Lacerta uiuit, & timetur argentum.

In Pollam.

Lomento rugas uteri quod condere tentas
Polla tibi uentrem, non mihi labra linis.
Simpliciter pateat uitium, fortaſſe puſillum eſt,
Quod tegitur, maius creditur eſſe malum.

In Lentinum.

Mentiris iuuenem tinctis Lentine capillis,
Tam ſubito Coruus, qui modo Cygnus eras.
Non omnes fallis? ſcit te Proſerpina canum.
Perſonam capiti detrahet illa tuo.

In Ligurinum.

Occurrit tibi nemo quod libenter,
Quod quacunq; uenis fuga eſt, & ingens
Circa te Ligurine ſolitudo,
Quid ſit ſcire cupis, nimis poeta es.
Hoc ualde uitium periculoſum eſt,
Non tigris catulis citata raptis,
Non dipſas medio peruſta ſole.
Nec ſic Scorpius improbus timetur.
Nam tantos rogo quis ferat labores?
Et ſtanti legis, & legis ſedenti.
Currenti legis, & legis cacanti.
In thermas fugio, ſonas ad aurem.
Piſcinam peto, non licet natare.
Ad cœnam propero, tenes euntem,
Ad cœnam uenio, fugas ſedentem.
Laſſus dormio, ſuſcitas iacentem.
Vis, quantum facias mali, uidere?
Vir iuſtus, probus, innocens timeris.

De Eodem.

Fugerit an menſas Phœbus, cœnam'q; Thyeſtis,
Ignoro, fugimus nos Ligurine tuam.
Illa quidem lauta eſt, dapibus'q; inſtructa ſuperbis.
Sed nihil omnino te recitante placet.
Nolo mihi ponas rhombum, mulum'ue bilibrem,
Nec uolo boletos, oſtrea nolo, tace.

Ad Candidum.

Exigis à nobis operam ſine fine togatam,
Non eo, libertum ſed tibi mitto meum.
Non eſt inquis idem, multo plus eſſe probabo,
Vix ego lecticam ſubſequar, ille feret.
In turbam incideris, cunctos umbone repellet.
Inualidum eſt nobis, ingenuum'q; latus.
Quod libet in cauſis narraueris, ipſe tacebo,
At tibi ter geminum mugiet ille ſophos.
Lis erit, ingenti faciet conuitia uoce,
Eſſe pudor uetuit fortia uerba mihi,
Ergo nihil nobis, inquis, præſtabis amicus?
Quicquid libertus Candide non poterit.

De Baſſo.

Capena grandi porta qua pluit gutta,
Phrygium'q; matris almo qua lauat ferrum,
Oratiorum qua uiret ſacer campus,
Et qua puſilli feruet Herculis fanum,
Fauſtine plena Baſſus ibat in rheda,
Omnes beati copias trahens ruris
Illic uideres frutice nobili caules,
Et utrunq; porrum, ſeſſiles'q; lactucas,
Pigro'q; uentri non inutiles betas:

Illic coronam pinguibus grauem turdis
Leporemq; læſum gallica canis dente,
Nondumq; uicta lacteum faba porcum.
Nec feriatus ibat ante carrucam.
Sed tuta fœno curſor oua portabat.
Romam petebat Baſſus. immo rus ibat.

De Ollo.

Pauperis extruxit cællam, ſed uendidit Ollus
Prædia, nunc cællam pauperis Ollus habet.

In Inuitatorem.

Veientana mihi miſces, tibi maſſica potas,
Olfacere hæc malo pocula, quàm bibere.

In Lygurinum,

Hæc tibi non alia eſt ad cœnam cauſa uocandi,
Verſiculos recites ut Lygurine tuos.
Depoſui ſoleas, affertur protinus ingens
Inter lactucas, oxygarumq; liber.
Alter perlegitur, dum fercula prima morantur.
Tertius eſt, nec adhuc menſa ſecunda uenit.
Et quartum recitas, & quintum deniq; librum.
Putidus eſt toties, ſi mihi ponis aprum.
Quod ſi non ſcombris ſcelerata poemata dones,
Cœnabis ſolus iam Lygurine domi.

Ad Gallam.

Cum faciem laudo, cum miror crura, manusq;.
Dicere Galla ſoles, nuda placebo magi.
Et ſemper uitas communia balnea nobis,
Nunquid Galla times, ne tibi non placeam?

Ad Tongilianum.

Empta domus fuerat tibi Tongiliane ducentis,

Abſtulit hanc nimium caſus in urbe frequens.
Collatum eſt deciés. rogo non potes ipſe uideri
Incendiſſe tuam Tongiliane domum.

Ad Cloen.

Et uultu poteram tuo carere,
Et collo, manibusq́;, cruribusq́;,
Et mammis, natibusq́;, clunibusq́;,
Et, ne ſingula perſequi laborem,
Tota te poteram Chloe carere.

Ad Gallam.

Cum dare non poſſim, quod poſcis Galla rogantem,
Multo ſimplicius Galla negare potes.

In Gelliam.

Quod quacunq; uenis, Coſinum migrare putamus,
Et fluere excuſſo cinnama fuſa uitro.
Nolo peregrinis placeas tibi Gellia nugis.
Sic puto poſſe meum ſic bene olere canem.

De Caupone Rauennate.

Sit ciſterna mihi, quàm uinea, malo Rauennæ.
Cum poſſim multo uendere pluris aquam.
Callidus impoſuit nuper mihi Copo Rauennæ.
Cum peterem miſtum, uendidit ille merum.

De Villa Fauſtini.

Baiana noſtri uilla Baſſe Fauſtini
Non otioſis ordinata myrtetis,
Viduáq; platano, tonſiliq; buxeto
Ingrata lati ſpatia detinet campi.
Sed rure uero, barbaroq; lætatur.
Hic farta premitur angulo Ceres omni,
Et multa fragrat teſta ſenibus autumnis.

H ic poſt nouembres imminente iam bruma.
S eras putator horridus refert uuas
T ruces in alta ualle mugiunt tauri,
V ituluſq; inermi fronte prurit in pugnam,
V agatur omnis turba ſordidæ cortis,
A rgutus anſer, gemmeiq; pauones,
N omen deditq; quæ rudentibus pennis
E t picta perdix, numidicæq; guttatæ,
E t impiorum phaſiana Colchorum.
R hodias ſuperbi fœminas premunt galli,
S onantq; turres plauſibus columbarum.
G emit hinc palumbus, inde cereus turtur.
A uidi ſequuntur uillicæ ſinum porci,
M atremq; plenam mollis agnus expectat,
C ingunt ſerenum lactei focum uernæ,
E t larga feſtos lucet ad lares ſylua.
N on ſegnis albo pallet otio copo.
N ec perdit oleum lubricus palæſtrita.
S ed tendit auidis rete ſubdolum turdis,
T remula'ue captum linea trahit piſcem,
A ut impeditam caſſibus refert damam.
E xercet hilares facilis hortus umbellas,
E t pædagogo non iubente laſciui
P arere gaudent uillico capillati.
E delicatus opere fruitur eunuchus.
N ec uenit inanis ruſticus ſalutator.
F ert ille ceris cana cum ſuis mella,
M etamq; lactis ſaſſinate de ſylua.
S omniculoſos ille porrigit glires.
H ic uagientem matris hiſpidæ fœtum,

A lius coactos non amare capones.
E t dona matrum uimine afferunt texto,
G randes proborum uirgines colonorum.
F acto uocatur lætus opere uicinus,
N ec auara ſeruat craſtinas dapes menſa,
V eſcuntur omnes, ebrioq; non nouit
S atur miniſter inuidere conuiuæ.
A t tu ſub urbe poſſides, famem mundam,
E t turre ab alta proſpicis meras laurus,
F urem Priapo non timente ſecurus.
E t uinitorem farre paſcis urbano,
P ictamq; portas otioſus ad uillam.
O lus, oua, pullos, poma, caſeum, muſtum,
R us, hoc uocari debet, an domus longe?

De Sutore, & Fullone.

S utor cerdo dedit tibi culta Bononia munus,
Fullo dedit Mutinæ, nunc tibi copo dabit.

In Ponticum.

C um uocor ad cœnam non tam uenalis ut ante,
Cur mihi non eadem, quæ tibi cœna datur?
O ſtrea tu ſumis ſtagno ſaturata Lucrino.
Sugitur inciſo mytilus ore mihi.
S unt tibi boleti, fungos ego ſumo ſuillos.
Res tibi cum rhombo eſt, at mihi cum ſparulo.
C ereus immodicis turtur te clunibus implet,
Ponitur in cauea mortua pica mihi.
C ur ſine te cœno, cum tecum Pontice cœnem?
Sportula quod non eſt, proſit, edamus idem.

In Cinnam.

E ſſe nihil dicis quicquid petis improbe Cinna.

Si nil Cinna petis, nil tibi Cinna nego.

In Quintum.

Centenis quod emis pueros, & ſæpe ducentis,
Quod ſub rege Numa condita uina bibis,
Quod conſtat decies tibi non ſpecioſa ſupellex,
Libra quod argenti millia quinq; rapit,
Aurea quod fundi pretio carruca paratur,
Quod pluris nulla eſt, quàm domus empta tibi.
Hæc animo magno credis te Quinte parare?
Falleris. hæc animus Quinte puſillus emit.

In Cotilum.

Cotile bellus homo es, dicunt hoc Cotile multi,
Audio. ſed quid ſit, dic mihi, bellus homo.
Bellus homo eſt, flexos qui digerit ordine crines,
Balſama qui ſemper, cinnama ſemper olet.
Cantica qui Nili, qui Gaditana ſuſurrat,
Qui mouet in uarios brachia uulſa modos.
Inter fœmineas tota qui luce cathedras
Deſidet, atq; aliqua ſemper in aure ſonat.
Qui legit hinc, illinc miſſas, ſcribitq; tabellas,
Pallia uicini qui refugit cubiti.
Qui ſcit, quam quis amet, qui per conuiuia currit,
Hirpini ueteres qui bene nouit auos.
Quid narras? hoc eſt, hoc eſt homo Cotile bellus?
Res pertricoſa eſt Cotile bellus homo.

Ad Leſbiam.

Arctoa de gente comam tibi Leſbia miſi.
Vt ſcires quanto ſit tua flaua magis.

In M. Antonium.

Antoni phario nil obiectũre Photino,

Et leuius tabula, quàm Cicerone nocens.
Quid gladium demens Romana ſtringis in ora?
Hoc admiſiſſet nec Catilina nefas.
Impius infando miles corrumpitur auro.
Ex tantis opibus uox tacet una tibi.
Quid proſunt ſacræ præciſa ſilentia linguæ?
Incipient omnes pro Cicerone loqui.

De Syriſco.

Infuſum ſibi nuper à patrono
Plenum Maxime centies Syriſcus.
In ſellariolis uagus popinis
Circa balnea quattuor peregit.
O quanta eſt gula, centies comeſſe.
Quanto maior adhuc, nec accubare.

Ad Fauſtinum.

Humida qua gelidas ſummittit Trebula ualles,
Et uiridis cancri menſibus alget ager.
Rura cleonæo nunquam temerata leone,
Et domus Aeolio ſemper amica noto.
Te Fauſtine uocat, longas his exige meſſes
Collibus, hybernum iam tibi Tybur erit.

De Origine Bacchi.

Qui potuit Bacchi matrem dixiſſe tonantem,
Ille poteſt Semelen dicere Rufe patrem.

Ad Theodorum.

Non donem tibi cur meos libellos
Oranti toties, & exigenti,
Miraris Theodore? magna cauſa eſt.
Dones tu mihi ne tuos libellos.

De Pompeio,& filijs.

Pompeios iuuenes Aſia,atq; Europa,ſed ipſum
Terra tegit Libyes,ſi tamen ulla tegit.
Quid mirum toto ſi ſpargitur orbe,iacere,
Vno non poterat tanta ruina loco.

Ad Quintum.

Quæ legis cauſa nupſit tibi Lælia Quinte,
Vxorem potes hanc dicere legitimam.

Ad Cinnam.

Profecit poto Mithridates ſæpe ueneno,
Toxica ne poſſent ſæua nocere ſibi.
Tu quoq; cauiſti cœnando tam male ſemper,
Ne poſſes unquam Cinna perire fame.

Ad Marullum.

Narratur belle quidam dixiſſe Marulle,
Qui te ferre oleum dixit in auriculam.

Ad Toranium.

Si triſti domicœnio laboras
Torani,potes eſurire mecum.
Non deerunt tibi,ſi ſoles προπίνειν,
Viles Cappadocæ,grauesq; porri,
Diuiſis cybium latebit ouis.
Ponetur digitis tenendus uſtis
Nigra coliculus uirens patella.
Algentem modo qui reliquit hortum.
Et pultem niueam premens botellus,
Et pallens faba cum rubente lardo.
Menſæ munera ſi uoles ſecundæ.
Marcentes tibi porrigentur uuæ
Et nomen pira,quæ ferunt Syrorum.

Et quas docta Neapolis creauit.
Lento caſtaneæ uapore toſtæ.
Vinum tu facies bonum bibendo.
Poſt hæc omnia forte ſi mouebit.
Bacchus quam ſolet, eſuritionem,
Succurrent tibi nobiles oliuæ,
Piceni modo quas tulere rami,
Et feruens cicer, & tepens lupinus.
Parua eſt cœnula, quis poteſt negare?
Sed finges nihil audies'ue fictum.
Et uultu placidus tuo recumbes,
Nec craſſum dominus leget uolumen,
Nec de Gadibus improbis puellæ,
Vibrabunt ſine fine prurientes
Laſciuos docili tremore lumbos.
Sed, quod non graue ſit, nec inficetum,
Parui tibia condyli ſonabit,
Hæc eſt cœnula. Claudiam ſequeris,
Quam nobis cupis eſſe tu priorem.

In Zoilum.

Vndecies una ſurrexti Zoile cœna,
Et mutata tibi eſt ſyntheſis undecies.
Sudor inhæreret madida ne ueſte retentus,
Et laxam tenuis læderet aura cutem.
Quare ego non ſudo, qui tecum Zoile cœno?
Frigus enim magnum ſyntheſis una facit.

Ad Seuerum.

Non totam mihi ſi uacabis horam,
Dones, & licet imputes Seuere.
Dum noſtras legis, exigisq; nugas,

Durum eſt perdere ferias, rogamus,
Iacturam patiaris hanc, ferasq;
Quod ſi legeris ipſa cum diſerto,
(Sed nunquid ſumus improbi?) Secundo,
Plus multo tibi debiturus hic eſt,
Quàm debet domino ſuo libellus.
Nam ſecurus erit nec inquieta
Laſſi marmora Siſyphi uidebit,
Quem cenſoria meo cum Seuero
Docti lima momorderit Secundi.

Ad Aemilianum.

Semper eris pauper, ſi pauper es Aemiliane.
Dantur opes nullis nunc, niſi diuitibus.

In Gaurum.

Quid promittebas mihi millia Gaure ducenta,
Si dare non poteras millia Gaure decem?
An potes, & non uis? rogo non eſt turpius iſtud?
I. tibi diſpereas Gaure, puſillus homo es.

Ad Dindymum.

Inſequeris, fugio. fugis, inſequor. hæc mihi mens eſt,
Velle tuum nolo Dindyme, nolle uolo.

Ad Callam.

Iam triſtis nucibus puer relictis
Clamoſo reuocatur à magiſtro,
Et blando male perditus fritillo
Arcana modo raptus è popina
Aedilem rogat udus aleator.
Saturnalia tranſiere toto,
Nec munuſcula parua, nec minora
Miſiſti mihi Galla, quæ ſolebas.

S ane' ſic abeat meus december.
S cis certe puto ueſtra iam uenire
S aturnalia, Martias Calendas,
T unc reddam tibi Galla, quod dediſti.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEXTVS.

EXTV S MITTITVR HIC *tibi libellus.*
In primis mihi care Martialis.
Quem ſi terſeris aure diligenti,
A udebit minus anxius, tremensq;,
M agnas Cæſaris in manus uenire.

Adulatorium.

L udus erat ſacræ connubia fallere tedæ,
Ludus & immeritos, execuiſſe mares,
V traq; tu prohibes Cæſar populisq; futuris
Succurris, naſci quos ſine fraude iubes.
N ec ſpado iã, nec mœchus erit te præſide quiſquam,
At prius, o' mores, & ſpado mœchus erat.

De filio Domitiani.

N aſcere Dardanio promiſſum nomen Iulo,
Vera Deûm ſoboles, naſcere magne puer.
C ui pater æternas poſt ſæcula tradat habenas,
Quiq; regas orbem cum ſeniore ſenex.
I pſa tibi niueo trahet aurea pollice fila,
Et totam Phryxi Iulia nebit ouem.

Adulatorium.

Cenſor maxime, principumq; princeps,
Cum tot iam tibi debeat triumphos
Tot naſcentia templa, tot renata.
Tot ſpectacula, tot Deos, tot urbes.
Plus debet tibi Roma, quod pudica eſt.

Ad Cæcilianum.

Ruſtica mercatus nummis ſum prædia multis.
Mutua des centum Cæciliane rogo.
Nil mihi reſpondes, tacitum te dicere, credo,
Non reddes, ideo Cæciliane rogo.

Ad Lupercum.

Comœdi tres ſunt, ſed amat tua Paula Luperce
Quattuor, & Κωφὸν Paula Προσωπον amat.

De Theleſina.

Iulia lex populis ex quo Fauſtine renata eſt.
Atq; intrare domos iuſſa pudicitia.
Aut minus, aut certe non plus trigeſima lux eſt,
Et nubit decimo iam Theleſina uiro.
Quæ nubit toties, non nubit, adultera lege eſt.
Offendor mœcha ſimpliciore minus

Ad Seuerum.

Prætores duo, quattuor tribuni,
Septem cauſidici, decem poetæ,
Cuiuſdam modo nuptias petebant
A' quodam ſene. non moratus ille
Præconi dedit Eulogo puellam.
Dignum quid fatuo Seuere fecit?

Ad Leuinum.

In Pompeiano dormis Leuine theatro,

Et quereris, ſi te ſuſcitat Oceanus.

Petit Latenter à Do. Pecu.

Paucæ Iouem nuper cum millia forte rogarem.
Ille dabit, dixit, qui mihi templa dedit.
Templa quidem dedit ille Ioui, ſed millia nobis
Nulla dedit, pudeat pauca rogaſſe Iouem.
At quàm non tetricus, quàm nulla nubilus ira,
Quàm placido noſtras legerat ore preces.
Talis ſupplicibus tribuit diademata Dacis,
Et capitolinas itq; reditq; uias.
Dic precor o' noſtri, dic conſcia uirgo tonantis,
Si negat hoc uultu, quo ſolet ergo dare?
Sic ego, ſic breuiter poſita mihi Gorgone Pallas,
Quæ nondum data ſunt ſtulte negata putas?

In Marcum.

Quod non ſit Pylades hoc tempore, non ſit Oreſtes,
Miraris? Pylades Marce bibebat idem.
Nec melior panis, turdus'ue dabatur Oreſti.
Sed par, atq; eadem cœna duobus erat.
Tu Lucrina uoras, me paſcit aquoſa peloris.
Non minus ingenua eſt & mihi Marce gula.
Te Cadmea Tyros, me pinguis Gallia ueſtit.
Vis te purpureum Marce, ſagatus amem?
Vt præſtem Pyladen, aliquis mihi præſtet Oreſtem.
Hoc non fit uerbis Marce, ut ameris, ama.

De Fabulla.

Iurat capillos eſſe, quos emit, ſuos
Fabulla, nunquid ipſa Paule peierat.

De ſtatua Iuliæ.

Quis te phidiaco formatam Iulia cœlo.

Vel quis Palladiæ non putet artis opus?
Candida non tacita reſpondet imagine Lygdos,
Et placido fulget uiuus, in ore decor.
Ludit Acidalio ſed non manus aſpera nodo,
Quem rapuit collo parue Cupido tuo.
Vt Martis reuocetur amor, ſummiq; tonantis
A te Iuno petat Ceſton & ipſa Venus.

In Laberium.

Verſus ſcribere poſſe te diſertos
Affirmas Laberi, quid ergo non uis?
Verſus ſcribere qui poteſt diſertos,
Non ſcribat Laberi, uirum putabo.

De formica electro incluſa.

Dum Phaethontea formica uagatur in umbra,
Implicuit tenuem ſucina gutta feram.
Sic, modo quæ fuerat uita contempta manente,
Funeribus facta eſt nunc pretioſa ſuis.

Ad Priapum.

Tu, qui pene uiros terres, & falce cinædos,
Iugera ſepoſiti pauca tuere loci.
Sic tua non intrent uetuli pomaria fures,
Sed puer, aut longis pulchra puella comis.

In Cinnamum.

Cinnam Cinname te iubes uocari,
Non eſt hic, rogo, Cinna barbariſmus?
Tu, ſi Furius ante dictus eſſes,
Fur iſta ratione dicereris.

Ad Priſcum de Salonino.

Sancta Salonini terris requieſcit Iberis
Qua melior ſtygias non uidet umbra domos

Sed lugere.

Sed lugere nefas. nam, qui te Priſce reliquit,
Viuit, qua uoluit uiuere parte magis.

In Poſthumum.

Non de ui, neq; cæde, nec ueneno,
Sed lis eſt mihi de tribus capellis,
Vicini queror has abeſſe furto.
Hoc iudex ſibi poſtulat probari,
Tu Cannas, Mithridaticumq́; bellum,
Et periuria Punica furoris,
Et Syllas, Mariosq́;, Muriosq́;
Magna uoce ſonas, manuq; tota.
Iam dic Poſthume, de tribus capellis.

In Phœbum.

Mutua te centum ſeſtertia Phœbe rogaui,
Cum mihi dixiſſes, exigis ergo nihil.
Inquiris, dubitas, cunctaris, meq́; diebus,
Teq́; decem crucias, iam rogo Phœbe neges.

De Hiantide, & Stella.

Perpetuam Stellæ dum iungit Hiantida uati
Læta Venus, dixit, plus dare non potui.
Hæc coràm domina, ſed nequius illud in aurem,
Tu nequid pecces exitioſe uide.
Sæpe ego laſciuum Martem furibunda cecidi,
Legitimos eſſet cum uagus ante toros.
Sed poſtquam meus eſt, nulla me pellice læſit,
Tam frugi Iuno uellet habere Iouem.
Dixit, & arcano percuſſit pectora loro.
Plaga iuuat, ſed tu iam dea cæde duos.

In Proculinam.

Quod nubis Proculina concubino,

Et mœchum modo, nunc facis maritum,
Ne lex Iulia te notare poſſit,
Non nubis Proculina, ſed fateris.

In Leſbiam.

Stare iubes noſtrum ſemper tibi Leſbia penem.
Crede mihi, non eſt mentula, quod digitus.
Tu licet & manibus blandis, & uocibus inſtes,
Contra te facies imperioſa tua eſt.

De Cariſiano.

Nil laſciuius eſt Cariſiano.
Saturnalibus ambulat togatus.

Ad Marcellinum.

Marcelline boni ſoboles ſyncera parentis,
Horrida parrhaſio quem tegit urſa iugo,
Ille uetus pro te, patriusq; quid optet amicus,
Accipe, & hæc memori pectore uota tene.
Cauta ſit ut uirtus ne te temerarius ardor
In medios enſes, ſæuaq; tela ferat.
Bella uelint, Martemq; ferum rationis egentes.
Tu potes & patriæ miles, & eſſe decus.

De Sotade.

Periclitatur capite Sotades noſter,
Reum putatis eſſe Sotadem, non eſt.
Arrigere deſit poſſe Sotades, lingit.

Ad Nepotem.

Bis uicine Nepos, nam tu quoq; proxima floræ
Incolis, & ueteres tu quoq; ficelias.
Eſt tibi, quæ patrij ſignatur imagine uultus,
Teſtis maternæ nata pudicitiæ.
Tu tamen annoſo nimium ne parce falerrio.

Et potius plenos ære relinque cados.

S it pia, ſit locuples, ſed potet filia muſtum.
Amphora cum domina nunc noua fiat anus.
C æcuba non ſolos uindemia nutriat orbos,
Poſſunt & patres uiuere, crede mihi.

Epitaphium Glauciæ.

L ibertus Melioris ille notus,
T ota qui cecidit dolente Roma
C ari delitiæ breues patroni
H oc ſub marmore Glaucias humatus
I uncto Flaminiæ iacet ſepulchro.
C aſtus moribus, integer pudore,
V elox ingenio, decore felix.
B is ſenis modo meſſibus peractis
V ix unum puer applicabat annum.
N i fles talia, nil fleas uiator.

De Eodem.

N on de plebe domus, nec auaræ uerna catastæ,
Sed domini ſancto dignus amore puer.
M unera cum poſſet nondum ſentire patroni,
Glaucia libertus iam Melioris erat.
M oribus hoc, formæq; datum. quis blandior illo?
Aut quis Apollineo pulchrior ore fuit?
I mmodicis breuis eſt ætas, & rara ſenectus,
Quicquid amas, cupias non placuiſſe nimis.

In Pætum.

S ex ſeſtertia ſi ſtatim dediſſes,
C um dixti mihi ſume, tolle, dono,
D eberem tibi Pæte pro ducentis.
At nunc cum dederis diu moratus

P oſt ſeptem puto, uel nouem Calendas
V is dicam tibi ueriora ueris,
S ex ſeſtertia Pæte perdidiſti.

In Charidemum.

V xorem Charideme tuam ſcis ipſe, ſinisq;,
A medico futui, uis ſine febre mori.

De morte Othonis.

C um dubitaret adhuc belli ciuilis Enyó
Forſitan, & poſſet uincere mollis Otho,
D amnauit multo ſaturatum ſanguine Martem,
Et fodit certa pectora nuda manu.
S it Cato, dum uiuit, ſanè uel Cæſare maior,
Dum moritur, nunquid maior Othone fuit?

In Sabellum.

N il miſerabilius Matho pædicone Sabello
Vidiſti, quo nil lætius ante fuit.
F urta, fugæ, mortes, ſeruorum incendia, luctus
Affligunt hominem, tam miſer? & futuit.

Ad Diadumenum.

B aſia da nobis Diadumene preſſa, quot inquis?
Oceani fluctus me numerare iubes,
Et maris Aegei ſparſas per littora conchas,
Et quæ Cecropio monte uagantur apes,
Quæq; ſonant pleno uocésq;, manusq; theatro;
Cum populus ſubiti Cæſaris ora uidet.
N olo quot arguto dedit exorata Catullo
Leſbia. pauca cupit, qui numerare poteſt.

In Cæcilianum.

S eptem clepſydras magna tibi uoce petenti
Arbiter inuitus Cæciliane dedit.

At tu multa diu dicis, uitreis'q; tepentem
Ampullis potas ſemiſupinus aquam.
Vt tandem ſaties uocem'q;, ſitimq;, rogamus,
Iam de Clepſydra Cæciliane bibas.

Ad Papilum.

Mentula tam magna eſt, tantus tibi Papile naſus,
Vt poſſis, quoties arrigis, olfacere.

In Carinum.

Secti podicis uſq; ad umbilicum
Nullas relliquias habet Carinus,
Et prurit tamen uſq; ad umbilicum.
O' quanta ſcabie miſer laborat,
Culum non habet, eſt tamen cinædus.

De filio Reguli.

Aſpicis ut paruus, nec adhuc trieteride plena
Regulus auditum laudet & ipſe patrem,
Maternos'q; ſinus uiſo genitore relinquat,
Et patrias laudes ſentiat eſſe ſuas.
Iam clamor, centum'q; uiri, denſum'q; corona
Vulgus, & infanti Iulia tecta placent.
Acris equi ſoboles magno ſic puluere gaudet.
Sic uitulus molli prælia fronte cupit.
Dij ſeruate precor matri ſua uota, patriq;,
Audiat ut natum Regulus, illa duos.

In Cinnam.

Pater ex Marulla Cinna factus es ſeptem,
Non liberorum, nanq; nec tuus quiſquam,
Nec eſt amici, filius'ue uicini,
Sed in grabatis, tegetibus'q; concepti
Materna produnt capitibus ſuis furta.

H ic, qui retorto crine Maurus incedit,
S obolem fatetur eſſe ſe Coriſantræ.
A t ille ſima nare, turgidis labris.
I pſa eſt imago Pannici palæſtritæ.
P iſtoris eſſe tertium, quis ignorat,
Quicunq; lippum nouit, & uidet Damam?
Quartus cinæda fronte, candido uultu,
E x concubino natus eſt tibi Lygdo.
P ræcide, ſi uis filium nefas non eſt.
H unc uero acuto capite, & auribus longis,
Quæ ſic mouentur, ut ſolent aſellorum,
Quis morionis filium neget Gyrthæ?
D uæ ſorores, illa nigra, & hæc rufa
C roti choraulæ, uilliciq; ſunt Carpi.
I amq; hybridarum grex tibi foret plenus
S i ſpado Coreuſus, Dindymusq; non eſſet.

Ad Lycorim.

F œmina præferri potuit tibi nulla Lycori,
  Præferri Glyceræ fœmina nulla poteſt.
H æc erit hoc, quod tu, tu non potes eſſe, quod hæc eſt.
  Tempora quid faciunt? hanc uolo, te uolui.

In Raucum Poëtam.

Qui recitat lana fauces, & colla reuinctus,
  Hic ſe poſſe loqui, poſſe tacere negat.

De Hetruſci thermis.

H etruſci niſi thermulis laueris,
I llotus morieris Oppiane.
N ullæ ſic tibi blandientur undæ,
N ec fontes Aponi rudes puellis,
N on mollis Sinueſſa, feruidiq;

F luctus Paſſeris, aut ſuperbus Anxur,
N on Phœbi uada, principesq́; Baiæ,
N uſquam tam nitidum micat ſerenum,
L ux ipſa eſt ibi longior, diesq́;
N ullo tardius à loco recedit.
I llic Taygeti uirent metalla,
E t certant uario decore ſaxa,
Q uæ Phryx, & Libys altius cecidit,
S iccos pinguis Onyx anhelat æſtus.
E t flamma tenui calent Ophitæ.
R itus ſi placeant tibi Laconum,
C ontentus potes arido uapore,
C ruda Virgine, Martia'ue mergi,
Q uæ tam candida, tam ſerena lucet,
V t nullas ibi ſuſpiceris undas,
E t credas uacuam nitere Lygdon.
N on attendis, & aure me ſupina.
I andudum quaſi negligenter audis.
I llotus morieris Oppiane.

Ad Caſtricum.

D um tibi felices indulgent Caſtrice Baiæ,
Canaq́; ſulfureis Nympha natatur aquis,
M e Nomentani confirmant otia ruris,
Et caſa iugeribus non oneroſa ſuis.
H ic mihi Baiani ſoles, mollisq́; Lucrinus,
Hic noſtræ mihi ſunt Caſtrice diuitiæ.
Q uondam laudatas quocunq; libebat ad undas
Currere, nec longas pertimuiſſe uias.
N unc urbi uicina iuuant, facilesq́; receſſus,
Et ſatis eſt, pigro ſi licet eſſe mihi.

In Calliodorum.

F eſtiue credis te Calliodore iocari,
Et ſolum multo permaduiſſe ſale.
O mnibus arrides, dicteria dicis in omnes,
Sic te conuiuam poſſe placere putas.
A t ſi ego non belle, ſed uere dixero quiddam,
Nemo propinabit Calliodore tibi.

In Lectoriam.

L uſiſtis, ſatis eſt, laſciui nubite cunni.
Permiſſa eſt uobis non niſi caſta uenus.
H æc eſt caſta uenus. nubit Lectoria Lygdo.
Turpior uxor erit, quàm modo mœcha fuit.

Ad Catianum.

V apulat aſſiduo Veneti quadriga flagello.
Nec currit, magnam rem Catiane facit.

Ad Hiantida Nympham.

N ympha mei Stellæ, quæ fonte domeſtica puro
Laberis, & domini gemmea tecta ſubis.
S iue Numæ coniux Triuiæ te miſit ab antro,
Siue camœnarum de grege nona uenis,
E xoluit uotis hac ſe tibi uirgine porca
Marcus, furtiuam quod bibit æger aquam.
T u contenta meo iam crimine, gaudia fontis
Da ſecura tui, ſit mihi ſana ſitis.

In Pomponium.

Quod tam grande ſophos clamat tibi turba togata,
Non tu Pomponi, cœna diſerta tua eſt.

De Priapo.

N on ſum de fragili dolatus ulmo,
N on quæ ſtat rigida ſupina uena,

De ligno mihi quolibet columna eſt.
Sed uina generata de cupreſſo,
Quæ nec ſæcula centies peracta,
Nec longæ cariem timet ſenectæ.
Hanc, tu quisquis es o' malus, timeto,
Nam ſi uel minimos manu rapaci
Hoc de palmite læſeris racemos,
Naſcetur, licet hoc uelis negare,
Inſerta tibi ficus in cupreſſo.

De Theleſino.

Cum coleret puros pauper Theleſinus amicos,
Errabat gelida ſordidus in togula.
Obſcœnos poſtquam cœpit curare cinædos,
Argentum, menſas, prædia, ſolus emit.
Vis fieri diues Bithynicæ, conſcius eſto,
Nil tibi, uel minimum, baſia pura dabunt.

Ad Lupercum.

Quod conuiuaris ſine me tam ſæpe Luperce,
Inueni, nocea m' qua ratione tibi.
Iraſcar, licet uſq; uoces, mittas'q;, rogesq;.
Quid facies, inquis, quid faciam? ueniam.

Epi. Pantagathi.

Hoc iacet in tumulo raptus puerilibus annis
Pantagathus, domini cura, dolorq; ſui,
Vix tangente uagos ferro reſecare capillos
Doctus, & hirſutas excoluiſſe genas.
Sis licet inde ſibi tellus placata, leuisq;,
Artificis leuior non potes eſſe manu.

De Andragora.

Lotus nobiſcum eſt hilaris, cœnauit & idem.

Inuentus mane eſt mortuus Andragoras.
Tam ſubitæ mortis cauſam Fauſtine requiris,
In ſomnis medicum uiderat Hermocratem.

De Sextiliano.

Tantos, & tantas ſi dicere Sextilianum
Aule uetes, iunget uix tria uerba miſer.
Quid ſibi uult, inquis, dicam, quid ſuſpicer eſſe,
Tantos, & tantas Sextilianus amat.

In Coracinum.

Quod ſemper caſiaq; cinnamoq;,
Et nido niger alitis ſuperbæ
Fragras plumbea Nicerotiana,
Rides nos Coracine nil olentes.
Malo, quàm bene olere, nil olere.

In Charidemum.

Quod tibi crura rigent ſetis, & pectora uillis,
Verba putas famæ te Charideme dare.
Extirpa (mihi crede) pilos de corpore toto,
Teq; pilare tuas teſtificare nates.
Quæ ratio eſt, inquis? ſcis multos dicere multa.
Fac, pædicari te Charideme putent.

In Phœbum.

Mentiris fictos unguento Phœbe capillos,
Et tegitur pictis ſordida calua comis.
Tonſorem capiti non eſt adhibere neceſſum,
Radere te melius ſpongia Phœbe poteſt.

Ad Aulum.

Cernere parrhaſios dum te iuuat Aule triones,
Comminus & ſcythici ſydera ferre poli,
O quàm pene tibi ſtygias ego raptus ad undas

Elyſiæ uidi nubila fuſca plagæ.
Quamuis laſſa tuos quærebant lumina uultus.
Atq; erat in gelido plurimus ore Pudens.
Si mihi lanificæ ducunt non pulla ſorores
Stamina, nec ſurdos uox habet iſta deos.
Soſpite me ſoſpes latias reueheris ad urbes.
Et referes pili præmia clarus eques.

In Baccaram.

Et dolet, & queritur, ſibi non contingere frigus
Propter ſexcentas Baccara gauſapinas.
Optat & obſcuras luces, uentosq;, niuesq;,
Odit & hybernos, ſi tepuere, dies.
Quid fecere mali noſtræ tibi ſæua lacernæ?
Tollere de ſcapulis quas leuis aura poteſt.
Quanto ſimplicius, quanto eſt humanius illud,
Menſe uel Auguſto ſumere gauſapinas.

De Pompillo.

Rem factam Pompillus habet Fauſtine, legetur,
Et nomen toto ſparget in orbe ſuum.
Sic leue flauorum ualeat genus Vſipiorum,
Quisquis & Auſonium non amat imperium.
Ingenioſa tamen Pompilli ſcripta feruntur,
Sed famæ non eſt hoc (mihi crede) ſatis.
Quàm multi tineas paſcunt, blattasq; diſerti,
Et redimunt ſoli carmina docta coci.
Neſcio quid plus eſt, quod donat ſæcula chartis,
Victurus Genium debet habere liber.

In Inuidum.

Laudat, amat, cantat noſtros mea Roma libellos,
Meq; ſinus omnis, me manus omnis habet.

E t rubet quidam, pallet, ſtupet, oſcitat, odit.
Hoc uolo: nunc nobis carmina noſtra placent.

Ad Apianum.

A miſit pater unicum Silanus,
C eſſas mittere munera Apiane?
H eu crudele nefas, malæq; parcæ,
C uius uulturis hoc erit cadauer.

Ad Marianum.

S cis te captari, ſcis hunc, qui captat, auarum,
Et ſcis qui captat, quid Mariane uelit,
T u tamen hunc tabulis hæredem ſtulte ſupremis
Scribis, & eſſe tuo uis furioſe loco.
M unera magna quidem miſit, ſed miſit in hamo,
Et piſcatorem piſcis amare poteſt.
H icine deflebit uero tua fata dolore?
Si cupis, ut ploret, des Mariane nihil.

In Detractorem.

C um ſis nec rigida Fabiorum gente creatus,
N ec qualem, Curio dum prandia portat aranti,
H irſuta peperit rubicunda ſub ilice coniux,
S ed patris ad ſpeculum tonſi, matriſq; togatæ
F ilius, & ſponſam poſſit te ſponſa uocare,
E mendare meos, quos nouit fama, libellos,
E t tibi permittis felices carpere nugas,
H as inquam nugas, quibus aurem aduertere totam
N on aſpernantur proceres urbiſq; foriq;,
Q uas & perpetui dignantur ſcrinia Sili,
E t repetit toties facundo Regulus ore,
Q uiq; uidet propius magni certamina Circi
L audat Auentinæ uicinus Sura Dianæ.

Ipſe etiam tanto dominus ſub pondere rerum
Non dedignatur bis, terq; reuoluere Cæſar.
Sed tibi plus mentis, tibi cor limante Minerua
Acrius, & tenues fixerunt pectus Athenæ.
Ne ualeam, ſi non multo ſapit altius iſtud,
Quid cum pantiabus laxis, & compede grandi,
Et rubro pulmone uetus, naſiſq; timendum
Omnia crudelis Lanius per compita portat?
Audes præterea, quos nullus nouerit, in me
Scribere uerſiculos, miſeras & perdere chartas.
At ſiquid noſtræ tibi bilis inuſſerit ardor,
Viuet, et hærebit, totoq; legetur in orbe.
Stigmata nec uafra delebit Cinnamus arte.
Sed miſerere tui, rabido nec perditus ore
Fumantem naſum uiui tentaueris urſi.
Sit placidus licet, & lambat digitoſq; manuſq;,
Si dolor, & bilis, ſi iuſta coegerit ira,
Vrſus erit, uacua dentes in pelle fatiges,
Et tacitus quæras, quam poſſis rodere carnem.

Ad Tuccam.

Hexametris epigramma facis, ſcio dicere Tuccam,
Tucca ſolet fieri, deniq; Tucca licet.
Sed tamē hoc longum eſt. ſolet hoc quoq; Tucca licere.
Si breuiora probas, diſticha ſola legas.
Conueniat nobis, ut fas, Epigrammata longa
Sit tranſire tibi, ſcribere Tucca mihi.

De præcone puellam uendente.

Famæ non nimium bonæ puellam,
Quales in media ſedent ſuburra,
Vendebat modo præco Gellianus.

P aruo cum pretio diu liceret,
D um puram cupit approbare cunctis,
A ttraxit propè ſe manu negantem,
E t bis, terq́; quaterq; baſiauit.
Q uid profecerit oſculo, requiris?
S excentos modo qui dabat, negauit.

Ad Pannicum.

C ur tantum eunuchos habeat tua Gellia, quaeris
Pannice? uult futui Gellia, non parere.

De Morte Eutychi pueri.

F lete nefas ueſtrum, ſed toto flete Lucrino
Naiades, & luctus ſentiat ipſa Thetis.
I nter Baianas raptus puer occidit undas
Eutychus, ille tuum Caſtrice dulce latus.
H ic tibi curarum ſocius, blandumq́; leuamen,
Hic amor, hic noſtri uatis Alexis erat.
N unquid te uitreis nudum laſciua ſub undis
Vidit, & Alcidae Nympha remiſit Hylam?
A n Dea foemineum iam negligit Hermaphroditum,
Amplexu teneri ſollicitata uiri?
Q uicquid id eſt, ſubitae quaecunq; eſt cauſa rapinae,
Sit precor & tellus mitis, & unda tibi.

De Baſſa.

N on miror, quod potat aquam tua Baſſa Catulle,
Miror, quod Baſſi filia potat aquam.

Ad Martianum.

S exageſima Martiane meſſis
A cta eſt, & puto iam ſecunda Cottae,
N ec ſe taedia lectuli calentis
E xpertum meminit die uel uno.

O ſtendit digitum,ſed impudicum.
A lconti,Daſſioq;,Symmachoq́;.
A t noſtri bene computentur anni,
E t quantum tetricæ tulere febres,
A ut langor grauis,aut mali dolores,
A uita meliore ſeparentur,
I nfantes ſumus,& ſenes uidemur.
A etatem Priamiq;,Neſtoriſq;
L ongam qui putat eſſe Martiane,
M ultum decipiturq;,falliturq;.
N on eſt uiuere,ſed ualere,uita.

De Theleſina.

E dere laſciuos & bethica cruſmata geſtus,
Et gaditanis ludere docta modis.
T endere quæ tremulum Pelian,Hecubæq; maritum
Poſſet ad Hectoreos ſollicitare rogos.
V rit,& excruciat dominum Theleſina priorem,
Vendidit ancillam,nunc redimit dominam.

De Cilice fure.

F ur notæ nimium rapacitatis
C ompilare Cilix uolebat hortum.
I ngenti ſederat Fabulle in horto
P ræter marmoreum nihil Priapum.
D um non uult uacua manu redire,
I pſum ſurripuit Cilix priapum.

De Priapo.

N on rudis indocta fecit me falce colonus.
Diſpenſatoris nobile cernis opus.
N am Cæretani cultor notiſſimus agri
Hos Hilarus colles,& iuga læta tenet.

Aſpice, quàm certo uidear non ligneus ore.
Nec deuota focis inguinis arma geram.
Sed mihi perpetua nunquam moritura cupreſſo
Phidiaca rigeat mentula digna manu.
Vicini (moneo) ſanctum celebrate Priapum,
Et bis ſeptenis parcite iugeribus.

Ad Eſculanum.

Medio recumbit imus ille qui lecto
Caluam Triphylen ſemutatus unguento,
Foditq; tonſis ora laxa lentiſcis.
Mentitur Eſculane. non habet dentes.

In Pontiam.

Cum mittis turdumq; mihi, quadram'ue placentæ,
Siue femur leporis, ſiue quid his ſimile.
Bucellas miſiſſe tuas te Pontia dicis.
Has ego nec mittam Pontia, ſed nec edam.

Epi. Fuſci.

Ille ſacri lateris cuſtos, Martisq; togati,
Credita cui ſummi caſtra fuere ducis.
Hic ſitus eſt Fuſcus. licet hoc fortuna fateri,
Non timet hoſtiles iam lapis iſte minas.
Grande iugum domita dacus ceruice recepit,
Et famulum uictrix poſſidet umbra nemus.

In Aphrum.

Cum ſis tam pauper, quàm nec miſerabilis Irus,
Tam iuuenis, quàm nec Parthenopæus erat.
Tam fortis, quàm nec, cum uinceret, Artemidorus,
Quid te Cappadocum ſex onus eſſe iuuat?
Rideris, multóq; magis traduceris Apher,
Quàm nudus medio ſi ſpatiere foro.

Non aliter

Non aliter monſtratur Atlas cum compare gibbo,
Quæq; uehit ſimulem bellua nigra libyn.
Inuidioſa tibi quàm ſit lectica, requiris,
Non debes ferri mortuus hexaphoro.

Ad Aulum de Luſco.

Potor nobilis Aule lumine uno
Luſcus phryx erat, alteroq; lippus,
Huic dicit medicus, bibas caueto
Vinum, ſi biberis nihil uidebis.
Ridens phryx oculo ualebis, inquit.
Miſceri ſibi protinus deunces,
Sed crebros iubet. exitum requiris.
Vinum phryx, oculus bibit uenenum.

Ad Lupum.

Triſtis es, & felix. ſciat hoc fortuna, caueto.
Ingratum dicet te Lupe, ſi ſcierit.

De Roſis ad Cæ. miſſis.

Vt noua dona tibi Cæſar nilotica tellus
Miſerat hybernas ambitioſa roſas,
Nauita deriſit pharios memphiticus hortos,
Vrbis ut intrauit limina prima tuæ.
Tantus ueris honos, & odoræ gratia Floræ,
Tantaq; pæſtani gloria ruris erat.
Sic quacunq; uagus greſſumq;, oculosq; ferebat,
Textilibus ſertis omne rubebat iter.
At tu Romanæ iuſſus iam cedere brumæ
Mitte tuas meſſes, accipe Nile roſas.

In Charidemum.

Iratus tanquam populo Charideme lauaris,
Inguina, ſic toto ſubluis in ſolio.

Nec caput hic uellem, ſic te Charideme lauare.
Et caput ecce lauas, inguina malo laues.

Ad Rufum.

Quidam me modo Rufe diligenter
Inſpectum, uelut emptor, aut laniſta,
Cum uultu, digitoq; ſubnotaſſet,
Tu'ne es, tu'ne ait ille Martialis,
Cuius nequitias, iocosq; nouit,
Aurem qui modo non habet ſeueram?
Subriſi modice, leuiq; nutu
Me, quem dixerat eſſe, non negaui.
Cur ergo inquit habes malas lacernas?
Reſpondi, quia ſum malus poëta.
Hoc ne ſæpius accidat poëtæ,
Mittas Rufe mihi bonas lacernas.

Ad Cæſarem Do.

Quantum ſolliciato fortuna parentis Hetruſco,
Tantum ſumme ducum debet uterque tibi,
Nam tu miſſa tua reuocaſti fulmina dextra.
Hos cuperem mores ignibus eſſe Iouis.
Si tua ſit ſummo Cæſar natura tonanti,
Vtetur toto fulmine, rara manus.
Muneris hoc utrunq; tui teſtatur Hetruſcus
Eſſe, quod & comiti contigit, & reduci.

De Philippo.

Octaphoro ſanus portatur Auite Philippus.
Hunc tu ſi ſanum credis Auite, furis.

Flet mortem Rufi.

Editur en ſextus ſine te mi Rufe camœnis,
Nec te lectorem ſperat amice liber.

Impia Cappadocum tellus & numine læuo
Viſa tibi, cineres reddit, & oſſa patri.
Funde tuo lachrymas orbata Bononia Ruſo,
Et reſonet tota planctus in Aemilia.
Heu qualis pietas, heu quàm breuis occidit ætas,
Viderat Alphei præmia quinq; modo.
Pectore tu memori noſtros euoluere luſus,
Tu ſolitus noſtros Ruſe tenere iocos.
Accipe cum fletu mœſti breue carmen amici,
Atq; hæc abſentis thura fuiſſe puta.

In aquam calidam.

Setinum, dominæq; niues, denſiq; trientes,
Quando ego uos medico non prohibente bibam?
Stultus, & ingratus, nec tanto munere dignus,
Qui mauult hæres diuitis eſſe Midæ,
Poſſideat libycas meſſes, Hermumq;, Tagumq;,
Et potet calidam, qui mihi laudat, aquam.

Ad Cæſarem.

Dij tibi dent, & tu Cæſar quæcunq; mereris,
Dij mihi dent, & tu, quæ uolo, ſi merui.

Ad Cæcilianum.

Mane ſalutaui uero te nomine caſu,
Nec dixi dominum Cæciliane meum.
Quanti libertas conſtet mihi tanta, requiris?
Centum quadrantes abſtulit illa mihi.

De Panareto potore.

Cum peteret ſeram media iam nocte matellam
Arguto madidus pollice Panaretus,
Spoletina data eſt, ſed quam ſiccauerat ipſe,
Nec fuerat ſoli tanta lagœna ſatis.
Ille fide ſumma teſtæ ſua uina remenſus

Reddidit œnophori pondera plena ſui.
Miraris, quantum debet cœpiſſe lagœnam,
Deſine mirari Ruſe merum biberat.

De Gellia.

Mœchum Gellia non habet niſi unum.
Turpe eſt hoc magis, uxor eſt duorum.

In Zoilum.

Sancta duas ſummi prohibet cenſura, uetatq;
Mœchari, gaude Zoile, non futuis.

In Amianum.

Cælatus tibi cum ſit Amiane
Serpens in patera Myronis arte,
Vaticana bibis, bibis uenenum.

De Thaide.

Tam male Thais olet, quàm non Fullonis auari
Teſta uetus, media ſed modo fracta uia.
Non ab amore recens hircus, non ora Leonis,
Non detracta cani transtyberina cutis.
Pullus abortiuo nec cum putreſcit in ouo,
Amphora corrupto nec uitiata garo.
Virus ut hoc alio fallax permutet odore,
Depoſita quoties balnea ueſte petit.
Pſilotro uiret aut acida latet oblita creta,
Aut tegitur pingui terq; quaterq; faba.
Cum bene ſe tutum per fraudes mille putauit,
Omnia cum fecit, Thaida Thais olet.

De Calpetiano.

Ponuntur ſemper chryſendeta Calpetiano
Siue foris, ſeu cum cœnat in urbe domi.
Sic etiam in ſtabulo ſemper, ſic cœnat in agro
Non habet ergo aliud? non habet immo ſuum.

M·V·MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER SEPTIMVS.

ACCIPE BELLIGERAE crudum thoraca Mineruæ,
Ipſa Meduſeæ quo tumet ira deæ.
Dum uacat hoc, Cæſar poterit lorica uocari.
Pectore cũ ſacro ſederit, Aegis erit.

Ad loricam Domitiani.

Inuia ſarmaticis domini lorica ſagittis,
Et Martis getico tergore fida magis.
Quàm uel ad ætolæ ſecuram cuſpidis ictus,
Texuit innumeri lubricus unguis apri.
Felix ſorte tua, ſacrum cui tangere pectus
Fas erit, & noſtri mente calere dei.
I comes, & magnos illæſa merere triumphos,
Palmatæq; ducem, ſed cito, redde togæ.

Ad Pontilianum.

Cur non mitto meos tibi Pontiliane libellos?
Ne mihi tu mittas Pontiliane tuos.

De Opiano.

Eſſet Caſtricæ cum mali coloris,
Verſus ſcribere cœpit Opianus.

Ad Cæſarem Do.

Si deſyderium Cæſar populiq;, patrumq;
Reſpicis, & latiæ gaudia uera togæ,
Redde deum uotis poſcentibus, inuidet hoſti
Roma ſuo, ueniat laurea multa licet.
Terrarum dominum propius uidet ille, tuoq;

T erretur uultu barbarus, & fruitur.

De fama reditus Do.

E equid hyperboreis ad nos conuerſus ab oris
Auſonias Cæſar iam parat ire uias?
C ertus abeſt author, ſed uox hoc nuntiat omnis.
Credo tibi. uerum dicere fama ſoles.
P ublica uictrices teſtantur gaudia chartæ,
Martia laurigera cuſpide pila uirent.
R urſus Io magnos clamat tibi Roma triumphos,
Inuictusq; tua Cæſar in urbe ſonas.
S ed iam lætitiæ quo ſit fiducia maior,
Sarmaticæ Laurus nuntius ipſe ueni.

Ad Cæſarem Do.

H yberna quamuis arctos, & rudis Peuce,
E t ungularum pulſibus calens Iſter,
F ractusq; cornu iam ter improbo Rhenus,
T eneat domantem regna perfidæ gentis
T e ſumme mundi rector, & parens orbis,
A beſſe noſtris non tamen potes uotis.
I llic & oculis, & animus ſumus Cæſar.
A deoq; mentes omnium tenes unus,
V t ipſa magni turba neſciat Circi
V trum'ne currat Paſſerinus, an Tigris.

De reditu Do.

N unc hilares, ſiquando mihi, nunc ludite muſæ,
Victor ab Odryſio redditur orbe deus.
C erta facis populi tu primus uota December.
Iam licet ingenti dicere uoce, uenit.
F elix ſorte tua. poteras non cedere Iano,
Gaudia ſi nobis, quæ dabat ille, dares.

F eſta coronatus ludet conuiuia miles,
Inter laurigeros cum comes ibit equos.
F as audire iocos, leuioraq; carmina Cæſar
Et tibi, ſi luſus ipſe triumphus amat.

De Caſſelio.

C um ſexaginta numeret Caſſelius annos,
Ingenioſus homo eſt, quando diſertus erit?

In Olum.

P ædicatur Oros, fellat Linus, Ole quid ad te,
De cute quid faciat ille, uel illa ſua?
C entenis futuit Matho millibus, Ole quid ad te?
Non tu propterea, ſed Matho pauper erit.
I n lucem cœnat Sertorius, Ole quid ad te?
Cum liceat tota ſtertere nocte tibi.
S eptingenta Tito debet Lupus, Ole quid ad te?
Aſſem ne dederis, credideris'ue Lupo.
I llud diſſimulas, ad te quod pertinet Ole.
Quodq; magis curæ conuenit eſſe tuæ.
P ro togula debes, hoc ad te pertinet Ole.
Quadrantem nemo iam tibi credet, & hoc.
V xor mœcha tibi eſt, hoc ad te pertinet Ole.
Poſcit iam dotem filia grandis, & hoc.
D icere quindecies poteram, quid pertinet ad te,
Sed quid agas, ad me pertinet Ole nihil.

Ad Pudentem.

C ogis me calamo, manuq; noſtra
E mendare meos Pudens libellos.
O' quam me nimium probas, amasq;,
Qui uis Archetypas habere nugas.

Ad Fauſtinum.

S ic me fronte legat dominus Fauſtine ſerena,
Excipiatq; meos qua ſolet aure iocos,
V t mea nec iuſte quos odit, pagina læſit,
Et mihi de nullo fama rubore placet.
Q uid prodeſt, cupiant cum quidam noſtra uideri,
Siqua lycambeo ſanguine tela madent,
V ipereumq; uomant noſtro ſub nomine uirus,
Qui Phœbi radios ferre, diemq; negant.
L udimus innocuis uerbis, hoc iuro potentis
Per genium famæ, caſtalidumq; gregem.
P erq; tuas aures magni mihi numinis inſtar,
Lector inhumana liber ab inuidia.

De Lycoride.

D um Tyburtinis albeſcere collibus audit
Antiqui dentis fuſca Lycoris ebur.
V enit in Herculeos colles, quid Tyburis alti
Aura ualet? paruo tempore nigra redit.

De ſua puella.

A cidit infandum noſtræ ſcelus Aule puellæ,
Amiſit luſus, delitiasq; ſuas,
N on quales teneri plorauit amica Catulli
Leſbia, nequitijs paſſeris orba ſui,
V el Stellæ cantata meo, quàm fleuit, Hiantis,
Cuius in Elyſio nigra columba uolat.
L ux mea non capitur nugis, nec amoribus iſtis,
Nec dominæ pectus talia damna mouent.
B is denos puerum numerantem perdidit annos,
Mentula cui nondum ſeſquipedalis erat.

Ad Arginum puerum.

Quis puer hic nitidis abſiſtit Hiantidos undis,
Et fugit dominam Naida, nunquid Hylas?
O' bene, quod ſylua colitur Tirynthius iſta,
Et quod amatrices tam propè ſeruat aquas.
Securus licet hos fontes Argine miniſtres,
Nil facient Nymphæ, ne uelit ipſe, caue.

Ad Regulum.

Aera domi non ſunt, ſupereſt hoc Regule tantum,
Vt tua uendamus munera, nunquid emis?

Ad Bibliothecam Iulij Mar.

Ruris Bibliotheca delicati,
Vicinam uidet unde lector urbem,
Inter carmina ſanctiora ſiquis
Laſciuæ fuerit locus Thaliæ,
Hos nido licet inſeras uel imo,
Septem quos tibi miſimus libellos
Authoris calamo ſui notatos,
Hæc illis pretium facit litura.
At tu munere dedicata paruo
Quæ cantaberis orbe nota toto
Pignus pectoris hoc mei tuere
Iuli Bibliotheca Martialis.

In Gallam.

Cum tibi ſit facies, de qua nec fœmina poſſit
Dicere, cum corpus nulla litura notet.
Cur te tam rarus cupiat, repetatq; fututor
Miraris? uitium eſt non leue Galla tibi.
Acceſſi quoties ad opus, miſtisq; mouemur
Inguinibus, cunnus non tacet, ipſa taces.

D ij facerent ut tu loquereris,& ipſe taceret,
Offendor cunni garrulitate tui.
P edere te mallem,nanq; hoc nec inutile dicit
Symmachus,& riſum res mouet iſta ſimul.
Quis ridere poteſt fatui poppyſmata cunni,
Cum ſonat hic,cui non mentula,mens'q; cadit.
D ic aliquid ſaltem,clamoſo'q; obſtrepe cunno.
Et ſi adeo muta es,diſce uel inde loqui.

De Fragmento Argus.

F ragmentum,quod uile putas,& inutile lignum,
Hoc fuit ignoti prima carina maris.
Quam nec cyaneæ quondam potuere ruinæ
Frangere,nec Scythici triſtior unda freti.
S æcula uicerunt,ſed quamuis ceſſerit annis,
Sanctior eſt ſalua parua tabella rate.

In Sanctram.

N il eſt miſerius,nec guloſius Sanctra,
R ectam uocatus cum recurrit ad cœnam,
Quam tot diebus,noctibus'q; captauit.
T er poſcit Apri glandulas,quater lumbum,
E t utranq; coxam leporis,& duos armos,
N ec erubeſcit peierare de turdo,
E t oſtreorum rapere liuidos cirros,
B ucis placentæ ſordidam linit mappam.
I llic & uuæ collocantur ollares.
E t punicorum pauca grana malorum,
E t excauatæ pellis indecens uuluæ,
E t lippa ficus,debilis'q; boletus.
S ed mappa cum iam mille rumpitur furtis,
R oſos tepenti ſphondylos ſinu condit,

I ndeuorato capite turturem truncum,
C olligere longa turpe nec putat dextra
A nalecta, quicquid & canes reliquerunt.
N ec eſculenta ſufficit gulæ præda,
M iſto lagœnam replet ad pedes uino.
H æc per ducentas cum domum tulit ſcalas,
S éq; obſerata cluſit anxius cælla,
G uloſus ille, poſtero die uendit.

De Natali Lucani.

H æc eſt illa dies, quæ magni conſcia partus
Lucanum populis, & tibi Polla dedit.
H eu Nero crudelis, nullaq; inuiſior umbra,
Debuit hoc ſaltem non licuiſſe tibi.

De Eodem.

V atis Apollinei magno memorabilis ortu
Lux redit, Aonidum turba fauete ſacris.
H æc meruit, cum te terris Lucane dediſſet,
Miſtus Caſtaliæ betis, ut eſſet aquæ.

De Eodem.

P hœbe ueni, ſed quantus eras, cum bella canenti
Ipſe dares latiæ plectra ſecunda lyræ.
Quid tanta pro luce precer: tu Polla maritum
Sæpe colas, & ſe ſentiat ipſe coli.

In Maledicum.

C um Iuuenale meo, quæ me committere tentas,
Quid non audebis perfida lingua loqui?
T e fingente nefas, Pyladen odiſſet Oreſtes,
Theſea Pirithoi deſtituiſſet amor.
T u Siculos fratres, & maius nomen Atridas,
Et Ledæ poteras diſſociare genus.

Hoc tibi pro meritis, & talibus imprecor auſis,
Vt facias illud, quod puto lingua facis.

In malum Poëtam.

Dulcia cum tantum ſcribas Epigrammata ſemper,
Et ceruſſata candidiora cute.
Nullaq; mica ſalis, nec amari fellis in illis
Gutta ſit, o' demens uis tamen illa legi.
Nec cibus ipſe iuuat morſu fraudatus aceti,
Nec grata eſt facies, cui gelaſinus abeſt.
Infanti melimela dato, fatuaſq; mariſcas.
Nam mihi, quæ nouit pungere, chia ſapit.

Scazonta mittit ad Apollinarem.

Apollinarem conueni meum Scazon,
Et ſi uacabit, ne moleſtus accedas,
Hoc qualecunq;, cuius aliqua pars ipſe eſt,
Dabis, hoc facetum carmen imbuant aures.
Si te receptum fronte uideris tota.
Noto rogabis ut fauore ſuſtentet.
Quanto mearum ſcis amore nugarum
Flagret, nec ipſe plus amare te poſſum.
Contra malignos eſſe ſi cupis tutus,
Apollinarem conueni meum Scazon.

De Apro a' ſe occiſo.

Thuſcæ glandis Aper populatur, & ilice multa
Impiger, ætolæ fama ſecunda feræ,
Quem meus intrauit ſplendenti cuſpide culter.
Præda iaces noſtris inuidioſa focis.
Pingueſcant madidi læto nidore penates,
Flagret & exciſo feſta culina iugo.
Sed coquus ingentem piperis conſumet aceruum,

Addet & arcano miſta falerna garo.
Ad Dominum redeas, noſter te non capit ignis
Conturbator Aper, uilius eſurio.

Ad Fuſcum.

S ic Tyburtinæ creſcat tibi ſylua Dianæ,
Et properet cæſum ſæpe redire nemus.
N ec tarteſſiacis Pallas tua Fuſce trapetis
Cedat, & immodici dent bona muſta lacus.
S ic fora mirentur. ſic te pallatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.
O tia dum medius præſtat tibi parua December,
Excipe, ſed certa quos legis aure iocos.
S cire libet uerum, res eſt hæc ardua, ſed tu
Quod tibi uis dici, dicere Fuſce potes.

Ad Teſtilum puerum.

T eſtile Victoris tormentum dulce Voconi,
Quo nemo eſt toto notior orbe puer.
S ic etiam poſitis formoſus amere capillis.
Et placeat uati nulla puella tuo.
P auliſper domini doctos ſepone libellos,
Carmina Victori dum lego pauca tuo.
E t Mecœnati Maro cum cantaret Alexim,
Nota tamen Marſi fuſca Melænis erat.

In Celiam.

D as Cattis, das Germanis, das Celia Dacis,
Nec Cilicum ſpernis, Cappadocumq; toros.
Et tibi de pharia Memphiticus urbe fututor
Nauigat, e rubris & niger Indus aquis.
N ec recutitorum fugis inguina Iudæorum,
Nec te Sarmatico tranſit Alanus equo.

Qua ratione facis, cum ſis Romana puella,
Quod Romana tibi mentula nulla placet?

Ad Regulum.

R auce cortis aues, et oua matrum,
E t flauas medio uapore chias,
E t fœtum querulæ rudem capellæ,
N ec iam frigoribus pares oliuas.
E t canum gelidis olus pruinis
D e noſtro tibi rure miſſa credis.
O' quàm Regule diligenter erras.
N il noſtri, niſi me, ferunt agelli.
Quicquid uillicus umber, aut colonus,
A ut thuſci tibi, thuſculi'ue mittunt,
A ut rus marmore tertio notatum,
I d tota mihi naſcitur ſuburra.

Ad Atticum.

A tticæ, facundæ renouas qui nomina gentis,
Nec ſinis ingentem conticuiſſe domum,
T e pia Cecropiæ comitatur turba Mineruæ,
Te ſecreta quies, te ſophos omnis amat.
A t iuuenes alios fracta colit aure magiſter,
Et rapit immeritas ſordidus unctor opes.
N on pila, non follis, non te paganica thermis
Præparat, aut nudi ſtipitis ictus hebes,
V ara nec iniecto ceromate brachia tendis.
Non arpaſta uagus puluerulenta rapis,
S ed curris niueas tantum propè Virginis undas,
Aut ubi ſidonio taurus amore calet.
P er uarias arteis, omnis quibus area feruit,
Ludere cum liceat, currere pigritia eſt.

In Cinnam.

Sordidior cœno cum ſit toga, calceus autem
Condidior prima ſit tibi Cinna niue,
Deiecto quid inepte pedes perfundis amictu?
Collige Cinna togam, calceus ecce perit.

Ad Seuerum.

Quo poſſit fieri modo Seuere,
Vt uir peſſimus omnium Carinus
Vnam rem bene fecerit, requiris,
Dicam ſed cito. quid Nerone peius?
Quid thermis melius Neronianis?
Non deeſt protinus ecce de malignis,
Qui ſic rancidulo loquatur ore,
Ecquid tu domini, Deiq; noſtri
Præfers muneribus neronianas?
Thermas præfero balneis cinædi.

In Matronam.

Inguina ſuccinctus nigra tibi ſeruus aluta
Stat, quoties calidis tota foueris aquis.
Sed meus, ut de me taceam, Lecania ſeruus
Iudæum nulla ſub cute pondus habet,
Sed nudi tecum iuuenesq;, ſenesq; lauantur.
An ſola eſt ſerui mentula uera tui?
Ecquid fœmineos ſequeris Matrona receſſus,
Secretusq; tua Cunne lauaris aqua?

Ad Stellam.

Cum pluuias, madidumq; Iouem perferre negaret,
Et rudis hybernis uilla nataret aquis,
Plurima quæ poſſet ſubitos effundere nimbos,
Muneribus uenit tegula miſſa tuis.

H orridus ecce ſonat Boreæ ſtridore December,
Stella tegis uillam, non tegis agricolam.

Ad Caſtricum de Theta.

N oſti mortiferum quæſtoris Caſtrice ſignum.
Eſt operæpretium diſcere Theta nouum.
E xprimeret quoties rorantem frigore naſum,
Letalem iuguli iuſſerat eſſe notam,
T urpis ab inuiſo pendebat ſtiria naſo,
Cum flaret madida fauce December atrox.
C ollegæ tenuere manus, quid plura requiris?
Emungi miſero Caſtrice non licuit.

De Polyphemo.

T antus es, & talis noſtri Polypheme Seueri,
Vt te mirari poſſit & ipſe Cyclops.
S ed nec Scylla minus. quod ſi fera monſtra duorum
Iunxeris, alterius fiet uterq; timor.

De Celio.

D iſcurſus uarios, uagumq; mane,
E t faſtus, & aue potentiorum.
C um perferre, patiq; iam negaret,
C œpit fingere Celius podagram.
Q uam dum uult nimis approbare ueram,
E t ſanas linit, obligatq; plantas,
I nceditq; gradu laborioſo,
Q uantum cura poteſt, & ars doloris,
D eſit fingere Celius podagram.

Epi. patris Hetruſci.

H ic iacet ille ſenex Auguſta notus in aula
Pectore non humili paſſus utrunq; deum,
N atorum pietas ſanctis quem coniugis umbris

Miſcuit, Elyſium poſſidet umbra nemus.
O cidit illa prior uiridi fraudata iuuenta.
Hic propè terſenas uidit olympiddas.
S ed feſtinatis raptum te credidit annis,
Aſpexit lachrymas quiſquis Hetruſce tuas.

Ad Sempronium.

C oſinicos eſſe tibi Semproni Tucca uideris,
Coſmica Semproni tam mala, quàm bona ſunt.

Ad Caſtricum.

M uneribus cupiat ſiquis contendere tecum,
Audeat hic etiam Caſtrice carminibus.
N os tenues in utroq; ſumus uinciq; parati,
Inde ſopor nobis, et placet alta quies.
T am mala cur igitur dederim tibi carmina, quæris?
Alcinoo nullum poma dediſſe putas.

In Cinnam.

P rimum eſt, ut præſtes, ſiquid te Cinna rogabo.
Illud deinde ſequens, ut cito Cinna neges.
D iligo præſtantem, non odi Cinna negantem.
Sed tu nec præſtas, nec cito Cinna negas.

Ad Ouidium.

M aximus ille tuus Ouidi Cæſonius hic eſt,
Cuius adhuc uultum uiuida cera tenet.
H unc Nero damnauit, ſed tu damnare Neronem
Auſus es, & profugi, non tua fata ſequi.
A equora per ſcyllæ magnus comes exulis iſti,
Qui modo nolueras, conſulis ire comes.
S i uictura meis mandantur nomina chartis,
Et fas eſt, cineri me ſupereſſe meo,
A udiet hæc præſens, uenturaq; turba, fuiſſe

Illi te, Senecæ quod fuit ille ſuo.

Ad Eundem.

F *acundi Senecæ potens amicus,*
C *aro proximus, aut prior Sereno,*
H *ic eſt Maximus ille, quem frequenti*
F *elix littera pagina ſalutat.*
H *unc tu per ſiculas ſecutus undas*
O *nullis Ouidi tacende linguis*
S *preuiſti domini furentis iras.*
M *iretur Pyladem ſuum uetuſtas,*
H *æſit qui comes exuli parentis,*
Q *uis diſcrimina comparet duorum?*
H *æſiſti comes exuli Neronis.*

Ad Priſcum.

C *ommendare tuum dum uis mihi carmine munus,*
Mæonioq; cupis doctius ore loqui,
E *xcrucias multis pariter me, teq; diebus,*
Et tua de noſtro Priſce Thalia placet.
D *iuitibus poteris muſas, elegosq; ſonantes*
Mittere, pauperibus munera plena dato.

Ad Licinium.

D *octorum Liciani celeberrime ſumme uirorum,*
Cuius priſca graues lingua reduxit auos,
R *edderis heu quanto fatorum munere nobis*
Guſtata lethes pene remiſſus aqua.
P *erdiderant iam uota metum, ſecuraq; flebat*
Triſtitia, et lachrymis iamq; peractus eras.
N *on tulit inuidiam taciti regnator auerni,*
Et raptas fatis reddidit ipſe colos.
S *cis igitur, quantas hominum mors falſa querelas*

Mouerit,& frueris poſteritate tua.
V iue uelut rapto,fugitiuaq; gaudia carpe,
Perdiderit nullum uita reuerſa diem.

De Annio.

C um menſas habeat ferè ducentas,
P ro menſis habet Annius miniſtros,
T ranſcurrunt Gabatæ, uolantq; lances.
H as uobis epulas habete lauti,
N os offendimur ambulante cœna.

Ad Seuerum.

P arua ſuburbani munuſcula mittimus horti,
Faucibus oua tuis,poma Seuere gulæ.

Ad Fontem Hiantidos.

F ons dominæ regina loci,quo gaudet Hiantis.
Gloria conſpicuæ, delitiumq; domus.
C um tua tot niueis ornetur ripa miniſtris,
Et Ganymedeo luceat unda choro,
Q uid facit Alcides ſylua ſacratus in iſta?
Tam uicina tibi cur tenet antra Deus?
N unquid Nympharum notos obſeruat amores,
Tam multi pariter ne rapiantur Hylæ.

Ad Vrbicum.

M ercari noſtras ſi te piget Vrbice nugas,
Et laſciua tamen carmina noſſe libet,
P ompeium quæras,& noſti forſitan Auctum,
Vltoris prima Martis in æde ſedet.
I ure madens,varioq; togæ limatus in uſu
Non lector meus hic Vrbice,ſed liber eſt.
S ic tenet abſentes noſtros,cantatq; libellos,
Vt pereat chartis littera nulla meis.

Exorat noctes dum mihi ſaga tuas.
Conſumpſi ſalſasq; molas, & thuris aceruos,
Decreuere greges, dum cadit agna frequens.
Non porcus, non cortis aues, non oua ſuperſunt.
Aut uigila, aut dormi Naſidiane tibi.

In Chreſtum.

Nulli munera Chreſte ſi remittis,
Nec nobis dederis, remiſerisq;,
Credam te ſatis eſſe liberalem.
Sed ſi reddis Apicio, Lupoq;,
Et Gallo, Tityoq;, Gellioq;
Lingas non mihi, nam proba, & puſilla eſt,
Sed quæ de Solymis uenit peruſtis
Damnatam modo mentulam tributis.

Ad Rabirium.

Aſtra, polumq; pia cepiſti mente Rabiri,
Parrhaſiam mira qui ſtruis arte domum.
Phidiaco ſi digna Ioui dare templa parauit,
Has petat à noſtro Piſa tonante manus.

De Achilla.

Caſtora de Polluce Gabinia fecit Achillam.
Pyxagathos fuerat, nunc erit Hippodamus.

Ad Gallam.

Iam ſex, aut ſeptem nupſiſti Galla cinædis,
Dum coma te nimium, pexaq; barba iuuat.
Deinde experta latus, madidoq; ſimillima loro
Inguina, nec laſſa ſtare coacta manu,
Deſeris imbelles thalamos, mollemq; maritum,
Rurſus & in ſimiles decidis uſq; toros.
Quære aliquem Curios ſemper, Fabiosq; loquentem,

Hirſutum, & dura ruſticitate trucem.
I nuenies ſed habet triſtis quoq; turba cinædos,
D ifficile eſt uero nubere Galla uiro.

De Cæciliano.

N on cœnat ſine apro noſter Tite Cæcilianus,
Bellum conuiuam Cæcilianus habet.

Ad Iouem.

T arpeiæ uenerande rector aulæ,
Q uem ſaluo duce credimus tonantem,
C um uotis ſibi quiſq; te fatiget,
E t poſcat dare, quæ dei poteſtis,
N il pro me mihi Iuppiter petenti,
N e ſuccenſueris, uelut ſuperbo.
T e pro Cæſare debeo rogare,
P ro me debeo Cæſarem rogare.

Ad Cæſarem Do.

A bſtulerat totam temerarius inſtitor urbem,
Inq; ſuo nullum limine limen erat.
I uſſiſti tenues Germanice creſcere uicos,
Et, modo quæ fuerat ſemita, facta uia eſt.
N ulla cathenatis pila eſt præcincta lagœnis,
Nec prætor medio cogitur ire luto.
S tringitur in denſa, nec cæca nouacula turba.
Occupat haud totas nigra popina uias.
T onſor, copo, coquus, lanius ſua limina ſeruant.
Nunc Roma eſt, nuper magna taberna fuit.

In Amillum.

R ecluſis foribus grandes præcidis Amille,
Et te deprendi, cum facias iſta, cupis,
N equid liberti narrent, ſeruiq; paterni,

Et notet obliqua garrulitate cliens.
Non pædicari ſe qui teſtatur Amille,
Illud ſæpe facit, quod ſine teſte facit.

De Silio.

Perpetui nunquam moritura uolumina Sili
Qui legis, & latia carmina digna lyra,
Pierios tantum uati placuiſſe receſſus
Credis, & aoniæ bacchica ſerta comæ,
Sacra cothurnati non attigit ante Maronis,
Impleuit magni quàm Ciceronis opus.
Hunc miratur adhuc centum grauis haſta uirorum,
Hunc loquitur grato plurimus ore cliens.
Poſtquam bis ſenis ingentem faſcibus annum
Rexerat, aſſerto qui ſacer orbe fuit,
Emeritos muſis, & Phœbo tradidit annos,
Proq; ſuo celebrat nunc Helicona foro.

In Cinnamum.

Qui tonſor fueras tota notiſſimus urbe,
Et poſt hæc dominæ munere factus eques.
Sicanias urbes, ætnæaq; regna petiſti
Cinname, cum fugeres triſtia iura fori.
Qua nunc arte graues tolerabis inutilis annos?
Quid faciat infelix, & fugitiua quies?
Non rhetor, non grammaticus, ludiue magiſter,
Non Cynicus, non tu Stoicus eſſe potes.
Vendere nec uocem ſcenis, plauſumq; theatris.
Quod ſupereſt, iterum Cinname tonſor eris.

In Gargilianum.

Lis te bisdecimæ numerantem frigora brumæ
Conterit una tribus Gargiliane foris.

V ah miſer, & demens, uiginti litigat annis
Quiſquam, cui uinci Gargiliane licet?

De Labieno.

H æredem Fabius Labienum ex aſſe reliquit,
Plus meruiſſe tamen ſe Labienus ait.

In Philænim.

P ædicat pueros tribas Philænis,
E t tentigine ſæuior mariti
V ndenas uorat in die puellas,
H arpaſto quoq; ſubligata ludit,
E t flaueſcit Aphe, grauiſq; drauces,
A lterno facili rotat lacerto,
E t putri lutulenta de palæſtra
V ncti uerbere uapulat magiſtri,
N ec cœnat prius, aut recumbit ante,
Q uàm ſeptem uomuit meros deunces,
A d quos fas ſibi tunc putat reuerti.
C um Coliphia ſexdecim comedit.
P oſt hæc omnia cum libidinatur,
N on fellat, putat hoc parum uirile,
S ed plane medias uorat puellas.
D ij mentem tibi dent tuam Philæni,
C unnum lingere, quæ putas uirile.

Ad Rufum.

C ommendare meas Inſtanti Rufe camœnas
Parce precor ſocero, ſeria forſan amat.
Quod ſi laſciuos admittit & ille libellos,
Hæc ego uel Curio, Fabricioq; legam.

De Theophila.

H æc eſt illa tibi promiſſa Theophila Cani,

Cuius Cecropia pectora uoce madent.
H anc ſibi iure petat magni ſenis altus in hortis,
Nec minus eſſe ſuam ſtoica turba uelit.
V iuet opus quodcunq; per has emiſeris aures.
Tam non fœmineum, nec populare ſapit.
N on tua Panthenis nimium ſe præferat illi,
Quamuis Pierio ſit bene nota choro.
C armina fingentem Sappho laudauit amatrix.
Caſtior hæc, & non doctior illa fuit.

In Philænim.

I pſarum tribadum tribas Philæni
R ecte quam futuis, uocas amicam.

De familia Ficoſa.

F icoſa eſt uxor, ficoſus & ipſe maritus,
Filia ficoſa eſt, & gener, atq; ſocer,
N ec diſpenſator, nec uillicus ulcere turpi,
Nec rigidus foſſor, ſed nec arator eget.
C um ſint ficoſi pariter iuueneſq;, ſeneſq;.
Res mira eſt, ficos non habet unus ager.

Ad Paulum.

G ratus ſic tibi Paule ſit December,
N ec uani triplices, breueſq; mappæ,
N ec thuris ueniant leues ſelibræ,
S ed lances ferat, aut ſcyphos auorum
A ut grandis reus, aut potens amicus.
S eu quod te potius iuuat, capitq;,
S ic uincas Nouiumq;, Publiumq;
M andris, & uitreo latrone cluſos,
S ic palmam tibi de Tigone nudo
V nctæ det fauor arbiter coronæ.

Nec laudet Polybi magis ſiniſtras.
Si quiſquam mea dixerit malignus,
Atro carmina quæ madent ueneno.
Vt uocem mihi commodes patronam.
Et quantum poteris,ſed uſq;,clames,
Non ſcripſit meus iſta Martialis.

Ad Maximum.

Eſquilijs domus eſt,domus eſt tibi colle Dianæ,
Et tua patritius culmina uicus habet.
Hinc uiduæ Cybeles,illinc ſacraria Veſtæ,
Inde nouum,ueterem proſpicis inde Iouem.
Dic,ubi conueniam.dic,qua te parte requiram.
Quisquis ubiq; habitat Maxime,nuſquam habitat.

Ad Mercurium.

Cyllenes,cœliq; decus facunde miniſter,
Aurea cui torta uirga dracone uiret,
Sic tibi laſciui non deſit copia furti,
Siue cupis Paphien,ſeu Ganymede cales.
Maternæq; ſacris ornentur frondibus idus,
Et ſenior parca mole prematur auus,
Hunc ſemper Norbana diem cum coniuge caro
Læta colat,primis quo coiere toris.
Hic pius antiſtes ſophiæ ſua dona miniſtrat,
Hic te thure uocat fidus & ipſe Ioui.

In Anum deformem.

Vis futui gratis,cum ſis deformis,Anusq;,
Res perridicula eſt,uis dare,nec dare uis.

Ad Philomuſum.

Quod te diripiunt potentiores
Per conuiuia,porticus,theatra,

E t tecum, quoties ita incidiſti,
G eſtari iuuat, & iuuat lauari,
N olito, nimium tibi placere,
D electas Philomuſe, non amaris.

In Tuccam.

E xigis ut noſtros donem tibi Tucca libellos,
Non faciam, nam uis uendere, non legere.

In Papilum.

C um ſaxetani ponatur cauda lacerti,
Et bene ſi cœnas conchis inuncta tibi eſt.
S umen, aprum, leporem, boletos, oſtrea, mulos
Mittis. habes nec cor Papile, nec genium.

Ad Seuerum.

P otaui modo conſulare uinum,
Q uæris quàm uetus, atq; liberale,
I pſo conſule conditum, ſed ipſe,
Q ui ponebat, erat Seuere conſul.

Ad Fauſtinum.

Q uatenus Odryſios iam pax Romana triones
Temperat, & tetricæ conticuere tubæ,
H unc Marcellino poteris Fauſtine libellum
Mittere, iam chartis, iam uacat ille iocis.
S ed ſi parua tui munuſcula quæris amici
Commendare, ferat carmina noſtra puer,
N on qualis geticæ ſatiatus lacte iuuencæ
Sarmatica gelido ludit in amne rota,
S ed mytlenæi roſeus mangonis ephebus,
Vel non cæſus adhuc matre iubente lacon.
A t tibi captiuo famulus mittetur ab Iſtro,
Q ui Tyburtinas paſcere poſſit oues.

Ad Lauſum.

T riginta toto mala ſunt Epigrammata libro,
Si totidem bona ſunt, Lauſe liber bonus eſt.

De Menophilo.

M enophili penem tam grandis fibula ueſtit,
Vt ſit cœmœdis omnibus una ſatis.
H unc ego credideram (nam ſæpe lauamur in unum)
Sollicitum uoci parcere Flacce ſuæ.
D um ludit media populo ſpectante palæſtra,
Delapſa eſt miſero fibula, uerpus erat.

De Eutrapelo.

E utrapelus tonſor dum circuit ora Luperci,
Expungitq; genas, altera barba ſubit.

Ad Librum.

D um mea Cæcilio formatur imago ſecundo,
Spirat & arguta picta tabella manu,
I liber ad geticam Peucen, Iſtrumq; tacentem,
Hæc loca perdomitis gentibus ille tenet.
P arua dabis caro, ſed dulcia dona ſodali.
Certior in noſtro carmine uultus erit.
C aſibus hic nullis, nullis delebilis annis
Viuet, Apellæum cum morietur opus.

Ad Sabellum.

Q uod non inſulſe ſcribis tetraſticha quædam,
Diſticha quod belle pauca Sabelle facis,
L audo, nec admiror. facile eſt epigrammata belle
Scribere, ſed librum ſcribere, difficile eſt.

In Sextum.

A d natalitias dapes uocabar,
E ſſem cum tibi Sexte non amicus.

Quid factum eſt, rogo, quid repente factum
Poſt tot pignora noſtra, poſt tot annos,
Quod ſum præteritus uetus ſodalis?
Sed cauſam ſcio, nulla uenit à me
Argenti tibi libra puſtulati,
Nec leuis toga, nec rudes lacernæ.
Non eſt ſportula, quæ negotiatur.
Poſcis munera Sexte, non amicos.
Iam dices mihi, uapulet uocator.

De Se.

Si meus aurita gaudet lagopode Flaccus,
Si fruitur triſti Canius Aethiope.
Publius exiguæ ſi flagrat amore catellæ,
Si Cronius ſimilem cercopithecon amat.
Delectat Marium ſi pernicioſus icheumon,
Pica ſalutatrix ſi tibi Lauſe placet,
Si gelidum collo nectit Glacilla draconem,
Luſciniæ tumulum ſi Theleſina facit,
Blanda cupidinei cur non amet ora labycæ,
Qui uidet hæc dominis monſtra placere ſuis?

De Suis Libris.

Fertur habere meos, ſi uera eſt fama, libellos
Inter delitias puchra Vienna ſuas.
Me legit omnis ibi ſenior, iuueniſq;, puerq;
Et coràm tetrico caſta puella uiro.
Hoc ego maluerim, quàm ſi mea carmina cantent,
Qui Nilum ex ipſo protinus ore bibunt.
Quàm meus Hiſpano ſi me Tagus impleat auro,
Paſcat et hybla meas, paſcat hymettos apes.
Non nihil ergo ſumus, nec blandæ murmure linguæ

Decipimur: credam iam puto Lauſe tibi.

Ad Roſam.

I felix Roſa, mollibuſq; ſertis
N oſtri cinge comas Apollinaris.
Q uas tu nectere candidas, ſed olim
S ic te ſemper amet Venus, memento.

Ad Criticum.

I actat inæqualem Matho me feciſſe libellum,
Si uerum eſt, laudat carmina noſtra Matho.
A equales ſcribit libros Caluinus, & Vmber,
Aequalis liber eſt criticæ, qui malus eſt.

Ad Iuuenalem.

D e noſtro facunde tibi Iuuenalis agello
Saturnalitias mittimus ecce nuces.
C ætera laſciuis donauit poma puellis
Mentula cuſtodis luxurioſa dei.

In Baccharum.

S iquid opus fuerit, ſcis me non eſſe rogandum,
Bis nobis dicis Bacchara, terq; die.
A ppellat rigida triſtis me uoce Secundus.
Audis, ſed neſcis Bacchara, quid ſit opus.
P enſio te coràm petitur clareq;, palamq;,
Audis, ſed neſcis Bacchara, quid ſit opus.
E ſſe quereor gelidaſq; mihi, tritaſq; lacernas,
Audis, ſed neſcis Bacchara, quid ſit opus.
H oc opus eſt, ſubito fias ut ſydere mutus,
Dicere ne poſſis Bacchara, quid ſit opus.

Ad Narniam.

N arnia, ſulfureo quam gurgite candidus amnis
Circuit, ancipiti uix adeunda iugo,

Quid tam ſæpe meum nobis abducere Quintum
Te iuuat, & lenta detinuiſſe mora?
Quid Nomentani cauſam mihi perdis agelli,
Propter uicinum qui pretioſus erat.
Sed iam parce mihi, nec abutere Narnia Quinto,
Perpetuo liceat ſic tibi ponte frui.

De Papilo.

Vnguentum fuerat, quod onyx modo parua gerebat.
Olfecit poſtquam Papilus, ecce garum eſt.

In Linum.

Bruma eſt, & riget horridus December,
Audes tu tamen oſculo niuali
Omnes obuius hinc, & hinc tenere,
Et totam Line baſiare Romam.
Quid poſſis grauius'q;, ſæuius'q;
Percuſſus facere, atq; uerberatus.
Hoc me frigore baſiet nec uxor,
Blandis filia nec rudis labellis,
Sed tu dulcior, elegantior'q;,
Cuius liuida naribus caninis
Dependet glacies, rigetq; barba,
Qualem forcipibus metit ſupinis,
Tonſor Cinyphio Cilix marito,
Centum occurrere malo cunnilingis,
Et gallum timeo minus recentem.
Quare ſi tibi ſenſus eſt, pudorq;,
Hybernas Line baſiationes
In menſem rogo differas Aprilem.

EPi. Vrbici Pueri.

Conditus hic ego ſum Baſſi dolor Vrbicus infans,
Cui genus, & nomen maxima Roma dedit.

S ex mihi de prima deerant trieteride menſes,
Ruperunt tetricæ cum mala penſa Deæ.
Quid ſpecies, quid lingua mihi, quid profuit ætas?
Da lachrymas tumulo, qui legis iſta, meo.
S ic ad lethæas, niſi Neſtore ſerior, undas
Non eat, optabis quem ſupereſſe tibi.

Ad Librum ſuum.

N oſti ſi bene Cæſium libelle
M ontanæ decus Vmbriæ Sabinum
A uli municipem mei Pudentis,
I lli tu dabis hæc uel occupato,
I nſtent mille licet, premantq; curæ,
N oſtris carminibus tamen uacabit,
N am me diligit ille, proximumq;
T urni nobilibus leget libellis.
O' quantum mihi nominis paratur.
O' quæ gloria, quàm frequens amator,
T e conuiuia, te forum ſonabit.
A edes, compita, porticus, tabernæ.
V ni mitteris, omnibus legêris.

Ad Caſtorem.

O mnia Caſtor emis, ſic fiet, ut omnia uendas.

Ad Criſpinum.

S ic placidum uideas ſemper Criſpine Tonantem,
Nec te Roma minus, quàm tua Memphis amet,
C armina parrhaſia ſi noſtra legentur in aula,
Nanq; ſolent ſacra Cæſaris aure frui,
D icere de nobis, ut lector candidus aude
Temporibus præſtat non nihil iſte tuis.
N ec Marſo nimium minor eſt, doctoq; Catullo.
Hoc ſatis eſt. ipſi cætera mando deo.

M.V.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER OCTAVVS.

IMPERATORI DOMITIANO Cæſari Auguſto Germanico Dacio Valerius Martialis ſalutem. Omnes quidem libelli mei domine, quibus tu famam, ideſt uitam, dediſti, tibi ſupplicant, & puto propter hoc legentur. Hic tamen, qui operis noſtri octauus inſcribitur, occaſione pietatis, frequentius fruitur. minus itaq; ingenio laborandum fuit, in cuius locum materia ſucceſſerat. Quam quidẽ ſubinde aliqua iocorum mixtura uariare tẽtauimus, ne cœleſti uerecundiæ tuæ, laudes ſuas, quæ facilius te fatigare poſſunt quàm nos ſatiare, omnes uerſus ingererent. Quamuis autem epigrammata à ſeueriſſimis quoq; & ſupremæ fortunæ uiris ita ſcripta ſint, ut nimiam uerborum licentiam affectaſſe uideantur, ego tamen illis non permiſi tam laſciue loqui, quàm ſolent, cum pars libri & maior et melior ad maieſtatem ſacri nominis tui allegata ſit, meminerit non niſi religioſa purificatione luſtratus accedere ad templa debere. Quod ut cuſtoditurum me lecturi ſciant, in ipſo libelli huius limine profiteri breuiſſimo placuit Epigrammate.

Ad librum ſuum.

Laurigeros Domini liber intrature penates
Diſce uerecundo ſanctius ore loqui
Nuda recede Venus. non eſt tuus iſte libellus.

Tu mihi tu Pallas Cæſariana ueni.

Ad *Ianum.*

Faſtorum genitor, parensq; Ianus
Victorem modo cum uideret Iſtri,
Tot uultus ſibi non ſatis putauit.
Optauitq; oculos habere plures,
Et lingua pariter locutus omni,
Terrarum domino, Deoq; rerum
Promiſit pyliam quater ſenectam.
Addas Iane tuam pater rogamus.

Ad *Muſam.*

Quinq; ſatis fuerant, uel ſex, ſeptem'ue libelli,
Et nimium, quid adhuc ludere muſa iuuat?
Sit pudor, & finis. iam plus nihil addere nobis
Fama poteſt, teritur noſter ubiq; liber.
Et cum rupta ſitu Meſſalæ ſaxa iacebunt,
Altaq; cum Liciui marmora puluis erunt,
Me tamen ora legent, & ſecum plurimus hoſpes
Ad patrias ſedes carmina noſtra feret.
Finieram, cum ſic reſpondit nona ſororum,
Cui coma, & unguento ſordida ueſtis erat,
Tu'ne potes dulces ingrate relinquere nugas?
Dic mihi, quid melius deſidioſus ages?
An iuuat ad tragicos ſoccum transferre cothurnos?
Aſpera uel paribus bella tonare modis?
Perlegat ut tumidus rauca te uoce magiſter,
Oderit & grandis uirgo, bonusq; puer.
Scribant iſta graues nimium, nimiumq; ſeueri,
Quos media miſeros nocte lucerna uidet.
At tu Romano lepidos ſale tinge libellos.

A gnoſcat mores Roma legatq; ſuos.

A nguſta cantare licet uidearis auena,
Dum tua multorum uincat auena tubam.

Ad Cæſarem Domitianum.

Quantus Io latias mundi conuentus ad aras
Suſpicit, & ſoluit pro duce uota ſuo.
N am non hæc hominum Germanicæ gaudia tantum,
Sed faciunt ipſi nunc puto ſacra Dei.

Ad Macrum.

D um donas Macer annulos puellis,
Deſiſti Macer annulos habere.

In Euctum

A rchetypis uetuli nihil eſt odioſius Eucti.
Ficta Saguntino cymbia malo luto.
A rgenti furioſa ſui cum ſtemmata narrat
Garrulus, & uerbis mucida uina facit.
L aomedonteæ fuerant hæc pocula menſæ,
Ferret ut hæc, muros ſtruxit Apollo lyra.
H oc cratere ferox commiſit prælia Rhetus
Cum Lapithis, pugna debile cernis opus.
H i duo longæuo cenſentur Neſtore fundi,
Pollice de Pylio trita columba nitet.
H ic Scyphus eſt, in quo miſceri iuſſit amicis
Largius Aeacides, uiuidiusq; merum.
H ac propinauit Bitiæ pulcherrima Dido,
In patera phrygio cum data cœna uiro eſt.
M iratus fueris cum priſca toreumata multum,
In Priami cyathis Aſtyanacta bibes.

In Cinnam.

H oc agere eſt cauſas, hoc dicere Cinna diſerte,

Horis Cinna decem dicere uerba nouem.
Sed modo Cleſſydras ingenti uoce petiſti
Quattuor, o' quantum Cinna tacere potes.

Ad Ianum.

Principium des Iane licet uelocibus annis,
Et reuoces uultu ſæcula longa tuo,
Te primum pia thura rogent, te uoce ſalutent.
Purpura te felix, te colat omnis honos.
Tu tamen hoc mauis, latiæ quod contigit urbi.
Menſe tuo reducem Iane uidere deum.

Ad Quintum.

Soluere dodrantem nuper tibi Quinte uolebat
Lippus Hylas, luſcus uult dare dimidium.
Accipe quamprimum, breuis eſt occaſio lucri,
Si fuerit cæcus, nil tibi ſoluet Hylas.

De Baſſo.

Emit lacernas millibus decem Baſſus
Tyrias coloris optimi, lucrifecit,
Adeo bene emit inquis? immo non ſoluit.

Ad Cæſarem Domitianum.

Perueniſſe tuam iam ſcit te Rhenus in urbem,
Nam populi uoces audit & ille tui.
Sarmaticas etiam gentes, Iſtrumq;, Getasq;
Letitiæ clamor terruit ipſe nouæ.
Dum te longa ſacro uenerantur gaudia circo,
Nemo quater miſſos currere ſenſit equos.
Nullum Roma ducem, nec te, ſic Cæſar amauit.
Te quoq; iam non plus, ut uelit ipſa poteſt.

Ad Priſcum.

Vxorem quare locupletem ducere nolim.

Quæritis, uxori nubere nolo meæ.
Inferior matrona ſuo ſit Priſcæ marito,
Non aliter fiunt fœmina uirq; pares.

Ad Gargilianum.

Morio dictus erat uiginti millibus emi,
Redde mihi nummos Gargiliane, ſapit.

In crudelem amicum.

Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam,
Mordeat & tenerum fortior aura nemus.
Hybernis obiecta notis ſpecularia puros
Admittunt ſoles, & ſine fæce diem.
At mihi cælla datur, non tota clauſa feneſtra,
In qua nec boreas ipſe manere uelit.
Sic habitare iubes ueterem crudelis amicum?
Arboris ergo tuæ tutior hoſpes ero.

Ad Domitianum.

Dum noua pannonici narratur gloria belli,
Omnis & ad reducem dum litat ara Iouem,
Dat populus, dat gratus eques, dat thura ſenatus,
Et ditant latias tertia dona tribus.
Hos quoq; ſecretos memorabit Roma triumphos,
Nec minor iſta tuæ laurea pacis erit.
Quid tibi de ſancta credis pietate tuorum?
Principis eſt uirtus maxima, noſſe ſuos.

In Ciperum.

Piſtor qui fueras diu Cipere,
Nunc cauſas agis, & ducenta quæris,
Sed conſumis, & uſq; mutuaris.
A piſtore Cipere non recedis;
Et panem facis, & facis farinam.

Ad Sextum.

E gi Sexte tuam pactus duo millia cauſam,
Miſiſti nummos quod mihi mille? quid eſt?
N arraſti nihil inquis, & à te perdita cauſa eſt,
Tanto plus debes Sexte, quod erubui.

Ad Cirinium.

S ic tua Cirini promas Epigrammata uulgo,
Vt mecum poſſis uel prior ipſe legi,
S ed tibi tantus ineſt ueteris reſpectus amici,
Carior ut mea ſit quàm tua fama tibi.
S ic Maro nec calabri tentauit carmina Flacci,
Pindaricos poſſet cum ſuperare modos.
E t Vario ceſſit Romani laude cothurni,
Cum poſſet tragico fortius ore loqui.
A urum & opes, & rura frequens donabit amicus,
Qui uelit ingenio cedere; rarus erit.

De Cinna.

P auper uideri Cinna uult, & eſt pauper,

Ad Varum.

C um facias uerſus nulla non luce ducentos,
Vare nihil recitas, non ſapis atq; ſapis.

Ad Luciferum.

P hoſphore redde diem, quid gaudia noſtra moraris?
Cæſare uenturo Phoſphore redde diem.
R oma rogat. placidi nunquid te pigra Bootæ
Plauſtra uehunt, lento quod nimis igne uenis?
L edæo poteras abducere Cyllaron aſtro,
Ipſe ſuo cedet nunc tibi Caſtor equo.
Quid cupidum titana tenes, iam Xanthus, & Aethon
Frena uolunt, uigilat Memnonis alma parens.

T arda tamen nitidæ non cedunt ſydera luci,
Et cupit Auſonium luna uidere ducem.
I am Cæſar uel nocte ueni,ſint aſtra licebit,
Non deerit populo te ueniente dies.

In Gallicum.

I nuitas ad aprum,ponis mihi Gallice porcum.
Hybrida ſum,ſi das Gallice uerba mihi.

Ad Ruſticum.

E ſſe tibi uideor ſæuus,nimiumq; guloſus,
Qui propter cœnam Ruſtice cædo cocum.
S i leuis iſta tibi flagrorum cauſa uidetur,
Ex qua uis cauſa uapulet ergo cocus.

Ad Cæſarem Domitianum.

S iquid forte petam timido,gracaliq; libello,
Improba non fuerit ſi mea charta dato.
E t ſi non dederis Cæſar,permitte rogari,
Offendunt nunquam thura precesq; Iouem.
Qui fingit ſacros auro,uel marmore uultus,
Non facit ille deos,qui rogat,ille facit.

In Oppianum.

V idiſti ſemel Oppiane tantum
A egrum me male,ſæpe te uidebo.

Ad Cæſarem Do.

N on tot in eois timuit gangeticus aruis
Raptor in hyrcano qui fugit albus equo.
Quot tua Roma nouas uidit Germanice tigres,
Delitias potuit nec numerare ſuas.
V icit erythræos tua Cæſar arena triumphos,
Et uictoris opes,diuitiasq; Dei.
N am cum captiuos ageret ſub curribus Indos

Contentus gemina tigride Bacchus erat.

Ad Gaurum.

Munera qui tibi dat locupleti Gaure ſeniq;,
Si ſapis, & ſentis, hoc tibi ait, morere.

De Partheniana toga.

Dic toga facundi gratum mihi munus amici,
Eſſe uelis cuius fama, decusq; gregis?
Appula ledæi tibi floruit herba Phalanthi,
Qua ſaturas calabris culta Galeſus aquis:
An tarteſſiacus ſtabuli nutritor Iberi
Bethis in Heſperia te quoq; lauit aqua.
An tua multifidum numerauit lana Timauum,
Quem prius aſtrifero Cyllarus ore bibit.
Te nec amyclæo decuit liuere ueneno,
Nec Miletus erat uellere digna tuo.
Lilia tu uincis, nec adhuc dilapſa liguſtra,
Et Tyburtino monte quod albet ebur.
Spartanus tibi cedet olor, Paphiæq; columbæ.
Cedet erythræis eruta gemma uadis.
Sed licet hæc primis niuibus ſint æmula dona,
Non ſunt parthenio candidiora ſuo.
Non ego prætulerim Babylonis picta ſuperbis,
Texta, Semiramia quæ uariantur acu.
Non Athamanteo potius me mirer in auro,
Aeolium dones ſi mihi Phryxe decus.
O' quantos riſus pariter ſpectata mouebit,
Trita palatina ueſtra lacerna toga.

De Diſtichis.

Diſticha qui ſcribit (puto) uult breuitate placere,
Quid prodeſt breuitas, dic mihi, ſi liber eſt?

De Spectaculo Scæuolæ.

Qui nunc Cæſareæ luſus ſpectantur arenæ,
Temporibus Bruti gloria ſumma fuit.
Aſpicis, ut temnat flammas, pœnáq; fruatur
Fortis & attonito regnet in igne manus?
Ipſe ſui ſpectator adeſt, & nobile dextræ
Funus amat, totis poſcitur illa ſacris.
Quod niſi rapta foret nolenti pœna, parabat
Sæuior in laxos ire ſiniſtra focos.
Scire piget poſt tale decus, quid fecerit ante,
Quàm uidi, ſatis eſt hanc mihi noſſe manum.

In Dentonem.

Neſcio quid de te non belle Dento fateris,
Coniuge qui ducta iura paterna petis.
Sed iam ſupplicibus dominum laſſare libellis
Deſine, & in patriam ſerus ab urbe redi.
Nam dum tu longe deſerta uxore, diuq;
Tres quæris natos, quattuor inuenies.

De Columba Aretullæ.

Aëra per tacitum delapſa ſedentis in ipſos
Fluxit Aretullæ blanda columba ſinus.
Luſerat hoc caſus, niſi inobſeruata maneret.
Permiſſáq; diu nollet abire fuga.
Si meliora piæ fas eſt ſperare ſorori,
Et dominum mundi flectere uota ualent.
Hæc à Sardois tibi forſitan exulis oris
Fratre reuerſuro nuntia uenit auis.

Ad Paulum de Phiala.

De prætoricia folium mihi Paule corona
Mittis, & hoc Phialæ nomen habere iubes.

Hac fuerat nuper nebula tibi pegma perunctum,
Pallida quam rubri diluit unda croci.
An magis aſtuti deraſa eſt ungue miniſtri.
Bractea, de fulcro quam reor eſſe tuo?
Illa poteſt culicem longe ſentire uolantem,
Et minimi pluma papilionis agi.
Exiguæ uolitat ſuſpenſa uapore lucernæ,
Et leuiter fuſo rumpitur icta mero.
Hoc linitur ſputo Iani cariota calendis,
Quam fert cum paruo ſordidus aſſe cliens.
Lenta minus gracili creſcunt colacaſia filo.
Plena magis nimio Lilia ſole cadunt.
Nec uaga tam tenui diſcurſat aranea tela,
Tam leue nec bombix pendulus urget opus.
Craſſior in facie uetulæ ſtat creta Fabullæ.
Craſſior offenſæ bulla tumeſcit aquæ.
Fortior intortos ſeruat ueſica capillos,
Et mutat latias ſpuma bataua comas.
Hac cute ledæo ueſtitur pullus in ouo,
Talia lunata ſplenia fronte ſedent.
Quid tibi cum phiala, ligulam cum mittere poſſis?
Mittere cum poſſis uel cocleare mihi.
Magna nimis loquimur, cocleam cum mittere poſſes,
Deniq; cum poſſes mittere Paule nihil.

In Iactatorem.

Archetypum Myos argentum te dicis habere,
Quod ſine te factum eſt, hoc magis archetypum ē.

In Peſſimos coniuges.

Cum ſitis ſimiles, pareſq; uita
Vxor peſſima, peſſimus maritus,

M iror, non bene conuenire nobis.

Ad Cæſarem Do.

R egia pyramidum Cæſar miracula ride,
 Iam tacet eoum barbara Memphis opus.
P ars quota parrhaſiæ labor eſt Mareoticus aulæ,
 Clarius in toto nil uidet orbe dies.
S eptenos pariter credas aſſurgere montes,
 Theſſalicum breuior Pellion oſſa tulit.
A ethera ſic intrat, nitidis ut conditus aſtris
 Inferiore tonet nube ſerenus apex.
E t prius arcano ſatietur lumine Phœbi,
 Naſcentis circer quam uidet ora patris.
H æc Auguſte tamen, quæ uertice ſydera pulſat,
 Par domus eſt cœlo, ſed minor eſt domino.

Ad Polycarmum.

Quod Caietano reddis Polycarme tabellas,
 Millia te centum non tribuiſſe putas?
D ebuit hæc inquis tibi habe Polycarme tabellas,
 Et Caietano millia crede duo.

Ad Meliorem.

Qui præſtat pietate pertinaci
Senſuro bona liberalitatis,
C aptet forſitan, aut uicem repoſcat.
A t ſiquis dare nomini relicto.
P oſt manes tumulumq; perſeueret,
Quærit quid niſi parcius dolere?
R efert ſis bonus, an uelis uideri?
P ræſtas hoc Melior ſciente fama,
Qui ſolennibus anxius ſepulti
N omen non ſinis interire Blæſi,

E t de munificat profuſus arca
A d natalitium diem colendum
S cribarum memori, piæq; turbæ.
Q uod donas, facis ipſe Bleſianum.
H oc longum, tibi uita dum manebit.
H oc & poſt cineres erit tributum.

Ad Domitianum.

Qui pallatinæ caperet conuiuia menſæ,
Ambroſiaſq; dapes, non erat ante locus.
H ic haurire decet ſacrum Germanice nectar,
Et Ganymedea pocula miſta manu.
E ſſe uelis (oro) ſerus conuiua tonantis,
At tu ſi properas, Iuppiter ipſe ueni.

Ad Priapum.

N on horti, neq; palmitis beati,
S ed rari nemoris Priape cuſtos,
E x quo natus es, & potes renaſci,
F uraces moneo, manus repellas,
E t Syluam domini focis reſerues.
S i defecerit hoc & ipſe lignum es.

Ad Fauſtinum.

T riſtis Athenagoras non miſit munera nobis,
Quæ medio brumæ mittere menſe ſolet.
An ſit Athenagoras triſtis, Fauſtine uideto.
Me certe triſtem fecit Athenagoras.

Ad Mathonem.

S i te ſportula maior ad beatos.
N on corruperit, ut ſolet, licebit
D e noſtro Matho, centies laueris.

In Fabium, & Chriſtillam.

E ffert uxores Fabius, Chriſtilla maritos.
Funereamq́; toris quaſſat uterq; facem.
V ictores committe Venus, quos iſte manebit
Exitus, una duos ut libitina ferat.

Ad Titullum.

T itulle moneo, uiue ſemper. hoc ſerum eſt,
S ub pædagogo cœperis licet, ſerum eſt,
A t tu miſer Titulle nec ſenex uiuis,
S ed omne limen conteris ſalutator,
E t mane ſudas uerbis oſculis udus,
F oroq; triplici ſparſus ante equos omneis.
A edemq́; Martis, & coloſſon Auguſti
Curris per omnes tertiasq́; quintasq́;,
R ape, congere, aufer, poſſide, relinquendum eſt.
S uperba denſis arca palleat nummis,
C entum explicentur paginæ Calendarum,
I urabit hæres te nihil reliquiſſe,
S upraq; pluteum te iacente uel ſaxum,
F artus papyro dum tibi torus creſcit,
E lentes ſuperbus baſiabit eunuchos,
T uoq; triſtis filius. uelis, nolis,
C um concubino nocte dormiet prima.

Ad Flaccum.

P riſcus ab ætnæis mihi Flacce Terentius oris
Redditur, hanc lucem lactea gemma notet.
D efluat, & lento ſplendeſcat turbida limo.
Amphora centeno conſule facta minor.
C ontinget nox quando meis tam candida menſis?
Tam iuſto dabitur quando calere mero?

Cum te Flacce mihi reddet Cytherea Cypros,
Luxuriæ fiet tam bona cauſa meæ.

Ad Ceſtum.

Quanta tua eſt probitas, quàta eſt præſtantia formæ
Ceſte puer puero caſtior Hippolyto.
Te ſecum Diana uelit, doceatq; natare,
Te Cybele ſecum mallet habere phryga.
Tu Ganymedeo poteras ſuccedere lecto,
Securus domino baſia ſola dares,
Felix quæ tenerum uexabit ſponſa maritum.
Et quæ te faciet prima puella uirum.

In uarie ſe tondentem.

Pars maxillarum tonſa eſt tibi, pars tibi raſa eſt.
Pars uulſa eſt, unum quis putet eſſe caput?

De Abolla Criſpini.

Neſcit cui dederit tyriam Criſpinus abollam,
Dum mutat cultus, induiturq; togam,
Quiſqs habes hûeris ſua munera redde precamur,
Non hoc Criſpinus te, ſed abolla rogat.
Non quicunq; capit ſaturatas muricæ ueſtes,
Nec niſi delitiis conuenit iſte color,
Si te præda iuuat, fœdiq; inſania lucri,
Quo poſſis melius fallere, ſume togam.

De Aſpro.

Formoſam plane, ſed cæcus diligit Aſper,
Plus ergo, ut res eſt, quàm uidet Aſper, amat.

Ad Cæſarem Domitianum.

Quanta Gigantei memoratur menſa triumphi,
Quantaq; uox ſuperis omnibus illa fuit,
Qua bonus accubuit genitor cum plebe deorum.

Et licuit faunis poſcere uina Iouem,
T anta tuas celebrant Cæſar conuiuia laurus,
Exhilarent ipſos gaudia noſtra deos.
V eſcitur omnis eques tecum,populusq́;,patresq;
Et capit ambroſias cum duce Roma dapes.
G randia polliciatus quanto maiora dediſti,
Promiſſa eſt nobis ſportula Recta data eſt.

De Phiala Rufi.

Quis labor in Phiala? docti Myos? an'ne Myronis?
Mentoris hæc manus eſt?an Polyclete tua?
L iueſcit nulla caligne fuſca, nec odit
Exploratores nubila maſſa focos.
V era minus flauo radiant electra metallo,
Et niueum felix puſtula uincat ebur.
M ateriæ non cedit opus,ſic alligat orbem,
Plurima cum tota lampade luna nitet.
S tat caper æolio Thebani uellere Phryxi
Cultus, ab hoc mallet uecta fuiſſe ſoror.
H unc nec Cinyphius tonſor uiolauerit,& tu
Ipſe tua paſci uite Lyæe uelis.
T erga premit pecoris geminis Amor aureus alis.
Palladius tenero lotos ab ore ſonat.
S ic mithylenæo gauiſus Arione delphin
Languida non tacitum per freta uexit onus.
I mbuat egregium digno mihi nectare munus.
Non grege de domini,ſed tua Ceſte manus.
C eſte decus menſæ miſce ſetina uidetur
Ipſe puer nobis,ipſe ſitire caper.
D et numerum cyathis inſtantis littera Rufi.
Author enim tanti muneris illa fuit.

Si Telethuſa uenit, promiſſáq; gaudia portat,
Seruabor dominæ Rufe triente tuo.
Si dubia eſt, ſeptunce trahar: ſi fallit amantem,
Vt iugulem curas, nomen utrunq; bibam.

Ad Ceditianum.

Tonſorem puerum, ſed arte talem,
Qualis nec thalamis fuit Neronis
Druſorum cui contigere barbæ,
Aequandas ſemel in genas rogatus
Ruſo Ceditiane commodaui,
Dum iuſſus repetit pilos eoſdem,
Cenſura ſpeculi manum regente,
Expungitq; cutem facitq; longam
Detonſis epaphæreſim capillis,
Barbatus mihi tonſor eſt reuerſus.

In Catullam.

Formoſiſſima quæ fuere, uel ſunt,
Seduilliſſima quæ fuere, uel ſunt,
O' quàm te fieri Catulla uellem
Formoſam minus, aut magis pudicam.

Ad Cæſarem Do.

Magna licet toties tribuas maiora daturus
Dona ducum uictor, uictor & ipſe tui,
Diligeris, populo non propter præmia Cæſar,
Propter te populus præmia Cæſar amat.

Ad Eundem de Leone.

Auditur quantum Maſſyla per auia murmur,
Innumero quoties ſylua Leone furit.
Pallidus attonitos ad plena mapalia paſtor
Cum reuocat Tauros, & ſine mente pecus,
Tantus

Tantus in auſonia fremuit modo terror arena,
Quis non eſſe gregem crederet? unus erat.
Sed cuius tremerent ipſi quoq; iura leones,
Cui diadema daret marmore picta nomas.
O' quantum per colla decus, quem ſparſit honorem,
Aurea lunatæ cum ſtetit unda iubæ.
Grandia quàm decuit latum uenabula pectus,
Quantaq́; de magna gaudia morte tulit.
Vnde tuis Libye tam felix gloria ſyluis?
A' Cybeles nunquid uenerat ille iugis?
An magis Herculeo Germanice miſit ab aſtro
Hanc tibi uel frater, uel pater ipſe feram?

Ad Flaccum.

Temporibus noſtris ætas cum cedat auorum,
Creuerit & maior cum duce Roma ſuo,
Ingenium ſacri miraris abeſſe Maronis,
Nec quenquam tanta bella ſonare tuba,
Sint Mecœnates, non deerunt Flacce Marones,
Virgiliumq́; tibi, uel tua rura dabunt.
Iugera perdiderat miſeræ uicina Cremonæ,
Flebat & abductas Tityrus æger oues.
Riſit Thuſcus eques, paupertatemq́; malignam
Reppulit, & celeri iuſſit abire fuga.
Accipe diuitias, & uatum maximus eſto,
Tu licet & noſtrum dixit Alexin ames.
Aſtabat domini menſis pulcherrimus ille
Marmorea fundens nigra falerna manu,
Et libata dabat roſeis carcheſia labris,
Quæ poterant ipſum ſollicitare Iouem.
Excidit attonito pinguis Galatea poetæ,

Theſtylis & rubras meſſibus uſta genas.

P rotinus Italiam concepit, & arma, uirumq;,
Qui modo uix culicem fluerat ore rudi.

Quid Varios, Marſósq; loquar, dictatáq; uatum
Nomina, magnus erit quos numerare labor?

E rgo ero Virgilius, ſi munera Mecœnatis
Des mihi. Virgilius, non ero, Marſus ero.

De Picente.

T res habuit dentes, pariter quos expuit omnes,
Ad tumulum Picens dum ſedet ipſe ſuum.

C ollegitq; ſinu fragmenta nouiſſima laxi
Oris, & aggeſta contumulauit humo.

O ſſa licet quondam defuncti non legat hæres,
Hoc ſibi iam Picens præſtitit officium.

In Artemidorum.

C um tibi tam craſſæ ſint Artemidore lacernæ,
Poſſum te Sagarim iure uocare meo.

In Luſcum furem.

A ſpicis hunc uno contemptum lumine, cuius
Lippa ſub attrita fronte lacuna patet,

N e contemne caput, nihil eſt furacius illo.
Non fuit, Autolici tam piceata manus.

H unc tu conuiuam cautus uitare memento,
Tunc furit, atq; oculo luſcus utroq; uidet.

P ocula ſolliciti perdunt, ligulaſq; miniſtri,
Et latet in trepido plurima mappa ſinu.

L apſa nec à cubito ſubducere pallia neſcit,
Et tectus leuis ſæpe duabus abit.

N ec dormitantem uernam fraudare lucerna
Erubuit fallax, ardeat illa licet.

S i nihil inuaſit, puerum tunc arte doloſa
Circuit, & ſoleas ſurripit ipſe ſuas.

In Claudianum.

S umma palatini poteras æquare coloſſi,
Si fieres breuior Claudia ſexquipede.

In Carinum.

L iuet Carinus, rumpitur, furit, plorat.
E t quærit altos, unde pendeat, ramos.
N on iam quod orbe cantor, & legor toto,
N ec umbilicas quod decorus, & cedro
S pargor per omnes, Roma quas tenet, gentes,
S ed quod ſub urbe rus habemus æſtiuum,
V ehimurq; mulis non, ut ante, conductis.
Q uid imprecabor ó Seuere liuenti?
H oc opto, mulas habeat, & ſuburbanum.

De Picente.

S cribit in auerſa Picens Epigrammata charta,
Et dolet, auerſo quod fiat illa deo.

De Aulo.

T heſtylô Aulus amat, ſed nec minus ardet Alexin,
Forſitan & noſtrum ſic Hyacinthon amat.
I nunc, & dubita, uates an diligat ipſos,
Delitias uatum cum meus Aulus amet.

In Clytum.

V t poſcas Clyte munus, exigasq;,
V no naſceris octies in anno,
E t ſolas puto, tres'ue, quattuor'ue
N on natalitias habes calendas.
S it uultus tibi læuior licebit
T ritis littoris aridi lapillis,

S it moro coma nigrior caduco.
V incas mollicie trementē plumas.
A ut maſſam modo lactis alligati,
E t talis tumor excitet papillas,
Q uales cruda uiro puella ſeruat
T u nobis Clyte iam ſenex uideris,
T am multos quis enim fuiſſe credat
N atales Priami'ue, Neſtoris'ue?
S it tandem pudor, & modus rapinis.
Q uod ſi ludis adhuc, ſemelq; naſci
V ni iam tibi non ſat eſt in anno,
N atum te Clyte, nec ſemel putabo.

Ad Domitianum.

H ic ubi fortunæ reducis fulgentia late
Templa nitent, felix area nuper erat.
H ic ſtetit arctoi formoſus puluere belli
Purpureum fundens Cæſar ab ore iubar.
H ic lauro redimita comas, & candida cultu
Roma ſalutauit uoce, manuq; ducem.
G rande loci meritum teſtantur & altera dona,
Stat ſacer edomitis gentibus arcus ouans.
H ic gemini currus numerant elephanta frequenter,
Sufficit immenſis aureus ipſe iugis.
H æc eſt digna tuis Germanice porta triumphis.
Hos aditus urbem Martis habere decet.

De Conſ. Silij.

A uguſto pia thura, uictimaſq;
P ro noſtro date Silio camœnæ.
B is ſenos iubet en redire faſces
N ato conſule, nobiliq; uirga

V atis caſtaliam domum ſonare.
R erum prima ſalus, & una Cæſar,
G audenti ſupereſt adhuc quod optet
F elix purpura, tertiusq; conſul,
P ompeio dederit licet ſenatus,
E t Cæſar genero ſacros honores,
Q uorum pacificus ter ampliauit
I anus nomina, Silius frequentes
M auult ſic numerare conſulatus.

In Cæcilianum.

H oras quinq; puer nondum tibi nuntiat, & tu
Iam conuiua mihi Cæciliane uenis.
C um modo diſtulerint parcæ uadimonia chartæ,
Et floralitias laxet arena feras.
C urre age, & illotos reuoca Caliſte miniſtros,
Sternantur lecti Cæciliane ſede.
C aldam poſcis aquam, ſed nondum frigida uenit,
Alget adhuc nudo clauſa culina foco.
M ane ueni potius. nam cur te quinta moretur?
Aut cur non ſero Cæciliane uenis?

Ad Entellum.

Q ui Corcyræi uidit pomaria regis,
Rus Entelle tuæ præferet ille domus.
I nuida purpureos urat ne bruma racemos,
Et gelidum Bacchi munera frigus edat,
C ondita perſpicua uiuit uindemia gemma,
Et tegitur felix, nec tamen uua latet.
F œmineum lucet ſic per bombicina corpus.
Calculus in nitida ſic numeratur aqua.
Q uid non ingenio uoluit natura licere?

Autumnum ſterilis ferre iubetur hyems.

In Vacerram.

M *iraris ueteres Vacerra ſolos,*
N *ec laudas niſi mortuos poëtas.*
I *gnoſcas petimus Vacerra, tanti*
N *on eſt ut placeam tibi, perire.*

De Nerua.

Q*uanta quies placidi, tanta eſt facundia Neruæ,*
Sed cohibet uires, ingeniumq́; pudor.
C *um ſiccare ſacrum largo Permeſſida poſſet*
Ore, uerecundam maluit eſſe ſitim.
P *ieriam tenui frontem redimire corona*
Contentus, famæ nec dare uela ſuæ.
S *ed tamen hunc noſtri ſcit temporis eſſe Tibullum,*
Carmina qui docti nota Neronis habet.

In Poſthumianum.

Q*uattuor argenti libras mihi tempore brumæ*
Miſiſti ante annos Poſthumiane decem.
S *peranti plures, nam ſtare, aut creſcere debent*
Munera, uenerunt plus'ue, minus'ue duæ.
T *ertius, & quartus multo inferiora tulerunt.*
Libra fuit quinto ſeptitiana quidem.
B *eſſalem ad ſcutulam ſexto peruenimus anno,*
Poſt hunc in cotila raſa ſelibra data eſt.
O *ctauus ligulam miſit ſextante minorem,*
Nonus acu leuius uix cocleare tulit.
Q*uod mittat nobis, decimus iam non habet annus.*
Q*uattuor ad libras Poſthumiane redi.*

Ad librum ſuum.

N *on dum murice cultus, aſperoq́;*

Morſu pumicis aridi politus,
Artanum properas ſequi libelle
Quem pulcherrima iam redire Narbo,
Docti patria Narbo Votieni
Ad leges iubet, annuosq; fiſces,
Votis quod paribus tibi petendum eſt,
Continget locus ille, & hic amicus.
Quàm uellem fieri meus libellus.

Ad Inſtantium.

Inſtanti, quo nec ſyncerior alter habetur,
Pectore, nec niuea ſimplicitate prior.
Si dare uis noſtræ uires, animosq; Thaliæ,
Et uictura petis carmina, da, quod amem.
Cynthia te uatem fecit laſciue Properti.
Ingenium Galli pulchra Lycoris erat.
Fama eſt arguti Nemeſis formoſa Tibulli.
Leſbia dictauit docte Catulle tibi.
Non me peligni, nec ſpernet Mantua uatem,
Siqua Corynna mihi, ſiquis Alexis erit.

In malum medicum.

Hoplomachus nunc es, fueras Ophthalmicus ante,
Feciſti medicus, quod facis Hoplomachus.

De Gallo lingono.

Dum repetit ſera conductos nocte penates
Lingonus à recta, flaminiáq; recens.
Expulit offenſo uitiatum pollice talum,
Et iacuit toto corpore fuſus humi.
Quid faceret Gallus, qua ſe ratione moueret?
Ingenti domino ſeruulus unius erat
Tam macer, ut minimam poſſet uix ferre lacernam,

Succurrit miſero caſus,opemq; tulit.
Quattuor inſcripti portabant uile cadauer,
Accipit infelix qualia mille rogus.
Hos comes inualidus ſubmiſſa uoce precatur,
Vt quocunq; uelint corpus inane ferant.
Permutatur onus,ſtipataq; tollitur alte
Grandis in anguſta ſarcina ſandapila.
Hic mihi de multis unus Lucane uidetur,
Cui merito dici mortue Galle poteſt.

In Gallicum.

Dic uerum mihi Marce,dic amabo,
Nil eſt,quod magis audiam libenter.
Sic,& cum recitas tuos libellos,
Et cauſam quoties agis clientis,
Oras Gallice me,rogasq; ſemper.
Durum eſt me tibi,quod petis,negare.
Vero uerius ergo quid ſit audi.
Verum Gallice non libenter audis.

Ad Liberum amicum.

Liber amicorum dulciſſima cura tuorum,
Liber in æterna uiuere digne roſa,
Si ſapis,aſſyrio ſemper tibi crinis amomo
Splendeat,& cingant florea ſerta caput.
Candida nigreſcant uetulo cryſtalla falerno,
Et caleat blando mollis amore torus.
Qui ſic uel medio finitus uixit in æuo,
Longior huic facta eſt,quàm data uita fuit.

De Ludis Stellæ.

Quos cuperet phlegræa ſuos uictoria ludos,
Indica quos cuperet pompa Lyæe tuos,

F ecit Hyperborei celebrator Stella triumphi,
O' pudor, o' pietas, & putat eſſe parum.
N on illi ſatis eſt turbato ſordidus auro
Hermus, & heſperio qui ſonat orbe tagus.
O mnis habet ſua dona dies, nec linea diues
Ceſſat, & in populum multa rapina cadit.
N unc ueniunt ſubitis laſciua numiſmata nimbis,
Nunc dat ſpectatas teſſera larga feras,
N unc implere ſinus ſecuros gaudet, & abſens
Sortitur dominos, ne laceretur auis.
Q uid numerem currus, terdenaq; præmia palmæ,
Quæ dare non ſemper conſul uterq; ſolet?
O mnia ſed Cæſar tanto ſuperantur honore,
Quod ſpectatorem te tua laurus habet.

In Fabullam.

O mnes aut uetulas habes amicas,
A ut turpes, uetuliſq; fœdiores.
H as ducis comites, trahiſq; tecum
P er conuiuia, porticus, theatra.
S ic formoſa Fabulla, ſic puella es.

Ad Domitianum.

S anctorum nobis miracula reddis auorum,
Nec pateris Cæſar ſæcula cana mori.
C um ueteres latiæ ritus renouantur arenæ,
Et pugnet uirtus ſimpliciore manu.
S ic priſcus ſeruatur honos te præſide templis,
Et caſa tam culto ſub Ioue numen habet.
S ic noua dum condis, reuocas Auguſte priora.
Debentur quæ ſunt, quæq; fuere tibi.

In Gelliam.

Non per myſtica ſacra Dindymenes,
Nec per niliacæ bouem iuuencæ.
Nullos deniq; per deos, deasq;.
Iurat Gellia, ſed per uniones,
Hos amplectitur, hos deoſculatur,
Hos fratres uocat, & uocat ſorores.
Hos natis amat acrius duobus,
His ſiquo careat miſella caſu,
Victuram negat eſſe ſe nec horam.
Heu quàm bene nunc Papyriane
Annæi faceret manus Sereni.

Ad Domitianum.

Dante tibi turba querulos Auguſte libellos,
Nos quoq; quod domino carmina parua damus,
Poſſe deum rebus pariter, muſiſq; uacare
Scimus, & hæc etiam ſerta placere tibi.
Fer uates Auguſte tuos. nos gloria dulcis
Nos tua cura prior, delitiæq; ſumus.
Non quercus te ſola decet, nec laurea Phœbi.
Fiat & ex edera ciuica noſtra tibi.

M. V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER NONVS.

VE MI TORANNI FRATER cariſſime, Epigramma, quod extra ordinem paginarum eſt, ad Stertinium clariſſimum uirum ſcripſimus, qui imaginem meam ponere in bibliotheca ſua uoluit. De quo

ſcribendum tibi putaui, ne ignorares, Auitus iſte quis uocaretur. Vale, & para hoſpitium.

Ad Auitum.

Non te cælabis ſublimi pectore uates,
Cui referet ſerus præmia digna cinis.
Hoc tibi, ſub noſtra breue carmen imagine uiuat,
Quam non obſcuris iungis Auite uiris.
Ille ego ſum nulli nugarum laude ſecundus,
Quem non miraris, ſed puto lector amas.
Maiores maiora ſonent mihi parua locuto.
Sufficit in ueſtras ſæpe redire manus.

De templo Flauiæ gentis.

Dum Ianus hyemes, Domitianus autumnos,
Auguſtus annis commodabit æſtates,
Dum grande famuli nomen aſſeret Rheni
Germanicarum magna lux calendarum,
Tarpeia ſummi ſaxa dum patris ſtabunt,
Dum uoce ſupplex, dumq; thure placabit,
Matrona diuæ dulce Iuliæ numen,
Manebit altum Flauiæ decus gentis,
Cum ſole, & aſtris, cumq; luce Romana.
Inuicta quicquid condidit manus, cælum eſt.

In Lupum.

Pauper amicitiæ cum ſis Lupe, non es amicæ,
Et queritur de te mentula ſola nihil.
Illa ſiligneis pingueſcit adultera cunnis,
Conuiuam paſcit nigra farina tuum.
Incenſura niues dominæ ſetina liquantur,
Nos bibimus torti pulla uenena cadi.
Empta tibi nox eſt fundis non tota paternis,

Haud ſua deſertus rura ſodalis arat.

S *plendet Erythræis perlucida mœcha lapillis,*
Ducitur addictus te futuente cliens.

O *cto ſyris ſuffulta datur lectica puellæ,*
Nondum ſandapilæ pondus amicus erit.

I *nunc, & miſeros Cybele præcide cinædos,*
Hæc erat, hæc cultris mentula digna tuis.

Ad Domitianum.

Q*uantum iam ſuperis Cæſar, cœloq; dediſti,*
Si repetas, & ſi creditor eſſe uelis,

G *randis in æthereo licet auctio fiat olympo,*
Coganturq; dei uendere quicquid habent,

C *onturbabit Atla, ſed non erit uncia tota,*
Decidat tecum, qua pater ipſe deûm.

P *ro capitolinis, quid enim tibi ſoluere templis?*
Q*uid pro tarpeiæ frondis honore poteſt?*

Q*uid pro culminibus geminis matrona tonantis?*
Pallada prætereo, res agit illa tuas.

Q*uid loquar Alciden, Phœbumq;, piosq; Laconas?*
Addita quid latio flauia templa polo?

E *xpectes, & ſuſtineas Auguſte, neceſſe eſt,*
Nam tibi quod ſoluat, non habet arca Iouis.

In Aeſchilum.

A *ureolis futui cum poſſit Galla duobus,*
Et plus quàm futui, ſi totidem addideris,

A *ureolos à te cur accipit Aeſchile denos?*
Non fellat tanti Galla, quid ergo? tacet.

In Paulam.

N *ubere uis Priſco, non miror, Paula ſapiſti,*
Ducere te non uult Priſcus, & ille ſapit.

Ad Domitianum.

T ibi ſumme Rheni domitor,& parens orbis,
P udicæ princeps gratias agunt urbes,
P opuliq; habebunt parere iam ſcelus non eſt.
N on puer auari ſectus arte mangonis
V irilitatis damna mœret ereptæ,
N ec quam ſuperbus computet ſtipem leno,
D at proſtituto miſera mater infanti.
Q ui nec cubili fuerat ante te quondam
P udor, eſſe per te cœpit & lupanari.

In Afrum.

D icere de libycis reduci tibi gentibus Afer
Continuis uolui quinq; diebus aue.
N on uacat,aut dormit dictum bis, ter'q; reuerſo
Iam ſatis eſt,non uis Afer auere,Vale.

Ad Domitianum.

T anquam parua foret ſexus iniuria noſtri,
Fœdandos populo proſtituiſſe mares,
I am curæ lenonis erant,ut ab ubere raptus
Sordida uagitu poſceret æra puer.
I mmatura dabant infandas corpora pœnas.
Non tulit Auſonius talia monſtra pater.
I dem qui teneris nuper ſuccurrit ephebis,
Ne faceret ſteriles ſæua libido uiros.
D ilexere prius pueri,iuuenes'q;,ſenesq;,
At nunc infantes te quoq; Cæſar amant.

Ad Bythinicum.

N il tibi legauit Fabius Bythinice,cui tu
Annua,ſi memini,millia ſena dabas.
P lus nulli dedit ille,queri Bythinice noli,

Annua leguit millia ſena tibi.

In Cantarum.

C œnes Cantare cum foris libenter,
C lamas, et maledicis, et minaris.
D eponas animos truces, monemus,
L iber non potes, et guloſus eſſe.

De Earino Domitiani.

N omen cum uiolis, roſisq; natum,
Q uo pars optima nuncupatur anni,
H yblam quod ſapit, atticosq; flores,
Q uod nidos olet alitis ſuperbæ,
N omen nectare dulcius beato,
Q uo mallet Cybeles puer uocari,
E t qui pocula temperat Tonanti,
Q uod ſi parrhaſia ſones in aula,
R eſpondent Veneres, cupidinesq;.
N omen nobile, molle, delicatum
V erſu dicere non rudi uolebam,
S ed tu ſyllaba contumax repugnas.
D icunt Earinon tamen poetæ,
S ed græci, quibus eſt nihil negatum,
E t quos ἄρες ἄρες decet ſonare.
N obis non licet eſſe tam diſertis,
Q ui muſas colimus ſeueriores,

De Eodem.

S i daret autumnus mihi nomen, ὀπωρινὸς eſſem,
Horrida ſi brumæ ſydera, χειμερινός.
D ictus ab æſtiuo θερινὸς mihi menſe uocarer.
Tempora cui nomen uerna dedere, quis eſt?

De Eodem.

N omen habes, teneri quod tempora nuncupat anni,
Cum breue cecropiæ uer populantur apes.
N omen, acidalia meruit quod arundine pingi,
Quod Cytherea ſua ſcribere gaudet acu.
N omen, erythræis quod littera facta lapillis,
Gemma quod heliadum pollice trita notet.
Quod penna ſcribente grues ad ſydera tollant,
Quod decet in ſola Cæſaris eſſe domo.

In Fictos amicos.

H unc, quem cœna tibi, quem menſa parauit amicum,
Eſſe putas fidæ pectus amicitiæ?
A prum amat, & mulos, & ſumen, et oſtrea, non te.
Tam bene ſi cœnem, noſter amicus eris.

De Chloe.

I nſcripſit tumulos ſeptem ſcelerata uirorum
Se feciſſe Chloë. quid pote ſimplicius?

De coma Earini.

C onſilium formæ, ſpeculum, dulceisq; capillos
Pergameo poſuit dona ſacrata Deo
I lle puer tanto domino gratiſſimus aula,
Nomine qui ſignat tempora uerna ſuo.
F elix, quæ tali cenſetur munere tellus,
Nec Ganymedeas mallet habere comas.

Ad Aeſculapium.

L atonæ uenerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras penſa, breuesq; colos,
H os tibi laudatos dominorum uoce capillos
Ille tuus latia miſit ab urbe puer.
A ddidit & nitidum ſacratis crinibus orbem

D ic, uter ex iſtis melius rem geſſerit Aucte,
Artemidorus amat, Calliodorus arat.

Ad Paſtorem.

C redis ob hoc me paſtor opes fortaſſe rogare,
Propter quod uulgus, craſſáq; turba rogat,
V t ſetina meos conſumat gleba ligones,
Et ſonet innumera compede thuſcus ager,
V t Mauri libycis centum ſtent dentibus orbes,
Et crepet in noſtris aurea lamna toris,
N ec labris niſi magna meis cryſtalla terantur,
Et faciant nigras noſtra falerna niues,
V t canuſinatus noſtro ſyrus aſſere ſudet,
Et mea ſit culto ſella cliente frequens,
A eſtuet ut noſtro madidus conuiua miniſtro,
Quem permutatum nec Ganymede uelim,
V t lutulenta linat tyrias mihi mula lacernas,
Et maſſileum uirga gubernet equum.
E ſt nihil ex iſtis, ſuperos, ac ſydera teſtor,
Ergo quid? ut donem Paſtor, & ædificem.

Ad Carum.

O cui uirgineo flaueſcere contigit auro,
Dic ubi palladium ſit tibi Care decus?
A ſpicis en domini fulgentes marmore uultus,
Venit ad has ultro noſtra corona comas.
A lbanæ liuere poteſt pia quercus oliuæ,
Cinxerit inuictum quod prior illa caput.

Ad Eundem.

Q uis palatinos imitatus imagine uultus
Phidiacum latio marmore uicit ebur?
H æc mundi facies, hæc ſunt Iouis ora ſereni,

Sic tonat ille deus, cum ſine nube tonat.
N on ſolam tribuit Pallas tibi Care coronam,
Effigiem domini quam colis, illa dedit.

In Afrum.

D antem uina tuum quoties aſpeximus Hylum,
Lumine nos Afer turbidiore notas.
Q uod rogo, quod ſcelus eſt mollem ſpectare miniſtrū?
Aſpicimus ſolem, ſydera, templa, deos.
A uertam uultus, tanquam mihi pocula Gorgon
Porrigat, atq; oculos, oraq; noſtra tegam.
T rux erat Alcides, ſed Hylan ſpectare licebat,
Ludere Mercurio cum Ganymede licet.
S i non uis teneros ſpectet conuiua miniſtros,
Phineas inuites Afer, & Oedipodas.

De Nerua.

A udet facundo qui carmina mittere Neruæ,
Pallia donabit glaucina Coſme tibi.
P æſtano uiolas, & cana liguſtra colono,
Hyblæis apibus corſica mella dabit.
S ed tamen & paruæ nonnulla eſt gratia muſæ,
Appetitur poſito uilis oliua lupo.
N ec tibi ſit mirum, modica quod conſcia uatis
Iudicium metuat noſtra Thalia tuum.
I pſe tuas etiam ueritus Nero dicitur aures,
Laſciuum iuuenis cum tibi luſit opus.

In Creſtum.

C um depilatos Creſte coleos portes,
E t uulturino mentulam parem collo,
E t proſtitutis læuius caput culis,
N ec uiuat ullus in tuo pilus crure,

P urgentq́; ſæuæ cana labra uolſellæ,
C urios, Camillos, Quintios, Numas, Ancos,
E t quicquid uſquam legimus piloſorum
L oqueris, ſonasq; grandibus minax uerbis,
E t cum theatro, ſæculóq; rixaris.
O ccurrit aliquis inter iſta draucus, &
I am pædagogo liberatus, & cuius
R efibulauit turgidum faber penem,
N utu uocatum ducas, & pudet fari,
C atoniana Creſte quod facis, lingua.

Epitaphium Latini.

D ulce decus ſcenæ ludorum fama Latinus
Ille ego ſum plauſus, delitiǽq; tuæ,
Qui ſpectatorem potui feciſſe Catonem,
Soluere qui Curios, Fabriciosq; graues.
S ed nihil à noſtro ſumpſit mea uita theatro,
Et ſola tantum ſcenicus arte feror,
N ec poteram gratus domino ſine moribus eſſe.
Interius mentes inſpicit ille deus.
V os me laurigeri paraſitum dicite Phœbi,
Roma ſui famulum dum ſciat eſſe Iouis.

Epitaphium Philenis.

S æcula neſtoreæ permenſa Phileni ſenectæ
Rapta es ad infernas tam cito Ditis aquas.
E uboicæ nondum numerabas longa ſibyllæ
Tempora, maior erat menſibus illa tribus.
H eu quæ lingua ſilet, non illam mille cataſtæ
Vincebant, nec quæ turba Serapin amat.
N ec matutini cirrata caterua magiſtri,
Nec quæ ſtrymonio de grege ripa ſonat.

Quæ nunc theſſalico lunam deducere rhombo,
Quæ ſciet hos,illos uendere lena toros?
Sit tibi terra leuis, molliq; tegaris arena,
Ne tua non poſſint eruere oſſa canes.

De Antiſtio.

Cappadocum ſæuis Antiſtius occidit oris
Ruſticus, ó triſti crimine terra nocens.
Rettulit oſſa ſinu cari Nigrina mariti,
Et queſta eſt longas non ſatis eſſe uias,
Cumq; daret ſanctam tumulis,qbus inuidet,urnam,
Viſa ſibi eſt rapto bis uiduata uiro.

De Vebij uoto.

Dum comes arctois hæreret Cæſaris armis
Vebius,hanc Marti pro duce uouit auem.
Luna quater binos non tota peregerat orbes,
Debita poſcebat iam ſibi uota deus.
Ipſe ſuas anſer lætus properauit ad aras,
Et cecidit ſanctis hoſtia parua focis.
Octo uides patulo pendere numiſmata roſtro
Alitis,hæc extis condita nuper erant.
Quæ litat argento pro te non ſanguine cæſa
Victima, iam ferro non opus eſſe docet.

Qualem uelit amicam.

Hanc uolo,quæ facilis,quæ paliolata uagatur.
Hanc uolo ,quæ puero iam dedit ante meo.
Hanc uolo,quam redimit totam denarius alter.
Hanc uolo,quæ pariter ſufficit una tribus.
Poſcentem nummos,& grandia uerba ſonantem
Poſſideat Craſſi mentula Burdigali.

Ad Flaccum.

Audieris in quo Flacce balneo plauſum,
Morionis illic eſſe mentulam ſcito.

In laudem Do.

Iuppiter idæi riſit mendacia buſti,
Dum uidet Auguſti flauia templa poli.
Atq; inter menſas largo iam nectare fuſus,
Pocula cum Marti traderet ipſe ſuo,
Reſpiciens Phœbum pariter, Phœbiq; ſororem,
Cum quibus Alcides, & pius Arcas erat,
Gnoſia uos inquit nobis monimenta dediſtis,
Cernite, quàm plus ſit Cæſaris eſſe patrem.

In Philomuſum.

Artibus his ſemper cœnam Philomuſe mereris,
Plurima dum fingis, ſed quaſi uera refers.
Scis quid in arſacia Pacorus deliberet aula,
Rhenanam numeras, ſarmaticamq; manum.
Verba ducis daci cattis mandata reſignas,
Victricem laurum, quàm uenit, ante uides.
Scis quoties phario madeat Ioue fuſca Syene,
Scis quota de libyco littore puppis eat.
Cuius Iuleæ capiti naſcantur oliuæ,
Deſtinet ætherius cui ſua ſerta pater.
Tolle tuas artes, hodie cœnabis apud me
Hac lege, ut narres nil Philomuſe noui.

De Ganymede, & Ioue.

Viderat auſonium poſito modo crine miniſtrum
Phryx puer alterius gaudia nota Iouis.
Quod tuus ecce ſuo Cæſar permiſit Ephebo,
Tu permitte tuo maxime rector, ait.

Iam mihi prima latet longis lanugo capillis,
 Iam tua me ridet Iuno, uocatq; uirum.
Cui pater ætherius puer o' dulciſſime dixit,
 Non ego quod poſcis, res negat ipſa tibi.
Cæſar habet noſter ſimiles tibi mille miniſtros,
 Tantaq; ſydereos uix capit aula mares.
At tibi ſi dederit uultus coma tonſa uiriles,
 Quis mihi, qui nectar miſceat, alter erit?

In Gallam.

Cum ſis ipſa domi, mediaq; ornere ſuburra,
 Fiant abſentes & tibi Galla comæ,
Nec dentes aliter, quàm ſerica nocte reponas,
 Et iaceas centum condita pyxidibus,
Nec tecum facies tua dormiat, innuis illo,
 Quod tibi prolatum eſt mane, ſupercilio.
Et te nulla mouet cani reuerentia cunni,
 Quem potes inter auos iam numerare tuos.
Promittis ſexcenta tamen, ſed mentula ſurda eſt.
 Et ſit luſca licet, te tamen illa uidet.

Ad Agathinum.

Summa licet uelox Agathine pericula ludas,
 Non tamen efficies, ut tibi parma cadat.
Nolentem ſequitur, tenuesq; reuerſa per auras
 Vel pede, uel tergo, clune, uel ungue ſedet.
Lubrica coritio quamuis ſint pulpita nimbo,
 Et rapiant celeres uela negata noti,
Securos pueri neglecta perambulat artus,
 Et nocet artifici uentus, & unda nihil.
Vt peccare uelis, cum feceris omnia, falli
 Non potes. arte opus eſt, ut tibi parma cadat.

De Natali Cæſoniæ.

P rima palatino lux eſt hæc orta tonanti,
Optaſſet Cybele qua peperiſſe Iouem.
H ac & ſanctonici genita eſt Cæſonia Rufi,
Plus debet matri nulla puella ſuæ.
L ætatur gemina uotorum ſorte maritus,
Contigit hunc illi quod bis amare diem.

De uoto Philenis.

T arpeias Diodorus ad coronas
R omam cum peteret Pharo relicta,
V ouit pro reditu uiri Philenis,
I llam lingeret ut puella ſimplex,
Q uam caſtæ quoq; diligunt Sabinæ,
D iſperſa rate triſtibus procellis
M erſus fluctibus, obrutusq; ponto
A d uotum Diodorus enatauit.
O' tardus nimis, & piger maritus.
H oc à littore, ſi puella uotum
F eciſſet mea, protinus rediſſem.

In Ponticum.

P ontice quod nunquam futuis, ſed pellice læua
Vteris, & ueneri ſeruit amica manus,
H oc nihil eſſe putas, ſcelus eſt mihi crede, ſed ingens,
Quantum uix animo concipis ipſe tuo.
N empe ſemel futuit, generaret Horatius ut tres.
Mars ſemel, ut geminos Ilia caſta daret.
O mnia perdiderat, ſi maſturbatus uterque
Mandaſſet manibus gaudia fœda ſuis.
I pſam crede tibi naturam dicere rerum
Iſtud, quod digitis Pontice perdis, homo eſt.

Ad Apollinem.

C ampis diues Apollo ſic murinis,
S ic ſemper ſenibus fruare cycnis,
D octæ ſic tibi ſeruiant ſorores,
N ec Delphis tua mentiatur ulli,
S ic palatia te colant, amentq;.
B is ſenos cito me rogante faſces
D et Stellæ bonus, annuatq; Cæſar.
F elix tunc ego, debitorq; uoti
C aſurum tibi ruſticas ad aras
D ucam cornibus aureis iuuencum.
N ata eſt hoſtia Phœbe, quid moraris?

De ſtatua Herculis.

H ic, qui dura ſedens porrecto ſaxa leone
Mitigat exiguo magnus in ære deus,
Q uæq; tulit, ſpectat reſupino ſydera uultu,
Cuius læua calet robore, dextra mero,
N on eſt fama recens, nec noſtri gloria cœli,
Nobile Lyſippi munus, opuſq; uides.
H oc habuit numen pelei menſa tyranni,
Q ui cito perdomito uictor in orbe iacet.
H unc puer ad Libycas iurauerat Annibal aras,
Iuſſerat hic Syllam ponere regna trucem.
O ffenſus uariæ tumidis terroribus aulæ
Priuatos gaudet nunc habitare lares.
V tq; fuit quondam placidi conuiua Molorchi,
Sic uoluit docti uindicis eſſe deus.

De eadem ſtatua.

A lciden modo Vindicis rogabam,
E ſſet cuius opus, laborq; felix,

R iſit, nam ſolet hoc, leuiq; nutu,
G ræcæ nunquid ait poëta neſcis?
I nſcripta eſt baſis, indicatq; nomen,
A νύίππου lego, Phidiæ putaui.

Ad Marcellinum.

M iles hyperboreos modo Marcelline triones,
Et Getici tuleris ſydera pigra poli,
E cce promethee æ rupes, & Fabula montis
Quàm propè ſunt oculis nunc adeunda tuis.
V ideris immenſis, cum conclamata querelis
Saxa ſenis, dices durior ille fuit.
E t licet hoc addas, potuit qui talia ferre,
Humanum merito finxerat ille genus.

In Gellium.

G ellius ædificat ſemper, modo limina ponit,
Nunc foribus claues aptat, emitq; ſeras,
N unc has, nunc illas mutat, reficitq; feneſtras,
Dum tamen ædificet, quidlibet ille facit,
O ranti nummos ut dicere poſſit amico
Vnum illud uerbum Gellius, ædifico.

In Pannicum.

D emocritos, Zenonas, inexplicatosq; Platonas,
Quicquid & hirſutis ſqualet imaginibus.
S ic quaſi Pythagoræ loqueris ſucceſſor, & hæres,
Præpendet mento nec tibi barba minor.
S ed quod & hircoſis ſerum eſt, & turpe piloſis,
In molli rigidum clune libenter habes?
T u qui ſectarum cauſas, & pondera noſti,
Dic mihi, præcidi Pannice dogma quod eſt.

In Gallicum.

Hæredem cum me partis tibi Gallice quartæ
Per tua iurares ſacra, caputq; tuum,
Credidimus, quis enim damnet ſua uota libenter?
Et ſpem muneribus fouimus uſq; datis,
Inter quæ rari laurentem ponderis aprum
Miſimus, ætola de Calydone putes.
At tu continuo populumq;, patresq; uocaſti,
Ructat adhuc aprum callida Roma meum.
Ipſe ego, quis credat? conuiua nec ultimus hæſi,
Sed nec coſta data eſt, caudaue miſſa mihi.
De quadrante tuo quid ſperem Gallice? nulla
De noſtro nobis uncia uenit apro.

De Partheniana toga.

Hæc eſt illa meis multum cantata libellis,
Quam meus edidicit lector, amatq; togam,
Partheniana fuit, quondam memorabile uatis
Munus, in hac ibam conſpiciendus eques,
Dum noua, dum nitida fulgebat ſplendida lana,
Dumq; erat authoris nomine digna ſui.
Nunc anus, & tremulo uix accipienda tribuli,
Quam poſſis niueam dicere iure tuo.
Quid non longa dies, quid non conſumitis anni?
Hæc toga iam non eſt Partheniana, mea eſt.

In Gaurum.

Ingenium mihi Gaure probas ſic eſſe puſillum,
Carmina quod faciam, quæ breuitate placent,
Confiteor, ſed tu bis denis grandia libris
Qui ſcribis Priami prælia, magnus homo es.
Nos facimus Bruti puerum, nos Lagona uiuum,

Tu magnus luteum Gaure giganta ſicas.

De Lucano, & Tullo.

Quod ſemper ſuperos inuito fratre rogaſti,
Hoc Lucane tibi contigit ante mori·
Inuidet, ille tibi, ſtygias nam Tullus ad undas
Optabat, quamuis ſit minor, ire prior·
Tu colis elyſios, nemorisq; habitator Amœni
Eſſe tuo primum nunc ſine fratre cupis,
Et ſi iam nitidis alternus uenit ab aſtris,
Pro Polluce mones Caſtora, ne redeat.

Ad Quintum·

Si credis mihi Quinte, quod mereris,
Natales Ouidi tuos apriles,
Ut noſtras amo martias calendas,
Felix utraq; lux, diesq; nobis
Signandi melioribus lapillis·
Hic uitam tribuit, ſed hic amicum·
Plus dant Quinte mihi tuæ calendæ·

Ad Eundem·

Natali tibi Quinte tuo dare parua uolebam
Munera, tu prohibes, imperioſus homo es·
Parendum eſt monitis, fiat, quod uterque iubemus,
Et quod utrunq; iuuat, tu mihi Quinte dato·

Ad Cognatum·

Si mihi picena turdus palleret oliua,
Tenderet aut noſtras ſylua ſabina plagas,
Aut creſcente uadis traheretur arundine præda,
Pinguis & implicitas uirga teneret aues,
Cara daret ſolenne tibi cognatio munus,
Nec frater nobis, nec prior eſſet auus·

Nunc ſturnos inopes, fringuillarumq́; querelas
Audit, & arguto paſſere uernat ager.
Inde ſalutatus picæ reſpondet arator.
Hinc propè ſumma rapax miluus in aſtra uolat.
Mittimus ergo tibi paruæ munuſcula cortis,
Qualia ſi recipis, ſæpe propinquus eris.

Ad Flaccum.

Luce propinquorum, qua plurima mittitur ales,
Dum Stellæ turdos, dum tibi Flacce paro,
Succurrit nobis ingens, oneroſaq́; turba,
In qua ſe primum quisq;, meumq; putat.
Demeruiſſe duos uotum eſt, offendere plures
Vix tutum, multis mittere dona, graue eſt.
Qua poſſum ſola ueniam ratione merebor,
Nec Stellæ turdos, nec tibi Flacce dabo.

De Splendophoro.

Splendophorus Libycas domini petit armiger urbes,
Quæ puero dones, tela Cupido para.
Illa, quibus iuuenes figis, molleſq́; puellas,
Sit tamen in tenera leuis & haſta manu.
Loricam, clypeumq́; tibi, galeamq́; remitto,
Tutus ut inuadat prælia, nudus eat.
Non iaculo, non enſe fuit, læſus'ue ſagitta,
Caſſide dum liber Parthenopæus erat.
Quisquis ab hoc fuerit fixus morietur amore.
O' felix, ſiquem tam bona fata manent.
Dum puer es, redeas, dum uultus lubricus, & te
Non Libye faciat, ſed tua Roma uirum.

In Edilum.

Nil eſt tritius Edili lacernis,

Non anſæ ueterum Corinthiorum,
Nec crus compede lubricum decenni,
Non ruptæ recutita colla mulæ,
Nec quæ flamineam ſecant ſalebræ.
Nec qui littoribus nitent lapilli,
Nec thuſca ligo uinea politus,
Nec pallens toga mortui tribulis,
Nec pigri rota quaſſa mulionis,
Nec raſum cauea latus biſontis,
Nec dens iam ſenior ferocis apri.
Res una eſt tamen, ipſe non negabit,
Culus tritior Edili lacernis.

Ad Nympham.

Nympha ſacri regina lacus, cui grata Sabinus,
Et manſura pio munere templa dedit,
Sic montana tuos ſemper colat Vmbria fontes,
Nec tua baianas Sarſina malit aquas,
Excipe ſollicitos placide, mea dona, libellos.
Tu fueris muſis pegaſis unda meis.
Nympharum templis quiſquis ſua carmina donat,
Quid fieri libris debeat, ipſe monet.

In Mamurram.

In ſeptis Mamurra diu, multumq; uagatus
Hic, ubi Roma ſuas aurea uexat opes,
Inſpexit molles pueros, oculisq; comedit.
Non hos, quos primæ proſtituere caſæ,
Sed quos arcanæ ſeruant tabulata catastæ,
Et quos non populus, nec mea turba uidet.
Inde ſatur menſas, & opertos exuit orbes,
Expoſitumq; alte pingue popoſcit ebur.

E t teſtudineum menſus quater hexaclinon,
Ingemuit citro non ſatis eſſe ſuo.
C onſuluit nares, an olerent æra Corinthon.
Culpauit ſtatuas & Polyclete tuas.
E t turbata breui queſtus cryſtallina uitro,
Myrrhina ſignauit, ſepoſuitq; decem.
E xpendit ueteres calathos, & ſiqua fuerunt
Pocula mentorea nobilitata manu,
E t uirides picto gemmas numerauit in auro,
Quicquid & in niuea grandius aure ſonat.
S ardonycas ueros menſas quæſiuit in omnes,
Et pretium magnis fecit iaſpidibus.
V ndecima laſſus cum iam diſcederet hora,
Aſſe duos calices emit, & ipſe tulit.

De Corona Roſea.

S eu tu pæſtanis genita es, ſeu Tyburis aruis,
Seu rubuit tellus thuſcula flore tuo,
S tu præneſtino te uillica legit in horto,
Seu modo campani gloria ruris eras,
P ulchrior ut noſtro uideare corona Sabino,
De nomentano te putet eſſe meo.

De Platano cordubenſi.

I n tarteſiacis domus eſt notiſſima terris,
Qua diues placidum Corduba Bethyn amat,
V ellera natiuo palent ubi flaua metallo,
Et linit heſperium bractea uiua pecus.
A edibus in medijs totos amplexa penates
Stat platanus denſis Cæſariana comis.
H oſpitis inuicti poſuit quam dextera felix,
Cœpit & ex illa creſcere uirga manu.

A uthorem, dominumq; ſuum ſentire uidetur.
Sic uiret? & ramis ſydera celſa petit.
S æpe ſub hac madidi luſerunt arbore fauni.
Sæpe ſub hac latuit ruſtica fronde dryas.
D umq; fugit ſolos nocturnum pana per agros,
Terruit & tacitam fiſtula ſera domum,
A tque oluere lares comeſſatore Lyæo.
Creuit & effuſo lætior umbra mero,
H eſternisq; rubens delecta eſt herba coronis,
Atq; ſuas potuit dicere nemo roſas.
O' dilecta deis, ó magni Cæſaris arbor,
Ne metuas ferrum, ſacrilegosq; focos.
P erpetuos ſperare licet tibi frondis honores,
Non Pompeianæ te poſuere manus.

De Phileni.

T inctis muricæ ueſtibus quod omni
E t nocte utitur, & die Philenis,
N on eſt ambitioſa, nec ſuperba,
D electatur odore, non colore.

In Phœbum.

A d cœnam inuitant omnes te Phœbe cinædi.
Mentula quem paſcit, non puto purus homo eſt.

De Statua Do.

H erculis in magni uultus deſcendere Cæſar
Dignatus latiæ dat noua templa uiæ,
Qua Triuiæ nemoroſa petit dum regna uiator,
Octauum domina marmor ab urbe legit.

De Eadem ſtatua.

A nte colebatis uotis, & ſanguine largo
Maiorem Alciden, nunc minor iſte colit.

Hunc magnas rogat alter opes, rogat alter honores.
Illi ſecurus uota minora facit.

Ad Herculem de eadem ſtatua.

Alcide latio nunc agnoſcende tonanti,
Poſtquam pulchra Dei Cæſaris ora geris,
Si tibi tunc iſti uultus, habitusq; fuiſſent,
Ceſſerunt manibus, cum fera monſtra tuis,
Argolico famulum non te ſeruire tyranno
Vidiſſent gentes, ſæuaq; regna pati.
Sed tu uiciſſes Euryſtea, nec tibi fallax
Portaſſet Neſi perfida dona Lychas.
Oetæi ſine lege rogi ſecurus adiſſes
Aſtra patris ſummi, quæ tibi pœna dedit.
Lydia nec dominæ traxiſſes penſa ſuperbæ,
Nec ſtyga uidiſſes, tartareumq; canem.
Nunc tibi Iuno fauet, nunc te tua diligit Hebe.
Nunc, te ſi uideat Nympha, remittet Hylan.

Ad Fabullum.

Vxor cum tibi ſit formoſa, pudica, puella,
Quid tibi natorum iura Fabulle trium?
Quod petis à noſtro ſupplex dominoq;, Deoq;,
Tu dabis ipſe tibi, ſi potes arrigere.

In Aeſchilum.

Laſciuam tota poſſedi nocte puellam,
Cuius nequitias uincere nemo poteſt.
Feſſus mille modis illud puerile popoſci,
Ante preces totas, primaq; uerba dedit.
Improbius quiddam ridensq;, rubensq; rogaui,
Pollicita eſt nulla luxurioſa mora.
Sed mihi pura fuit, tibi non erit Aeſchile, ſi uis

Accipere

Accipere hoc munus conditione mala.

In Magiſtrum ludi.

Quid tibi nobiſcum eſt ludi ſcelerate magiſter?
Inuiſum pueris, uirginibusq; caput.
Non dum criſtati rupere ſilentia galli,
Murmure iam ſæuo, uerberibusq; tonas.
Tam graue percuſſis incudibus æra reſultant,
Cauſidicum medio cum faber aptat equo.
Mitior in magno clamor furit amphitheatro,
Vincenti parmæ cum ſua turba fauet.
Vicini ſomnum non tota nocte rogamus,
Nam uigilare leue eſt, peruigilare graue.
Diſcipulos dimitte tuos, uis garrule quantum
Accipis, ut clames, accipere ut taceas?

In Polycarmum.

Cum futuis, Polycarme ſoles in fine cacare,
Cum pædicaris, quid Polycarme facis?

In Cæcilianum.

Dixerat o' mores, o' tempora Tullius olim,
Sacrilegum strueret cum Catilina nefas,
Cum gener, atq; ſocer diris concurreret armis,
Mœſtaq; ciuili cæde maderet humus.
Cur nunc o' mores, cur nunc o' tempora dicis
Quod tibi non placeat Cæciliane, quid eſt?
Nulla ducum feritas, nulla eſt inſania ferri.
Pace frui certa, lætitiaq; licet.
Non noſtri faciunt, tibi quod tua tempora ſordent,
Sed faciunt mores Cæciliane tui.

De Leone & ariete.

Maſſili Leo fama iugi pecoriſq; maritus

Lanigeri mirum qua poſuere fide.
Ipſe licet uideas, cauea ſtabulantur in una,
Et pariter ſocias carpit uterque dapes.
Nec fœtu nemorum gaudent, nec mitibus herbis,
Concordem ſatiat ſed rudis agna famem.
Quid meruit terror Nemees, quid portitor Helles,
Vt niteant celſi lucida ſigna poli?
Sydera ſi poſſent, pecudesq́; feræq; mereri,
Hic Aries aſtris, hic Leo dignus erat.

Ad Liberum amicum.

Liber amyclæa frontem redimite corona,
Qui quatis auſonia uerbera graia manu,
Clauſa mihi texto cum prandia uimine mittas,
Cur comitata dapes nulla lagœna uenit?
Atqui digna tuo ſi nomine munera ferres,
Scis puto, debuerint quæ mihi dona dari.

In Sutorem.

Dentibus antiquas ſolitus producere pelles,
Et mordere luto putre, uetusq; ſolum,
Præneſtina tenes defuncti rura patroni,
In quibus indignor ſi tibi cælla fuit.
Rumpis & ardenti madidus cryſtalla falerno,
Et pruris domini cum Ganymede tui.
At me litterulas ſtulti docuere parentes.
Quid cum grammaticis, rhetoribusq́; mihi?
Frange leues calamos, & ſcinde Thalia libellos,
Si dare ſutori calceus iſta poteſt.

De Effigie Cameni.

Effigiem pueri tantum pictura Cameni
Seruat, & infantis prima figura manet.

Florentes nullâ ſignauit imagine uultus,
Dum timet ora pius muta uidere pater.

De Balneo Tuccæ.

Non ſilice duro,ſtructiliue cemento,
Nec latere coćto,quo Semiramis longam
Babylona cinxit,Tucca balneum fecit,
Sed ſtrage nemorum,pineáq; compage,
Vt nauigare Tucca balneo poſſit.
Idem beatas lautus extruit thermas
De marmore omni,quod Chariſtos inuenit,
Quod Phrygia Symnas,afra quod Nomas mittit,
Et quod uirenti fonte lauit Eurotas.
Sed ligna deſunt,ſubijce balneum thermis.

De Effigie Camoni.

Hæc ſunt illa mei,quæ cernitis,ora Camoni,
Hæc pueri facies,primáq; forma fuit.
Creuerat hic uultus bis denis fortior annis,
Gaudebát'q; ſuas pingere barba genas,
Et libata ſemel ſummos modo purpura cultus
Sparſerat,inuidit de tribus una ſoror.
Et feſtinatis incidit ſtamina penſis,
Abſentem'q; patri rettulit urna rogum.
Sed ne ſola tamen puerum pictura loquatur,
Hæc erit in chartis maior imago meis.

De Conuiuio Priſci.

Quod optimum ſit diſputat conuiuium,
Facunda Priſci pagina.
Et multa dulci,multa ſublimi refert,
Sed cuncta docto pectore.
Quod optimum ſit quæritis conuiuium?

In quo coraules non erat.

Ad Picentinum.

F unera poſt ſeptem nupſit tibi Galla uirorum,
Picentine ſequi uult puto Galla uiros.

Ad Domitianum.

O derat ante ducum famulos turbamq; priorem,
Et palatinum Roma ſupercilium,
A t nunc tantus amor cunctis Auguſte tuorum eſt,
Vt ſit cuiq; tuæ cura ſecunda domus.
T am placidæ mentes, tanta eſt reuerentia noſtri,
Tam pacatæ quies, tantus in ore pudor.
N emo ſuos, hæc eſt aulæ natura potentis,
Sed domini mores Cæſarianus habet.

De Gellio.

D uxerat eſuriens locupletem pauper, anumq;
Vxorem paſcit Gellius, & futuit.

Ad Aulum.

L ector, & auditor noſtros probat Aule libellos.
Sed quidam exactos eſſe poëta negat.
N on nimium curo, nam cœnæ fercula noſtræ
Malim conuiuis, quàm placuiſſe cocis.

In Cinnam.

D ixerat aſtrologus periturum te cito Cinna.
Nec puto mentitus dixerat ille mihi.
N am tu, dum metuis, nequid poſt fata relinquas,
Hauſiſti patrias luxurioſus opes.
B isq; tuum decies, non toto tabuit anno,
Dic mihi non hoc eſt Cinna perire cito?

Ad Cæſarem Do.

I nter tanta tuæ miracula Cæſar arenæ,

Quæ uincit ueterum munera clara ducum.
Multum oculi, ſed plus aures debere fatentur
Se tibi quod ſpectant, qui recitare ſolent.

Ad Norbanum.

Cum tua ſacrilegos contra Norbane furores
Staret pro domino Cæſare ſancta fides,
Hæc ego pieria ludebam tutus in umbra,
Ille tuæ cultor notus amicitiæ,
Me tibi uindelicas raptum narrabat in oris,
Neſcia nec noſtri nominis arctos erat.
O quoties ueterem non inficiatus amicum
Dixiſti, meus eſt iſte poëta, meus.
Omne tibi noſtrum, quod bis trieteride iuncta
Ante dabat lector, nunc dabit author opus.

De Paulo.

Languidior noſtri ſiquando eſt Paulus Atili
Non ſe, conuiuas abſtinet ille ſuis.
Tu langore quidem ſubito, fictóq; laboras,
Sed mea porrexit ſportula Paule pedes.

De Filio Silij.

Feſtinata ſui gemeret cum fata Seueri
Silius auſonio non ſemel ore potens,
Cum grege Pierio mœſtus, Phœbóq; querebar,
Ipſe meum fleui dixit Apollo Linon.
Reſpexitq; ſuam, quæ ſtabat proxima fratri,
Calliopen, & ait, tu quoq; uulnus habes.
Aſpice Tarpeium palatinúmq; Tonantem,
Auſa nefas Lacheſis læſit utrunq; Iouem.
Numina cum uideas duris obnoxia fatis,
Inuidia poſſis exonerare deos.

Ad Lupercum.

Septem poſt calices Opimiani
Denſo cum iaceam triente blæſus,
Affers neſcio quas mihi tabellas,
Et dicis, modo liberum eſſe iuſſi,
Zenas ſeruulus eſt mihi paternus.
Signa, cras melius Luperce fiet.
Nunc ſignat meus annulus lagœnam.

Ad Rufum.

Dum me captares, mittebas munera nobis,
Poſtquam cepiſti, das mihi Rufe nihil.
Vt captum teneas, capto quoq; munera mitte,
De cauea fugiat ne male paſtus aper.

Ad Stellam.

Lege nimis dura conuiuam ſcribere uerſus
Cogis Stella, licet ſcribere nempe malos.

Ad Flaccum.

Sic in gramine floreo reclinis,
Qua gemmantibus hinc, & inde riuis
Curua calculus excitatur unda,
Excluſis procul omnibus moleſtis,
Perfundas glaciem triente nigro
Frontem ſutilibus ruber coronis,
Sic uni tibi ſit puer cinædus,
Et caſtiſſima pruriat puella.
Infamem nimio calore Cypron.
Obſerues, moneo, precorq; Flacce,
Meſſes area cum teret crepantes,
Et Fului iuba ſæuiet Leonis.
At tu diua Paphi remitte noſtris

I llæſum iuuenem remitte uotis.
S ic martis tibi ſeruiant calendæ,
E t cum thure, meroq;, uictimaq;
L ibetur tibi candidas ad aras
S ecta plurima quadra de placenta.

A dulatur Domitiano.

A d cœnam ſi me diuerſa uocaret in aſtra
Hinc inuitator Cæſaris, inde Iouis,
A ſtra licet propius, palatia longius eſſent,
Reſponſa ad ſuperos hæc referenda darem,
Q uærite qui malit fieri conuiua Tonantis,
Me meus in terris Iuppiter ecce tenet.

Ad Condylum.

Q uæ mala ſunt domini, quæ ſerui commoda neſcis
Condyle, qui ſeruum te genus eſſe diu.
D at tibi ſecuros uilis lecticula ſomnos,
Peruigil in pluma Caius ecce iacet.
C aius à prima tremebundus luce ſalutat
Tot dominos, at tu Condyle nec dominum.
Q uod debes Cai redde inquit Phœbus, & illinc
Cinnamus, hoc dicat Condyle nemo tibi.
T ortorem metuis, podagra, chiragráq; ſecatur
Caius, & mallet uerbera mille pati.
Q uod nec mane uomis, nec cunnum Condyle lingis,
Non mauis, quàm ter Caius eſſe tuus?

Ad Calatiſſum.

A ddere quid ceſſas puer immortale falernum?
Q uadrantem duplica de ſeniore cado.
N unc mihi dic, quis erit, cui te, Calatiſſe deorum
Sex iubeo cyathos fundere? Cæſar erit.

S *utilis aptetur decies roſa crinibus,ut ſit,*
Q*ui poſuit ſacræ nobile gentis opus.*
N *unc bis quina mihi da baſia,fiat ut illud*
Nomen,ab othryſio quod deus orbe tulit.

De Hippocrate.

S *anctonica medicata dedit mihi pocula uirga,*
Os hominis,mulſum me rogat Hippocrates.
T *am ſtupidus nunquam nec tu puto Glauce fuiſti,*
Chalcea donanti chryſea qui dederas.
D *ulce aliquis munus pro munere poſcit amaro,*
Accipiat ſed ſi potat in helleboro.

De Athenagora.

A *lphicus ante fuit,cœpit nunc Olficus eſſe,*
Vxorem poſtquam duxit Athenagoras.
N *omen Athenagoræ credis Calliſtrate uerum?*
Si ſcio,diſperéam,quis ſit Athenagoras.
S *ed puto me uerum Calliſtrate dicere nomen,*
Non ego,ſed ueſter peccat Athenagoras.

De Herode.

C *linicus Herodes trullam ſubduxerat ægro.*
Deprenſus dixit,ſtulte quid ergo bibis?

Ad Iulium.

R *umpitur inuidia quidam cariſſime Iuli,*
Q*uod me Roma legit,rumpitur inuidia.*
R *umpitur inuidia,quod turba ſemper in omni*
Monſtramur digito,rumpitur inuidia.
R *umpitur inuidia,tribuit quod Cæſar uterq;*
Ius mihi natorum,rumpitur inuidia.
R *umpitur inuidia,quod rus mihi dulce ſub urbe eſt,*
Paruaq; in urbe domus,rumpitur inuidia.

Rumpitur inuidia, quod ſum iucundus amicis,
Quod conuiua frequens, rumpitur inuidia.
Rumpitur inuidia, quod amamur, quodq́; probamur,
Rumpatur, quiſquis rumpitur inuidia.

Ad Ouidium.

Vindemiarum non ubiq; prouentus
Ceſſauit Ouidi, pluuia profluit grandis.
Centum Coranus amphoras aquæ fecit.

Ad Atticum de M. Antonio.

Marcus amat noſtras Antonius Attice muſas,
Charta ſalutatrix ſi modo uera refert,
Marcus palladiæ non inficianda Toloſæ
Gloria, quem genuit pacis amica quies.

Ad Librum.

Tu, qui longa potes diſpendia ferre uiarum,
I liber abſentis pignus amicitiæ.
Vilis eras, fateor, ſi te nunc mittere tento,
Grande tui pretium muneris author erit.
Multum, crede mihi, refert à fonte bibatur,
Qui fluit, an pigro quem ſtupet unda lacu.

In Baſſum.

Denarijs tribus inuitas, & mane togatum
Obſeruare iubes atria Baſſe tua,
Deinde hærere tuo lateri, præcedere ſellam
Ad uetulas tecum plus minus ire decem.
Trita quidem nobis togula eſt, uiliſq́;, putriſq́;,
Denarijs tamen hanc non emo Baſſe tribus.

Adulatur Domitiano.

Appia quàm ſimili uenerandus in Hercule Cæſar
Conſecrat Auſoniæ maxima fama uiæ.

S i cupis Aladæ cognoſcere facta prioris,
Diſce, Libyn domuit, aurea poma tulit.
P eltatam Scythico diſcinxit Amazona nodo.
Addidit Arcadio terga leonis apro.
A eripedem ſyluis ceruum, ſtymphalidas undis
Abſtulit, à ſtygia cum cane uenit aqua.
F œcundam uetuit reparari mortibus Hydram,
Heſperias thuſco lauit in amne boues.
H æc minor Alades, maior quæ geſſerit, audi,
Sextus ab albana quem colit arce lapis.
A ſſeruit poſſeſſa malis palatia regnis
Prima ſuo geſſit pro Ioue bella puer.
S olus Iuleas cum iam retineret habenas,
Tradidit, inq; ſuo tertius orbe fuit.
C ornua ſarmatici ter perfida contudit Iſtri,
Sudantem getica ter niue lauit equum.
S æpe recuſatos Parthos duxiſſe triumphos
Victor hyperboreo nomen ab orbe tulit.
T empla Deis, mores populis, dedit otia ferro.
Aſtra ſuis, cœlo ſydera, ſerta Ioui.
H erculeum tantis numen non ſufficit actis,
Tarpeio Deus hic commodet ora patri.

Ad Phœbum.

Quadrigentorum reddis mihi Phœbe tabellas,
Centum da potius mutua Phœbe mihi.
Quære alium, cui te tam uano munere iactes.
Quod tibi non poſſum ſoluere Phœbe, meum eſt.

De Gemnis fratribus.

Quæ noua tam ſimiles genuit tibi Leda miniſtros?
Quæ capta eſt cygno nupta lacæna alio?

D at faciem Pollux Hiero, dat Caſtor Aſillo,
  Atq; in utroq; nitet Tyndaris ore ſoror.
I ſta therapnæis ſi forma fuiſſet Amyclis,
  Cum uicere duas dona minora deas,
M anſiſſes Helene, phrygiamq; rediſſet in Idam
  Dardanius gemino cum Ganymede Paris.

M.V. MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DECIMVS.

I NIMIVS VIDEOR,
  ſeráq; coronide longus
Eſſe liber, legito pauca, libellus
  ero.
Terq́;, quaterq; mihi finitur, car-
  mine paruo
P agina facta tibi, quam cupis eſſe breuem.

Ad Lectorem.

F eſtinata prior decimi mihi cura libelli
  Elapſum manibus nunc reuocauit opus.
N ota leges quædam, ſed lima raſa recenti.
  Pars noua maior erit, lector utriq; faue.
L ector opes noſtræ, quem cum mihi Roma dediſſet,
  Nil tibi quod demus maius habemus, ait.
P igra per hunc fugies ingratæ flumina lethes,
  Et meliore tui parte ſuperſtes eris.
M armora Meſſalæ findit caprificus, & audax
  Dimidios Criſpi mulio ridet equos.
A t chartis nec furta nocent, nec ſæcula præſunt,
  Soláq; non norunt hæc monimenta mori.

Ad Priſcum.

V ernaculorum dicta ſordidum dentem,
E t fœda linguæ probra circulatrias,
Q uæ ſulfurato nolit empta ramento
V atiniorum proxeneta fractorum,
P oëta quidam clancularius ſpargit,
E t uult uideri noſtra, credis hoc Priſce,
V oce ut loquatur pſitacus cothurnicas,
E t concupiſcat eſſe canus aſcaules,
P rocul a libellis nigra ſit meis fama,
Q uos rumor alba gemmeus uehit penna.
C ur ego laborem notus eſſe tam praue,
C onſtare gratis cum ſilentium poſſit?

Ad Mamurram

Q ui legis Oedipoden, caligantemq́; Thyeſten,
Colchidas, & Scyllas, quid niſi monſtra legis?
Q uid tibi raptus Hylas, qd Pathenopeus, & Atys?
Q uid tibi dormitor proderit Endymon?
E xutus'ue puer pennis labentibus? aut qui
Odit amatrices Hermaphroditus aquas?
Q uid te uana iuuant miſeræ ludibria chartæ?
Hoc lege, quod poſſis dicere iure, meum eſt.
N on hic Centauros, non Gorgonas, Harpyiasq́;
Inuenies, hominem pagina noſtra ſapit.
S ed non uis Mamurra tuos cognoſcere mores,
Nec te ſcire, legas ethia Callimachi.

In maledicum poetam.

Q uiſquis ſtolæ'ue, purpuræ'ue contemptor,
Q uos colere debet, læſit impio uerſu,
P ontes per urbis erret exul, & cliuos,

I nterq; raucos ultimus rogatores
O ret caninas panis improbi buccas.
I lli december longus, & madens bruma,
C lauſus'q; fornix triſte, frigus extendat.
V ocet beatos, clamitet'q; felices,
O rciniana qui feruntur in ſponda.
E t cum ſupremæ fila uenerint horæ,
D iesq; tardus, ſentiat canum litem.
A bigat'q; moto noxias aues panno,
Nec finiantur morte ſupplicis pœnæ,
S d nunc ſeueri ſectus Aeaci loris,
N unc inquieti monte Siſyphi preſſus,
N unc inter undas garruli ſenis ſiccus
D elaſſet omnes fabulas poëtarum,
E t cum fateri furia iuſſerit uerum,
P rodente clamet conſcientia, ſcripſi.

De Aduentu Cæſaris.

F elices quibus urna dedit ſpectare coruſcum.
Solibus arctois, ſyderibus'q; ducem.
Quando erit ille dies, quo campus, & arbor et omnis
Lucebit latia culta feneſtra nuru?
Quando moræ dulces, longus'q; a' Cæſare puluis;
Tota'q; flaminea Roma uidenda uia?
Quando eques, & picti tunica nilotide mauri
I bitis, & populi uox erit una; uenit?

Ad Rhenum.

N ympharum pater amnium'q; Rhenè,
Quicunq; othryſias bibunt pruinas,
S ic ſemper liquidis fruaris undis,
N ec te barbara contumelioſi.

Calcatum rota conterat bubulci.
Sic & cornibus aureis receptis,
Et Romanus eas utraq; ripa,
Traianum populis ſuis, & urbi
Tybris te dominus rogat, remittas.

De Paula.

Nubere Paula cupit nobis, ego ducere Paulam
Nolo. anus eſt, uellem, ſi magis eſſet anus.

De Se.

Vndenis pedibusq;, ſyllabisq;,
Et multo ſale, nec tamen proteruo
Notus gentibus ille Martialis,
Et notus populis, quid inuidetis?
Non ſum Andremone notior Caballo.

In Paulum.

Cum tu, laurigeris annum qui faſcibus intras,
Mane ſalutator limina mille teras,
Hic ego quid faciam? quid nobis Paule relinquis,
Qui de plebe Numæ, denſaq; turba ſumus?
Quis me reſpiciet? dominum, regemq; uocabo,
Hoc tu, ſed quanto blandius ipſe facis.
Lecticam, ſellamq; ſequar, nec ferre recuſo,
Per medium pugnas ſed prior ire lutum.
Sæpius aſſurgam recitanti carmina, tu ſtas,
Et pariter geminas tendis in ora manus.
Quid faciet pauper, cui non licet eſſet clienti?
Diuiſit noſtras purpura ueſtra togas.

In Calliodorum.

Nil aliud loqueris, quàm Theſea, Perithoumq;,
Teq; putas Piladi Calliodore parem,

Diſpeream, ſi tu Piladi præſtare matellam
Dignus es, aut porcos paſcere Perithoi.
D onaui tamen inquis amico millia quinq;,
Et lotam, ut multum, ter'q; quaterq; togam.
Quid, quod nil unquam Piladi donauit Oreſtes?
Qui donat quamuis plurima, plura negat.

Ad Domitium.

A emiliæ gentes, & apollineas Vercellas,
Et Phaëthontei qui petis arua padi,
N e uiuam, niſi te Domiti permitto libenter,
Grata licet ſine te ſit mihi nulla dies.
S ed deſyderium tanti eſt, ut meſſe uel una
Vrbano releues colla peruſta iugo.
I precor, & totos auida cute combibe ſoles,
Quàm formoſus eris, dum peregrinus eris.
E t uenies albis nòn agnoſcendus amicis,
Libabit'q; tuas pallida turba genas.
S ed uia quem dederit, rapiet cito Roma colorem,
Niliaco redeas tu licet ore niger.

Ad Tuccam.

C um cathedralitios portet tibi rheda miniſtros,
Et libys in longo puluere ſudet eques,
S trata'q; non unas cingant triclinia Baias,
Et Thetis unguento palleat uncta tuo,
C andida ſetini rumpant cryſtalla trientes.
Dormiat in pluma nec meliore Venus,
A d nocturna iaces faſtoſæ limina mœchæ,
Et madet heu lachrymis ianua ſurda tuis.
V rere nec miſerum ceſſant ſuſpiria pectus.
Vis dicam, male ſit cur tibi Tucca? bene eſt.

In Criſpum.

C edere de noſtris nulli te dicis amicis,
Sed ſit ut: hoc uerum, quid rogo Criſpe facis?
M utua cum peterem ſeſtertia quinq; negaſti,
Non caperet nummos cum grauis arca tuos.
Q uando fabæ nobis modium farris'ue dediſti?
Cum tua niliacus rura colonus aret?
Q uãdo breuis gelidæ miſſa eſt toga tempore brumæ?
Argenti quando miſſa ſelibra mihi eſt?
N il aliud uideo, quo te credamus amicum.
Quàm quod me coràm, pedere Criſpe ſoles,

De Apro.

D otatæ uxori cor arundine fixit acuta,
Sed, dum ludit Aper, ludere nouit Aper.

In Caium.

S i donare uocas promittere, nec dare Cai,
Vincam te donis, muneribusq; meis.
A ccipe callaicis quicquid fodit aſtur in aruis,
Aurea quicquid habet diuitis unda Tagi.
Q uicquid erythræa niger inuenit indus in alga,
Q uicquid & in nidis unica ſeruat auis.
Q uicquid agenoreo tyros improba coxit aheno.
Q uicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

De Macro.

S aturnalitio Macrum fraudare tributo
Fruſtra muſa cupis, non licet, ipſe petit.
S olenneſq; iocos, nec triſtia carmina poſcit,
Et queritur nugas obticuiſſe meas,
M enſorum longis ſed non uacat ipſe libellis.
Appia quid facies, ſi leget iſta Macer?

De Mario

De Mario.

Nec uocat ad cœnam Marius, nec munera mittit,
Nec ſpondet, nec uult credere, ſed nec habet.
Turba tamen non deeſt, ſterilem quæ curet amicum,
Heu quàm fatuæ ſunt tibi Roma togæ.

Mittit Librum ſuum ad Plinium.

Nec doctum ſatis, & parum ſeuerum,
Sed non ruſticulum nimis libellum
Facundo mea Plinio Thalia
I, perfer, breuis eſt labor, peractæ
Altum uincere tramitem ſuburræ.
Illic Orphea protinus uidebis
Udi uertice lubricum theatri,
Mirante isq; feras, auemq; regis,
Raptum quæ Phryga pertulit Tonanti.
Illic parua tui domus Pedonis
Cælata eſt aquilæ minore penna.
Sed, ne tempore non tuo diſertam
Pulſes ebria ianuam, uideto.
Totos dat tetricæ dies Mineruæ,
Dum centum ſtudet auribus uirorum
Hoc, quod ſæcula, poſteriq; poſſint
Arpinis quoq; comparare chartis,
Seras tutior ibis ad lucernas.
Hæc hora eſt tua, dum furit Lyæus,
Cum regnat roſa, cum madent capilli,
Tunc me uel rigidi legant Catones.

Ad Manium.

Ducit ad auriferas, quod me Salo celtiber oras,
Pendula quod patriæ uiſere tecta libet,

Tu mihi ſimplicibus Mani dilectus ab annis,
Et prætextata cultus amicitia,
Tu facis, in terris quo non eſt alter Iberis
Dulcior, & uero dignus amore magis.
Tecum ego uel ſicci getula mapalia peni,
Et poteram ſcythicas hoſpes amare caſas.
Si tibi mens eadem, ſi noſtri mutua cura eſt,
In quocunq; loco Roma duobus erit.

Ad Sextum.

Scribere te, quæ uix intelligat ipſe Modeſtus,
Et uix Claranus, quid rogo Sexte iuuat?
Non lectore tuis opus eſt, ſed Apolline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.
Sic tua laudentur, ſane mea carmina Sexte
Grammaticis placeant, & ſine grammaticis.

In Philenem.

Cur ſpleniato ſæpe prodeam mento,
Albaúe pictus ſana labra ceruſa,
Phileni quæris, baſiare te nolo.

De M. Antonio.

Iam numerat placido felix Antonius æuo
Quindecies actas primus olympiadas.
Præteritosq; dies, & totos reſpicit annos,
Nec metuit lethes iam propioris aquas.
Nulla recordanti lux eſt ingrata, grauisq;,
Nulla fuit, cuius non meminiſſe uelit.
Ampliat ætatis ſpatium ſibi uir bonus. hoc eſt
Viuere bis, uita poſſe priore frui.

Ad Calen. Martias.

Natales mihi Martiæ Calendæ,

L *ux formoſior omnibus* Calendis,
Q *ua mittunt mihi munus & puellæ*
Q *uinquageſima liba, ſeptimamq;*
V *eſtris addimus hanc focis acerram.*
H *is uos, ſi tamen expedit, roganti*
A *nnos addite ter precor nouenos,*
V *t nondum nimia piger ſenecta,*
S *ed uitæ tribus areis peractis*
L *ucos* Elyſiæ *petam puellæ.*
P *oſt hæc tempora, nec diem rogabo.*

De Mutio.

I *n matutina nuper ſpectatus arena*
Mutius, *impoſuit qui ſua membra focis,*
S *i patiens, fortisq; tibi, durusq; uidetur,*
Abderitanæ *pectora plebis habes.*
N *am cum dicatur tunica præſente moleſta,*
Vre *manum, plus eſt dicere, nunc facio.*

De Varo.

V *are parethonias latia modo uite per urbes*
Nobilis, *& centum dux memorande uiris,*
A *t nunc* Auſonio *fruſtra promiſſa* Quirino
Hoſpita Lagæi *littoris umbra iaces.*
S *pargere non licuit frigentia fletibus ora,*
Pinguia *nec mœſtis addere thura rogis,*
S *ed datur æterno uicturum carmine nomen.*
Nunquid *& hoc fallax* Nile *negare potes?*

Ad Diodorum.

N *atali* Diodore *tuo conuiua ſenatus*
Accubat, *& rarus non adhibetur eques,*
E *t tua tricenos largitur ſportula nummos.*

Nemo tamen natum te Diodore putat.

Ad Ianum.

A nnorum, nitidiq; ſator pulcherime mundi,
Publica quem primum uota, precesq; canunt,
P eruius exiguos habitabas ante penates,
Plurima qua medium Roma terebat iter.
N unc tua cæſareis cinguntur limina donis,
Et fora tot numeras Iane, quot ora geris.
A t tu ſancte pater tanto pro munere gratus
Ferrea perpetua clauſtra tuere ſera.

Ad Sextilianum.

Q uam mihi mittebas Saturni tempore lancem,
Miſiſti dominæ Sextiliane tuæ.
E t quam donabas dictis à Marte calendis,
De noſtra praſina eſt ſynthesis empta toga.
I am conſtare tibi gratis cœpere puellæ.
Muneribus futuis Sextiliane meis.

De Littore formiano.

O' temperatæ dulce Formiæ littus,
V os, cum ſeueri fugit oppidum Martis,
E t inquietas feſſus exuit curas,
A pollinaris omnibus locis præfert.
N on ille ſanctæ dulce Tybur uxoris,
N ec thuſculanos, algidos'ue ſeceſſus
P ræneſte nec ſic, Antium'ue miratur.
N on blanda Circe, dardanis'ue Caieta
D eſyderantur, nec Marica, nec Lyris,
N ec in lucrina lota Salmacis uena.
H ic ſumma leni ſtringitur Thetis uento.
N ec languet æquor, uiua ſed quies ponti

P ictam phaſelon adiuuante fert aura.
S icut puellæ non amantis æſtatem
M ulta ſalubre purpura uenit frigus,
N ec ſeta longo quærit in mari prædam,
S ed à cubiclo, lectuloq; iactatam
S pectatus alte lineam trahit piſcis.
S iquando Nereus ſentit Aeoli regnum,
R idens procellas tuta de ſua menſa
P iſcina, rhombum paſcit, & lupos uernas.
N atat ad magiſtrum delicata muræna.
N omenculator mugilem citat notum,
E t adeſſe iuſſi prodeunt ſenes mulli.
F rui ſed iſtis quando Roma permittis?
Q uot formianos imputat dies annus
N egotioſis rebus urbis hærenti?
O uinitores, uilliciq; felices,
D ominis parantur iſta, ſeruiunt uobis.

In Calliodorum.

A ddixti ſeruum nummis here mille ducentis,
Vt bene cœnares Calliodore ſemel,
N ec bene cœnaſti. mulus tibi quattuor emptus
Librarum cœnæ pompa, caputq; fuit.
E xclamare libet, non eſt hoc improbe, non eſt
Piſcis, homo eſt. hominem Calliodore uoras.

De imagine. M. Antonij.

H æc mihi, quæ colitur uiolis pictura, roſisq;,
Q uos referat uultus, Cæciliane rogas,
T alis erat Marcus medijs Antonius annis,
Primus in hoc iuuenem ſe uidet ore ſenex.
A rs utinam mores, animumq; effingere poſſis,

Pulchrior in terris nulla tabella foret.

Ad *Numacium* Gallum.

S *implicior priſcis* Numaca Galle *Sabinis,*
Cecropium ſuperas qui bonitate ſenem,
S *ic tibi conſoceri claros retinere penates*
Perpetua natæ det face caſta Venus,
V *t tu, ſi uiridi tinctos ærugine uerſus*
Forte malus liuor dixerit eſſe meos,
V *t facis, à nobis abigas, nec ſcribere quenquam*
Talia contendas carmina, qui legitur.
H *unc ſeruare modum noſtri nouere libelli,*
Parcere perſonis, dicere de uitijs.

Ad Traianum.

D *ij tibi dent, quicquid princeps* Traiane *mereris,*
Et rata perpetuo, quæ tribuere, uelint,
Q *ui ſua reſtituis ſpoliato iura patrono,*
Libertis exul non erit ille ſuis.
D *ignus es, ut poſſis totum ſeruare clientem,*
V*t liceat tantum uera probare potes.*

De Sulpitia.

O *mnes* Sulpitiam *legant puellæ,*
V *ni quæ cupiunt uiro placere.*
O *mnes* Sulpitiam *legant mariti,*
V *ni qui cupiunt placere nuptæ.*
N *on hæc colchidos aſſerit furorem,*
D *iri prandia nec refert* Thyeſtæ,
S *cyllam,* Biblida *nec fuiſſe credit,*
S *ed caſtos docet, & pios amores,*
L *uſus, delitias, facetiasq́;,*
C *uius carmina qui bene æſtimarit,*

N ullam dixerit eſſe ſanctiorem.
T ales Aegeriæ iocos fuiſſe
V do crediderim Numæ ſub antro.
H ac condiſcipula, uel hac magiſtra
E ſſes doctior, & pudica Sappho.
S ed tecum pariter, ſimulq; uiſam
D urus Sulpitiam Phaon amaret.
F ruſtra nanq; ea, nec Tonantis uxor,
N on Bacchi, nec Apollinis puella
E repto ſibi uiueret Caleno.

In Munnam.

I mproba Maſſiliæ, quicquid fumaria cogunt,
Accipit ætatem quisquis ab igne cadus,
A te Munna uenit, miſeris tu mittis amicis
Per freta, per longas toxica ſæua uias.
N ec facili pretio, ſed quo contenta falerni
Teſta ſit, aut cellis Setia cara ſuis.
N on uenias quare tam longo tempore Romam,
Hæc puto cauſa tibi eſt, ne tua uina bibas.

Ad Maternum.

I uris, & æquarum cultor ſanctiſſime legum,
Veridico latium qui regis ore forum,
M unicipi Materne tuo, ueteriq; ſodali
Callaicum mandas ſiquid ad oceanum,
A n Laurentino turpes in littore ranas,
Et ſatius tenues ducere credis acos,
A d ſua captiuum, quàm ſaxa remittere mulum,
Viſus erit libris qui minor eſſe tribus?
E t fatuam ſumma cœnare pelorida menſa,
Quosq; tegit leui cortice concha breuis.

O ſtrea baianis quàm non liuentia teſtis,
Quæ domino pueri non prohibente uorent,
H ic olidam clamoſus ages in retia uulpem,
Mordebitq; tuos ſordida præda canes.
I llic piſcoſo modo uix educta profundo
Impedient lepores humida lina meos.
D um loquor, ecce redit ſporta piſcator inani,
Venator capta Marte ſuperbus adeſt.
O mnis ab urbano uenit ad mare cœna macello.
Callaicum mandas ſiquid ad oceanum.

Ad Calenum.

O' molles tibi quindecim Calene,
Quos cum Sulpitia tua iugales
I ndulſit Deus, & peregit annos.
O' nox omnis, & hora, quæ notata eſt
C aris littoris indica lapillis.
O' quæ prælia, quas utrinq; pugnas
F elix lectulus, & lucerna uidit
N imbis ebria nicerotianis.
V ixiſti tribus o' Calene luſtris.
A etas hæc tibi tota computatur,
E t ſolos numeras dies mariti.
E x illis, tibi ſi diu rogatam
L ucem redderet Atropos, uel unam
M alles, quàm pyliam quater ſenectam.

In Leſbiam.

C onſule te Bruto quid iuras Leſbia natam?
Mentiris, nata es Leſbia rege Numa.
S ic quoq; mentiris, nanq; ut tua ſæcula narrant,
Ficta prometheo diceris eſſe luto.

Ad Lupum.

S emper cum mihi diceretur eſſe
S ecreto mea Polla cum cinædo,
I rrupi Lupe, non erat cinædus.

In Proculeiam.

M enſe nouo Iani ueterem Proculeia maritum
Deſeris, atq; iubes res ſibi habere ſuas.
Quid rogo, quid factum eſt, ſubiti quæ cauſa doloris?
Nil mihi reſpondes? dicam ego, prætor erat.
C onſtatura fuit megalenſis purpura centum
Millibus, ut nimium munera parca dares,
E t populare ſacrum bis millia dena tuliſſet.
Diſſidium non eſt hoc Proculeia, lucrum eſt.

Ad Dindymum.

T am dubia eſt lanugo tibi, tam mollis, ut illam
Halitus, & ſoles, & leuis aura terat.
C ælantur ſimili uentura cydonia lana,
Pollice uirgineo quæ ſpoliata nitent.
F ortius impreſſi quoties tibi baſia quinq;,
Barbatus labris Dindyme fio tuis.

Ad Philerotem.

S eptima iam Phileros tibi conditur uxor in agro.
Plus nulli Phileros, quàm tibi, reddit ager.

Ad Q. Ouidium.

Quinte Caledonios Ouidi uiſure Britannos,
Et uiridem Tethyn, Oceanumq; patrem.
E rgo Numæ colles, & nomentana relinques
Otia, nec retinet rusq;, focusq; ſenem.
G audia tu differs. at non & ſtamina differt
Atropos, atq; omnis ſcribitur hora tibi.

P ræſtiteris caro, quis non hoc laudet? amico,
Vt potior uita ſit tibi ſancta fides.
S ed reddare tuis tandem manſure Sabinis,
Teq; tuas numeres inter amicitias.

In delitiatum lectorem.

S iquid lene mei dicunt, & dulce libelli,
Siquid honorificum pagina blanda ſonat,
H oc tu pingue putas, & coſtam rodere mauis,
Ilia Laurentis cum tibi demus apri.
V aticana bibas, ſi delectaris aceto,
Non faciat ad ſtomachum noſtra lagœna tuum.

In Mathonem.

O mnia uis belle Matho dicere, dic aliquando
Et bene, dic neutrum, dic aliquando male.

Ad ſeipſum.

V itam quæ faciunt beatiorem
I ucundiſſime Martialis, hæc ſunt.
R es non parta labore, ſed relicta.
N on ingratus ager, focus perennis,
L is nunquam, toga rara, mens quieta,
V ires ingenuæ, ſalubre corpus,
P rudens ſimplicitas, pares amici,
C onuictus facilis, ſine arte menſa,
N ox non ebria, ſed ſoluta curis,
N on triſtis torus, attamen pudicus,
S omnus, qui faciat breues tenebras.
Q uod ſis, eſſe uelis, nihilq; malis.
S ummum nec metuas diem, nec optes.

Parat conuiuium.

N untiat octauam phariæ ſua turba iuuencæ,

Et pilata redit iamq́;,ſubitq́; cohors.

T emperat hæc thermas, nimios prior hora uapores
Halat,& immodico ſexta Nerone calet.
S tella Nepos Cani Cerealis Flacce uenitis.
Septem ſigma capit,ſex ſumus,adde Lupum.
E xoneraturas uentrem mihi uillica maluas
Attulit,& uarias,quas habet hortus,opes.
I n quibus eſt lactuca ſedens,& ſectile porrum,
Nec deeſt ructatrix menta,nec herba ſalax.
S ecta coronabunt rutatos oua lacertos,
Et madidum thynni de ſale ſumen erit.
P aruus in his una ponetur cœnula menſa,
Hœdus inhumani raptus ab ore lupi.
E t,quæ non egeant ferro ſtructoris,ofellæ,
Et faba fabrorum,prototomiq́; rudes.
P ullus ad hæc,cœnisq́; tribus iam perna ſuperſtes
Addetur,ſaturis mitia poma dabo.
D e nomentana uinum ſine fece lagœna,
Quæ bis Frontino conſule prima fuit.
A ccedent ſine felle ioci,nec mane timenda
Libertas,& nil quod tacuiſſe uelis.
D e Praſino conuiua meus,Venetoq́; loquatur,
Nec facient quenquam pocula noſtra reum.

In Cottam.

C um potes ametiſtinos trientes,
E t nigro madeas opimiano,
P ropinas modo conditum ſabinum,
E t dicis mihi Cotta,uis in auro?
Quiſquam plumbea uina uult in auro?

De Scorpo.

F rangat idumæas triſtis uictoria palmas,
Plange fauor ſæua pectora nuda manu.
M utet honor cultus, & iniquis munera flammis.
Mitte coronatas gloria mœſta comas.
H eu facinus, prima fraudatus Scorpe iuuenta
Occidis, & nigros tam cito iungis equos.
C urribus illa tuis ſemper properata, breuisq;
Cur fuit, & uitæ tam propè meta tuæ?

Ad Fauſtinum.

S ydera iam tyrius Phryxei reſpicit agni
Taurus, & alternum Caſtora fugit hyems.
R idet ager, ueſtitur humus, ueſtitur & arbos,
Iſmarium pellex attica plorat Ityn.
Q uos Fauſtine dies, qualem tibi Roma Rauennam
Abſtulit, o' ſoles, o tunicata quies.
O' nemus, o' fontes, ſolidumq; madentis arenæ
Littus, & æquoreis ſplendidus Anxur aquis,
E t non unius ſpectator lectulus undæ,
Qui uidet hinc puppes fluminis, inde maris.
S ed nec Marcelli, Pompeianumq;, nec illic
Sunt triplices thermæ, nec fora iuncta quater,
N ec capitolini ſummum penetrale tonantis,
Quæq; nitent cœlo proxima templa ſuo.
D icere te laſſum quoties ego credo Quirino,
Quæ tua ſunt, tibi habe, quæ mea, redde mihi.

De Spadone.

T helin uiderat in toga Spadonem,
D amnatam Numa dixit eſſe mœcham.

Epitaphium Scorpi.

Ille ego ſum Scorpus clamoſi gloria Circi,
Plauſus Roma tui, delitiæq; breues,
Inuida quem Lacheſis raptum trieteride nona,
Dum numerat palmas, credidit eſſe ſenem.

In Olum.

Menſas Ole bonas ponis, ſed ponis opertas,
Ridiculum eſt, poſſum ſic ego habere bonas.

In Marullam.

Arrectum quoties Marulla penem
Penſauit digitis, diuq; menſa eſt,
Libras, ſcrupula, ſextulaſq; dicit.
Idem poſt opus, & ſuas palæſtras,
Loro cum ſimilis iacet remiſſus,
Quanto ſit leuior Marulla dicit.
Non ergo eſt manus iſta, ſed ſtatera.

In Gallum.

Totis Galle iubes tibi me ſeruire diebus,
Et per auentinum ter quater ire tuum.
Eximit, aut reficit dentem Caſellius ægrum,
Infeſtos oculis uris Higine pilos.
Non ſecat, & tollit ſtillantem Fannius uuam,
Triſtia ſaxorum ſtigmata delet Heros.
Eterocellarum fertur Podalirius Hermes,
Qui ſanet ruptos, dic mihi Galle, quis eſt?

Ad Sextum.

Argenti libram mittebas, facta ſelibra eſt,
Sed piperis, tanti non emo Sexte piper.

Ad Frontinum.

Anxuris æquorei placidos Frontine receſſus,

Et propius Baias, littoreamq; domum,
Et quod inhumanæ cancro feruente cicadæ
Non nouere nemus, flumineoſq; lacus,
Dum colui, doctas tecum celebrare uacabat
Pieridas, nunc nos maxima Roma terit.
Hic mihi quando dies meus eſt, iactamur in alto
Vrbis. et in ſterili uita labore perit.
Dura ſuburani dum iugera paſcimus agri,
Vicinoſq; tibi ſancte Quirine lares.
Sed non ſolus amat, qui nocte, dieq; frequentat
Limina, nec uatem talia damna decent.
Per ueneranda mihi muſarum ſacra, per omnes
Iuro deos, et non officioſus amo.

In Delicatum lectorem.

Conſumpta eſt uno ſi lemmate pagina, tranſis,
Et breuiora tibi, non meliora placent.
Diues, et ex omni poſita eſt instructa macello
Cœna tibi, ſed te martia ſola iuuant.
Non opus eſt nobis nimium lectore guloſo,
Hunc uolo, qui fiat non ſine pane ſatur.

De Munna.

Iura trium petijt à Cæſare diſcipulorum
Aſſuetus ſemper Munna docere duos.

Epitaphium Herotionis.

Hic feſtinata requieſcit Herotion umbra,
Crimine quam fati ſexta peremit hyems.
Quiſquis eris noſtri poſt me regnator agelli,
Manibus exiguis annua iuſta dato.
Sic lare perpetuo, ſic turba ſoſpite ſolus
Flebilis in terra ſit lapis iſte tua.

Ad Magiſtrum Ludi.

L udi Magiſter parce ſimplici turbæ,
S ic te frequentes audiant capillati,
E t delicatæ diligat chorus menſæ,
N ec calculator, nec notarius uelox
M aiore quiſquam circulo coronetur.
A lbæ leone flammeo calent luces,
T oſtamq; feruens Iulius coquit meſſem.
S cuticaq; loris horridis ſcytæ pellis,
Q ua uapulauit Marſyas Celenæus,
F erulæq; triſtes, ſceptra pædagogorum
C eſſent, & idus dormiant in Octobris.
A eſtate pueri ſi ualent, ſatis diſcunt.

Epitaphium nobilis Matronæ.

M armora parua quidem, ſed non ceſſura uiator
Mauſeoli ſaxis, pyramidumq; leges.
B is mea romano ſpectata eſt uita Tarento,
Et nihil extremos perdidit ante rogos.
Q uinq; dedit pueros, totidem mihi Iuno puellas
Clauſerunt omnes lumina noſtra manus.
C ontigit & thalami mihi gloria rara, fuitq;
Vna pudicitiæ, mentula uita meæ.

Ad Pollam.

C ontigeris regina meos ſi Polla libellos,
Non tetrica noſtros excipe fronte iocos.
I lle tuus uates Heliconis gloria noſtri,
Pieria caneret cum fera bella tuba,
N on tamen erubuit laſciuo dicere uerſu,
Si nec pædicor, Cotta quid hic facio?

In Carmenionem.

Cum te municipem Corinthiorum
Iactes Carmenion negante nullo,
Cur frater tibi dicor ex Iberis,
Et Celtis genitus, tagiq; ciuis?
An uultu ſimiles uidemur eſſe?
Tu flexa nitidus coma uagaris,
Hiſpanis ego contumax capillis.
Leuis dropace tu quotidiano.
Hirſutis ego cruribus, geniſq;.
Os blæſum tibi, debiliſq; lingua eſt.
Nobis filia fortius loquetur.
Tam diſpar aquilæ columba non eſt,
Nec dorcas rigido fugax leoni.
Quare deſine me uocare fratrem,
Ne te Carmenion uocem ſororem.

De Theopompo.

Quis rogo tam durus, quis tam fuit ille ſuperbus,
Qui iuſſit fieri te Theopompe cocum?
Hanc aliquis faciem nigra uiolare culina
Suſtinet? has uncto polluit ungue comas?
Quis potius cyathos, aut quis cryſtalla tenebit?
Qua ſapient melius miſta falerna manu?
Si tam ſydereos manet exitus iſte miniſtros,
Iuppiter utatur iam Ganymede coco.

Epitaphium Vetulæ.

Pyrrhæ filia, Neſtoris nouerca,
Quam uidit Niobe puella canam,
Laërtes auiam ſenex uocabat.
Nutricem Priamus, ſocrum Thyeſtes,

Iam

I am cornicibus omnibus ſuperſtes
Hoc tandem ſita prurit in ſepulchro
Caluo Plotia cum Melanthione.

In Læliam.

Cum tibi non Epheſos, nec ſit Rhodos, aut Mitylene,
Sed domus in uico Lælia patritio,
Deq; coloratis nunquam lita mater hetruſcis,
Durus aricina de regione pater,
Ζωὴ καὶ ψυχὴ laſciuum congeris uſq;,
Pro pudor Herſiliæ ciuis, et Aegeriæ.
Lectulus has uoces, nec lectulus audiat omnis,
Sed quem laſciuo ſtrauit amica uiro.
Scire cupis, quo caſta modo matrona loquaris,
Nunquid cum criſſas, blandior eſſe potes?
Tu licet ediſcas totam, referasq; Corinthon,
Non tamen omnino Lælia Lais eris.

De Polla.

Cuſtodes das Polla uiro, non accipis ipſa,
Hoc eſt uxorem ducere Polla uirum.

Ad Potitum.

Quod mihi uix unus toto liber exeat anno,
Deſidiæ tibi ſum docte Potite reus.
Iuſtius at quanto mirere, quod exeat unus,
Labantur toti cum mihi ſæpe dies.
Nunc reſalutantes uideo nocturnus amicos,
Gratulor & multis, nemo Potite mihi.
Nunc ad luciferam ſignat mea gemma Dianam,
Nunc me prima ſibi, nunc ſibi quinta rapit.
Nunc conſul, prætor'ue tenet, reducesq; choreæ.
Auditur toto ſæpe poëta die.

S ed nec cauſidico poſſis impune negare,
Nec ſi te rhetor, grammaticus'ue rogent.
B alnea poſt decima laſſo, centum'q; petuntur
Quadrantes, fiet quando Potite liber?

De Rabirio.

Quiſquis læta tuis, & ſera parentibus optas
Fata, breuem titulum marmoris huius ama.
C ondidit hac caras tellure Rabirius umbras,
Nulli ſorte iacent candidiore ſenes.
B is ſex luſtra tori, nox mitis, & ultima cluſit.
Arſerunt uno funera bina rogo.
H os tamen ut primis raptos ſibi quærit in annis
Improbius nihil his fletibus eſſe poteſt.

Adulatorium.

F ruſtra blanditiæ uenitis ad me
A ttritis miſerabiles labellis,
D icturus dominum, deumq; non ſum,
I am non eſt locus hac in urbe nobis,
A d Parthos procul ite pileatos,
E t turpes, humileſq;, ſuppliceſq;
P ictorum ſola baſiate regum.
N on eſt hic dominus, ſed imperator,
S ed iuſtiſſimus omnium ſenator,
P er quem de ſtygia domo reducta eſt
S iccis ruſtica ueritas capillis.
H oc ſub principe, ſi ſapis, caueto,
V erbis Roma prioribus loquaris.

Ad Marcum.

L ittera facundi gratum mihi pignus amici
Pertulit Auſoniæ dona ſeuera togæ,

Quæ non Fabricius, ſed uellet Apicius uti,
Vellet Mecœnas cæſarianus eques.
Vilior hæc nobis alio mittente fuiſſet.
Non quacunq; manu uictima cæſa litat.
A te miſſa uenit, poſſem niſi munus amare
Marce tuum, poteram nomen amare meum.
Munere ſed plus eſt, & nomine gratius ipſo
Officium docti, iudiciumq; uiri.

Ad Romam.

Iam parce laſſo Roma gratulatori,
Laſſo clienti, quandiu ſalutator
Anteambulones, & togatulos inter
Centum merebor plumbeos die toto,
Cum Scorpus una quindeam graues hora
Feruentis auri uictor afferat ſaccos.
Non ego meorum præmium libellorum,
Quid enim merentur? apulos uelim campos.
Non Hybla, non me ſpicifer capit Nilus,
Nec quæ paludes delicata pontinas
Ex arce cliui ſpectat uua ſetini.
Quid concupiſcam quæris ergo? dormire.

De Galla.

Millia uiginti quondam me Galla popoſcit,
Et fateor magni non erat illa nimis.
Annus abit, biſquina dabis ſeſtertia, dixit.
Poſcere plus uiſa eſt, quàm prius, illa mihi.
Iam duo poſcenti poſt ſextum millia menſem,
Mille dabam nummos, noluit accipere.
Transierant binæ forſan, trinæ'ue calendæ.
Aureolos ultro quattuor ipſa petit.

N on dedimus, centum iuſſit me mittere nummos,
 Sed uiſa eſt nobis hæc quoq; ſumma grauis,
S portula nos iunxit quadrantibus arida centum,
 Hanc uoluit, puero diximus eſſe datam.
I nferius nunquid potuit deſcendere? fecit.
 Dat gratis, ultro dat mihi Galla, nego.

De Meuio.

H oc fortuna tibi uidetur æquum?
C iuis non Syriæ'ue, Parthiæ'ue,
N ec de Cappadocis eques catasſtis,
S ed de plebe Remi, Numæq; uerna,
I ucundus, probus, innocens, amicus,
L ingua doctus utraq;, cuius unum eſt,
S ed magnum uitium, quod eſt poëta,
P ullo Meuius alget in cucullo,
C occo mulio fulget Incitatus?

De Caro medico.

N equius à Caro nihil unquam Maxime factum eſt,
 Quàm quod febre perit, fecit & ille nefas.
S æua nocens febris ſaltem quartana fuiſſet,
 Seruari medico debuit illa ſuo.

Ad Macrum.

I bis littoreas Macer Salonas,
I bit rara fides, amorq; recti,
E t ſecum comitem trahet pudorem.
S emper pauperior redit poteſtas.
F elix auriferæ colone terræ,
R ectorem uacuo ſinu remittes,
O ptabisq; moras, & exeuntem
V do dalmata gaudio ſequeris.

Nos Celtas, Macer, & truces Iberos
Cum deſyderio tui petemus.
Sed quæcunq; tamen feretur illic
Piſcoſi calamo, Tagi notata,
Macrum pagina noſtra nominabit.
Sic inter ueteres legar poëtas,
Nec multos mihi præferas priores,
Vno ſed tibi ſim minor Catullo.

De Torquato, & Otacilio.

Ad lapidem Torquatus habet prætoria quartum,
Ad quartum breue rus emit Otacilius.
Torquatus nitidas pario de marmore thermas
Extruxit, cucumam fecit Otacilius.
Diſpoſuit daphnona ſuo Torquatus in agro,
Caſtaneas centum ſeuit Otacilius.
Conſul torquatus, uici fuit ille magiſter,
Nec minor in tanto uiſus honore ſibi.
Grandis ut exiguam bos ranam ruperat olim,
Sic puto Torquatus rumpet Otacilium.

De Erote.

Plorat Eros, quoties maculoſæ pocula myrrhæ
Inſpicit, aut pueros, nobilius'ue citrum,
Et gemitus imo promit de pectore, quod non
Tota miſer coëmat ſepta, feratq; domum.
Quàm multi faciunt, quod Eros, ſed lumine ſicco,
Pars maior lachrymas ridet, & intus habet.

De Phyllide.

Cum duo ueniſſent ad Phyllida mane fututum,
Et nudam cuperet ſumere uterq; prior,
Promiſit pariter ſe Phyllis utriq; daturam,

Et dedit, ille pedem ſuſtulit, hic tunicam.

Ad Gallum.

Si quid noſtra tuis adicit uexatio rebus,
Mane, uel à media nocte togatus ero,
Stridentesq; feram flatus aquilonis iniqui,
Et patiar nimbos, excipiamq; niues.
Sed ſi non fias quadrante beatior uno,
Per gemitus noſtros, ingenuasq; cruces,
Parce precor laſſo, uanosq; remitte labores,
Qui tibi non proſunt, & mihi Galle nocent.

Ad Marinum.

Raros colligis hinc & hinc capillos,
Et latum nitidæ Marine caluæ
Campum temporibus tegis comatis,
Sed moti redeunt iubente uento,
Redduntur'q; ſibi, caputq; nudum
Cirris grandibus hinc & inde cingunt
Inter ſplendophorum, Teleſphorumq;,
Cide ſtare putabis Halmyroten.*
Vis tu ſimplicius ſenem fateri?
Vt tandem uidearis unus eſſe.
Tonſoriam reliquos metat capillos
Caluo turpius eſt nihil comato.

De Afro.

Miraris quare dormitum non eat Afer,
Accumbat cum qua Cæciliane uides.

De Ladonte Nauta.

Iam ſenior Ladon tyberinæ Nauta carinæ
Proxima dilectis rura parauit aquis,
Quæ cum ſæpe uagus premeret torrentibus undis
Tybris, & hyberno rumperet arua lacu,

ὀρθὸς γυ..
ἁρπαγ. ἁρπαγ.

E meritam puppim ripa quæ ſtabat in alta,
Impleuit ſaxis, oppoſuitq; uadis.
S ic nimias auertit aquas, quis credere poſſet?
Auxilium domino merſa carina tulit.

De Lauro.

N emo noua caluit ſic inflammatus amica,
Flagrauit quanto Laurus amore pilæ.
S ed qui primus erat luſor, dum floruit ætas,
Nunc, poſtquam deſit ludere, prima pila eſt.

De Natali Reſtituti.

O ctobres age ſentiat calendas
F acundi pia Roma Reſtituti,
L inguis, omnibus & fauete uotis,
N atalem colimus, tacete lites,
A bſit cereus aridi clientis,
E t uani triplices, breuesq; mappæ,
E xpectent gelidi iocos decembris.
C ertent muneribus beatiores.
A grippæ tumidus negotiator
C admi municipes ferat lacernas.
P ugnorum reus, ebriæq; noctis.
C œnatoria mittat aduocato.
I nfamata uirum puella uicit,
V eros ſardonychas ſed ipſa tradat.
M irator ueterum ſenex auorum
D onet phidiaci toreuma cœli.
V enator leporem, colonus hœdum.
P iſcator ferat æquorum rapinas.
S i mittit ſua quisq;, quid poëtam
M iſſurum tibi Reſtitute credis?

Ad Cottam.

O mnes perſequeris prætorum Cotta locellos,
Accipis & ceras, officioſus homo es.

De ſtatua Iunonis.

I uno labor Polyclete tuus, & gloria felix,
Phidiacæ cuperent quam meruiſſe manus,
O re nitet tanto, quanto ſuperaſſet in Ida
Iudice conuictas non dubitante deas.
I unonem Polyclete ſuam niſi frater amaret,
Iunonem poterat frater amare tuam.

In Ligellam.

Quid uellis uetulum Ligella cunnum?
Quid buſti cineres tui laceſſis?
T ales munditiæ decent puellas.
N am tu iam nec anus potes uideri.
I ſtud crede mihi Ligella belle
N on mater facit Hectoris, ſed uxor.
E rras, ſi tibi cunnus hic uidetur,
A d quem mentula pertinere deſit.
Quare, ſi pudor eſt, Ligella noli
B arbam uellere mortuo leoni.

De Almone.

O mnes eunuchos habet Almo, nec arrigit ipſe,
Et queritur, pariat quod ſua Polla nihil.

Ad Marium.

M ari quietæ cultor, & comes uitæ,
Quo ciue priſca gloriatur Atina,
H as tibi gemellas barbari decus luci
C ommendo pinus, ilicesq; faunorum,
E t ſemidocta uillica manu ſtructas.

T onantis aras, horridiq; ſiluani,
Q uas tinxit agni ſæpe ſanguis, aut hœdi,
D omnamq; ſancti uirginem deam templi,
E t, quem ſororis hoſpitem uides caſtæ
M artem mearum principem calendarum,
E t delicatæ laureum nemus Floræ,
I n quod Priapo perſequente confugit.
H oc omne agelli mite paruuli numen
S eu tu cruore, ſiue thure placabis,
V bicunq; noſter Martialis eſt dices,
H ac ecce mecum dextera litat nobis
A bſens ſacerdos, nos putate præſentem,
E t date duobus, quicquid alter optarit.

Ad Clementem.

S i prior euganeas Clemens Helicaonis oras,
Pictaq; pampineis uideris arua iugis.
P erfer ateſtinæ nondum uulgata Sabinæ
Carmina, purpurea ſed modo ſuta toga.
V t roſa delectat, metitur quæ pollice primo,
Sic noua nec mento ſordida charta iuuat.

Munuſculum pomorum.

N on mea maſſilus ſeruat pomaria ſerpens,
Regius Alcinoi nec mihi ſeruit ager.
S ed nomentana ſecurus germinat hortus
Arbore, nec furem plumbea mala timent.
H æc igitur, media quæ ſunt mihi nata Suburra,
Mittimus autumni cerea poma mei.

Ad Gallam.

I nfantem tibi uir, tibi Galla remiſit adulter,
Hi puto non dubie ſe futuiſſe negant.

Ad Auitum.

Sæpe loquar nimium gentes quod Auite remotas
Miraris latia factus in urbe ſenex.
Auriferumq; Tagum ſitiam, patriumq; Salonem,
Et repetam ſaturæ ſordida rura caſæ.
Illa placet tellus, in qua res parua beatum
Me facit, & tenues luxuriantur opes.
Paſcitur hic, ibi paſcit ager. tepet igne maligno
Hic focus, ingenti lumine lucet ibi.
Hic pretioſa fames, conturbatusq; macellus,
Menſa ibi diuitijs ruris operta ſui.
Quattuor hic æſtate togæ, pluresue teruntur,
Autumnis ibi me quattuor una tegit.
I, cole nunc reges, quicquid non præſtat amicus,
Cum præſtare tibi poſſit Auite locus.

De Numa.

Dum leuis arſura ſtruitur libitina papyro,
Dum myrrham, & caſiam flebilis uxor emit,
Iam ſcrobe, iam lecto, iam polinctore parato
Hæredem ſcripſit me Numa, conualuit.

In Publium.

Addat cum mihi cæcubum miniſter
Idæo reſolutior cinædo,
Quo nec filia cultior, nec uxor,
Nec mater tua, nec ſoror recumbit,
Vis ſpectem potius tuas lacernas,
Et citrum uetus, indicosq; dentes?
Suſpectus tibi ne tamen recumbam,
Præſta de grege, ſordidaq; uilla
Tonſos, horridulos, rudes, puſillos

H ircoſi mihi filios ſubulci.
P erdet te pudor hic habere Publi
M ores non potes hos, & hos miniſtros.

De figura Socratis.

S i romana forent hæc Socratis ora, fuiſſent
Iulius in ſeptis qualia Rufus habet.

In commiſcentem uerſus operi ſuo.

Quid ſtulte noſtris uerſibus tuos miſces?
C um litigante quid tibi miſer libro?
Q uid congregare cum leonibus uulpes,
A quilis'q; ſimiles facere noctuas quæris?
H abeas licebit alterum pedem Ladæ,
I nepte fruſtra crure ligneo curres.

De Capitolino.

E lyſio redeat ſi forte remiſſus ab agro
Ille ſuo felix Cæſare Galba uetus.
Qui Capitolinum pariter, Galbam'q; iocantes
Audierit, dicet ruſtice Galba tace.

De Phileno.

Q ua factus ratione ſit requiris,
Q ui nunquam futuit, pater Philenus,
G aditanus Auite dicat iſtud,
Q ui ſcribit nihil, & tamen poëta eſt.

Ad Bilbilitanos agros.

M uniciipes auguſta mihi quos Bilbilis agri
Monte creat, rapidis quem Salo cingit aquis.
E cquid læta iuuat ueſtri uos gloria uatis?
Nam decus & nomen, fama'q; ueſtra ſumus.
N ec ſua plus debet tenui Verona Catullo,
Me'q; uelit dici non minus illa ſuum.

Quattuor acceſſit trigeſima meſſibus æſtas,
Vt ſine me Cereri ruſtica liba datis,
Mœnia dum colimus dominæ pulcherrima Romæ,
Mutauere meas Itala regna comas.
Excipitis reducem placida ſi mente, uenimus,
Aſpera, ſi geritis corda, redire licet.

Ad Librum.

I noſtro comes, i libelle Flauo
Longum per mare ſed fauentis undæ,
Et curſu facili, tuisq; uentis
Hiſpanæ pete Tarrachonis arces.
Illinc te rota tollet, & citatus
Altam Bilbilin, & tuum Salonem
Quinto forſitan eſſedo uidebis.
Quid mandem tibi quæris? ut ſodales
Paucos, & ueteres, & ante brumas
Triginta mihi, quattuorq; uiſos
Ipſa protinus à uia ſalutes.
Et noſtrum admoneas ſubinde Flauum
Iucundos mihi nec laborioſos
Seceſſus ſpatio paret ſalubri,
Qui pigrum faciant tuum parentem,
Hæc ſunt. iam tumidus uocat magiſter,
Caſtigatq; moras, & aura portum
Laxauit melior, uale Libelle.
Nauem, ſcis puto, non moratur unus.

M·V·MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER VNDECIMVS.

VO` TV, QVO` LIBER otioſe tendis,
Cultus ſyndone non quotidiana?
Nunquid Parthenium uidere tentas?
V adas, & redeas ineuolutus.
L ibros non legit ille, ſed libellos,
N ec muſis uacat, aut ſuis uacaret.
E cquid te ſatis æſtimas beatum
C ontingunt tibi ſi manus minores?
V iani pete porticum Quirini,
T urbam non habet otioſiorem
P ompeius, uel Agenoris puella,
V el primæ dominus leuis carinæ.
S unt illic duo, tres'ue, qui reuoluant
N oſtrarum tineas ineptiarum.
S ed cum ſponſio, fabulæq; laſſæ
D e Scorpo fuerint, & Incitato.

Ad Lectores.

T riſte ſupercilium, duriq; ſeuera Catonis
Frons, & aratoris filia Fabricii.
E t perſonati faſtus, & regula morum
Quicquid & in tenebris non ſumus, ite foras.
E cce mei clamant iò ſaturnalia uerſus,
Et licet, & ſub te præſide Nerua libet.

Ad Lectores.

L ectores tetrici ſalebroſum ediſcite Sanctram.
Nil mihi uobiſcum eſt, iſte liber meus eſt.

De ſuis Libellis.

N on urbana mea tantum pimpleide gaudent
Otia, nec uacuis auribus iſta damus,
S ed meus in geticas ad martia ſigna pruinis
A rigido teritur Centurione liber.
D icitur & noſtros cantare Britania uerſus,
Quid prodeſt? neſcit ſacculus iſta meus.
At quam uicturas poteramus pangere chartas,
Quantaq; pieria prælia flare tuba,
C um pia reddiderint Auguſtum numina terris,
Et Mecœnatem ſi tibi Roma darent.

Precatur Deos pro Nerua Traiano.

S acra, laresq; Phrygum, quos Troiæ maluit hæres,
Quàm rapere arſuras Laomedontis opes.
S criptus es æterno nunc primum Iuppiter auro,
Et ſoror, & ſummi filia tota patris.
E t qui purpureis iam tertia nomina faſtis
Iane refers Neruæ uos precor ore pio.
H unc omnes ſeruate ducem, ſeruate ſenatum.
Moribus hic uiuat principis, ille ſuis.

In Laudem Neruæ Traiani.

T anta tibi eſt recti reuerentia Cæſar, & æqui,
Quanta Numæ fuerat, ſed Numa pauper erat.
A rdua res hæc eſt, opibus non tradere mores,
Et cum tot Crœſos uiceris, eſſe Numam.
S i redeant ueteres, ingentia nomina, patres,
Elyſium liceat ſi uacuare nemus,

T e uolet inuictus pro libertate Camillus,
Aurum Fabricius te tribuente uolet.
T e duce gaudebit Brutus, tibi Sylla cruentus
Imperium tradet, cum poſiturus erit,
E t te priuato cum Cæſare Magnus amabit,
Donabit totas & tibi Craſſus opes.
I pſe quoq; infernis reuocatus Ditis ab umbris
Si Cato reddatur, Cæſarianus erit.

Ad Romam & Dindymum.

V nctis falaferi ſenis diebus,
R egnator quibus imperat fritillus,
V erſu ludere non laborioſo
P ermittis puto pileata Roma,
R iſiſti, licet ergo, nec uetamur.
P allentes procul hinc abite curæ
Q uicquid uenerit obuium, loquamur
M oroſa ſine cogitatione.
M iſce dimidios puer trientes,
Q uales Pythagoras dabat Neroni,
M iſce Dindyme ſed frequentiores,
P oſſum nil ego ſobrius, bibenti
S uccurrunt mihi quindecim poëtæ.
D a nunc baſia, ſed catulliana,
Q uæ ſi tot fuerint, quot ille dixit,
D onabo tibi paſſerem Catulli.

In Paulam.

I am certe ſtupido non dices Paula marito,
Ad mœchum quoties longius ire uoles,
C æſar in Albanum iuſſit me mane uenire,
Cæſar circæos, iam ſtropha talis abit,

P enelopæ licet eſſe tibi ſub principe Nerua,
Sed prohibet ſcabies, ingeniumq; uetus.
I nfelix quid ages? ægram ſimulabis amicam,
Hærebit dominæ uir comes ipſe ſuæ,
I bit & ad fratrem tecum, matremq;, patremq;,
Quas igitur fraudes ingenioſa paras?
D icet & hiſteriacam ſe forſitan altera mœcha
In Sinueſano uelle ſedere lacu.
Quanto tu melius, quoties placet ire fututum,
Quæ uerum mauis dicere Paula uiro.

De Baſijs ſui pueri.

L aſſa quod externi ſpirant opobalſama draucí,
Vltima coricio quæ cadit aura croco.
P oma quod hyberna matureſcentia capſa,
Arbore quod uerna luxurioſus ager.
D e palatinis dominæ, quod ſerica prælis,
Sucina uirginea quod regelata manu.
A mphora quod nigri ſed longe fracta falerni,
Quod qui ſicanias detinet hortus apes.
Quod Coſmi redolent alabaſtra, focíq; deorum,
Quod modo diuitibus lapſa corona comis.
S ingula quid dicam? non ſunt ſatis omnia miſce,
Hoc fragrant pueri baſia mane mei.
S cire cupis nomen, nil præter baſia dicam.
Iuro tibi, nimium ſcire Sabine cupis.

De Statua Memoris.

C larus fronde Iouis romani fama cothurni
Spirat apellea redditus arte Memor.

De Turno.

C ontulit ad ſatyras ingentia pectora Turnus,

Cur

C ur non ad memoris carmina? frater erat.

Ad Puerum ſuum.

T olle puer calices, tepidiq; toreumata Nili,
Et mihi ſecura pocula trade manu.
T rita patrum labris, & tonſo pura miniſtro,
Antiquus menſis reſtituatur honor.
T e potare decet gemma, qui Mentora frangis
In ſcaphium mœchæ Sardanapale tuæ.

In Zoilum.

I us tibi natorum uel ſeptem Zoile detur,
Dum matrem nemo det tibi, nemo patrem.

Epi. Paridis.

Q uiſquis flammeam teris uiator,
N oli nobile præterire marmor.
V rbis delitiæ, ſalesq; Nili,
A rs, & gratia, luſus & uoluptas,
R omani decus, & dolor theatri,
A tq; omnes ueneres, cupidinesq;,
H oc ſunt condita, quo Paris, ſepulchro.

De Colono.

H æredes nolite breuem ſepelire colonum,
Nam terra eſt illi quatulacunq; grauis.

De Libro ſuo.

S unt chartæ mihi, quas Catonis uxor,
E t quas horribiles legant Sabinæ,
H ic totus uolo rideat libellus,
E t ſit nequior omnibus libellis,
Q ui uino madeat, nec erubeſcat
P ingui ſordidus eſſe coſmiano.
L udat cum pueris, amet puellas,

O' quàm tu cupias ter uiuere Neſtoris annos,
Et nihil ex ulla perdere luce uoles.
R ebus in anguſtis facile eſt contemnere uitam,
Fortiter ille facit, qui miſer eſſe poteſt.

Ad Seuerum.

M iraris docto quod carmina mitto Seuero,
Ad cœnam quod te docte Seuere uocem.
I uppiter ambroſia ſatur eſt & nectare uiuit,
Nos tamen exta Ioui, thura, merumq; damus.
O mnia cum tibi ſint dono conceſſa deorum,
Si quod habes non uis, ergo quid accipies?

In Theleſphorum.

C um me uelle uides, tenſum Teleſphore ſentis,
Magna rogas, puto me uelle negare licet?
E t niſi iuratus dixi dabo, ſubtrahis illas,
Permittunt in me quæ tibi multa nates.
Quid ſi me tonſor, cum ſtricta nouacula ſupra eſt,
Tunc libertatem, diuitiasq; roget?
P romittam, nec enim rogat illo tempore tonſor,
Latro rogat. res eſt imperioſa timor.
S ed fuerit curua cum tecta nouacula theca,
Frangam tonſori crura, manusq; ſimul.
A t tibi nil faciam, ſed lota mentula lana
λειχάζειν cupidæ dicet auaritiæ.

De Charino.

S enes Charinus omnibus digitis gerit,
Nec nocte ponit annulos.
N ec cum lauatur, cauſa quæ ſit, quæritis?
Dactylothecam non habet.

De Chione & Phlogide.

S it Phlogis an Chione ueneri magis apta requiris,
Pulchrior eſt Chione, ſed Phlogis ulcus habet.
V lcus habet Priami, quod tendere poſſit alutam,
Quodq; ſenem pylium non ſinat eſſe ſenem.
V lcus habet, quod habere ſuam uult quiſq; puellam,
Quod ſanare Criton, non quod Hygea poteſt.
A t Chione non ſentit opus, nec uocibus ullis
Adiuuat, abſentem, marmoreamq; putes.
E xorare dei ſi uos tam magna liceret,
Et bona uelletis tam pretioſa dare,
H oc, quod habet Chione corpus, faceretis haberet
Vt Phlogis, & Chione quod Phlogis ulcus habet.

De Maneio.

L ingua maritus, mœchus ore Maneius
S umenianis inquinatior bucis,
Q uem cum feneſtra uidit à ſuburana
O bſcœna nudum lena fornicem, clauſit,
M ediumq; mauult baſiare, quàm ſummum,
M odo qui per omnes uiſcerum tubos ibat,
E t uoce certa, conſciaq; dicebat
P uer, an puella matris eſſet in uentre.
G audete cunni, ueſtra nanq; res acta eſt,
A rrigere linguam non poteſt fututricem,
N am, dum tumenti merſus hæret in uulua,
E t uagientes intus audit infantes,
P artem guloſam ſoluit indecens morbus,
N ec purus eſſe nunc poteſt, nec impurus.

De Leſbia

L eſbia ſe iurat gratis nunquam eſſe fututam,

Verum

Verum eſt, cum fu tui uult, numerare ſolet.

In Philomuſum.

Spectas nos Philomuſe, cum lauamur,
Et quare mihi tam mutoniati
Sint leues pueri ſubinde quæris,
Dicam ſimpliciter tibi roganti,
Pædicant Philomuſe curioſos.

In Fauſtum.

Neſcio tam multis quid ſcribas Fauſte puellis,
Hoc ſcio, quod ſcribit nulla puella tibi.

In Iuſtinum.

Sexcenti cœnant à te Iuſtine uocati
Lucis ad officium, quæ tibi prima fuit,
Inter quos, memini, non ultimus eſſe ſolebam,
Nec locus hic nobis inuidioſus erat.
Poſtera ſed feſtæ reddis ſolennia menſæ,
Sexcentis hodie, cras mihi natus eris.

In Vacerram.

Et delator es, & calumniator,
Et fraudator es, & negotiator,
Et fellator es, & laniſta, miror
Quare non habeas Vacerra nummos.

In Maronem.

Nil mihi das uiuus, dicis poſt fata daturum,
Si non es ſtultus, ſcis Maro quid cupiam.

Ad Mathonem.

Parua rogas magnos, ſed nõ dant hæc quoq; magni,
Vt pudeat leuius te Matho, magna roga.

Epi. Canis Lydiæ.

Amphitheatrales inter nutrita magiſtros

Venatrix, ſyluis aſpera, blanda domi.
Lydia dicebar domino fidiſſima dextro,
Qui non Erigones mallet habere canem,
Nec qui dictæa Cephalum de gente ſecutus
Luciferæ pariter uenit ad aſtra deæ,
Non me longa dies, nec inutilis abſtulit ætas,
Qualia dulichio fata fuere cani,
Fulmineo ſpumantis apri ſum dente perempta,
Quantus erat Calydon, aut Erymanthe tuus.
Nec queror infernas, quãuis cito, rapta ſub umbras,
Non potui fato nobiliore mori.

In Tuccam.

Vendere Tucca potes centenis millibus emptos?
Plorantes dominum uendere Tucca potes?
Nec te blanditiæ, nec uerba, rudesq; querelæ,
Nec te dente tuo ſaucia colla mouent?
Ah facinus tunica patet inguen utrinq; leuata,
Inſpiciturq́; tua mentula facta manu.
Si te delectat numerata pecunia, uende
Argentum, menſas, myrrhina, rura, domum.
Vende ſenes ſeruos, agros & uende paternos,
Ne pueros uendas, omnia uende miſer.
Luxuria eſt emere hos, qs enim dubitat'ue, negat'ue?
Sed multo maior uendere luxuria eſt.

De Leda.

Hiſtericam uetulo ſe dixerat eſſe marito,
Et queritur futui Leda neceſſe ſibi.
Sed flens, atq; gemens tanti negat eſſe ſalutem,
Seq́; refert potius propoſuiſſe mori.
Vir rogat ut uiuat, uirides nec deſerat annos,

Et fieri quod iam non facit ipſe, ſinit.

P rotinus accedunt medici, medicæq; recedunt,
Tolluntur'q; pedes, ó medicina grauis.

De Nata.

D rauci Nata ſui uocat pipinnam,
C ollatus cui gallus eſt priapus.

In Lygdum.

V enturum iuras ſemper mihi Lygde roganti,
Conſtituis'q; horam, conſtituis'q; locum.
C um fruſtra iacui longa prurigine tentus,
Succurrit pro te ſæpe ſiniſtra mihi.
Q uid precer ó fallax meritis, & moribus iſtis,
Vmbellam luſcæ Lygde feras dominæ.

De Bacchara.

C urandum penem commiſit Bacchara græcus
Riuali medico, Bacchara gallus erit.

In Cæliam.

T heca tectus aënea lauatur,
T ecum Cælia ſeruus, ut quid oro,
N on ſit cum citharœdus, aut Choraules,
N on uis, ut puto, mentulam uidere,
Q uare cum populo lauaris ergo,
O mnes an tibi nos ſumus ſpadones?
E rgo ne uidearis inuidere,
S eruo Cælia fibulam remitte.

Ad Pætum.

S oluere Pæte decem tibi me ſeſtertia cogis,
Perdiderat quoniam Bucco ducenta tibi.
N e noceant oro mihi non mea crimina, tu qui
Bis centena potes perdere, perde decem.

In Vacerram.

I n omnibus Vacerra quod conclauibus
C onſumit horas,& die tota ſedet,
C œnaturit Vacerra, non cacaturit.

Ad Victorem.

V tere fœmineis complexibus, utere Victor,
  Ignotumq́; ſibi mentula diſcat opus.
F lammea texuntur ſponſæ,iam uirgo parata eſt,
  Tondebit pueros iam noua nupta tuos.
P ædicare ſemel cupido dabit illa marito,
  Dum metuit teli uulnera prima noui.
S æpius hoc fieri nutrix,materq́; uetabunt,
  Et dicent uxor,non puer iſte tibi eſt.
H eu quantos æſtus,quantos patiere labores,
  Si fuerit cunnus res peregrina tibi.
E rgo ſuburranæ tironem trade magiſtræ,
  Illa uirum faciet,non bene uirgo docet.

Ad Pætum.

A d primum decima lapidem quod uenimus hora,
  Arguimur lentæ crimine pigritiæ,
N on eſt iſta quidem,non eſt mea,ſed tua culpa,
  Miſiſti mulas quod mihi Pæte tuas.

De Baijs.

L ittus beatæ Veneris aureum Baias,
B aias ſuperbæ blanda dona naturæ,
V t mille laudem Flacce uerſibus, Baias
L audabo digne,non ſatis tamen,Baias,
S ed Martialem malo Flacce quàm Baias.
O ptare utrunq; pariter improbi uotum eſt.
Q uod ſi deorum munere hoc tibi detur.

Quid gaudiorum eſt Martialis & Baiæ.

De Spadone & Sene.

Cum ſene communē uexat ſpado Dindymus Aeglen,
Et iacet in medio ſicca puella toro,
Viribus hic operi non eſt, hic utilis annis,
Ergo ſine effectu prurit uterq; labor.
Supplex illa rogat pro ſe, miſeriſq; duobus,
Hunc iuuenem facias, hunc Cytherea uirum.

De Philoſtrato.

A ſinueſſanis conuiua Philoſtratus undis
Conductum repetens nocte iubente larem,
Pene imitatus obit ſæuis Elpenora fatis,
Præceps per longos dum ruit uſq; gradus.
Non eſſet Nymphe tam magna pericula paſſus,
Si potius ueſtras ille bibiſſet aquas.

Ad Soſibianum.

Nemo habitat gratis, niſi diues & orbus apud te,
Nemo domum pluris Soſibiane locat.

De Antiocho tonſore.

Qui nondum ſtygias deſcendere quærit ad undas,
Tonſorem fugiat, ſi ſapit, Antiochum.
Alba minus ſæuis lacerantur brachia cultris,
Cum furit ad Phrygios enthea turba modos.
Mitior implicitas Alcon ſecat enterocelas,
Fractaq; fabrili dedolat oſſa manu.
Tondeat hic inopes cynicos, & ſtoica menta,
Collaq; pulueréa nudet equina iuba.
Hic miſerum ſcythica ſub rupe Promethea radat,
Carnificem nudo pectore poſcet auem.
Ad matrem fugiet Pentheus, ad Mænadas Orpheus,

Antiochi tantum barbara tela ſonent.

H æc,quæcunq; meo numeraſti ſtigmata mento,
In ueteli picta qualia fronte ſedent,
N on iracundis fecit grauis unguibus uxor,
Antiochi ferrum eſt,& ſcelerata manus.
V nus de cunctis animalibus Hircus habet cor,
Barbatus uiuit, ne ferat Antiochum.

In Zoilum.

S ydere percuſſa eſt ſubito tibi Zoile lingua,
Dum lingis cunnum,Zoile nunc futues.

In Parthenopæum.

L eniat ut fauces medicus,quas aſpera uexat
Aſſidue tuſſis Parthenopæe tibi,
M ella dari,nucleoſq; iubet,dulceſq; placentas,
Et quicquid pueros non ſinit eſſe truces,
A t tu non ceſſas totis tuſſire diebus,
Non eſt hæc tuſſis Parthenopæe,gula eſt.

Ad Caridemum.

D iues eras quondam,ſed tunc pædico fuiſti,
Et tibi nulla diu fœmina nota fuit,
N unc ſectaris anus.o' quantum cogit egeſtas,
Illa fututorem te Carideme facit.

De Cariſiano.

M ultis iam Lupe poſſe ſe diebus
P ædicare negat Cariſianus.
C auſam cum modo quærerent ſodales,
V entrem dixit habere ſe ſolutum.

Ad Pollam.

I ntactas quare mittis mihi Polla coronas?
A te uexatas malo tenere roſas.

In Creſtillum.

C armina nulla probas, molli quæ limite currunt,
Sed quæ per ſalebras, altaq; ſaxa cadunt.
E t tibi mæonio quod carmine maius habetur
Lucili Columella hic ſitus Metrophanes.
A ttonitusq; legis terrai, frugiferai,
Accius & quicquid Pacuuiusq; uomunt.
V is inuter ueteres Chreſtille, tuosq; poëtas?
Diſpeream ni ſcis mentula quid ſapiat.

Epi. Canaces.

A eolidon Canace iacet hoc tumulata ſepulchro,
Vltima cui paruæ ſeptima uenit hyems.
A h ſcelus, ah facinus properas, quid flere uiator?
Non licet hic uitæ de breuitate queri,
T riſtius eſt leto leti genus, horrida uultus
Abſtulit, & tenero ſedit in ore lues.
I pſaq; crudeles ederunt oſcula morbi,
Nec data ſunt nigris tota labella rogis.
S i tam præcipiti fuerant uentura uolatu,
Debuerant alia fata uenire uia.
S ed mors uocis iter properauit cludere blandæ,
Ne poſſet duras flectere lingua deas.

In Zoilum.

M entitur qui te uitioſum Zoile dicit.
Non uitioſus homo es Zoile, ſed uitium.

De Theodoro.

P ierios uatis Theodori flamma penates
Abſtulit, hoc muſis, hoc tibi Phœbe placet.
O' ſcelus, o' magnum facinus, crimenq; deorum,
Non arſit pariter quod domus, & dominus.

In Verpum æmulum.

Quod nimium liues noſtris, & ubiq; libellis
Detrahis, ignoſco, Verpe poëta ſapis.
Hoc quoq; non curo, quod tu mea carmina carpas,
Corripias, & ſic Verpe poëta ſapis.
Illud me cruciat, Solymis quod natus in ipſis,
Pædicas puerum Verpe poëta meum.
Ecce negas, iuraſq; mihi per templa tonantis,
Non credo, iura Verpe per Anchialum.

Ad Flaccum.

Inuideris quoties in baſia fellatorum,
In ſolio puto te mergere Flacce caput.

In Germanum.

Martia non Rhenus ſalit hic Germane, quid obſtas?
Et puerum prohibes diuitis imbre lacus?
Barbare non debet ſubmoto caue miniſtro
Captiuam uictrix unda leuare ſitim.

In Theleſinam.

Vna nocte quater poſſum, ſed quattuor annis
Si poſſum peream te Theleſina ſemel.

Ad Baſſum.

Effugere non eſt Baſſe baſiatores.
Inſtant, morantur, perſequuntur, occurrunt,
Et hinc, & illinc, uſquequaq;, quacunq;.
Non ulcus acre, puſtulæ'ue lucentes,
Nec triſte mentum, ſordidiq; lichenes,
Nec labra pingui delibuta cerato,
Nec congelati gutta proderit naſi,
Et æſtuantem baſiant, & algentem,
Et nuptiale baſium reſeruantem.

Non te cucullis aſſeret caput tectum
Lectica, nec te tuta pelle, ueloq́;,
Nec uendicabit ſella ſæpius clauſa.
Rimas per omneis baſiator intrabit.
Non conſulatus ipſe, non tribunatus,
Sæuiq́; faſces, nec ſuperba clamoſi
Lictoris abiget uirga baſiatorem.
Sedeas in alto tu licet tribunali,
Et è curuli iura gentibus reddas,
Aſcendet illa baſiator, atq; illa
Febricitantem baſiabit & flentem,
Dabit oſcitanti baſium, natantiq́;,
Dabit & cacanti. remedium mali ſolum eſt,
Facias amicum, baſiare quem nolis.

In Leſbiam.

De cathedra quoties ſurgis, iam ſæpe notaui,
Pædicant miſeram Leſbia te tunicæ.
Quas cum conata es dextra, conata ſiniſtra
Vellere, cum lachrymis eximis, & gemitu,
Si conſtringantur gemina ſymplegade culi,
Et Minyas intrant, cyaneasq́; nates.
Emendare cupis uitium deforme, docebo,
Leſbia nec ſurgas cenſeo, nec ſedeas.

Ad Flaccum.

Habere amicam nolo Flacce ſubtilem,
Cuius lacertos annuli mei cingant,
Quæ clune nudo radat, & genu pungat.
Cui ſerra lumbis, cuſpis eminet culo,
Sed idem amicam nolo mille librarum.
Carnarius ſum, pinguiarius non ſum.

Et quamuis Ithaco ſtertente pudica ſolebat
Illic Penolope ſemper habere manum.
Pædicare negas, dabat hoc Cornelia Graccho,
Iulia Pompeio, Portia Brute tibi.
Dulcia dardanio non dum miſcente miniſtro
Pocula, Iuno fuit pro Ganymede Ioui.
Si te delectat grauitas, Lucretia toto
Sis licet uſq; die, Thaida nocte uolo.

Ad Garricum.

Mittebas libram, quadrantem Garrice mittis,
Saltem ſemiſſem Garrice ſolue mihi.

Ad Albium Maximum.

Albi Maxime, ſi uacabit hora,
Hoc tantum lege. nanq; & occupatus,
Et non es nimium laborioſus.
Tranſis hos quoq; quattuor, ſapiſti.

Ad Septitianum.

Explicitum nobis uſq; ad ſua cornua librum,
Et quaſi perfectum Septitiane refers.
Omnia legiſti. credo, ſcio, gaudeo, uerum eſt,
Perlegi libros ſic ego quinq; tuos.

Ad Lectorem.

Quamuis tam longo poſſis ſatur eſſe libello
Lector, adhuc à me diſticha pauca petis.
Sed Lupus uſuram, puerîq; diaria poſcunt,
Lector ſolue, taces, diſſimulaſq;, uale.

M.V.MARTIALIS EPIGRAMMATON LIBER DVODECIMVS.

CIO ME PATROCINIum debere contumaciſſimæ triennij deſidiæ, quæ abſoluenda non eſſet inter illas quoq; urbicas occupationes, quibus facilius conſequimur, ut moleſti potius, quàm officioſi eſſe uideamur, ne dum in hac prouinciali ſolitudine, ubi niſi etiam intemperanter ſtudeamus, & ſine ſolatio, & ſine excuſatione ſeceſſimus. Accipe ergo rationem, in qua hoc maximum, & primum eſt, quod ciuitatis aures, quibus aſſueueram, quæro, & ui deor mihi in alieno foro litigare. Siquid eſt enim in libellis meis, quod placeat, dictauit auditor illam iudiciorum ſubtilitatem. Illud materiarum ingenium, bibliothecas, theatra, conuictus, in quibus ſtudere ſe uoluptatibus non ſentiunt. ad ſummam omnium, ea, quæ delicate reliquimus, deſyderamus quaſi deſtituti. Accedit his municipalium rubigo dentium, & iudicij loco liuor, & unus, aut alter mali, in puſillo lo co multi. aduerſus quos difficile eſt habere quotidie bo num ſtomachum. Ne mireris igitur abiecta ab indignante, quæ à geſtiente fieri ſolebant. nequid tamen & aduenienti tibi ab urbe, & exigenti negarem, cui non refero gratiam, ſi tantum ea præſto, quæ poſſim, imperabo mihi, cui indulgere conſueueram, & ſtudui pau ciſſimis diebus, ut familiariſſimas mihi aures tuas exciperem aduentoria ſua. Tu uelim iſta, quæ tantum

apud te non periclitantur, diligenter æſtimare, & excu tere non graueris, et, quod tibi difficillimum eſt, de nugis noſtris iudices nitore ſepoſito, ne Romam, ſi ita decreueris, non hiſpanienſem librum mittamus, ſed hiſpanum.

Ad Priſcum.

Retia dum ceſſant, latratoresq́; moloſſi,
Et non inuento ſylua quieſcit Apro,
Otia Priſce breui poteris donare libello,
Hora nec æſtiua eſt, nec tibi tota perit.

Ad ſua carmina.

Quæ modo littoreos ibatis carmina Pyrgos,
Ite ſacra, iam non pulueruleuta uia eſt.

Ad librum ſuum.

Ad populos mitti qui nuper ab urbe ſolebas,
Ibis tu Romam nunc peregrine liber.
Auriferi de gente Tagi, tetriciq́; Salonis
Dat patrios manes quæ mihi terra potens.
Non tamen hoſpes eris, nec iam potes aduena dici,
Cuius habet fratres tot domus alta Remi.
Iure tuo ueneranda noui pete limina templi,
Reddita pierio ſunt ubi templa choro.
Vel ſi malueris, prima gradiere ſuburra,
Atria ſunt illic conſulis alta mei.
Laurigeros habitat facundus Stella penates,
Clarus Hianteæ Stella ſititor aquæ.
Fons ubi Caſtalius uitreo torrente ſuperbit,
Vnde nouem dominas ſæpe bibiſſe ferunt.
Ille dabit populo, patribusq́;, equitiq́;, legendum,
Nec nimium ſiccis perleget ipſe genis.

Quid titulum poſcis? uerſus duo tres'ue legantur,
Clamabunt omnes te liber eſſe meum.

Ad Priſcum.

Quod Flacco, Varioq; fuit, ſummoq; Maroni,
Mecœnas atauis regibus ortus eques.
Gentibus & populis hoc te mihi Priſce Terenti
Fama fuiſſe loquax, chartaq; dicet anus.
Tu facis ingenium tu, ſiquid poſſe uidemur,
Tu das ingenuæ munera pigritiæ.

Ad Cæſarem.

Longior undecimi nobis, decimiq; libelli
Arctatus labor eſt, & breue uaſit opus.
Plura legant uacui, quibus otia tuta dediſti,
Hæc lege tu Cæſar, forſan & illa leges.

In Commendationem Neruæ.

Contigit auſoniæ procerum mitiſſimus aulæ
Nerua, licet toto nunc Helicone frui.
Recta fides, hilaris clementia, cauta poteſtas
Iam redeunt, longa terga dedere metus.
Hoc populi, gentesq; tuæ pia Roma precantur,
Dux tibi ſit ſemper talis, & iſte diu.
Macte animi, quem rarus habet, morumq; tuorum,
Quos Numa, quos hilaris poſſet habere Cato.
Largiri, præſtare, breues extendere cenſus,
Et dare quæ faciles uix tribuere Dei.
Nunc licet, & fas eſt, ſed tu ſub principe duro,
Temporibusq; malis, auſus es eſſe bonus.

De Lygia.

Toto uertice quot gerit capillos,
Annos ſi tot habet Lygia, trima eſt.

In Commendationem Traiani,

T errarum dea, gentiumq́; Roma,
C ui par eſt nihil, et nihil ſecundum,
T raiani modo læta cum futuros
T ot per ſæcula computaret annos,
E t fortem, iuuenemq́;, Martiumq́;
I n tanto duce militem uideret,
D ixit præſide glorioſa tali
P arthorum proceres, ducesq; Serum,
T hraces, Sauromatæ, Getæ, Britani,
P oſſum oſtendere Cæſarem, uenite.

Ad Cæſarem.

P alma regit noſtros mitiſſime Cæſar Iberos,
Et placido fruitur pax peregrina iugo.
E rgo agimus læti tanto pro munere grates,
Miſiſti mores in loca noſtra tuos.

De Africano.

H abet Africanus millia et tamen captat.
Fortuna multis dat nimis, ſatis nulli.

Mittit librum ad Parthenium.

P arthenio dic muſa tuo, noſtroq́; ſalutem
Nam quis ab aonio largius amne bibit?
C uius pimpleo lyra clarior exit ab antro,
Q uem plus pierio de grege Phœbus amat.
E t ſi forte, ſed hoc uix eſt ſperare, uacabit,
Tradat ut ipſe duci carmina noſtra, roga,
Q uattuor & tantum, timidumq́;, breuemq; libellum
Commendet uerbis, hunc tua Roma legit.

In Poſthumum.

O mnia promittis cum tota nocte bibiſti

Mane nihil præſtas, Poſthume mane bibe.

Ad Auctum.

Genus Aucte lucri diuites habent iram,
Odiſſe quàm donare uilius conſtat.

Ad Priſcum.

Parcius utaris moneo rapiente Veredo
Priſce, nec in lepores tam uiolentus eas.
Sæpe ſatisfecit prædæ uenator, & acri
Decidit excuſſus, nec rediturus equo.
Inſidias & campus habet, nec foſſa, nec ager
Nec ſint ſaxa licet, fallere plana ſolent.
Non deerunt qui tanta tibi ſpectacula præſtent,
Inuidia fati, ſed leuiore cadunt.
Si te delectant animoſa pericula, Thuſcis
Tutior eſt uirtus, inſidiemur apris.
Quid te frena iuuant temeraria? ſæpius illis
Priſce datum eſt equitem rumpere, quàm leporem.

Adulatorium.

Quicquid parrhaſia nitebat aula,
Donatum eſt oculis, deisq; noſtris
Miratur ſcythicas uirentis auri
Flammas Iuppiter, & ſtupet ſuperbas
Regis delitias, grauesq; luſus,
Hæc ſunt pocula, quæ decent tonantem,
Hæc ſunt, quæ phrygium decent miniſtrum.
Omnes cum Ioue nunc ſumus beati,
At nuper pudet, at pudet fateri.
Omnes cum Ioue pauperes eramus,

In Labienum.

Addixti Labiene tres agellos,

E miſit Labiene treis cinædos,
P ædicas Labiene treis agellos.

In Lentinum

Quare tam multis à te Lentine diebus
Non abeat febris, quæris, & uſque gemis,
G eſtatur tecum ſella, pariterq; lauatur,
Cœnat boletos, oſtrea, ſumen, aprum.
E bria ſetino fit ſæpe, & ſæpe falerno,
Nec niſi poſt niueam cæcuba potat aquam.
C ircunfuſa roſis, & nigra recumbit amomo,
Dormit & in pluma, purpureoq; toro.
C um ſit tam pulchre, cum belle uiuat apud te,
Ad Damam potius uis tua febris eat.

Ad Iuuenalem.

D um tu forſitan inquietus erras
C lamoſa Iuuenalis in Suburra,
A ut collem dominæ teris Dianæ,
D um per limina te potentiorum
S udatrix toga uentilat, uagumq;
M aior Cœlius, et minor fatigant,
M e multos repetita poſt decembres
A ccepit mea, ruſticumq; fecit
A uro Bilbilis, & ſuperba ferro.
H ic pigri colimus labore dulci
B otrodum, Plateamq;, Celtiberis
H æc ſunt nomina craſſiora terris.
I ngenti fruor, improboq; ſomno,
Quem nec tertia ſæpe rumpit hora,
E t totum mihi nunc repono, quicquid
T erdenos uigilaueram per annos,

I gnota eſt toga, ſed datur petenti
R upta proxima ueſtis, è cathedra
S urgentem focus excipit ſuperba
V icini ſtrue cultus illiceti,
M ulta uillica quem coronat olla.
V enator ſequitur, ſed ille, quem tu
S ecreta cupias habere ſylua,
D iſpenſat pueris, rogatq; longos
L euis ponere uillicus capillos.
S ic me uiuere, ſic iuuat perire.

De Aemilio.

I n thermis ſumit lactucas, oua, lacertum,
Et cœnare foris ſe negat Aemilius.

Ad Fabullum.

Quare non habeat Fabulle quæris
V, xorem Themiſon, habet ſororem.

Ad Marcellam.

M unicipem rigidi quis te Marcella Salonis,
Et genitam noſtris quis putet eſſe locis?
T am rarum, tam dulce ſapis, palatia dicent.
Audierint ſi te uel ſemel, eſſe ſuam.
N ulla nec in media certabit nata Suburra,
Nec capitolini collis alumna tibi.
N ec cito ridebit peregrini gloria partus,
Romanam deceat quam magis eſſe nurum.
T u deſyderium dominæ mihi mitius urbis
Eſſe iubes, Romam tu mihi ſola facis.

De Philenide.

Quàm ſit luſca Philenis indecenter
V is dicam breuiter tibi Fabulle?

E ſſet cæca decentior Philenis.

In Læliam.

D entibus, atq; comis, nec te pudet, uteris emptis.
 Quid facies oculo Lælia? non emitur.

Ad Iuuencum de couinno curru.

O iucunda Couinne ſolitudo,
C arruca magis eſſedóq; gratum
F acundi mihi munus Heliani,
H ic mecum licet hic Iuuence, quicquid
I n buccam tibi uenerit, loquaris.
N on uector libyca niger caballi
S uccinctus, neq; curſor antecedit,
N uſquam eſt mulio, mannuli tacebunt.
O' ſi conſcius eſſet hic Auitus,
A urem non ego tertiam timerem,
T otus quàm bene ſic dies abiret.

In Theleſinum.

C um rogo te nummos ſine pignore, nõ habeo inquis,
 Idem, ſi pro me ſpondet agellus, habes.
Quod mihi non credis ueteri Theleſine ſodali
 Credis colliculis, arboribuſq; meis.
E cce reum Carus te detulit, adſit agellus,
 Exilij comitem quæris, agellus eat.

In Auarum amicum.

S exaginta teras cum limina mane ſenator,
 Eſſe tibi uideor deſidioſus eques,
Quod non à prima diſcurram luce per urbem,
 Et referam laſſus baſia mille domum,
S ed tu purpureis ut des noua nomina faſtis,
 Aut Numidum gentes, Cappadocum'ue petas,

A t mihi, quem cogis medios abrumpere ſomnos
Et matutinum ferre, patiq; lutum,
Q uid petitur? rupta cum pes uagus exit aluta,
Et ſubitus craſſæ decidit imber aquæ,
N ec uenit ablatis clamator uerna lacernis,
Accedit gelidam ſeruus ad auriculam,
E t rogat, ut cœnes ſecum Lætorius inquit.
Viginti nummis non ego malo famem?
Q uod ſit cœna mihi, tibi ſit prouincia merces,
Et faciamus idem, nec mereamur idem.

In Seniam.

A latronibus eſſe te fututam
D icis Senia, ſed negant latrones.

In Cinnam.

P oto ego ſextantes, tu potas Cinna deunces,
Et quereris quod non Cinna bibamus idem.

De Hermogene fure.

H ermogenes tantus mapparum Pontice fur eſt,
Q uantus nummorum uix puto Maſſa fuit.
T u licet obſerues dextram, teneasq; ſiniſtram,
Inueniet mappam qua ratione trahat.
C eruinus gelidum ſorbet ſic halitus anguem,
Caſuras alte ſic rapit iris aquas.
N uper cum Myrino peteretur miſſio læſo,
Subduxit mappas quattuor Hermogenes.
C retatam prætor cum uellet mittere mappam,
Prætori mappam ſurripit Hermogenes.
A ttulerat mappam nemo, dum furta timentur,
Mantile è menſa ſurripit Hermogenes.
H oc quoque ſi deerit, medios diſtringere lectos,

Menſarumq́; pedes non timet Hermogenes.

Quamuis non modico caleant ſpectacula ſole,

Vela reducuntur, cum uenit Hermogenes.

Feſtinant trepidi ſubſtringere carbaſa nautæ

Ad portum quoties paruit Hermogenes.

Linigeri fugiunt calui, ſiſtrataq́; turba,

Inter adorantes cum ſtetit Hermogenes.

Ad cœnam Hermogenes *mappam non attulit unquã,*

A cœna ſemper rettulit Hermogenes.

De Apro.

Sicuus, ſobrius eſt Aper, *quid ad me?*

Seruum ſic ego laudo, non amicum.

De hortis Marcellæ uxoris.

Hoc nemus, hi fontes, hæc textilis umbra ſupini

Palmitis, hoc riguæ ductile flumen aquæ,

Prataq́; nec bifero ceſſura roſaria Pæſto,

Quodq́; uiret Iani menſe, nec alget olus,

Quæq́; natat cluſis anguilla domeſtica lymphis,

Quæq́; gerit ſimiles candida turris aues,

Munera ſunt dominæ, poſt ſeptima luſtra reuerſo

Has Marcella domos, paruaq́; regna dedit.

Si mihi Nauſicaa *patrios concederet hortos,*

Alcinoo *poſſem dicere, malo meos.*

In Vacerram.

O iuliarum dedecus calendarum,

Vidi Vacerra ſarcinas tuas, uidi,

Quas non retentas penſione pro bima

Portabat uxor rufa crinibus ſeptem,

Et cum ſorore cana mater ingenti.

Furias putaui nocte Ditis *emerſas.*

H as tu priores frigore, & fame ſicus,
E t non recenti pallidus magis buxo
I rus tuorum temporum ſequebaris.
M igrare cliuum crederes aricinum.
I bat tripes grabatus, & bipes menſa,
E t cum lucerna, corneoq́; cratere
M atella curto rupta latere meiebat.
F ocum ferentis ſuberat amphoræ ceruix.
F uiſſe geres, aut inutiles mænas
O dor impudicus urcei fatebatur,
Q ualem marinæ uexit aura piſcinæ,
N ec quadra deerat caſei toloſatis.
Q uadrima nigri nec corona pulei,
C aluæq́; reſtes allioq́; cepisq́;,
N ec plena turpi matris olla reſina,
S ummœnianæ qua pilantur uxores.
Q uid quæris ædes, uillicosq́; derides?
H abitare gratis o' Vacerra cum poſſis
H æc ſarcinarum pompa conuenit ponti.

De Labieno.

V t pueros emeret Labienus, uendidit hortos,
Nil niſi ficetum nunc Labienus habet.

Ad Iulium

T riginta mihi, quattuorq́; meſſes
T ecum, ſi memini, fuere Iuli,
Q uarum dulcia miſta ſunt amaris,
S ed iucunda tamen fuere plura.
E t ſi calculus omnis huc, & illuc
D iuerſus, bicolorq́; digeratur,
V incet candida turba nigriorem

S i uitare uelis acerba quædam,
E t triſtes animi cauere morſus,
N ulli te facias nimis ſodalem.
G audebis magis, & minus dolebis,

Ad Calliſtratum.

T anquam ſimpliciter mecum Calliſtrate uiuas,
Dicere præciſum te mihi ſæpe ſoles
N on es tam ſimplex, quàm uis calliſtrate credi,
Nam quiſquis narrat talia, plura tacet,

In Labullum.

L ibras quattuor, aut duas amico,
A lgentemq; togam, breuemq; lænam,
I nterdum aureolos manu crepantes,
P oſſint ducere qui duas calendas,
Q uod nemo, niſi tu Labulle donas,
N on es, crede mihi bonus, quid ego?
Vt uerum loquar, optimus malorum es,
P iſones, Senecasq;, Memmiosq;,
E t criſpos mihi redde, ſed priores.
F ies protinus ultimus bonorum.
V is curſu, pedibusq; gloriari?
T igrim uince, leuemq; Paſſerinum.
N ulla eſt gloria præterire aſellos.

In Naſutum,

Naſutus nimium cupis uideri.
N aſutum uolo, nolo polypoſum.

Ad Candidum.

H unc qui fœmineis, noctesq;, diesq; cathedris
I ncedit tota notus in urbe nimis,
C rine nitens, niger unguento, perlucidus oſtro

Ore tener, latus pectore, crure glaber.

V xori qui ſæpe tuæ comes improbus hæret,
Non eſt quod timeas Candide, non futuit.

In Sabellum.

O di te, quia bellus es Sabelle,
R es eſt putida bellus, & Sabellus,
B ellum denique malo, quàm Sabellum.
T abeſcas utinam Sabelle belle.

In Pontilianum.

M entiris, credo. recitas mala carmina, laudo,
Cantas, canto. bibis Pontiliane, bibo.
P edis, diſſimulo. gemma uis ludere, uincor,
Res una eſt ſine me, quam facis, et taceo.
N il tamen omnino præſtas mihi, mortuus inquis,
Accipiam bene te, nil uolo, ſed morere.

In Tuccam.

N on eſt Tucca ſatis, quod es guloſus,
E t dici cupis, & cupis uideri.

De Calliſtrato et Aphro.

B arbatus rigido nupſit Calliſtratus Aphro
Hac, qua lege uiro nubere uirgo ſolet.
P ræluxere faces, uelarunt flammea uultus,
Nec tua defuerunt uerba Talaſſe tibi.
D os etiam dicta eſt, non dum tibi Roma uidetur
Hoc ſatis? expectas nunquid & ut pariat?

In Sabellum.

F acundos mihi de libidinoſis
L egiſti nimium Sabelle uerſus,
Quales nec Didymi ſciunt puellæ,
N ec molles elephantidos libelli.

S unt illic ueneris nouem figuræ,
Q uales perditus audeat fututor.
P ræſtent & taceant quid exoleti,
Q uo ſymplegmate quinque copulentur,
Q ua plures teneantur à cathena,
E xtinctam liceat quid ad lucernam.
T anti non erat eſſe te diſertum.

Ad M. Atticum.

A tticæ cognato iunctum mihi ſanguine nomen,
Quiq; geris ſtudijs corda propinqua meis,
C armina cum facias ſoli cedentia fratri,
Pectore non minor es, ſed pietate prior.
L eſbia cum tenero te poſſet amare Catullo,
Te poſt Naſonem blanda Corynna ſequi,
N ec deerant Zephyri, ſi te dare uela iuuaret,
Sed tu littus amas, hoc quoque fratris habes.

Ad Phœbum.

H œdina tibi pelle contegenti
N udæ tempora, uerticemq; caluæ,
F eſtiue tibi Phœbe dixit ille,
Q ui dixit caput eſſe calciatum.

Ad Claſſicum.

V endunt carmina Gallus & Lupercus,
S anos Claſſice nunc nega poëtas.

In habentem uarios mores.

D ifficilis, facilis, iucundus, acerbus es idem,
Nec tecum poſſum uiuere, nec ſine te.

In Lautum inuitatorem.

B oletos & aprum ſi tanquam uilia ponis,
Et non eſſe putas hæc mea uota, uolo

S i fortunatum fieri me credis, & hæres,
Vis ſcribi propter quinque lucrina, uale,
L auta tamen cœna eſt, fateor lautiſſima, ſed cras
Nil erit, immo hodie, protinus immo nihil,
Quod ſciat infelix damnatæ ſpongia uirgæ,
Vel quicunq; canis, iunctaq; teſta uiæ.
M ulorum, Leporumq;, & ſuminis exitus hic eſt,
Sulfureusq; color, carnificesq; pedes.
N on albana mihi ſit comeſſatio tanti,
Nec capitolinæ, pontificumq; dapes.
I mputet ipſe Deus nectar mihi fiet acetum,
Et uaticani perfida uappa cadi.
C onuiuas alios cœnarum quære magiſter,
Quos capiant menſæ regna ſuperba tuæ,
M e meus ad ſubitas inuitet amicus ofellas,
Hæc mihi, quam poſſum reddere, cœna placet.

Ad Pædagogum.

C rinitæ Line Pædagoge turbæ,
R erum quem dominum uocas ſuarum,
E t credit cui Poſthumilla diues
G emmas aurea, uina, concubinas,
S ic te perpetua fide probatum
N ulli non tua præferat patrona,
S ucurras miſero precor furori,
E t ſerues aliquando negligenter
I llos, qui male cor meum perurunt,
Quos & noctibus, & diebus opto
I n noſtro cupidus ſinu uidere.
F ormoſos, niueos, pares gemellos,
G randes non pueros, ſed uniones.

In habentem amœnas ædes

D apnonas et platanos, ac aërias cypariſſos,
Et non unius balnea ſolus habes,
E t tua centenis ſtat porticus alta columnis,
Calcatusq; tuo ſub pede lucet onyx.
P uluereumq; fugax hippodromon ungula plaudit,
Et pereuntis aquæ fluctus ubiq; ſonat.
A tria longa patent, ſed nec cœnantibus uſquam,
Nec ſomno locus eſt, quàm bene non habitas.

De Fabullo.

T am ſæpe noſtrum decipi Fabullum, quid
M iraris Aule? ſemper bonus homo tiro eſt.

Ad Semproniam.

T empora pieria ſolitus redimire corona,
Nec minus attonitis uox celebrata reis,
H ic ſitus eſt hic ille tuus Sempronia Rufus,
Cuius & ipſe tui flagrat amore cinis.
D ulcis in elyſio narraris fabula campo,
Et ſtupet ad raptus Tyndaris ipſa tuos.
T u melior, quæ deſerto raptore rediſti,
Noluit illa uirum, nec repetita ſequi.
R idet, & illiacos audit Menelaus amores.
Abſoluit phrygium ueſtra rapina Parin.
A ccipient olim cum te loca læta piorum,
Non erit in ſtygia notior umbra domo.
N on aliena uidet, ſed amat Proſerpina raptas,
Iſte tibi dominam conciliauit amor.

In Paternum.

N ummi cum tibi ſint, opesq; tantæ,
Quantas ciuis habet Paterne rarus,

L argyris nihil, incubasq́; gazæ
V t magnus draco, quem canunt poëtæ
C uſtodem ſcythici fuiſſe luci.
S ed caſa ut memoras, & ipſe iactas,
D iræ filius eſt rapacitatis.
E cquid tu fatuos, rudes'ue quæris
I lludas quibus, auferasq́; mentem?
H uic ſemper uitio pater fuiſti.

In Zoilum.

C rine ruber, niger ore, breuis pede, lumine læſus,
Rem magnam præſtas Zoile, ſi bonus es.

Ad Puellas.

G ratis qui dare uos iubet puellæ,
I nſulſiſſimus, improbiſſimusq́; eſt.
G ratis ne date, baſiate gratis.
H oc Aegle negat, hoc auara uendit,
S ed uendat bene baſiare quantum eſt,
H oc uendit quoq; nec leui rapina,
A ut libram petit illa Coſmiani,
A ut binos quater à noua moneta,
N e ſint baſia muta, nec maligna,
N ec cluſis aditum neget labellis,
H umane facit hoc tamen, ſed unum eſt
G ratis quæ dare baſium recuſat,
G ratis lingere non recuſat Aegle.

In Polycarmum.

A egrotas uno decies, aut ſæpius anno,
Nec tibi, ſed nobis hoc Polycarme nocet.
N am quoties ſurgis, ſoteria poſcis amicos.

S it pudor, ægrota iam Polycarme ſemel.

Ad Sparſum.

C ur ſæpe ſicci parua rura Nomenti,
L aremq; uillæ ſordidum petam quæris.
N ec cogitandi ſpatia, nec quieſcendi
I n urbe locus eſt pauperi, negant uitam
L udi magiſtri mane, nocte piſtores,
A erariorum marculi die toto.
H inc otioſus ſordidam quatit menſam
N eroniana nummularius maſſa,
I llinc paludis malleator Hiſpanæ
T ritum nitenti fuſte uerberat ſaxum.
N ec turba ceſſat entheata Bellonæ,
N ec faſciato naufragus loquax trunco,
A` matre doctus nec rogare iudæus,
N ec ſulfuratæ lippus inſtitor mercis.
N umerare pigri damna qui poteſt ſomni,
D icet quot æra uerberent manus urbis,
C um ſecta colcho luna uapulat rhombo.
T u Sparſe neſcis iſta, nec potes ſcire,
P etilianis delicatus in regnis,
C ui plana ſummos deſpicat domus montes,
E t rus in urbe eſt, uinitorq; romanus.
N ec in falerno colle maior autumnus,
I ntraq; limen Lutus eſſedo curſus,
E t in profundo ſomnus, & quies nullis
O ffenſa linguis nec dies niſi admiſſus.
N os tranſeuntis riſus excitat turbæ,
E t ad cubile eſt Roma, tædio feſſis
D ormire quoties libuit, imus ad uillam.

Ad Alaudam.

A nallariolum tua te uocat uxor, & ipſa
Lecticariola eſt, eſſis Alauda pares.

De Importunis baſiatoribus

T antum dat tibi Roma baſiorum
P oſt annos modo quindecim reuerſo,
Q uantum Leſbia non dedit Catullo.
T e uicinia tota, te piloſus.
H irco ſo premit oſculo colonus.
H inc inſtat tibi textor, inde fullo,
H inc ſutor modo pelle baſiata,
H inc menti dominus periculoſi,
H inc dexiocul us, & inde lippus,
F ellatorq;, recenſq; cunnilingus.
I am tanti tibi non fuit redire.

Ad Suum natalem.

M artis alumne dies, roſeam quo lampada primum,
Magnaq; ſyderei uidimus ora dei,
S i te rure coli, uiridesq; pigebit ad aras,
Q ui fueras latia cultus in urbe mihi,
D a ueniam, ſeruire tuis quod nolo calendis,
Et qua ſum genitus, uiuere luce uolo.

De Sabello.

N atali pallere ſuo ne calda Sabello
Deſit, & ut liquidum potet Alauda merum,
T urbida ſollicito tranſmittere cæcuba ſacco,
Atq; inter menſas ire, redire ſuas.
E xcipere hos illos, & tota ſurgere cœna
Marmora calcantem frigidiora gelu.
Q uæ ratio eſt, hæc ſponte tua perferre, patiq;

Quæ te ſi iubeat rex, dominusq́; neges.

De Ligurra.

V erſus, & breue, uiuidumq́; carmen
I n te ne faciam times Ligurra,
E t dignus cupis hoc metu uideri,
S ed fruſtra metuis, cupisq; fruſtra.
I n tauros lybici ruunt leones,
N on ſunt Papilionibus moleſti.
Q uæras cenſeo, ſi legi laboras,
N igri fornicis ebrium poëtam,
Q ui carbone rudi, putriq; creta
S cribit carmina, quæ legunt cacantes.
F rons hæc ſtigmate non meo notanda eſt.

Ad Saturnum.

A ntiqui, rex magne poli, mundiq́; prioris,
Sub quo pigra quies, nec labor ullus erat,
N ec regale nimis fulmen, nec fulmine digna,
Sciſſa nec ad manes, ſed ſita diues humus,
L ætus ad hæc, facilisq́; ueni, ſolennia Priſci
Gaudia, cum ſacris te decet eſſe tuis.
T u reducem patriæ ſexta pater optime bruma
Pacifica latia redis ab urbe Numæ.
C ernis ut auſonio ſimilis tibi pompa macello
Pendeat, & quantus luxurietur honos?
Q uàm non parca manus, largæq́; numiſmata mēſæ,
Quæ Saturne tibi pernumerentur opes?
V t ſit bis pretium meritis, & gratia maior
Et pater, & frugific tua ſacra colit.
A t tu ſancte tuo ſic ſemper amere decembri
Hos illi iubeas ſæpe redire dies.

Ad Cordubam.

V ncto Corduba lætior Venafro,
H iſtra nec minus abſoluta teſta,
A lbi quæ ſuperas oues Galeſi,
N ullo murice, nec cruore mendax,
S ed tinctis gregibus colore uiuo,
D ic ueſtro rogo ſit pudor poëtæ,
N e gratis recitet meos libellos,
F errem, ſi faceret bonus poëta,
C ui poſſem dare mutuos dolores,
C orrumpit ſine talione cœlebs.
C æcus perdere non poteſt, quod aufert.
N il eſt deterius latrone nudo,
N il ſecurius eſt malo poëta.

De Cinna.

V incentem roſeos, facieq;, comaq; miniſtros
Cinna cocum fecit. Cinna guloſus homo eſt.

De Phyllide.

F ormoſa Phyllis nocte cum mihi tota
S e præſtitiſſet omnibus modis largam,
E t cogitarem mane quod darem munus,
V trum'ne Coſmi, Nicerotis an libram,
A n beticatrum pondus acre lanarum,
A n de moneta Cæſaris decem flauos,
A mplexa collum, baſioq; tam longo
B landita, quàm ſunt nuptiæ Columbarum,
R ogare cœpit Phyllis amphoram uini.

Ad Amœnum.

B is quinquagenis domus eſt tibi millibus empta,
Vendere quam ſumma uel breuiore cupis.

Arte

A rte ſed emptorem uaſra corrumpis Amœne,
Et caſa delitijs ambitioſa latet.
G emmantes prima fulgent teſtudine lecti,
Et mauruſiaci pondera rara citri.
A rgentum, atq; aurum non ſimplex delphica portat,
Stant pueri, domnos quos precer eſſe meos.
D einde ducenta ſonas, & ais non eſſe minoris.
I nſtructam uili uendis Amœne domum.

De Idibus Maronis.

M aiæ Mercurium creaſtis idus.
A uguſtis redit idibus Diana.
O ctobres Maro conſecrauit idus.
I dus ſæpe colas & has, & illas,
Qui magni celebras Maronis idus.

Ad Clientes.

M atutine Cliens urbis mihi cauſa relictæ,
Atria, ſi ſapias, ambitioſa colas.
N on ſum ego cauſidicus, nec amaris litibus aptus,
Sed piger, & ſenior, pieridumq; comes.
O tia me, ſomnusq; iuuant, quæ magna negauit
Roma mihi, redeo ſi uigilatur & hic.

Ad Paulum.

S ic tanquam tabulas, ſcyphosq; Paule
Omnes archetypos habes amicos.

De Apro.

L intea ferret Apro uacuus cum uernula nuper,
Et ſupra togulam luſca ſederet anus,
A tque olei ſtillam donaret Opelicus unctor,
Nudorum tetricus cenſor, & aſper erat.
F rangendos calices, effundendumq; falernum

Clamabat biberet, qui modo lotus eques.
A' ſene ſed poſtquam nummi uenere trecenti,
Sobrius à thermis neſcit abire domum:
O' quantum diatheca ualent & quinq; comati,
Tunc, cum pauper erat, non ſitiebat Aper.

Ad Lygdum.

Nil non Lygde mihi negas roganti,
At quondam mihi Lygde nil negabas.

Ad Pannicum.

Iugera mercatus propè buſta latentis agelli,
Et male compactæ culmina fulta caſæ,
Deſeris urbanas, tua prædia, Pannice lites,
Paruáq;, ſed tritæ præmia certa togæ,
Frumentum, milium, ptiſanamq;, fabamq; ſolebas
Vendere pragmaticus, nunc emis agricola.

Ad Catullum.

Hæredem tibi me Catulle dicis,
Non credam, niſi legero Catulle.

Ad Flaccum.

Cum tibi niliacus portet cryſtalla Cataſtus,
Accipe de circo pocula flaminio.
Hi magis audaces, an ſunt qui talia mittunt
Munera? ſed gemmis uilibus uſus ineſt.
Nullum ſollicitant hæc Flacce toreumata furem,
Et nimium calidis non uitiantur aquis.
Quid, quod ſecuro potat conuiua miniſtro,
Et caſum tremulæ non timuere manus?
Hoc quoq; non nihil eſt, quod propinabis in iſtis,
Frangendus fuerit ſi tibi Flacce calix.

De Pueris.

F eſtinat Polytimus ad puellas.
I nuitus puerum fatetur Hymnus.
P aſtas glande nates habet Secundus.
M ollis Dindymus eſt, ſed eſſe non uult.
A mphion potuit puella naſci.
H orum delitias, ſuperbiaſq;,
E t faſtus querulos amicæ malo,
Q uàm dotis mihi quinquies ducenta.

De caritate uini.

A mphora uicenis, modius datur ære quaterno,
Ebrius, & crudus nil habet agricola.

De Aethonte.

M ultis dum precibus Iouem ſalutat
S tans ſummos reſupinus uſq; in ungues
A ethon in capitolio pepedit.
R iſerunt comites, ſed ipſe diuûm
O ffenſus genitor, trinoctiali
A ffecit domicœnio clientem.
P oſt hoc flagitium miſellus Aethon,
C um uult in capitolium uenire,
S ellas ante petit patroclianas,
E t pedit decieſq;, uicieſq;,
S ed quamuis ſibi cauerit crepando,
C ompreſſis natibus Iouem ſalutat.

Ad Bithynicum.

N il in te ſcripſi Bithynice, credere non uis,
Et iurare iubes, malo ſatisfacere.

Ad Attiallam.

D onaui tibi multa, quæ rogaſti,

D onaui tibi plura, quàm rogaſti,
N on ceſſas tamen uſq; me rogare
Q uiſquis nil negat Atticilla fellat.

De Calliſtrato.

N e laudet dignos, laudat Calliſtratus omnes,
Cui malus eſt nemo, quis bonus eſſe poteſt?

De Vmbro.

B rumæ diebus, ferijſq; Saturni
M ittebat Vmber aliculam mihi pauper,
N unc mittit alicam, factus eſt enim diues.

De Menogene.

E ffugere è thermis, & circa balnea non eſt
Menogenen, omni tu licet arte uelis.
C aptabit trepidum dextra, læuáq; trigonem,
Imputet exceptas ut tibi ſæpe pilas.
C olliget, & referet lapſum de puluere follem,
Et ſi iam lotus, iam ſoleatus erit.
L intea ſi ſumas, niue candidiora loquetur,
Sint licet infantis ſordidiora ſinu.
E xiguos ſecto comentem dente capillos,
Dicet achilleas diſpoſuiſſe comas.
F umoſæ feret ipſe tropin de fece lagœnæ,
Frontis & humorem colliget uſq; tuæ.
O mnia laudabit, mirabitur omnia, donec
Perpeſſus dicas tædia mille, ueni.

De Fabiano.

D eriſor Fabianus herniarum,
O mnes quem modo colei timebant
D icentem tumidas in hydrocelas,
Q uantum nec duo dicerent Catulli.

I n thermis ſubito neronianis
V idit ſe miſer,& tacere cœpit.

Ad *Polytimum.*

N olueram Polytime tuos uiolare capillos,
Sed iuuat hoc precibus me tribuiſſe tuis.
T alis eras modo tonſe Pelops,poſitisq; nitebas
Crinibus,ut totum ſponſa uideret ebur.

In *Fabullum.*

P ædiconibus os olere dicis,
H oc ſi ſic,ut ais,Fabulle uerum eſt,
Q uid tu credis olere cunnilingis?

In *non Arrigentem.*

T riginta tibi ſunt pueri,totidemq; puellæ,
Vna eſt,nec ſurgit mentula,quid facies?

De *Cotta.*

B is Cotta ſoleas perdidiſſe ſe queſtus.
D um negligentem ducit ad pedes uernam,
Q ui ſolus inopi præſtat,& facit turbam,
E xcogitauit homo ſagax,& aſtutus,
N e facere poſſet tale ſæpius damnum,
E xcalceatus ire cœpit ad cœnam.

De *Tongiliano.*

T ongilianus habet naſum,ſcio,non nego,ſed iam
Nil præter naſum Tongilianus habet.

Ad *Charinum.*

Q uod lana caput alligas Charine,
N on aures tibi,ſed dolent capilli.

De *Marone.*

P ro ſene ſed caro uotum Maro fecit amico,
Cui grauis,& feruens hemitritæos erat.

Si ſtygias æger non eſſet miſſus ad undas,
Vt caderet magno uictima grata Ioui.
Cœperunt certam medici ſpondere ſalutem,
Ne uotum ſoluat, nunc Maro uota facit.

In Magullam.

Communis tibi cum uiro Magulla
Cum ſit lectulus, & ſit exoletus,
Qua re dic mihi non ſit & miniſter?
Suſpiras, ratio eſt, times lagœnam.

Ad Priſcum.

Sæpe rogare ſoles qualis ſim Priſce futurus,
Si fiam locuples, ſimq́; repente potens,
Quenquam poſſe putas mores narrare futuros?
Dic mihi, ſi fias tu leo, qualis eris?

De Fabulla.

Qua mœchum ratione baſiaret
Coram coniuge repperit Fabulla,
Paruum baſiat uſq; morionem.
Hunc multis rapit oſculis madentem
Mœchus protinus & ſuis repletum
Ridenti dominæ ſtatim remittit.
Quanto morio maior eſt maritus.

In Tuccam.

Scribebamus epos, cœpiſti ſcribere, ceſſi,
Aemula ne ſtarent carmina noſtra tuis.
Tranſtulit ad tragicos ſe noſtra Thalia cothurnos,
Aptaſti longum tu quoq; ſyrma tibi.
Fila lyræ moui doctis exculta camœnis,
Plectra rapis nobis ambitione noua.
Audemus ſatyras, Lucilius eſſe laboras.

Ludo leues elegos, tu quoq; ludis idem.

Quid minus eſſe poteſt? epigrammata ſcribere cœpi,

Hinc etiam petitur iam mea fama tibi.

Elige quid nolis. quis enim pudor omnia uelle?

Et ſiquid non uis, Tucca relinque mihi.

Ad Rufum.

Muſæi patiſſimos libellos,

Qui certant ſybariticis libellis,

Et tinctas ſale pruriente chartas

Inſtanti lege Rufe, ſed puella

Sit tecum tua, ne Talaſſionem

Indicas manibus libidinoſis,

Et fias ſine fœmina maritus.

In Zelotypam.

Cum tibi nota tui ſit uita, fidesq; mariti,

Nec premat ulla tuos, ſollicitet'ue toros,

Quid quaſi pellicibus torqueris inepta miniſtris,

In quibus & breuis eſt, & fugitiua uenus?

Plus tibi quàm domino pueros præſtare probabo.

Hi faciunt, ut ſis fœmina ſola uiro.

Hi dant, quod non uis uxor dare. do tamen inquis,

Ne uagus à thalamis coniugis erret amor.

Non eadem res eſt. chiam uolo, nolo mariſcam.

Ne dubites quæ ſit chia, mariſca tua eſt.

Scire ſuos fines matrona, & fœmina debet.

Cede ſua pueris, utere parte tua.

In Baſſum.

Vxor cum tibi ſit puella, qualem

Votis uix petat improbus maritus,

Diues, nobilis, erudita, caſta.

R umpis Baſſe latus,ſed incomatis,
V xoris tibi dote quos paraſti,
E t ſic ad dominam reuerſa languet
M ultis mentula millibus redempta.
S ed nec uocibus excitata blandis,
M olli pollice nec rogata ſurgit.
S it tandem pudor,aut eamus in ius.
N on eſt hæc tua Baſſe,uendidiſti.

Ad Bœtim.

B œtis oliuifera crinem redimite corona,
Aurea qui nitidis uellera tingis aquis,
Q uem Bromius,quem Pallas amat,cui rector aquarũ
Albula nauigerum per freta pandit iter,
O mnibus lætis noſtras Inſtantius oras
Intret,& hic populis,ut prior annus,eat.
N on ignorat,onus quod ſit ſuccedere Macro.
Qui ſua metitur pondera,ferre poteſt.

M.V.MARTIALIS EPIG. LIB.XIII. CVI XENIA INDITVM NOMEN.

E TOGA CORDILIS,
& penula deſit oliuis,
Aut inopem metuat ſordida blatta famem,
Perdite niliacas muſæ mea damna papyros,
Poſtulat ecce nouos ebria bruma ſales.
N on mea magnanimo depugnat teſſera talo,
Senio nec noſtrum cum cane quaſſat ebur.

H æc mihi charta nuces, hæc eſt mihi charta fritillus.
Alea nec damnum, nec facit iſta lucrum.

In Detractorem.

N aſutus ſis uſque licet, ſis deniq; naſus,
Quantum noluerit ferre rogatus Atlas,
E t poſſis ipſum tu deridere Latinum,
Non potes in nugas dicere plura meas,
I pſe ego quàm dixi. quid dentem dente iuuabit
Rodere? carne opus eſt, ſi ſatur eſſe uelis.
N e perdas operam, qui ſe mirantur, in illos
Virus habe, nos hæc nouimus eſſe nihil.
N on tamen hoc nimium nihil eſt, ſi candidus aure,
Nec matutina ſi mihi fronte uenis.

Ad Lectorem.

O mnis in hoc gracili xeniorum turba libello
Conſtabit nummis quattuor empta tibi.
Q uattuor eſt nimium, poterit conſtare duobus,
Et faciet lucrum bibliopola Tryphon.
H æc licet hoſpitibus pro munere diſticha mittas,
Si tibi tam rarus, quàm mihi nummus erit.
A ddita per titulos ſua nomina rebus habebis,
Prætereas, ſiquid non facit ad ſtomachum.

Thus.

S ervus ut æthería Germanicus imperet aula,
Vtq; diu terris, da pia thura Ioui.

Piper.

C erea quæ patulo lucet ficedula lumbo,
Cum tibi forte datur, ſi ſapis, adde piper.

Alica.

N os Alicam, mulſum poterit tibi mittere diues,

Si tibi noluerit mittere diues, eme.

Conchis faba.

S *i ſpumet rubra conchis tibi pallida teſta,*
Lautorum cœnis ſæpe negare potes.

Far.

I *mbue plebeias cluſinis pultibus ollas.*
Vt ſatur in uacuis dulcia muſta bibas.

Lens.

A *ccipe niliacam peluſia munera lentem,*
Vilior eſt alica, carior illa faba.

Simila ex tritico.

N *ec poteris Similæ dotes numerare, nec uſus,*
Piſtori toties cum ſit, & apta coco.

Ordeum.

M *ulio quod non det tacituris accipe mulis,*
Hæc ego coponi, non tibi dona dedi.

Frumentum triticeum.

T *ercentum libyca modios de meſſe coloni*
Sume, ſuburbanus ne moriatur ager.

Betæ.

V *t ſapiant fatuæ fabrorum prandia Betæ,*
O quàm ſæpe petet uina, piperq; cocus.

Lactuca.

C *laudere quæ cœnas Lactuca ſolebat auorum,*
Dic mihi, cur noſtras inchoat illa dapes?

Ligna Acapna.

S *i uicina tibi nomento rura coluntur,*
Ad uillam moneo ruſtice Ligna feras.

Rapa.

H *æc tibi brumali gaudentia frigore rapa*

Quæ damus, in cœlo Romulus eſſe ſolet.

Coliculi.

N e tibi pallentes moueant faſtidia caules,
Nitrata uiridis braſſica fiat aqua.

Porri ſectiui.

F ila tarentini grauiter redolentia porri
Ediſti quoties, oſcula clauſa dato.

Porri capitati.

M ittit præcipuos nemoralis Aritia porros,
In niueo uirides ſtipite cerne comas.

Napi.

H os amiternus ager felicibus educat hortis,
Nurſinas poteris parcius eſſe pilas.

Aſparagi.

M ollis in æquorea quæ creuit ſpina Rauenna,
Non erit incultis gratior aſparagis.

Vua duracina.

N on habilis cyathis, & inutilis uua lyæo,
Sed non potanti me, tibi nectar ero.

Chia ficus.

C hia ſeni ſimilis baccho, quam Setia miſit,
Ipſa merum ſecum portat, & ipſa ſalem.

Cydonia.

S i tibi cecropio ſaturata Cydonia melle
Ponentur, dicas hæc melimela licet.

Nuces pineæ.

P oma ſumus Cybeles, procul hinc diſcede uiator,
Ne cadat in miſerum noſtra ruina caput.

Sorba.

S orba ſumus molles nimium durantia uentres,

Aptius hæc puero, quàm tibi poma dabis.

Spathalion cariotarum.

A urea porrigitur Iani cariota calendis,
Sed tamen hoc munus pauperis eſſe ſolet.

Coctana.

H æc tibi quæ torta uenerunt condita menta,
Si maiora forent Coctana, ficus erat.

Pruna Damaſcena.

P runa peregrinæ carie rugoſa ſenectæ
Sume, ſolent duri ſoluere uentris onus.

Caſeus Lunenſis.

Caſeus hetruſcæ ſignatus imagine lunæ
Præſtabit pueris prandia mille tuis.

Caſeus Veſtinus.

S i ſine carne uoles ientacula ſumere frugi,
Hæc, tibi ueſtino de grege maſſa uenit.

Caſeus Velabrenſis.

N on quencunq; focum, nec fumum caſeus omnem,
Sed uelabrenſem qui bibit, ipſe ſapit.

Caſei Trebulani.

T rebula nos genuit, commendat gratia duplex,
Siue leui flamma, ſiue domamur aqua.

Bulbi.

C um ſis anus coniux, & ſint tibi mortua membra,
Nil aliud bulbis quàm ſatur eſſe potes.

Lucanicæ.

F ilia picenæ uenio Lucanica porcæ,
Pultibus hinc niueis grata corona datur.

Oliuæ.

H æc, quæ picenis uenit ſubducta trapetis,

Inchoat, atq; eadem finit oliua dapes.

Mala Citrea.

A ut corcyræi ſunt hæc de frondibus horti,
Aut hæc maſſili poma draconis erant.

Coloſtrum.

S urripuit paſtor quæ nondum ſtantibus hœdis,
De primo matrum lacte Coloſtra damus.

Hœdi.

L aſciuum pecus, & uiridi non utile Baccho,
Dat pœnas, nocuit iam tener ille Deo.

Oua.

C andida ſi croceos circunfluit unda uitellos,
Heſperius ſcombri temperet Oua liquor.

Porcellus lacteus.

L acte mero paſtum pigræ mihi matris alumnum
Ponat, & ætolo de ſue diues edat.

Apyrina, & Tuberes.

N on tibi de libycis tuberes, & apyrina ramis,
De nomentanis ſed damus arboribus.

Idem.

L ecta ſuburbanis mittuntur apyrina ramis,
Et uernæ tuberes, quid tibi cum libycis?

Sumen.

E ſſe putes nondum Sumen, ſic ubere largo
Effluit, & uino lacte papilla tumet.

Pulli gallinacei.

S i libycæ nobis uolucres, & phaſides eſſent,
Acciperes, at nunc accipe cortis aues.

Perſica. Nuci perſica.

V ilia maternis fueramus præcoqua ramis,

Nunc in adoptiuis Perſica cara ſumus.

Panes Picentini.

P icentina ceres niueo ſic nectare creſcit,
Vt leuis accepta ſpongia turget aqua.

Boleti.

A rgentum, atq; aurum facile eſt, lænamq;, togamq;
Mittere, boletos mittere difficile eſt.

Ficedula.

C um me ficus alat, cum paſcar dulcibus uuis,
Cur potius nomen non dedit una mihi?

Tubera.

R umpimus altricem tenero de uertice terram
Tubera, boletis poma ſecunda ſumus.

Turdorum Corona.

T exta roſis fortaſſe tibi, uel diuite nardo,
At mihi de turdis facta corona placet.

Anas.

T ota quidem ponatur Anas, ſed pectore tantum,
Et ceruice ſapit, cætera redde coco.

Turtur.

D um pinguis mihi Turtur erit, lactuca ualebit,
Et cocleas tibi habe, perdere nolo famem.

Perna.

C eretana mihi fiet, uel maſſa licebit
De menapis, lauti de petaſone uorent.

Petaſo.

M uſteus eſt, propera, caros nec differ amicos,
Nam mihi cum uetulo ſit petaſone nihil.

Vulua.

T e fortaſſe magis capiet de uirgine porca,

Me materna graui de ſue uulua capit.

Colocaſia.

N iliacum ridebis olus, lanaſq; ſequaces,
Improba cum morſu fila, manuq; trahes.

Iecur anſeris.

A ſpice quàm tumeat magno Iecur anſere maius,
Miratus dices, hoc rogo creuit ubi?

Glires.

T ota mihi dormitur hyems, & pinguior illo
Tempore ſum, quo me nil niſi ſomnus alit.

Cuniculus.

G audet in effoſſis habitare Cuniculus antris,
Monſtrauit tacitas hoſtibus ille uias.

Atagenæ.

I nter ſapores fertur alitum primus
I onicarum guſtus atagenarum.

Gallina Altilis.

P aſcitur & dulci facilis Gallina farina,
Paſcitur & tenebris, ingenioſa gula eſt.

Capo.

N e nimis exhauſto macreſceret inguine gallus,
Amiſit teſtes, nunc mihi gallus erit.

Idem.

S uccumbit ſterili fruſtra gallina marito,
Hanc matris Cybeles eſſe decebat auem.

Perdix.

P onitur Auſoniis auis hæc rariſſima menſis,
Hanc in lautorum mandere ſæpe ſoles.

Columbini.

N e uioles teneras præduro dente Columbas,

Tradita ſic gnidiæ ſint tibi ſacra deæ.

Palumbus torquatus.

I *nguina torquati tardant, hebetantq́; Palumbi.*
Non edat hanc uolucrem, qui cupit eſſe ſalax.

Galbula.

G *albula decipitur calamis, & retibus ales,*
Turget adhuc uiridi cum rudis uua mero.

Cattæ.

P *annonicas nobis nunquam dedit Vmbria cattas.*
Mauult hæc dominæ mittere dona Pudens.

Pauo,

M *iraris quoties gemmantes explicat alas,*
Et potes hunc ſæuo tradere dure coco?

Phenicopterus.

D *at mihi penna rubens nomen, ſed lingua guloſis*
Noſtra ſapit, quid ſi garrula lingua foret?

Phaſianus.

A *rgoa primum ſum tranſportata carina,*
Ante mihi notum nil niſi Phaſis erat.

Numidicæ.

A *nſere romano quamuis ſatur Annibal eſſet,*
Ipſe ſuas nunquam barbarus edit aues.

Anſer.

H *æc ſeruauit auis tarpæi templa tonantis,*
Miraris, nondum fecerat illa Deus.

Grues.

T *urbabis uerſus, nec littera tota uolabit,*
Vnam perdideris ſi Palamedis auem.

Ruſticula.

R *uſtica ſim perdix, quid refert, ſi ſapor idem eſt?*

Carior

C arior eſt perdix, ſic ſapit illa magis.

Cygnus.

D ulcia defecta modulatur carmina lingua
Cantator Cygnus funeris ipſe ſui.

Porphyriones.

N omen habet magni uolucris tam parua gigantis,
Et nomen praſini Porphyrionis habet.

Mulus

S pirat in aduecto, ſed iam piger æquore mulus
Langueſcit, uiuum da mare, fortis erit.

Murena.

Quæ natat in ſiculo grandis murena profundo,
Non ualet exuſtam mergere ſole cutem.

Rhombus.

Quamuis lata gerat patella Rhombum,
Rhombus latior eſt tamen patella.

Oſtrea.

E bria baiano ueni modo concha lucrino,
Nobile nunc ſitio luxurioſa garum.

Sillæ.

C æruleus nos Lyris amat, quem ſylua Maricæ
Protegit, hinc Sillæ maxima turba ſumus.

Scarus.

Hic Scarus, æquoreis qui uenit obeſus ab undis,
Viſceribus bonus eſt. cætera uile ſapit.

Coracinus.

P rinceps niliaci raperis coracine macelli,
Pelleæ prior eſt gloria nulla gulæ.

Echinus.

I ſte licet digitos teſtudine pungat acuta,

Cortice depoſito mollis Echinus erit.

Murices.

S *anguine de noſtro tinctas ingrate lacernas*
Induis, & non eſt hoc ſatis, eſca ſumus.

Gobius.

I *n Venetis ſint lauta licet conuiuia terris,*
Principium cœnæ Gobius eſſe ſolet.

Lupus.

L *aneus euganei lupus excipit ora Timaui,*
Aequoreo dulces cum ſale paſtus aquas.

Aurata.

N *on omnis laudem, pretiumq; Aurata meretur,*
Sed cui ſolus erit concha lucrina cibus.

Acipenſer

A *d palatinas acipenſera mittite menſas,*
Ambroſias ornent munera rara dapes.

Lepus.

I *nter aues turdus, ſiquis me iudice certet,*
Inter quadrupedes gloria prima Lepus.

Aper.

Q*ui Diomedeis metuendus ſetiger agris,*
Aetola cecidit cuſpide, talis erat.

Damæ.

D *ente timetur aper, defendunt cornua Ceruum.*
Imbelles Damæ quid niſi præda ſumus?

Orix.

M *atutinarum non ultima præda ferarum*
Sæuus orix, conſtat qui mihi morte canum.

Ceruus,

H *ic erat ille tuo domitus Cypariſſe capiſtro*

A n magis iſte tuus Syluia ceruus erat?

Laliſio.

D um tener eſt onager, ſolaq; Laliſio matre
Paſcitur, hoc infans, ſed breue nomen habet.

Oleum uenefranum.

H oc tibi campani ſudauit bacca Venafri,
Vnguentum quoties ſumis, & iſtud olet.

Dorcas.

D elitium paruo donabis Dorcada nato,
Iactatis ſolet hanc mittere turba togis.

Caprea.

P endentem ſumma Capream de rupe uidebis,
Caſuram ſperes, decipit illa canes.

Onager.

P ulcher adeſt Onager, mitti uenatio debet
Dentis erithræi iam remouete ſinus.

Garum Sociorum.

E xpirantis adhuc ſcombri de ſanguine primo,
Accipe fæcoſum munera cara garum.

Muria.

A ntipolitani fateor, ſum filia Tynni,
Eſſem ſi ſcombri, non tibi miſſa forem.

Mel atticum.

H oc tibi Theſei populatrix miſit Hymetti
Pallados à ſyluis nobile nectar apis.

Faui Siculi.

C um dederis Siculos mediis de collibus Hyblæ,
Cecropios dicas tu licet eſſe fauos.

Paſſum.

G noſia minoæ genuit uindemia Cretæ

Hoc tibi, quod mulſum pauperis eſſe ſolet.

Picatum uinum.

H æc de uitifera ueniſſe picata Vienna,
Nec dubites, miſit Romulus ipſe mihi.

Mulſum.

A ttica nectareum turbatis mella falernum,
Miſceri decet hoc à Ganymede merum.

Albanum.

H oc de Cæſareis mitis uindemia cællis
Miſit, iuleo quæ ſibi monte placet.

Surentinum.

S urrentina bibis, nec myrrhina picta, nec aurum
Sume, dabunt calices hæc tibi uina ſuos.

Falernum.

D e ſinueſanis uenerunt maſſica prælis,
Condita quo quæris conſule? nullus erat.

Setinum.

P endula pontinos qua ſpectat Setia campos,
Exigua uetulos miſit ab urbe cados.

Fundanum.

H æc Fundana tulit felix autumnus Opimi,
Expreſſit mulſum conſul, & ipſe bibit.

Trifolinum.

N on ſum de primo fateor, Trifolina lyæo,
Inter uina tamen ſeptima uitis ero.

Cæcubum.

C æcuba fundanis generoſa coquuntur ahenis.
Vitis & in media nata palude uiret.

Signinum.

P otabis liquidum ſignina morantia uentrem,

Ne nimium ſiſtant, ſit tibi parca ſitis.

Mamertinum.

A *mphora neſtorea tibi mamertina ſenecta*
Si detur, quod uis nomen habere poteſt.

Tarraconenſe.

T *arraco campano tantum ceſſura lyæo*
Hæc genuit thuſcis æmula uina cadis.

Nomentanum.

N *omentana meum tibi dat uindemia bacchum,*
Si te Quintus amat, commodiora bibes.

Spoletinum.

D *e ſpoletinis quæ ſunt cariosa lauinis*
Malueris, quàm ſi muſta falerna bibas.

Pelignum.

M *arſica peligni mittunt turbata coloni,*
Non tu, libertus ſed bibat illa tuus.

Amphora Aceti

A *mphora niliaci non ſit tibi uilis Aceti,*
Eſſet cum uini uilior illa fuit.

Maſſilianum.

C *um tua centenos expugnet ſportula caues,*
Fumea Maſſiliæ ponere uina potes.

Ceretanum.

C *eretana Nepos ponat, ſetina putabis,*
Non ponit turbæ, cum tribus illa bibet.

Tarentinum uinum.

N *obilis, & lanis, & felix uitibus Aulon*
Det pretioſa tibi uellera, uina mihi.

Vnguentum.

V *nguentum hæredi nunquam, nec uina relinquas*

Ille habeat nummos, hæc tibi tota dato.

Corona Roſea.

D *at feſtinatas Cæſar tibi bruma coronas,*
Quondam ueris erant, nunc tua facta roſa eſt.

M.V.MARTIALIS EPI. LIB.XIIII.CVI. APO PHORETA INDITVM NOMEN.

Inthesibus dum gaudet eques dominusq; ſenatus,
Dumq; decent noſtrum pilea ſumpta Iouem,
Nec timet ædilē moto ſpectare fritillo,
Cum uideat gelidos iam propè uerna lacus,
D *iuitis alternas, & pauperis accipe ſortes.*
Præmia conuiuæ det ſua quiſque ſuo.
S *unt apinæ, tricæq;, & ſiquid uilius iſtis,*
Quis neſcit? uel quis tam manifeſta negat?
S *ed quid agam potius madidis Saturne diebus,*
Quos tibi pro cœlo filius ipſe dedit?
V *is ſcribam Thebas, Troiamq;, malasq; Mycenas.*
Lude inquis nucibus, perdere nolo nuces.
Q *uouiſcunque loco potes hunc finire libellum,*
Verſibus explicatum eſt omne duobus opus.

Apophoreta.

L *emmata ſi quæris cur ſint aſcripta, docebo;*
Vt ſi malueris, lemmata ſola legas.

Pugillares Citrei.

S *ecta niſi in tenues eſſemus ligna tabellas*

Eſſemus libycá nobile dentis onus.

Quincuplices.

C æde iuuencorum domini calet area felix,
Quincuplici cera cum datur altus honor.

Pugillares Eburnei.

L anguida ne triſtes obſcurent lumina ceræ,
Nigra tibi niueum littera pingat ebur.

Triplices.

T unc triplices noſtros non uilia dona putabis,
Cum ſe uenturam ſcribet amica tibi.

Pugillares membranei.

E ſſe puta ceras, licet hæc membrana uocetur,
Delebis quoties ſcripta nouare uoles.

Vitelliani.

N ondum legerit hos licet puella,
N ouit quid cupiant Vitelliani.

Iidem Vitelliani.

Quod minimos cernis, mitti nos credis amicæ,
Falleris, & nummos iſta tabella rogat.

Chartæ maiores.

N on ſunt munera quæ putas puella,
C um donat uacuas poëta chartas.

Chartæ epiſtolares.

S eu leuiter noto, ſeu caro miſſa ſodali,
Omnes iſta ſolet charta uocare ſuos.

Loculi Eburnei.

H os niſi de flaua loculos implere moneta
Non decet, argentum uilia ligna ferant.

Loculi lignei.

S iquid adhuc ſupereſt in noſtri fece locelli,

Munus erit, nihil eſt, ipſe locellus erit.

Tali Eborei.

C um ſteterit nullus uultu tibi talus eodem,
Munera me dices magna dediſſe tibi.

Teſſera.

N on ſim talorum numero par teſſera, dum ſit
Maior, quàm talis alea ſæpe mihi.

Turricula.

Q uærit compoſitos manus improba mittere talos,
Si per me miſit, nil niſi uota facit.

Tabula Luſoria.

H ic mihi biſſeno numeratur teſſera puncto,
Calculus hic gemino diſcolor hoſte perit.

Nuces.

A lea parua nuces, & non damnoſa uidetur.
Sæpe tamen pueris abſtulit illa nates.

Theca Calamaria.

S ortitus Thecam calamis armare memento,
Cætera nos dedimus, tu leuiora para.

Calculi.

I nſidioſorum ſi ludis bella latronum,
Gemmeus iſte tibi miles, & hoſtis erit.

Graphiarium.

H æc tibi erunt armata ſuo graphiaria ferro,
Si puero dones, non leue munus erit.

Dentiſcalpium.

L entiſcum melius, ſed ſi tibi frondea cuſpis
Defuerit, dentes penna leuare poteſt.

Auriſcalpium.

S i tibi moroſa prurigne uerminat auris,

Arma damus tantis apta libidinibus.

Acus aurea.

Tenia ne madidos uiolent bombicina crines,
Figat Acus ſparſas, ſuſtineat'q; comas.

Pecten Ad caluum.

Quid faciet nullos hic inuentura capillos,
Multifido buxus quæ tibi dente datur?

Crines Sapo.

Cauſtica teuconicos accendit ſpuma capillos.
Captiuis poteris cultior eſſe comis.

Mattia Pilæ.

Si mutare paras longæuos cana capillos,
Accipe mattiacas, quo tibi calua? pilas,

Vmbella.

Accipe quæ nimios uincant umbracula ſoles,
Sit licet & uentus, te tua uela tegent.

Gauſapa.

In pompeiano tectus ſpectabo theatro,
Nam uentus populo uela negare ſolet.

Venabula.

Excipent apros, expectabunt'q; leones,
Intrabunt urſos, ſit modo firma manus.

Culter uenatorius.

Si deiecta geres longo uenabula roſtro,
Hic breuis in grandem comminus ibit aprum.

Parazonium.

Militiæ decus hoc, & grati nomen honoris
Arma tribunitium cingere digna latus.

Pugio.

Pugio, quem curuis ſignat breuis orbita uenis

Stridentem gelidis hunc Salo tinxit aquis.

Falx ex enſe.

P ax me certa ducis placidos curuauit in uſus,
A gricolæ nunc ſum, militis ante fui.

Securicula.

C um fieret triſtis ſoluendis auctio nummis
Hæc quadringentis millibus empta fuit.

Feramenta tonſoria.

T ondendis hæc arma tibi ſunt apta capillis,
V nguibus hæc longis, utilis illa genis.

Scrinium.

C onſtrictos niſi das mihi libellos,
A dmittam tineas, truces'q; blattas.

Faſces calamorum.

D at chartis habiles calamos memphitica tellus,
T exantur reliqua tecta palude tibi.

Lucerna cubicularia.

D ulcis conſcia lectuli lucerna,
Q uicquid uis facias licet, tacebo.

Candela.

A ncillam tibi ſors dedit lucernæ,
T utas quæ uigil exigit tenebras.

Lucerna polymyxos.

I lluſtrem cum tota meis conuiuia flammis.
T ot'q; geram myxos, una lucerna uocor.

Cereus.

H ic tibi nocturnos præſtabit Cereus ignes,
S ubducta eſt puero nanq; lucerna tuo.

Candelabrum corinthium.

N omina candelæ nobis antiqua dederunt,

Non norat parcos uncta lucerna patres.

Candelabrum ligneum.

Eſſe uides lignum, ſerues niſi lumina, fiet
De candelabro magna lucerna tibi.

Pila paganica.

Haec, quae difficili turget Paganica pluma,
Folle minus laxa eſt, & minus apta pila.

Pila trigonalis.

Si me nobilibus ſcis expulſare ſiniſtris,
Sum tua, ſi neſcis, ruſtice redde pilam.

Follis.

Ite procul iuuenes, mitis mihi conuenit aetas,
Folle decet pueros ludere, Folle ſenes.

Harpaſta.

Haec rapit Antaei uelox in puluere draucus
Grandia qui uano colla labore facit.

Alteres

Quid pereunt ſtulto fortes altere lacerti?
Exercet melius uinea foſſa uiros.

Galericulum.

Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos,
Hac poteris madidas condere pelle comas.

Strigiles.

Pergamus has miſit curuo diſtringere ferro,
Non tam ſaepe teret lintea fullo tibi.

Guttus corneus.

Geſtauit modo fronte me iuuencus,
Verum rhinocerota me putabis.

Rhinoceros.

Nuper in auſonia domini ſpectatus arena

Hic erit ille tibi, cui pila taurus erat.

Crepitaculum.

S *iquis plorator collo tibi uernula pendet,*
Hæc quatiat tenera garrula ſiſtra manu.

Flagellum.

P *roficies nihil hoc cædas licet uſq;, flagello,*
Si tibi purpureo de grege currit equus.

Dentifricium.

Q*uid mecum eſt tibi? me puella ſumat,*
E *mptos non ſoleo polire dentes.*

Myrobalanum.

Q*uod nec* Virgilius, *nec carmine dixit* Homerus,
Hoc ex *unguento conſtat, &* ex Balano.

Aphronitrum.

R *uſticus es, neſcis quid græco nomine dicatr,*
Spuma uocor nitri, græcus es? aphronitrum.

Opobalſama.

B *alſama me capiunt, hæc ſunt unguenta uirorum,*
Delitias Hini *uos redolete nurus.*

Lomentum.

G *ratum munus erit, ſaſſo nec inutile uentri,*
Si clara Stephani *balnea luce petes.*

Laterna cornea.

D *ux Laterna uiæ clauſis feror aurea flammis,*
Et tuta eſt gremio parua lucerna meo.

Laterna ex ueſica.

C *ornea ſi non ſum, nunquid ſum fuſcior? aut me*
V*eſicam contra qui uenit eſſe putat?*

Fiſtula.

Q*uid me compactam ceris, & arundine rides?*

Quæ primum ſtructa eſt fiſtula, talis erat.

Tibiæ.

E *bria nos madidis rumpit tibicina buccis,*
Sæpe duas partes, ſæpe monaulon habet.

Soleæ lanatæ.

D *efuerit ſi forte puer, ſoleasq́; libebit*
Sumere, pro puero proderit ipſe ſibi.

Mamillare.

T *aurino poteras pectus conſtringere tergo,*
Nam pellis mammas non capit iſta tuas.

Muſcaria pauonina.

L *ambere quæ turpes prohibet tua prandia muſcas*
Alitis eximiæ cauda ſuperba fuit.

Copta rhodia.

P *eccantis famuli pugno ne percute dentes,*
Clara Rhodos coptam, quam tibi miſit, edat.

Priapus Siligneus.

S *i uis eſſe ſatur, noſtrum potes eſſe priapum,*
Ipſa licet rodas inguina, purus eris.

Porcus.

I *ſte tibi faciet bona ſaturnalia porcus,*
Interſpumantes ilice paſtus apros.

Cauda ad tergendas ueſtes

S *ordida ſi flauo fuerit tibi puluere ueſtis,*
Colligat hunc tenui uerbere cauda leuis.

Botulus.

Q *ui uenit Botulus mediæ tibi tempore brumæ,*
Saturni ſeptem uenerat ante dies.

Pſitacus.

P *ſitacus à uobis aliorum nomina diſcam,*

Hoc didici per me dicere, Cæſar aue.

Coruus.

C orue ſalutator quare fellator haberis?
In caput intrauit mentula nulla tuum.

Luſcinia.

F let Philomela nefas inceſti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Pica.

P ica loquax certa dominum te uoce ſaluto,
Si me non uideas, eſſe negabis auem.

Cauea.

S i tibi talis erit, qualem dilecta Catullo
Leſbia plorabat, hic habitare potes.

Narthecium.

A rtis opus medicæ narthecia cernis habere
Munera, quæ cuperet Pactius eſſe ſua.

Flagra.

L udite laſciui ſed tantum ludite ſerui,
Hæc ſignata mihi quinq; diebus erunt.

Ferulæ

I nuiſæ nimium pueris, grataéq; magiſtris
Clara prometheo munere ligna ſumus.

Pera.

N e mendica ferat barbati prandia nudi
Dormiat, & tetrico cum cane Pera roget.

Scopæ.

I n pretio Scopas teſtatur palma fuiſſe,
Sed pretium Scopis nunc analecta dabunt.

Scalptorium.

D efendet manus hæc ſcapulas mordente moleſto

Pulicæ, uel ſiquid pulice ſordidius.

Manuale.

N e toga barbatos faciat uel penula libros,
Hæc abies chartis tempora longa dabit.

Lectus pauoninus.

N omina dat ſpondæ pictis pulcherrima pennis
Nunc Iunonis auis, ſed prius Argus erat.

Ephippium.

S tragula ſuccincti uenator ſume Veredi,
Nam ſolet à nudo ſurgere pectus equo.

Stibadia.

A ccipe lunata ſcriptum teſtudine ſigma
Octo capit, ueniat quiſquis amicus erit.

Guſtatorium.

F œmineam nobis cherſon ſi credis ineſſe,
Decaperis, pelagi maſcula præda ſumus.

Menſa citrea.

A ccipe felices atlantica munera ſyluas,
Aurea qui dederit dona, minora dabit.

Menſa acerna.

N on ſum criſpa quidem, nec ſyluæ filia mauræ,
Sed norunt lautas & mea ligna dapes.

Dentes eborei.

G randia taurorum portant qui corpora, quæris
An libycas poſſint ſuſtinuiſſe trabes.

Quincupedal.

P uncta notis ilex, & acuta cuſpide clauſa,
Sæpe redemptoris prodere furta ſolet.

Pocula archetypa.

N on eſt iſta recens, nec noſtri gloria cœli,

Primus in his Mentor dum facit illa, bibit.

Calices.

Non ſumus audacis plebeia toreumata uitri,
Noſtra nec ardenti gemma feritur aqua.

Phiala aurea cælata.

Quamuis callaico rubeam generoſa metallo,
Glorior arte magis, nam Myos iſte labor.

Calices Vatini.

Vilia ſutoris Calicem monimenta Vatini
Accipe, ſed naſus longior ille fuit.

Lances chryſendetæ.

Grandia ne uiola paruo chryſendeta mulſo,
Vt minimum, libras debet habere duas.

Vaſa Aretina.

Aretina nimis ne ſpernas uaſa monemus;
Lautus erat thuſcis Porſena fictilibus.

Baſcauda.

Barbara de pictis ueni Baſcauda Britanis,
Sed me iam mauult dicere Roma ſuam.

Panacæ.

Si non ignota eſt docti tibi terra Catulli,
Potaſti. teſta retica uina mea.

Boletaria.

Cum mihi Boleti dederint tam nobile nomen
Prototomis, pudet heu, ſeruio colliculis.

Calices Surrentini.

Accipe non uili calices de puluere natos,
Sed ſurrentinæ leue toreuma rotæ.

Colum niuarium.

Setinos moneo noſtra niue frange trientes,

Pauperiore

Pauperiore mero tingere lina potes.

Saccus niuarius.

A ttenuare niues norunt & lintea noſtra,
Frigidior colo non ſalit unda tuo.

Vrceoli miniſtratorij.

F rigida non deſit, non deerit calda petenti,
Sed tu moroſa ludere parce ſiti.

Vrceus fictilis.

H ic tibi donatur panda ruber urceus anſa,
Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Calathi.

N os Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria tigris
Perfuſos domini lambere docta pedes.

Calices Saguntini.

Quæ non ſollicitus teneat ſeruetq; miniſter,
Sume ſaguntino pocula ficta luto.

Calices Gemmati.

G emmatum ſythicis ut luceat ignibus aurum,
Aſpice quod digitos exuit iſte calix.

Ampulla potoria.

H ac licet in gemma quæ ſeruat nomina Coſmi
Luxurioſe bibas, ſi foliata ſitis.

Cryſtallina.

F rangere dum metuis frangis Cryſtallina, peccant
Securæ nimium, ſollicitæq; manus.

Nimbus uitreus.

A b Ioue qui ueniet miſcenda ad pocula, largas
Fundet nimbus aquas, hic tibi uina dabit.

Myrrhina.

S i calidum potas ardenti myrrha falerno

&

Conuenit, & melior ſit ſapor inde mero.

Patella cumana.

H anc tibi cumano rubicundam puluere teſtam
Municipem miſit caſta Sibylla ſuam.

Calices uitrei.

A ſpicis ingenium Nili, quibus addere plura
Dum cupit, ah quoties perdidit author opus.

Lagœna niuaria.

S poletina bibis, uel marſis condita cellis,
Quo tibi decoctæ nobile frigus aquæ?

Niues.

N on potare niuem, ſed aquam potare rigentem,
De niue commenta eſt ingenioſa ſitis.

Idem.

M aſſiliæ fumos miſcere niualibus undis
Parce puer, conſtet ne tibi pluris aqua.

Matella fictilis.

D um poſcor crepitu digitorum, & uerna moratur,
O quoties pellex culcitra facta mea eſt.

Ligula argentea.

Q uamuis me Ligulam dicant equitesq;, patresq;,
Dicor ab indoctis Lingula grammaticis.

Cochlearia.

S um Cochleis habilis, ſed nec minus utilis ouis,
Nunquid ſcis potius cur cochleare uocer?

Annuli.

A nte frequens, ſed nunc rarus nos donat amicus,
Felix cui comes eſt non alienus eques.

Dactylotheca.

S æpe grauis digitis elabitur annulus unctis.

Tuta mea fiet ſed tua gemma fide.

Toga.

R *omanos rerum dominos, gentemq́; togatam*
Ille facit, magno qui dedit aſtra patri.

Idem.

S *i matutinos facile eſt tibi rumpere ſomnos,*
Attrita ueniet ſportula ſæpe toga.

Endromis.

P *auperis eſt munus, ſed non eſt pauperis uſus,*
Hanc tibi pro togula mittimus endromida.

Canuſinæ fuſcæ.

H *æc tibi turbato Canuſina ſimillima mulſo*
Munus erit, gaude, non cito fiet anus.

Bardacucullus.

G *allia ſantonico ueſtit te Bardacucullo,*
Cercopithecorum penula nuper erat.

Canuſinæ Rufæ.

R *oma magis fuſcis ueſtitur, Gallia Rufis,*
Et placet hic pueris, militibusq́; color.

Penula ſcortea.

I *ngrediare uiam cœlo licet usq; ſereno,*
Ad ſubitas nuſquam ſcortea deſit aquas.

Lacernæ coccineæ.

S *i ueneto, praſino'ue faues, qui coccina ſumis,*
Ne fias iſta transfuga ſorte, uide.

Pileus.

S *i poſſem, totas cuperem miſiſſe lacernas,*
Nunc tantum capiti munera mitto tuo.

Lacernæ Beticæ.

N *on eſt lana mihi mendax, nec mutor aheno*

Sic placeant tyriæ, me mea tinxit ouis.

Faſcia pectoralis.

F aſcia creſcentes dominæ compeſce papillas,
Vt ſit quod capiat noſtra, tegatq; manus.

Cœnatoria.

N ec fora ſunt nobis, nec ſunt uadimonia nota,
Hic opus eſt pictis accubuiſſe toris.

Læna.

T empore brumali non multum leuia proſunt,
Calfaciunt uilli pallia ueſtra mei.

Lacernæ.

A mphitheatrales nos commendamur ad uſus,
Cum tegit algentes noſtra Lacerna togas.

Gauſapa uilloſa uel mantile.

N obilius uilloſa tegant tibi lintea citrum,
Orbibus in noſtris circulus eſſe poteſt.

Cuculli Liburnici.

I ungere neſciſti nobis ó ſtulte lacernas,
Indueras albas, exue callaicas.

Vdones Cilicii.

N on hos lana dedit, ſed olentis barba mariti,
Cinyphio poterit planta latere ſinu.

Sintheſis.

D um toga per quinas gaudet requieſcere luces,
Hos poteris cultus ſumere iure tuo.

Focale.

S i recitaturus dedero tibi forte libellum,
Hoc focale tuas aſſerat auriculas.

Tunicæ patauinæ.

V ellera cum ſumant patauinæ multa trilices,

Et pingues tunicas, ſerra ſecare poteſt.

Spongia.

H *æc tibi ſorte datur tergendis Spongia menſis*
V *tilis, expreſſo cum leuis imbre tumet.*

Penula Gauſapina.

I *s mihi candor ineſt, uillorum gratia tanta eſt,*
V *t me uel media ſumere meſſe uelis.*

Ceruical.

T *inge caput nardi folio, Ceruical olebit,*
P *erdidit unguentum cum coma, pluma tenet.*

Cubicularia Gauſapina.

S *tragula purpureis lucent uilloſa tapetis,*
Q *uid prodeſt, ſi te congelat uxor anus?*

Lodices.

N *udo ſtragula ne toro paterent,*
I *unctæ nos tibi uenimus ſorores.*

Amictorium.

M *ammoſas metuo, teneræ me trade puellæ,*
V *t poſſint niueo pectore lina frui.*

Cubicularia polymita.

H *æc tibi memphitis tellus dat munera, uicta eſt*
P *ectine niliaco iam Babylonis acus.*

Zona.

L *onga ſatis nunc ſum, dulci ſed pondere uenter*
S *i tumeat, fiam tunc tibi Zona breuis.*

Gauſape quadratum.

L *odices mittet docti tibi terra Catulli,*
N *os eliacoma de regione ſumus.*

Semicinctium.

D *ent tunicam dites, ego te præcingere poſſum*

Eſſem ſi locuples, munus utrunq; darem.

Lanæ amethiſtinæ.

E bria ſidoniæ cum ſim de ſanguine conchæ,
Non uideo quare ſobria Lana uocer.

Lanæ albæ.

V elleribus primis Appulia, Parma ſecundis
Nobilis, Altinum tertia laudat ouis.

Lanæ tyriæ.

N os lacedæmoniæ paſtor donauit amicæ,
Deterior Ledæ purpura matris erat.

Lanæ polentinæ.

N on tantum pullo lugentes uellere Lanas,
Sed ſolet & calices hæc dare terra ſuos.

Idem.

L ana quidem triſtis, ſed tonſis apta miniſtris,
Quales non primo de grege menſa uocat.

Tomentum lingonicum.

O ppreſſæ nimium uicina eſt faſcia plumæ,
Vellera lingonicis accipe raſa ſagis.

Tomentum Circænſe.

T omentum concaſa palus circænſe uocatur,
Hæc pro lingonico ſtramina pauper emit.

Pluma.

L aſſus amyclæa poteris requieſcere pluma,
Interior Cygni quam tibi lana dedit.

Fœnum.

F raudata tumeat fracilis tibi culcitra pluma,
Non uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

R edde pilam, ſonat æs thermarum, ludere pergis,

Virgine uis ſola lotus abire domum.

Diſcus.

S plendida cum uolitant ſpartani pondera diſci,
Eſte procul pueri, ſit ſemel ille nocens.

Cithara.

R eddidit Eurydicen uati, ſed perdidit ipſe,
Dum ſibi non credit, nec patienter amat.

Idem.

D e Pompeiano ſæpe eſt delecta theatro,
Quæ duxit ſyluas, detinuitq; feras.

Plectra.

F eruida ne trito tibi pollice puſtula ſurgat,
Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

I nducenda rota eſt, das nobis utile munus,
Iſte Trochus pueris, at mihi cantus erit.

Idem.

G arrulus in laxo cur annulus orbe uagatur,
Cedat ut argutis obuia turba trochis?

Signum uictoriæ.

H æc illi ſine ſorte datur, cui nomina Rhenus
Vera dedit, decies adde falerna puer.

Βρούτου παιδίον.

G loria tam parui non eſt obſcura ſigilli,
Iſtius pueri Brutus amator erat.

Saurοctonos Corinthius.

A d te reptanti puer inſidioſe lacertæ
Parce, cupit digitis illa perire tuis.

Hiacynthus in tabula pictus,

F lectit ab inuiſo morientia lumina diſco

Oebalius Phœbi culpa, dolorq; puer.

Hermaphroditus marmoreus.

M aſculus intrauit fontes, emerſit utrunq;,
Pars eſt una patris, cætera matris habet.

Danaë Picta.

C ur à te pretium Danaë regnator olympi
Accepit, gratis ſi tibi Leda dedit?

Perſona germanica.

S um figuli luſus Ruſi perſona bataui,
Quæ tu derides, hæc puer ora timet.

Hercules Corinthius.

E lidit geminos infans, nec reſpicit angues,
Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fictilis.

S um fraglis, ſed tu moneo ne ſperne ſigillum,
Non pudet Alciden nomen habere meum.

Minerua Argentea.

D ic mihi uirgo ferox, cum ſit tibi caſſis & haſta,
Quare non habeas ægida? Cæſar habet.

Europa picta.

M utari melius tauro pater optime diuum
Tunc poteras, Io cum tibi uacca fuit.

Leander Marmoreus.

C lamabat tumidis audax Leander in undis
Mergite me fluctus, cum rediturus ero.

Sigillum Giberi fictile.

E brius hæc fecit terris puto monſtra Prometheus,
Saturnalitio luſit & ipſe luto.

Homeri batrachomyomachia.

P erlege mæonio cantatas carmine ranas,

Et frontem nugis ſoluere diſce meis.

Homerus in membranis.

I *lias & Priami regnis inimicus Vlyſſes*
Multiplici pariter condita pelle latent.

Virgilij Culex.

A *ccipe facundi culicem ſtudioſe Maronis,*
Ne nugis poſitis arma, uirumq; canas.

Virgilius in membrana.

Q*uàm breuis immenſum cepit membrana Maronẽ,*
Ipſius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais.

H *æc primum iuuenum laſciuos luſit amores,*
Nec Glycere, uere Thais amica fuit.

Cicero in membranis.

S *i comes iſta tibi fuerit membrana, putato*
Carpere te longas cum Cicerone uias.

Propertius.

C *inthia facundi carmen iuuenile Properti*
Accepit, famam nec minus ipſa dedit.

Liuius in membranis.

P *ellibus exiguis arctatur Liuius ingens,*
Quem mea non totum bibliotheca capit.

Salluſtius.

H *ic erit, ut perhibent doctorum corda uirorum,*
Primus romana Criſpus in hiſtoria.

Ouidius in membranis metamorphoſis.

H *æc, tibi multiplici quæ ſtructa eſt maſſa tabella,*
Carmina Naſonis quinq; decemq; gerit.

Tibullus.

V *ſſit amatorem Nemeſis laſciua Tibullum.*

In tota iuuit quem nihil eſſe domo.

Lucanus.

S unt quidam, qui me dicunt non eſſe poëtam,
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

T antum magna ſuo debet Verona Catullo,
Quantum parua ſuo Mantua Virgilio.

Calda & frigida aqua.

H æc tibi quæ fuerint Caldarum nomina dicunt,
Ipſa ſuas melius charta notabit aquas.

Mulæ pomiliæ.

H is tibi de Mulis non eſt metuenda ruina,
Altius in terra pene ſedere ſoles.

Catella gallicana.

D elitias paruæ ſi uis audire Catellæ,
Narranti breuis eſt pagina tota mihi.

Aſturco.

H ic breuis, ad numerum rapidos qui colligit ungues,
Venit ab auriferis gentibus aſtur equus.

Canis uertagus.

N on ſibi, ſed domino uenatur uertagus acer,
Illæſum leporem qui tibi dente feret.

Palæſtrita.

N on amo, qui uincit, ſed qui ſuccumbere nouit,
Et didicit melius τὴν ἀνακλινόπαλιν.

Simius.

C allidus immiſſas eludere ſimius haſtas,
Si mihi cauda foret, cercopithecus eram.

Puella Gaditana.

T am tremulum criſſat, tam blãdum prurit, ut ipſum

Maſturbatorem fecerit Hippolytum.

Cymbala.

A *era celenæos lugentia matris amores*
Eſuriens Gallus uendere ſæpe ſolet.

Puer cinædus.

S *it nobis ætate puer non pumice leuis,*
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Ceſtos.

C *ollo necte puer meros amores*
C *eſton de Veneris ſinu calentem.*

Idem.

S *ume cythæriaco medicatum nectare ceſton,*
Vſſit amatorem balteus iſte Iouem.

Notarius.

C *urrant uerba licet, manus eſt uelocior illis,*
Nondum lingua ſuum, dextra peregit opus.

Concha.

L *euis ab æquorea cortex mareotica concha*
Fiat, inoffenſa curret arundo uia.

Morio.

N *on mendax ſtupor eſt, nec fingitur arte doloſa.*
Quiſquis plus iuſto non ſapit, ille ſapit.

Caput Arietinum.

M *ollia Phryxei ſecuiſti colla mariti,*
Hoc meruit tunicam qui tibi ſæpe dedit.

Pumilio.

S *i ſolum ſpectes hominis caput, Hectora credes,*
Si ſtantem uideas, Aſtyanacta putes.

Parma.

H *æc, quæ ſæpe ſolet uinci, quæ uincere raro,*
Parma tibi ſcutum pumilionis erat.

Pueri comœdi.

N on erit in turba quiſquam μισύμενος iſta,
Sed poterit quiuis eſſe διςξάπατοος.

Fibula.

D ic mihi ſimpliciter comœdis,& citharœdis
Fibula quid præſtat? carius ut futuant.

Accipiter.

P rædo fuit uolucrum,famulus nunc aucupis idem
Decipit,& captas non ſibi mœret aues.

Obſonator.

D ic quotus es,quanti cupias cœnare,nec unum
Addideris uerbum,cœna parata tibi eſt.

Calami aucupatorij.

N on tantum Calamis,ſed cantu fallitur ales,
Pallida dum tacita creſcit arundo manu.

Cor bubulum.

P auper cauſidicus nullos referentia nummos
Carmina cum ſcribas,accipe cor quod habes.

Cocus.

N on ſatis eſt ars ſola coco ſeruire palato,
Nanq; cocus domini debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

P arua tibi curua Craticula ſudet ofella,
Spumeus in longa cuſpide fumet aper.

Piſtor dulciarius.

M ille tibi dulces operum manus iſta figuras
Extruet,huic uni parca laborat apis.

Ientacula.

S urgite,iam uendit pueris ientacula piſtor,
Criſtatæq; ſonant undiq; lucis aues,

FINIS.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI
ET ANDREAE SOCERI
MENSE DECEMBRI
M. D. XVII.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R
S T V X Y Z & *Omnes quaterniones.*

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

AL DVS